

SASTAMALA
sopivasti sykettä

Sastamalan kaupunki

TILINPÄÄTÖS 2025

KH 30.3.2026 § 65

www.sastamala.fi

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS 2025.....	1
TOIMINTAKERTOMUS.....	3
1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	4
1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.3 Sastamalan strategia, keskeiset teemat ja kaupunkitasoiset toiminnalliset tavoitteet 2025	13
1.3.1 Sastamalan strategia	13
1.3.2 Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	18
1.3.3 Osaamista tulevaisuuden tekijöille	18
1.3.4 Elinvoimaa työstä ja yrittäjyydestä	19
1.3.5 Osallistuminen ja vaikuttaminen.....	19
1.3.6 Ympäristö- ja ilmastovastuu	20
1.3.7 Muuttuva toimintaympäristö.....	21
1.3.8 Tasapainoinen talous.....	21
1.3.9 kaupunkitasoiset toiminnalliset tavoitteet	22
1.4 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa	24
1.5 Kaupungin ja konsernin henkilöstö.....	27
1.6 Ympäristöasiat ja muut ei-taloudelliset asiat.....	28
1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	29
1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	31
2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	32
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	36
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	36
3.2 Tilikauden rahoitus.....	40
4 Rahoitusasema ja sen muutokset	42
5 Kokonaistulot ja –menot.....	44
6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	45
6.1 Konsernikokonaisuus	45
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	46
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	46
6.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	47
6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	48
6.6 Konsernitiilin päätös ja sen tunnusluvut.....	50
7 Keskeiset tunnusluvut	53
8 Tilikauden tuloksen käsittely	54

TOTEUTUMISVERTAILU	55
9 Talousarvion toteutuminen.....	56
9.1 Käyttötalouden toteutuminen	56
9.1.1 Käyttötalousmäärärahojen toteutumisvertailu	56
9.1.2 Konserni- ja elinvoimapalvelut.....	57
9.1.3 Sivistystoimi.....	70
9.1.4 Tekninen toimi.....	83
9.2 Sastamalan Vesi Liikelaitokselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen	91
9.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	92
9.4 Investointien toteutuminen	94
9.5 Rahoitusosan toteutuminen	98
9.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	99
10 Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen / tulokortit	100
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	111
Tuloslaskelma	112
Rahoituslaskelma.....	113
Tase.....	114
Konsernituloslaskelma.....	115
Konsernin rahoituslaskelma	116
Konsernitase	117
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	118
Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	119
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	120
Tasetta koskevat liitetiedot	123
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	127
Henkilöstöä, tilintarkastajia ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot.....	128
Vuoden 2025 avaavan taseen muutokset kunnalle siirtyneiden TE-palveluiden tase-erien osalta.....	129
ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	130
SASTAMALAN VESI LIKELAITOS.....	131
Liikelaitoksen vaikutus kaupungin talouteen	158
Sastamalan Tilakeskus, laskennallinen taseyksikkö	161
Muut eriytetyt tilinpäätökset	164
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	165
LUETTELOT JA SELVITYKSET	167

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS 2025

Talouden kehitys ja yleinen tilanne

Valtiovarainministeriön joulukuussa julkaiseman talouskatsauksen mukaan Suomen talous kasvoi vuoden 2024 kolmannelle neljännekselle saakka, mutta kääntyi sen jälkeen uudelleen laskuun. Talouden toipuminen otti takapakkia vuoden 2025 aikana. Rakenteelliset haasteet, työn tuottavuuden kasvun hidastuminen sekä koulutustason kehityksen jääminen jälkeen hidastavat kasvua ja rajoittavat sen pitkällä aikavälillä noin 1–1,5 prosenttiin.

Tulojen kasvusta huolimatta kulutus ei ole lisääntynyt, ja rakentamisen elpyminen odottaa asuntomarkkinoiden piristymistä. Tavaravienti sen sijaan kasvoi Yhdysvaltojen tulleista huolimatta. Tähän vaikuttivat muun muassa laivatoimitukset, kysynnän elpyminen euroalueella sekä kohtuullisesti kasvanut maailmantalous ja -kauppa.

Kotitalouksien ostovoiman kasvua jarruttivat heikko työllisyystilanne, sosiaalietuuksien leikkaukset ja kulutusverojen korotukset. Vuosina 2026–2027 ostovoiman ennakoidaan vahvistuvan työllisyyden paranemisen, palkankorotusten, maltillisen inflaation ja kevenevän ansiotuloverotuksen myötä. Työllisyyden odotetaan kääntyvän kasvuun vuonna 2026, vaikka työttömyys on noussut yli kymmeneen prosenttiin. Työttömyyden kasvua selittää työvoiman määrän kasvu hallituksen työllisyystoimien ja maahanmuuton seurauksena – ei työllisyyden heikkeneminen.

Kuntatalouden kokonaistilanne heikkeni vuonna 2025. Yli sadalla kunnalla talous oli alijäämäinen, ja kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta jäi yli 800 miljoonaa euroa negatiiviseksi. Tämä merkitsee, että menoja joudutaan kattamaan kassavaroja vähentämällä tai velkaa lisäämällä. Myöskään vuosikate ei riittänyt kattamaan kuntien poistonalaisia investointeja. Kuntien lainakanta kasvoi noin 700 miljoonalla eurolla ja oli yhteensä 19,8 miljardia euroa (3 547 euroa asukasta kohden).

Sastamalan kaupungin tilinpäätös vuodelta 2025 on 4,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen, mutta vuosikate jäi selvästi investointitasoa alhaisemmaksi. Rahoitusvajetta syntyi noin kuusi miljoonaa euroa. Kokonaisuutena tulos oli arvioitua parempi, eikä talousarvion ylityksiä syntynyt. Hyvä tulos perustuu ennen kaikkea onnistuneeseen taloudenhallintaan kaikilla vastuualueilla.

Kaupungin ja liikelaitoksen investoinnit olivat yhteensä 20,6 miljoonaa euroa, mikä ylittää selvästi tavanomaisen tason. Velkamäärä ei kasvanut, mutta kassavarat vähenivät. Kaupungin rahavirta ulos oli 123 miljoonaa euroa ja vakinaisen henkilöstön määrä oli 745. Tytäryhtiöiden yhteenlaskettu tulos oli selvästi positiivinen.

Merkittävät investoinnit ja henkilöstömuutokset

Tilakeskuksen investoinnit olivat lähes 10 miljoonaa euroa. Sylvään Taitotalo valmistui kesällä, ja Keikyän päiväkotikoulu Helmeen muutettiin loppuvuodesta. Molemmissa kohteissa työt jatkuvat vielä vuonna 2026. Sylvällä tehdään muutostöitä A-rakennuksessa, ja Keikyässä viimeistellään piha-alueet. Hankkeet ovat edenneet erittäin hyvin.

Vuoden aikana käynnistyi myös uima- ja liikuntahallin rakentaminen. Hanke toteutetaan kiinteistöyhtiön taseeseen, jota kaupunki pääomitti viidellä miljoonalla eurolla vuonna 2025.

Yhdyskuntatekniikassa toteutettiin perusparannuksia ja elinvoimaa vahvistavia investointeja yhteensä 2,6 miljoonalla eurolla. Sastamalan Vesi -liikelaitos investoi 2,1 miljoonaa euroa vesi- ja jätevesiverkoston toimivuuden turvaamiseen.

TE-palvelut siirtyivät kuntien vastuulle vuoden 2025 alussa, ja Sastamala toimii Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen vastuukuntana. Henkilöstömäärä kasvoi 29 henkilöllä, joista 10 henkilöä siirtyi jatkoliikkeen luovutuksella edelleen sopimuskuntiin Hämeenkyröön, Ikaalisiin ja Parkanoon. Työllisyysalueeseen kuuluvat näiden kuntien lisäksi myös Punkalaitumen ja Kihniön kunnat.

Lomituspalvelualue laajeni Pohjois-Satakuntaan, ja Kankaanpäästä siirtyi liikkeenluovutuksella 49 työntekijää. Lisäksi kunta-alan palkkausjärjestelmää uudistettiin, ja noin 600 työntekijää siirtyi tasopalkkajärjestelmän piiriin.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kuntatalouteen vaikuttavat lähivuosina useat ulkoiset tekijät, kuten työvoimakustannusten nousu, investointipaineet ja valtionosuuksien leikkaukset. Palkkaratkaisut kasvattavat kustannuksia, ja ansiokehityksen ennakoidaan ylittävän yleisen kehityksen vuosina 2027–2028.

TE-uudistus lisää kuntien suhdanneherkkyyttä, ja työllisyyden kehitys vaikuttaa kuntatalouteen aiempaa enemmän. Kuntien peruspalveluiden painopiste säilyy koulutus- ja sivistyspalveluissa, vaikka palvelutarve kokonaisuudessaan on laskeva.

Sastamalan kaupunkikonsernin investointitaso on vuosina 2024–2027 historiallisen korkea, noin 20 miljoonaa euroa vuodessa. Suurimmat panostukset kohdistuvat kouluhankkeisiin (Mouhijärven yhteiskoulu, Sylvään Taitotalo, Keikyän päiväkotikoulu Helmi) sekä uima- ja liikuntakeskus kokonaisuuden rakentamiseen. Investointien myötä lainamäärä ja korkomenot kasvavat, mutta investointitason ennakoidaan laskevan myöhemmin.

Hyvinvointialueuudistus toi merkittävän muutoksen Tilakeskuksen toimintaan, kun osa tiloista yhtiöitettiin. Asumiseen liittyvät kohteet siirtyivät Sastamalan Vuokrataloille ja suoraan Pirhan palvelutuotantoon liittyvät tilat KOY Hopunkalliolle, jonka nimi muutettiin samassa yhteydessä Sastamalan Palvelukiinteistöt Oy:ksi. Muutos vahvistaa konserniyhtiöiden roolia kaupungin kokonaisuudessa. Vuonna 2026 tytäryhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto ylittää 20 miljoonaa euroa.

Lopuksi

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kuntien keskeiset tehtävät painottuvat sivistyspalveluihin ja elinvoiman kehittämiseen. Samalla kuntien roolien ennakoidaan eriytyvän entisestään.

Keväällä 2025 valittu uusi valtuusto käynnisti strategian päivityksen, ja uudistettu strategia hyväksyttiin vuoden 2026 alussa. ”Kokoaan suurempi kaupunki” on osuva ilmaisu Sastamalasta, joka tällä hetkellä toimii vastuukuntana niin työllisyyspalveluissa, ympäristöterveydenhuollossa, ympäristönsuojelussa, rakennusvalvonnassa, maaseutuviranomaispalveluissa kuin lomituspalveluissakin. Tämän lisäksi olemme Sasky koulutuskuntayhtymän suurin omistaja ja Servi Oy:n pääomistaja, jonka palveluita käyttää laajasti myös Pirha ja Punkalaitumen kunta.

Haluan kiittää kaupungin henkilöstöä erinomaisesta työstä ja hyvästä tuloksesta vuonna 2025. Kiitos kuuluu myös paikallisille yrityksille, yhdistyksille sekä kaupungin päättäjille. Yhteistyötä ja vastuullista päätöksentekoa tarvitaan myös tulevaisuudessa.

Sastamalassa 23.3.2026

Jarkko Malmberg
kaupunginjohtaja

TOIMINTAKERTOMUS

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

TOIMIELIMET VUONNA 2025

Kaupunginvaltuusto

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrättyistä asioista.

Sastamalan valtuustossa on 43 valtuutettua. Kaupunginvaltuuston toimikausi on neljä vuotta ja puheenjohtajisto valitaan kahden vuoden toimikaudeksi.

Valtuuston kokoonpano 31.5.2025 saakka		Valtuuston kokoonpano 1.6.2025 alkaen	
KESK	12	KESK	13
KOK	11	KOK	11
SDP	8	SDP	10
PS	5	PS	2
VAS	2	VAS	3
KD	2	KD	2
VIHR	2	VIHR	1
RKP	1	RKP	1
Valtuutettuja yhteensä	43	Valtuutettuja yhteensä	43
Puheenjohtajisto 31.5.2025 saakka		Puheenjohtajisto 1.6.2025 alkaen	
Valtuuston puheenjohtaja	Jari Andersson	Valtuuston puheenjohtaja	Jari Andersson
1. varapuheenjohtaja	Antti Lepistö	1. varapuheenjohtaja	Leevi Karisalmi
2. varapuheenjohtaja	Mikko Rauva	2. varapuheenjohtaja	Aleksi Sandroos
		3. varapuheenjohtaja	Pirjo Raunio

Kaupunginhallitus ja jaostot

Kaupunginhallituksen tehtävänä on kaupunkiyhteisön kokonaisjohtaminen, hallinnon järjestäminen sekä hallintokuntien strateginen johtaminen. Hallitus valmistelee ja panee täytäntöön kaupunginvaltuustossa käsiteltävät asiat. Kaupunginhallitus käyttää kaupungin puhevaltaa ja tekee sen puolesta erilaisia oikeustoimia.

Sastamalassa kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

Hallituksen kokoonpano 31.5.2025 saakka		Hallituksen kokoonpano 1.6.2025-31.5.2027	
KESK	3	KESK	4
KOK	2	KOK	2
SDP	2	SDP	3
PS	1	PS	0
VAS	1	VAS	1
KD	1	KD	0
RKP	1	RKP	1
Jäseniä yhteensä	11	Jäseniä yhteensä	11

Puheenjohtajisto 31.5.2025 saakka		Puheenjohtajisto 1.6.2025-31.5.2027	
Hallituksen puheenjohtaja	Pertti Hakanen	Hallituksen puheenjohtaja	Pertti Hakanen
1. varapuheenjohtaja	Jenni Jokinen	1. varapuheenjohtaja	Jenni Jokinen
2. varapuheenjohtaja	Kari Kaaja	2. varapuheenjohtaja	Kari Kaaja

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii 5-jäseninen henkilöstöjaosto ja jonka puheenjohtaja on Jenni Jokinen. Henkilöstöjaoston toimialana on hoitaa kaupungin ja sen liikelaitosten henkilöstöpolitiikan, työsuojelutoiminnan, työterveyshuollon ja työpaikkaliikunnan kehittämistä, henkilöstösuunnittelun koordinoimista ja yhteistoimintamenettelyn toimivuutta sekä muita henkilöstöä koskevia erikseen määrättyjä asioita.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii myös 5-jäseninen konserni- ja elinvoimajaosto ja jonka puheenjohtaja on Leena Mattila. Konserni- ja elinvoimajaosto seuraa tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden kehitystä, osallistuu elinvoimaohjelman valmisteluun, valmistee elinkeinopoliittisia toimenpiteitä sekä vastaa omistajuuteen liittyvien asioiden valmistelusta.

Kaupunginhallituksen alaisuuteen siirrettiin hyvinvointialueuudistuksen myötä vuoden 2023 alusta yhteistoiminta-alueen 6-jäseninen ympäristöterveydenhuollon jaosto, jossa sastamalalaisten jäsenten lisäksi on edustus yhteistoimintakunnista. Jaoston puheenjohtajana toimii Sinikka Lakkinen Sastamalasta.

Lautakunnat, johtokunnat ja niiden alaiset jaostot

Lautakuntien ja johtokuntien tehtävänä on huolehtia oman toimialansa toiminnan ja talouden johtamisesta ja valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamisesta. Lautakuntien ja johtokuntien tehtävät ja päätösvalta on määritelty tarkemmin kaupungin hallintosäännössä.

Toimielimet 1.6.2025 alkaen	Jäsenmäärä	Puheenjohtaja
Keskusvaalilautakunta	5	Taina Niemi
Tarkastuslautakunta	7	Eveliina Asikainen
Sivistyslautakunta	9	Sari Hassi
Tekninen lautakunta	9	Mikko Rauva
Ympäristölautakunta	9	Pentti Jarkko
Työllisyyslautakunta (perustettu vuonna 2024)	15 (sastamalalaisia 6)	Pertti Hakanen
Sastamalan Vesi Liikelaitoksen johtokunta	5	Harri Inkinen

Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat valitaan vaalikohtaisesti.

Kaupunginhallituksen asettamat muut toimielimet

Vanhusneuvosto
Vammaisneuvosto
Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta
Kulttuuriasiain neuvottelukunta

Nuorisovaltuusto

Sastamalan 17-jäseninen nuorisovaltuusto valitaan vaaleilla kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan seitsemän jäsenen nuorisohallituksen. Nuorisovaltuusto tekee aloitteita ja antaa lausuntoja sekä toimii asiantuntijaelimenä nuoria koskevissa asioissa. Nuorisovaltuusto nimeää edustajansa kaupungin luottamustoimielimien kokouksiin, joissa edustajilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus. Nuorisovaltuuston kokoonpano on pienennetty 17 jäseneseen vuonna 2024 alkaneelle toimikaudelle.

Syksyllä 2025 järjestettiin nuorisovaltuustovaalit. Uuden nuorisovaltuuston toimikausi alkaa vuoden 2026 alussa.

Kaupungin edustajat muissa toimielimissä

<u>Kaupunginvaltuuston valitsevat</u>	<u>Edustajaa/jäsentä</u>
Pirkanmaan liiton kuntien edustajainkokous / maakuntavaltuusto	3
Suomen Kuntaliiton kuntapäivät	2
Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n yhteistoiminta-alueen kuntien yhteinen jätelautakunta	1
Tampereen kaupungin alueellinen jätehuoltolautakunta	1
Poliisin neuvottelukunta	1
Käräjäoikeuden lautamiehet	5
Kiinteistötoimitusten uskotut miehet	11
SASKY koulutuskuntayhtymän yhtymäkokous	1

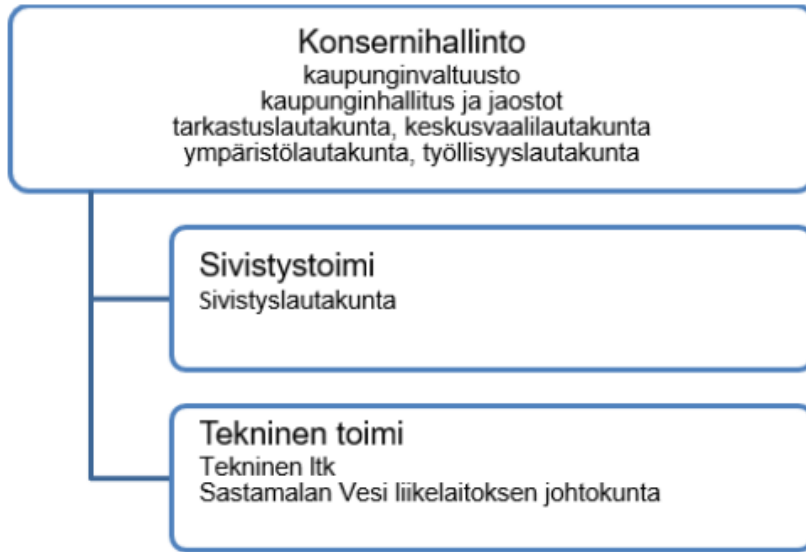
Elinvoima- ja konsernijaoston tai teknisen lautakunnan nimeämät

Tytärtyhtiöiden ja muiden yhtiöiden yhtiökokousedustajat
Ehdokkaat tytäryhtiöiden ja vastaavien hallituksiin

Tilintarkastus

Vuosien 2022–2025 tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Audiator Oy. Sopimus sisälsi optiomahdollisuuden vuosille 2026–2027, ja mikä on otettu käyttöön.

SASTAMALAN TOIMINTAMALLI VUONNA 2025

Toimintamalli sisälsi vuonna 2025 seuraavat toimialat

- **Konserni- ja elinvoimapalvelut** vastasi kaupunkikonsernin toiminnan ohjauksesta ja johtamisesta ja hallinnon tukipalveluiden järjestämisestä **konsernipalveluiden** vastuualueella. Varsinaisten hallinto-tehtävien lisäksi konserni- ja elinvoimapalveluiden kokonaisuuteen kuului myös maankäytön, ympäristöterveydenhuollon, elinvoimapalveluiden ja työllisyyspalveluiden vastuualueet. **Maankäytön** vastuualue vastaa maankäytön suunnittelusta ja rakennusvalvonnasta. **Ympäristöterveydenhuollon** vastuualue siirtyi sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalta osaksi konsernihallintoa vuoden 2023 alusta lukien. Vuoden 2025 alusta eriytettiin konsernipalveluista elinkeinopalvelut omaksi **elinvoimapalveluiden** vastuualueekseen sekä työllisyyspalveluiden siirtyessä valtiolta kuntien tehtäväksi **työllisyyspalvelut** omaksi vastuualueekseen. Työllisyyslautakunta perustettiin Sastamalan kaupungin organisaatioon uutena lautakuntana vuonna 2024 ja hallintosääntöön määriteltiin sen toimivalta ja tehtävät. Työllisyyslautakunnan tehtävänä oli vuoden 2024 aikana valmistella toimintaa ja tehdä päätöksiä ja työvoimaviranomaisen varsinainen toiminta alkoi 1.1.2025 lukien.
- Konsernihallinnon alaisuudessa käsitellään kirjanpidossa erillisenä kokonaisuutena **kaupungin yhteiset erät**, joka sisältää muun muassa maan myyntiin liittyvät voitot ja tappiot sekä mahdolliset muut kertaluonteiset toimialojen varsinaiseen toimintaan kuulumattomat erät. Esimerkiksi TE2024-valmistelu sisältyi näihin eriin vuonna 2024 ja vuonna 2025 vastuualueelle tuloutettiin laskennalliset kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä saadut korvaukset.
- **Sivistystoimi** vastasi **varhaiskasvatus** palveluista, **perusopetuksesta**, **lukiokoulutuksesta** sekä **elämänlaatu** palveluista.
- **Tekninen toimi** vastasi **yhdyskuntatekniikasta** sekä **maaseutupalveluista**. Maaseutuviranomaispalveluita Sastamalan kaupunki on tuottanut yhteistoiminta-alueelle, johon Sastamalan lisäksi kuuluvat Ikaalisten kaupunki ja Hämeenkyrön kunta. Sastamalan kaupungin lomituspälyyksikkö järjesti lomituspälyvuita vuonna 2024 18 kunnan alueella sekä vuoden 2025 alusta alkaen, kun aiemmin Kankaanpään kaupungin hallinnoima lomituspälyvuiden toimialue liittyi Sastamalan kaupungin hallinnoimaan toimialueeseen, Jämijärven, Karvian, Kihniön, Merikarvian, Pomarkun ja Siikaisten kuntien sekä Kankaanpään, Parkanon, Porin ja Ulvilan kaupunkien alueella. Sastamalan kaupungin lomituspälyvuiden yksikkö järjesti lomituspälyvuita kaikkiaan 28 kunnan alueella Pirkanmaalla vuonna 2025.

Tila- ja rakennuttamispälyvuiden vastaa **Tilakeskus** -taseyksikkö. Tekniseen toimialaan kuuluu myös **Sastamalan Vesi liikelaitos**.

Toimialajako ja toimielimet on määritelty tarkemmin hallintosäännössä.

TILIVELVOLLISET 2025

Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille. Sastamalan kaupunki katsoo tilivelvollisiksi:

- toimielinten (ml. liikelaitosten) luottamushenkilöt valtuustoa lukuun ottamatta
- viranhaltijat, jotka ovat vailla vaalikelpoisuutta valtuustoon,
- viranhaltijat, jotka toimivat toimielinten esittelijöinä
- vastuualueiden vastuuhenkilöt sekä
- viranhaltijat, jotka ovat vastuussa tietystä tehtäväkokonaisuudesta.

Tällaisia viranhaltijoita ovat toimialoittain mm:

Konsernihallinto

- kaupunginjohtaja
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstö- ja lakiasiaintojohtaja
- talousjohtaja
- tietohallintopäällikkö
- työllisyysjohtaja
- maankäyttöjohtaja
- johtava rakennustarkastaja
- kaupungingeodeetti
- kaavoitusarkkitehti
- paikkatietoinsinööri
- maanmittausinsinööri
- ympäristöterveydenhuollon johtaja

Sivistystoimi

- sivistysjohtaja
- talous- ja hallintopäällikkö
- varhaiskasvatusjohtaja
- varhaiskasvatusyksikön esimies
- varhaiskasvatuksen palvelupäälliköt
- lukion rehtori
- opetuspäällikkö
- perusopetuksen rehtorit, apulaisrehtorit ja apulaisjohtajat
- liikunta- ja nuorisotyön päällikkö
- kirjastopalvelupäällikkö
- kulttuuripalvelupäällikkö
- Sastamalan Opiston ja Musiikkiopiston rehtori
- Musiikkiopiston apulaisrehtori
- Taidekoulun rehtori

Tekninen toimi

- tekninen johtaja
- yhdyskuntatekniikan päällikkö
- katurakennusmestari
- maaseutupäällikkö
- lomituspäällikkö

Tilakeskus -taseyksikkö

- tekninen johtaja
- kiinteistöpäällikkö

Sastamalan vesi Liikelaitos

- Sastamalan Vesi Liikelaitoksen johtaja
- käyttöpäällikkö
- verkostopäällikkö

Toimiala- ja vastuualuetason tilivelvolliset on ilmoitettu käyttötalousovosassa kyseisen tehtävän kohdalla.

1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtionvarainministeriön joulukuussa julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous kasvoi vuoden 2024 kolmannelle neljännekselle saakka, mutta neljännellä neljänneksellä talous alkoi jälleen supistua ja Suomen talouden toipuminen otti takapakkia vuoden 2025 aikana. Rakenteellisten tunnistettujen ongelmien, työn ja tuottavuuden kasvun hidastuminen ja taantuva koulutustaso suhteessa uudistuvan talouden vaatimukseen, on arvioitu hidastavan talouden kasvua ja rajoittavan sen 1–1,5 prosenttiin pidemmällä aikavälillä. Lisäksi erityisesti Suomessa, mutta ei euroalueella, kasvua on vuonna 2025 hyydyttänyt aiempaa korkeammat korot sekä niin talouden kuin maailman yleisen epävarmuuden epäsuotuisat vaikutukset kotitalouksien kulutukseen. Tulojen kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus ei ole kasvanut ja rakentamisen toipuminen odottaa asuntomarkkinoiden piristymistä. Tavaravienti on kasvanut vuonna 2025 huolimatta Yhdysvaltojen tulleista. Kasvuun ovat vaikuttaneet laivatoimitukset, mutta myös kysynnän toipuminen euroalueella sekä kohtuullisesti kasvanut maailmantalous ja -kauppa.

Vuonna 2025 bruttokansantuotteet (BKT) kasvu jää 0,2 prosenttiin, mutta talouden odotetaan toipuvan tulevina vuosina: vuonna 2026 kasvun arvioidaan olevan 1,1 prosenttia, vuonna 2027 1,7 prosenttia ja vuonna 2028 1,6 prosenttia. Kotitalouksien ostovoiman kasvua on vuonna 2025 hidastanut heikko työllisyystilanne, sosiaalietuuksien leikkaukset ja kulutusverojen korotukset. Vuosina 2026–2027 ostovoiman odotetaan vahvistuvan työllisyyden parantumisen, palkankorotusten, maltillisen inflaation ja keventyvän ansiotuloverotuksen myötä. Inflaation ennustetaan pysyvän maltillisena. Inflaatio on 0,4 % vuonna 2025 ja sen ennustetaan nousevan asteittain 1,9 prosenttiin vuoteen 2028 mennessä. Työllisyyden ennakoitaan kääntyvän kasvuun vuonna 2026, vaikka työttömyys on jatkanut kasvuaan ja noussut yli kymmeneen prosenttiin. Työttömyyden kasvua selittää työvoiman määrän kasvu hallituksen työllisyystoimien ja maahanmuuton seurauksena – ei työllisyyden väheneminen. Talouskasvun piristymisen myötä työllisyyden arvioidaan vuosina 2026–2028 lisääntyvän keskimäärin vajaan prosentin vuosivauhtia.

Julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan 3,9 prosenttia bruttokansantuotteesta vuonna 2025 ja syvenevän 4,5 prosenttiin vuonna 2026 hävittäjähankinnoista johtuen. Pitkällä aikavälillä alijäämä pysyy kuitenkin syvänä: puolustus- ja kirkkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:hen vielä vuonna 2030. Velkasuhde nousee vuonna 2025 yli 89 prosentin ja lähes 92 prosenttiin vuonna 2026. Kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan, ja vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Ennustelukuja, VM talvi 2025	2024	2025	2026	2027	2028
Maailma, BKT:n muutos %	3,3	3,1	3,0	3,2	2,9
Euroalue, BKT:n muutos %	0,8	1,4	1,4	1,3	1,3
Suomi, BKT:n muutos %	0,4	0,2	1,1	1,7	1,6
Työlliset, muutos %	-1,0	-0,3	0,2	0,9	0,9
Työllisyysaste, %	72,1	71,6	71,5	71,9	72,4
Työttömyysaste, %	8,4	9,6	9,5	9,1	8,5
Kuluttajahintaindeksi, muutos % / Inflaatio	1,6	0,4	1,2	1,8	1,9
Ansiotasoindeksi, muutos %	3,1	2,9	3,6	3,2	3,2
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	3,6	2,2	2,0	2,0	2,0
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä/BKT, %	-4,4	-3,9	-4,5	-4,0	-3,9
Julkisyhteisöjen menot/BKT, %	57,8	57,5	57,9	56,7	56,1
Julkisyhteisöjen velka/BKT, %	82,4	89,1	91,6	92,4	93,8
Vaihtotase/BKT, %	-0,7	0,3	-0,4	-0,4	-0,4

Maailmantalouden kasvu pysyttelee vaihtelevista näkymistä huolimatta melko nopeana. Euroalueella on suuria eroja maiden kasvunäkymien suhteen ja kuluttajien luottamus elpyy hitaasti. Yhdysvalloissa talouskasvu on hidastumassa ja inflaation kiihtymisestä on merkkejä. Myös Kiinan kasvunäkymät viittaavat hidastumiseen, kun kotimainen kysyntä ei ole elpynyt kestävästi. Maailmantalouden kasvun arvioidaan olevan 3,1 prosenttia vuonna 2025 ja hidastuvan 3,0 prosenttiin vuonna 2026, mutta elpyvän 3,2 prosenttiin vuonna 2027.

Euroalueella kasvu on hidastunut, mutta alueen sisällä on kuitenkin isoja eroja. Saksassa talous polkee paikoillaan ja teollisuuden tilanne on vaikea, mutta Ranskassa kasvu on ollut yllättävän nopeaa. Lähivuosien näkymät ovat euroalueella kokonaisuudessaan varovaisen myönteiset. Euroalueen kasvun arvioidaan olevan 1,4 prosenttia vuonna 2025 ja pysyttelevän tällä tasolla 2026. Kasvu hidastuu 1,3 prosenttiin 2027.

Suomessa talouden tuottavuuskehitys on ollut heikkoa viime vuosina. Kokonaistuotannon arvonlisäys pysyy tänä vuonna viime vuoden tasolla. Teollisuustuotanto hyötyy uusien tilausten elpymisestä, mutta toimialoilla kysyntä on edelleen niin vaatimatonta, ettei kasvua vuonna 2025 kerry. Vuosina 2025–2028 tuottavuuden arvioidaan kasvavan keskimäärin noin prosentin vuodessa, kun talouskasvu käynnistyy. Tuottavuuden odotetaan kohenevan kaikilla päätoimialoilla. Vuonna 2027 rakentaminen nousee keskeiseksi talouskasvun vauhdittajaksi, kun matalammat korot ja koheneva luottamus sekä patoutunut kysyntä lisäävät alan tuotantoa. Myös palvelujen tuotanto kasvaa nopeammin palkkojen nousun ansiosta.

Kuntahallinnon alijäämä heikkenee vuonna 2025 vuoden 2024 0,3 prosentista noin 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja alijäämän arvioidaan pysyvän 0,5 prosenttia alijäämäisenä myös vuosina 2026–2027. Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat melko voimakkaasti johtuen pääosin hintojen noususta. Heikkenemiseen vaikuttaa erityisesti työvoimakustannusten nousu, investointipaineet ja valtionosuuksiin kohdistetut leikkaukset. Keväällä sovitut palkkaratkaisut kasvattavat henkilöstövaltaisen kuntasektorin työvoimakustannuksia. Lisäksi kunta-alan ansiokehityksen ennakoitaan ylittävän yleisen ansiokehityksen vuosina 2027–2028 palkkausjärjestelmien kehittämissuunnitelman vuoksi. TE-palvelu-uudistus kasvattaa kuntahallinnon kulutuksen volyymia väliaikaisesti vuonna 2025. Uudistuksen myötä kunnista tulee suhdanneherkempiä ja työllisyyden kehitys vaikuttaa kuntatalouteen aiempaa voimakkaammin. Kuntien peruspalveluiden painopiste säilyy kuitenkin edelleen koulutus- ja sivistyspalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva.

Kuntien alijäämä supistuu hieman vuoden 2027 jälkeen, kun valtionosuuksien määräaikaiset leikkaukset päättyvät. Tulorahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan menopaineita ja kuntahallinto pysyy noin 0,3 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen.

Kuntien tilinpäätösarviot 2025

Vuoden 2025 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden kokonaistilanteen heikenneen vuodesta 2024. Tilikauden tulos Manner-Suomen kunnissa muodostui vuonna 2025 ennakoarvioiden perusteella 737 milj. euroa positiiviseksi. Kertaluonteiset erät (mm. energiayhtiöiden myynti ja yhtiöittämiset) paransivat kuitenkin selvästi tulosta ja ilman Helsinkiä, Espoota ja Poria tilikauden tulos jäisi reiluun 100 milj. euroon. Positiivisesta tuloksesta huolimatta yli sadalla kunnalla talous oli viime vuonna alijäämäinen ja kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta jäi yli 800 milj. euroa alijäämäiseksi. Negatiivinen (alijäämäinen) arvo ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Myöskään vuosikate ei riittänyt rahoittamaan kuntien poistonalaisia investointeja vuonna 2025. Kuntien lainakanta kääntyi kasvuun noin 700 milj. eurolla ja oli yhteensä 19,8 mrd. euroa (3 547 euroa/asukas). Velkamäärä kasvoi +3,7 prosenttia vuodesta 2024.

Toimintakate heikkeni 7,8 % eli noin miljardi euroa vuonna 2025, kun toimintakulut vastaavasti kasvoivat +5,4 prosenttia. Te-uudistus lisäsi kuntien kuluja noin miljardilla eurolla, mutta kuntien omilla sopeuttamistoimilla hillittiin kasvua muilla palvelualueilla. Kuntien korkokulut kääntyivät ennakkotietojen mukaan laskuun, mikä osaltaan helpottaa kuntataloutta.

Kuntien verotulot laskivat 0,1 prosenttia vuodesta 2024. Kunnallisverotulot laskivat 0,2 prosentilla eli noin 21 milj. eurolla ja yhteisöverotulot 4,4 prosenttia eli noin 75 milj. euroa vuodesta 2024. Kiinteistöverot sen sijaan kasvoivat 2,1 prosenttia (noin 50 milj. eur).

Kuntien saamat valtionosuudet kasvoivat vuonna 2025 noin 19 prosenttia edellisvuoteen nähden (+660 milj. eur). Valtionosuuksia lisäsivät työvoimapalveluiden ja kotoutumislain uudistus, työttömyysturvan rahoitusvas- tuun siirto, oppimisen tuen uudistus sekä valtion ja kuntien välinen kustannusjaon tarkistus.

Valtionosuuksia puolestaan vähentää sote-siirtolaskelmien tarkentumisen vuoksi valtionosuuksiin tehty -500 milj. euron pysyvä vähennys, jota vuonna 2024 kompensoitiin 192 milj. euron määräaikaisella valtionosuuden lisäyksellä. Nämä erät peritään kunnilta takaisin vuosina 2025–2027. Lisäksi valtionosuuksia vähentää yhden prosenttiyksikön indeksijarru (-25 milj. eur). Ansiotulovähennyksen poistuminen vuonna 2025 pienentää verotulomenetysten korvausta (-338 milj. eur) ja kuntien verotulot kasvavat vastaavalla summalla. Tilinpäätösennusteiden mukaan 8 kunnassa 292:sta vuosikate on negatiivinen ja peräti 107 kunnassa tilikauden tulos negatiivinen. Ennusteen mukaan 14 kunnalla on taseeseen kertynyttä alijäämää.

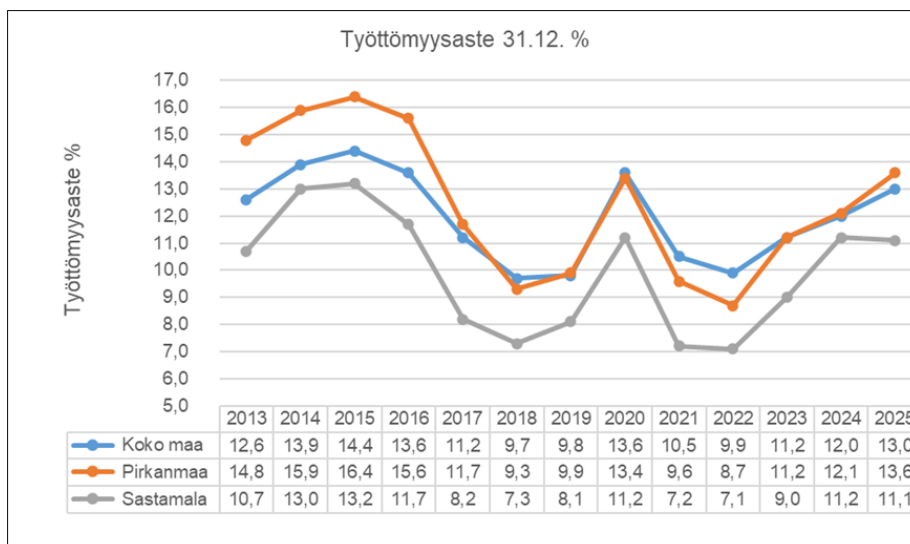
Pirkanmaan talouden näkymät heikkenivät suurimmalla osalla toimialoista vuoden 2025 aikana. Taloudessa merkittäviä muuttujia olivat työttömyysasteen nousu sekä yritysten liikevaihdon ja tuloksen laskeva kehitys-suunta. Muutokset johtuvat osittain investointituotteiden kysynnän vähenemisestä, korkeasta korkotasosta, matalalla olevasta investointi- ja tuotekehitystasosta sekä eläköitymisen ja henkilöstöressurssien muutoksista.

Pirkanmaalaisyriyten yhteenlaskettu liikevaihto laski 1,4 %:lla vuoden 2025 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Teollisuuden liikevaihto laski 4,5 %:lla ja teollisuuden vienti 3,6 %:lla. Teknologiateollisuuden liikevaihdon muutos oli -8,9 % 1–6/2025-ajanjaksolla. Liikevaihto laski myös esimerkiksi elintarviketeollisuudessa (-4,5 %), metsäteollisuudessa (-3,7 %), vähittäiskaupassa (-0,5 %) rakentamisessa (-7,3 %), sekä tukkukaupan alalla (-1,0 %). Sen sijaan liikevaihto kasvoi 1-6/2025 ajanjaksolla muun muassa informaatio- ja viestintätoimialalla (+1,4 %), kemikaalit, kumi ja muovi -toimialalla (+6,4 %), rakentamisessa (3,7 %) sekä tukkukaupassa (+1,5 %).

Teollisuus muodostaa suurimman toimialan Pirkanmaalla (liikevaihto n. 14,3 mrd. euroa vuonna 2024). Seuraavaksi suurimmat toimialat liikevaihdolla mitattuna ovat kaupanala (n.12 mrd. euroa) sekä erilaiset palvelut (n. 4,3 mrd. euroa). Teknologiateollisuuden yritykset muodostavat teollisuuden liikevaihdosta yli puolet (53 %), metsäteollisuuden yritykset 19 % ja kemikaali-, muovi- ja kumiyritykset 13 %. Kaupan toimiala jakaantuu tukkukauppaan (65 % liikevaihdosta) sekä vähittäiskauppaan (35 %). Yhdysvaltojen asettamat tullit ja kansainvälisten suhteiden kiristyminen, Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen sekä yleinen geopoliittinen epävakaus käänsivät pk-yritysten suhdanneodotukset laskuun vuoden 2025 jälkimmäisellä puoliskolla. Pienten ja keski-suurten yritysten suhdannenäkymä Pirkanmaalla on kuitenkin positiivisempi kuin koko maassa ja lähialueilla keskimäärin.

Työttömiä työnhakijoita oli Pirkanmaalla joulukuussa 2025 yhteensä 36 176 henkilöä, joka on 4 713 henkilöä (+15,0 %) enemmän kuin vuoden 2024 joulukuussa. Pirkanmaan työttömyysaste oli 13,6 % joulukuussa 2025. Maakuntavertailussa Pirkanmaan työttömyys kasvoi toiseksi eniten. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä jatkoi kasvuaan (kasvua 2 580 henkilöä). Uusien avoimien työpaikkojen määrä kuitenkin nousi Pirkanmaalla vuodentakaiseen verrattuna (+221 kpl).

Tilastotietoja: työvoima ja työllisyys

Taulukko: Työttömyysaste vuosina 2014-2025. Lähde: Pirkanmaan työllisyyskatsaukset.

Työttömien työnhakijoiden määrä väheni Sastamalassa 7 henkilöllä vuoden 2024 joulukuuhun nähden. Työttömänä oli vuoden 2025 lopussa 1 113 henkilöä (1 120 vuotta aiemmin). Työttömyysaste vuoden lopussa oli 11,1 % (11,2 % vuoden 2024 lopussa). Avoimia työpaikkoja oli vuoden 2025 lopussa 101 kappaletta, kun vuotta aiemmin avoimia työpaikkoja oli 42 kappaletta. Koko Pirkanmaalla avoimien työpaikkojen määrä sen sijaan putosi vuoden takaisesta, sillä vuoden 2025 lopussa avoimia työpaikkoja oli 1 592 kappaletta (2 020 vuoden 2024 lopussa).

Sastamala 31.12.	Avoimet		
	Työvoima	Työttömät	työpaikat
2013	11 249	1 201	95
2014	11 170	1 453	89
2015	11 267	1 492	57
2016	11 127	1 302	94
2017	10 921	894	116
2018	10 643	772	130
2019	10 357	842	96
2020	10 239	1 142	99
2021	10 121	730	327
2022	10 124	715	165
2023	10 024	904	135
2024	10 039	1 120	42
2025	10 024	1 113	101

Taulukko: Työvoiman, työttömien sekä avointen työpaikkojen kehitys vuosina 2013-2025 Sastamalassa.

Väestökehitys

Sastamalan kaupungin asukasluku oli vuoden 2025 alussa 23 464 ja vuoden 2025 lopussa 23 332 eli asukasluku väheni ennakkolisten väestötietojen mukaan 132 asukkaalla (-0,6 %). Vuosina 2015–2025 Sastamalan asukasluku on vähentynyt keskimäärin 189 asukkaalla vuodessa (n. -0,8 % vuodessa).

Väestö						Muutos	Ennuste, Tilastokeskus		Ennuste
Sastamalan alue	2010	2015	2020	2024	2025	24-25	2030	2040	MDI, 2040
Ikäluokat yhteensä	25 764	25 220	24 052	23 464	23 332	-132	22 155	21 273	21 808
- 14 vuotiaat	4 175	3 916	3 436	3 030	2 929	-101	2 389	2 190	
15 - 64 vuotiaat	15 855	14 753	13 354	12 904	12 809	-95	11 881	11 291	
65- vuotiaat	5 734	6 551	7 262	7 530	7 594	64	7 885	7 792	
siitä 85- vuotiaat	789	968	1 058	1 139	1 106	-33	1 238	1 876	
Huoltosuhte	62 %	71 %	80 %	82 %	82 %		87 %	88 %	

Lähde: Väestöennuste Tilastokeskus 24.10.2024 ja MDI 2025

Lähteet/lisätiedot:

Taloudellinen katsaus, talvi 2025, Valtiovarainministeriön julkaisu 2025:61
Pirkanmaan talous 2025, Pirkanmaan yrittäjät, Pirkanmaan liitto ym.
Alueelliset kehitysnäkymät syksy 2025, TEM:n julkaisuja 2025:34
Pirkanmaan ELY-keskus: Pirkanmaan työllisyyskatsaukset
Kuntaliiton tiedotteet ja aineistot 2023–2026, www.kuntaliitto.fi/talous

1.3 Sastamalan strategia, keskeiset teemat ja kaupunkitasoiset toiminnalliset tavoitteet 2025

1.3.1 SASTAMALAN STRATEGIA

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Sastamalan kaupungin strategian 2022–2025 marraskuussa 2021. Väliarviointi on tehty syksyllä 2023. Strategia on tiivistetty strategiatalon muotoon.

Sastamalan kaupungin visio 2030 ”Omannäköisen elämän Sastamala”

Tyytyväinen Sastamalan asukas saa laadukkaat palvelunsa omasta kaupungistaan, viettää aktiivista vapaa-aikaa ja elää omannäköistään elämää itselleen parhaiten sopivassa ympäristössä.

Moderni muuttovoittoinen, menestyvien yritysten ja osaavan työvoiman Sastamala on kiinteä osa Tampereen työssäkäyntialuetta. Kehittyneet liikenneyhteydet mahdollistavat sujuvan liikkumisen. Sastamala on vahvistanut asemaansa tunnettuna matkailu- ja kulttuurikaupunkina.

Me kaikki teemme yhdessä töitä uudistuvan ja ympäristöstään vastuullisen Sastamalan ja sen asukkaiden hyväksi.

Strategiaan liittyvät ohjelmat:

- elinvoimaohjelma 2022–2025, hyväksytty valtuustossa 25.4.2022
- hyvinvointisuunnitelma 2021–2024, hyväksytty valtuustossa 15.11.2021
- kaupunkirakennesuunnitelma, päivitys hyväksytty valtuustossa 16.9.2019
- kaavoitusohjelma, päivitys vuosittain

Strategiset mittarit ja seuranta:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi strategian päivityksen yhteydessä strategiset mittarit, jotka kuvaavat kehityksen suuntaa seuraavilla osa-alueilla:

- Väestödynamikka
- Työllisyysdynamikka
- Yritysdynamikka
- Tulodynamikka
- Muu elinvoimadynamikka

Jokaisella osa-alueella on useampi muuttuja ja jokaiselle muuttujalle on asetettu strategiakauden tavoitetaso. Tavoitetason toteutumista arvioidaan vähintään kahdesti vuodessa (kesäkuun osavuosikatsaus ja tilinpäätös) viimeisimmän käytettävissä olevan tiedon perusteella. Hyvinvointimittarit määritellään hyvinvointikertomuksessa.

Strategian hyväksymisen yhteydessä linjattiin, että strategian väliarviointi ja mahdollinen päivitys suoritetaan valtuustokauden puolivälissä vuonna 2023. Väliarviointi on tehty syksyllä 2023.

Alla olevissa taulukoissa lähtötaso ja tavoitetaso on määritelty strategian hyväksymisen yhteydessä. Toteutuma -sarake sisältää tilinpäätösvaiheessa 2025 käytettävissä olevat uusimmat tiedot.

Väestödynamikka

MUUTTUJA	MITÄ MITTAA	TIETOLÄHDE JA TIEDON SAATAVUUS-TIHEYYS	SASTAMALAN LÄHTÖTASO	TAVOITETASO	TOTEUMA 31.12.2025
1. LUONNOLLINEN VÄESTÖNLISÄYS	Syntyneiden ja kuolleiden välinen erotus ajanjakson aikana	Tilastokeskus, väestötilastot, kuukausittain	-157 (2020)	Enintään -100	-171 (Ennakkotieto)
2. KOKONAIS-NETTO-MUUTTO	Maan sisäisen muuttoliikkeen tulomuuton ja maahanmuuton sekä lähtömuuton ja maasta muuton välinen erotus ajanjakson aikana	Tilastokeskus, väestötilastot, kuukausittain	-66 (2020)	Positiivinen	+50 (Ennakkotieto)
3. VÄESTÖNLISÄYS	Alueen väestömäärän yhteenlaskettu muutos kaikkien väestönkehityksen osatekijöiden osalta ajanjakson aikana	Tilastokeskus, väestötilastot, kuukausittain	-223 (2020)	Enintään -100	-132

Työllisyysdynamikka

MUUTTUJA	MITÄ MITTAA	TIETOLÄHDE JA TIEDON SAATAVUUS-TIHEYYS	SASTAMALAN LÄHTÖTASO (KOKO MAA KA/MED)	TAVOITETASO	TOTEUMA 31.12.2025
1. TYÖLLISYYSASTE (%)	Työllisten 15-64-vuotiaiden %-osuus suhteessa samanikäiseen väestöön	Tilastokeskus, työvoimatutkimus, vuosittain	71,5 (2019) (72,2)	75,0	73,6 M11/2025
2. TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ JA TYÖTTÖ-MYYSASTE (%)	Työttömien määrän ja osuuden suhteessa työvoimaan eli työllisiin ja työttömiin	TEM, työnvälitystilasto, kuukausittain	6,5 (M8/2021) - (10,7)	Keskimäärin enintään 6,0	11,1 M12/2025 Koko maa 13,0
3. TYÖTTÖMYYDEN RAKENNE: ALLE 25-VUOTIAIDEN TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ	Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä ja osuus kaikista alueen työttömistä työnhakijoista	TEM, työnvälitystilasto, kuukausittain	9,8 (M8/2021) (11,7)	Keskimäärin enintään 10,0	18,4 % M12/2025 Koko maa 17,2
4. AKTIVOINTIASTE (%)	Aktiivitoimenpiteissä olevien määrä keskimäärin kuukauden aikana työmarkkinatukea saaneista henkilöistä	KELA, Kelasto -tietokanta, StatFin 12u4, kuukausittain	43,2 (M5/2021) (30,0)	50,0	13,9 M12/2025 Koko maa 18,9

Yritysdynamikka

MUUTTUJA	MITÄ MITTAA	TIETOLÄHDE JA TIEDON SAATAVUUS-TIHEYYS	SASTAMALAN LÄHTÖTASO (KOKO MAA KA/MED)	TAVOITETASO	TOTEUMA 31.12.2025
1. ALOITTANEIDEN YRITYSTEN MÄÄRÄ	Aloittaneiden yritysten absoluuttinen määrä ajanjaksolla	Tilastokeskus, aloittaneet ja lopettaneet yritykset, neljännesvuosittain Kaupunki, osavuosit-tain	146 (2020)	Vähintään 120	Tilastokeskus: Aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilaston tuotanto on päättynyt 02/2025.
2. TOIMIVIEN YRITYSTEN MÄÄRÄ (YRITYSKANTA)	Toimivien yritysten määrä (yrityskanta) ajanjaksolla	Tilastokeskus, toimivien yritysten määrä, neljännesvuosittain	2 235 (2020)	Vähintään 2 300	Kyseistä tilastoa ei enää käytettävissä.
3. UUSIEN TEOLLISUUS- JA LIIKETILOJEN MÄÄRÄ	Valmistuneiden uusien teollisuus- ja liiketilojen kuutiomäärä	Kaupunki, osavuosit-tain	37 258 (2020)	Vähintään 30 000	7 072

Tulodynamiikka

MUUTTUJA	MITÄ MITTAA	TIETOLÄHDE JA TIEDON SAATAVUUSIHEYS	SASTAMALAN LÄHTÖTASO (PIRKANMAA/ KOKO MAA KA)	TAVOITETASO	TOTEUMA 31.12.2025
1. TULOVEROPROSENTTI	Kaupungin tuloveroprosentti	Tilastokeskus, vuosittain	21,50 (2021) 21,43 (2021)	Pirkanmaan kuntien aritmeettista keskiarvoa alhaisempi	8,9 Pirkanmaa 9,1
2. TILITETTYJEN KUNNALLISVEROJEN MÄÄRÄ	Tilitettyjen kunnallisverojen määrän kehitys ja muutos edellisen vuoden vastaavaan	Verohallinto, tilitetyt kunnallisverot, vuosittain (osavuositain)	+1,7 % (2020) (+5,1 %)	Kertymä kuntien keskimääräinen taso	-1,1 % Kaikki kunnat -0,1 %
3. TILITETTYJEN YHTEISÖVEROJEN MÄÄRÄ	Tilitettyjen yhteisöverojen määrä ja muutos edellisen vuoden vastaavaan	Verohallinto, tilitetyt yhteisöverot, kuukausittain (osavuositain)	+7,2 % (2020) (+3,0 %)	Kertymä kuntien keskimääräinen taso	+ 9,0 % Kaikki kunnat -4,4 %
4. VEROTULOJEN MÄÄRÄ	Kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverojen yhteenlaskettu määrä euroina asukasta kohden laskettuna	Tilastokeskus, tulotilastot, vuosittain	3 445 €/as (2020) (79,6 % keskiarvosta) (4 326 €/as)	Määrä lisääntynyt suhteessa maan keskiarvoon	2 262 €/asukas Manner-Suomen kuntien ka: 2 486 €/asukas TP-arvio 91 % keskiarvosta
5. VUOSIKATEPROSENTTI	Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin.	Kaupunki, osavuositain	141 (2020)	Vähintään 100	149
6. LAINAMÄÄRÄ	Kaupungin lainamäärä euroina asukasta kohti Konsernilainat euroina asukasta kohti	Tilastokeskus, vuosittain Kaupunki, kuukausittain	2 578 (2020) (3 448) 4 642 (2020) (7 457)	Kuntien keskimääräisiä alhaisemmat	2 436 €/asukas Koko maa Tp-arvio 3 547 €/asukas Konserni: 2 847 €/asukas Koko maa 7 271 €/asukas v 2024

Muu elinvoimadynamiikka

MUUTTUJA	MITÄ MITTAA	TIETOLÄHDE JA TIEDON SAATAVUUS-TIHEYS	SASTAMALAN LÄHTÖTASO (KOKO MAA KA/MED)	TAVOITETASO	TOTEUMA 31.12.2025
1. VALMISTUNEIDEN ASUNTOJEN MÄÄRÄ	Valmistuneiden asuntojen yhteismäärä ajanjakson aikana ja osuus 10 000 asukasta kohden laskettuna	Tilastokeskus, rakentaminen, vuosittain Kaupunki, osavuositain	56 (2020) 23,3 (2020) (35 748) (64,6)	40 Vähintään 17,0	60 25,7
2. VÄESTÖN KOULUTUSTASO-MITTAINDEKSI (VKTM-INDEKSI)	Alueen yli 20-vuotiaan väestön koulutustasoa kuvaava indeksi, jossa huomioidaan asukkaiden koulutuksen keskimääräinen pituus ja voidaan verrata muihin alueisiin	Tilastokeskus, koulutustilastot, vuosittain	308,3 (2019) (379,7)	320	331,4 (2024) Koko maa 398 (2024)
3. TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE	Alueen ei-työllisten määrä suhteessa työllisiin ajanjakson aikana. Mitä alhaisempi suhdeluku, sitä kilpailukykyisempi alue väestön työmarkkina-aseman näkökulmasta	Tilastokeskus, väestötilastot, vuosittain	161,6 (2019) (132,8)	Enintään 150,0	159 (2024) Koko maa 133 (2024)
4. KELA:N SAIRASTAVUUSINDEKSI	Mittaa alueen sairastavuutta yleisempien sairausryhmien osalta suhteessa koko maan keskiarvoon	Terveiden ja hyvinvoinnin laitos ja KELA, sairastavuusindeksi, vuosittain	108,0 (2018) vakioitu (100)	Enintään 105,0	Indeksi vaihtunut, ei vertailukelpoinen.

Strategiaan liittyvät kaikkien toimialojen yhteiset kaupunkikonsernin keskeiset teemat on esitetty talousarvion luvussa 3. Kaupungin strategiasta ja keskeisistä teemoista on johdettu kaupunkitasoiset valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025, jotka ovat toimineet myös viitekehystenä toimialojen strategiaan pohjautuvaan valtuustotasolla sitovaan tavoiteasetantaan vuodelle 2025. Vastuualueiden lautakuntatasolla sitova tavoiteasetanta tukee toimialan valtuustotason tavoitteita.

Tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu jäljempänä luvussa 9.1. kunkin toimialan omilla raportointisivuilla. Tavoitteiden strategiavastaavuudet on esitetty tuloskorttien yhteydessä.

Talousarviossa määritellyt keskeiset teemat:

1.3.2 HYVINVOINTIA ASUMISEEN JA ELÄMISEEN

Hyvinvointityötä ohjaa valtuustokausittain laadittava hyvinvointisuunnitelma, joka tukee johtamista ja edistää suunnitelmallista hyvinvointia sekä työ- ja toimintakykyä tukevien rakenteiden ja toiminnan johtamista. Nimetyt hyvinvointityöryhmät vastaavat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen strategisten linjausten valmistelusta hyvinvointisuunnitelmaan, joka tulee päätöksentekoon vuonna 2025. Hyvinvoinnin tavoitteita ja toimenpiteitä arvioidaan vuosittain tehtävässä hyvinvointikertomuksessa ja valtuustokausittain laadittavassa laajassa hyvinvointikertomuksessa. Se ohjaa strategisten hyvinvointia edistävien valintojen tekemistä uudelle valtuustokaudelle. Sastamalalaiset ovat mukana yhteisessä tekemisessä. Sastamalalaisten hyvinvointia tuetaan yhdessä hyvinvointialueen, järjestöjen, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Hyvinvoinnin edistämisen painopisteet vuonna 2025

Hyvinvoinnin edistämisessä keskeistä on vuonna 2025 paikallisten hyvinvointiin liittyvien ilmiöiden tunnistaminen ja niistä johdettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden sekä seurannan asettaminen uuteen hyvinvointisuunnitelmaan. Vuoden 2025 työskentelyssä painotetaan yhteisöllisyyden tukemista, ikääntyneiden kaatumisen ehkäisyä ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toimenpiteiden viemistä osaksi arkityötä.

Hyvinvointityön kolme työryhmää luovat yhdessä parempaa hyvinvointia

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistää *Sastamalan perhekeskus* ja sen toimintaa ohjaa ohjausryhmä. Perhekeskus on verkostomainen tapa koota yhteen kaikki sastamalalaisten lasten, nuorten ja perheiden parissa toimivat tahot. Tavoitteena on tukea lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia vahvistamalla ja kehittämällä systemaattisesti Sastamalan perhekeskuksen toimintaa. Kaikki otetaan mukaan yhteiseen tekemiseen ja ketään ei jätetä yksin. Perhekeskus tekee yhteistä työtä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin varmistamiseksi.

Omannäköisen elämän Sastamala - hyvinvointityöryhmä vahvistaa paikallisidentiteettiä ja varmistaa, että sastamalalaisilla on mahdollisuuksia osallistua, sopivasti mielekästä tekemistä ja kohtaamisia. Työryhmä huomioi digitaalisten palveluiden mahdollisuudet ja edistää sastamalalaisten taitoja niiden käyttöönnottoon ja käyttöön.

Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen - hyvinvointityöryhmä varmistaa terveellisen, turvallisen, viihtyisän ja liikkumista tukevan kaupunkikeskustan ja asuinympäristöt. Työryhmä vie eteenpäin mahdollisuuksia kohtaamisille ja yhteisöllisyydelle sastamalalaisten käyttämissä paikoissa.

1.3.3 OSAAMISTA TULEVAISUUDEN TEKIJÖILLE

Laadukkaiden palveluiden turvaaminen muuttuvassa toimintaympäristössä edellyttää keskeisten teemojen tunnistamista erityisesti vähenevän taloudellisen resurssin tilanteessa. Seuraavien vuosien painopiste on tekoälyn tunnistamisessa ja hyödyntämisessä osana palveluprosesseja. Tähän liittyy kuntalaisten ja henkilöstön digitaalisten parantaminen, joka on yksi keskeinen painopistealue tulevana vuosina. Lisäksi elinikäisen oppimisen toteuttaminen edellyttää yhteistoimintamallien ja palveluohjauksen jatkuvaa kehittämistä yhdessä kumppaneiden kanssa (erityisesti hyvinvointialue).

Sivistyslautakunnan hyväksymä tieto- ja viestintätekniikan strategia päivitetään vastaamaan nykyistä tilannekuvaa tulevasta kehityksestä. Tilakeskuksen talonrakennusohjelmassa huomioidaan uudistuvien ja ajanmukaisten oppimisympäristöjen vaatimukset.

Tulevaisuuden työelämässä tarvittavat taidot ja osaaminen ovat jatkuvassa muutoksessa, ja kaupungin henkilöstön osaamisen kehittäminen on keskeistä tulevaisuuden haasteisiin vastaamisessa. Muun muassa digitalisaatio ja palveluprosessien muutokset edellyttävät jatkuvaa oppimista ja osaamisen päivittämistä sekä sopeutumista muuttuviin olosuhteisiin. Osaamisen kehittämistarpeisiin vastataan mm. henkilöstöresurssien tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella kohdentamisella, teknologian ja tekoälyn hyödyntämisellä sekä työssäoppimisen edistämällä. Henkilöstön jatkuvaa oppimista tuetaan esimerkiksi kohdennetulla täydennyskoulutuksella digitaalisia oppimisympäristöjä hyödyntäen.

1.3.4 ELINVOIMAA TYÖSTÄ JA YRITTÄJYYDESTÄ

Saavutettavuus

Kaupungin strategiassa saavutettavuuden parantaminen on keskeisessä roolissa. Tulevaisuuden visiossa tavoitteena on olla jatkossa yhä tiiviimmin osa Tampereen työssäkäyntialuetta. Tämän johdosta keskeisten liikenneväylien (vt 11, vt 12 ja rautatie) turvallisuuden ja palvelutason parantamiseksi tehdään jatkuvasti laaja-alaista edunvalvontatyötä. Suunnitelmakaudella jatkuu lähijunaliikenteen käynnistämisen vaihtoehtojen selvittäminen sekä valaistuksen saaminen Häijää-Nokia välille Murhasaaren ohituskaista mukaan lukien. Tietoturvalliset tietoliikenneyhteydet ovat luonnollisesti myös jatkossa entistäkin tärkeämpiä etä- ja hybridityön vakiintuessa.

Saavutettavuus liittyy myös palveluihin. TE-palveluja koskevan uudistuksen valmistelun ja toteutuksen keskeinen tavoite on lähipalveluina tuotettavien palveluiden saavutettavuus sekä henkilö- että työnantaja-asiakkaille. Palvelujen saavutettavuutta edistetään yhteistyössä muiden työelämätoimijoiden kanssa tavoitteena ns. yhden luukun palvelut.

Yritysten kasvun tukeminen ja osaavan työvoiman saatavuus

Yritysten kasvua tuetaan yrityksen elinkaaren kattavilla perustamis-, elinvoima- ja sijoittumispalveluilla, joita tuotetaan itse tai verkostokumppaniensa toimesta. Paikallisessa yritysrajoituksesta toimimisella tuotetaan tietoa ja näkökulmia muun muassa kaavoitukseen, osaamisen tarpeisiin sekä muihin yritystoiminnan edellytysten parantamiseen.

Työvoimapalveluilla tuetaan yritysten rekrytointitarpeita yksilöllisesti. Osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi tehdään yhteistyötä koulutusorganisaatioiden ja palveluntuottajien kanssa. Kansainvälistymisen ja kotoutumisen rakenteita kehitetään osana työllisyysalueen osaavan työvoiman saatavuutta turvaamaan.

Yritysten ilmastotyötä edistetään osana laajempaa ilmastoverkostotoimintaa.

Matkailu, kulttuuri ja tapahtumat

Sastamalan alueen kansallista tunnettuutta ja vetovoimaisuutta edistetään. Alueen matkailumarkkinointia jatketaan kärkinä kulttuuri, lapsiperheet ja aktiviteetit. Matkailumarkkinointi nähdään osana kaupunkimarkkinointia. VisitSastamala-verkkosivuja kehitetään mm. kieliversioiden osalta.

1.3.5 OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Asukkaiden osallisuus ja vuorovaikutteisuus

Asukkaiden osallisuutta vahvistetaan Sastamalassa osallistuvan budjetoinnin toimintamallilla myöntämällä rahoitusta hyvinvointia tukevan toiminnan toteuttamiseen. Vuonna 2025 osallistuvan budjetoinnin teemana on yhteisöllisyyden vahvistaminen, johon liittyviä hankkeita voivat toteuttaa myös erilaiset yhdistykset ja järjestöt. Tarkoitukseen varataan talousarviossa 30 000 euron määräraha.

Vuorovaikutteisuutta lisätään asukkaiden osallistamisen lisäämisellä (mm. asukasraadit). Pääpaino osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämisessä on digitaalisissa palveluissa.

Osallisuutta ja vuorovaikutteisuutta lisätään myös asukastilaisuuksilla, joita järjestetään eri puolilla Sastamala. Niiden tarkoituksena on saattaa yhteen viranhaltijat, päättäjät sekä alueen asukkaat keskustelemaan yleisellä tasolla alueen asioista. Asukastilaisuudet eivät korvaa tietyn yhden asian vuoksi järjestettäviä tilaisuuksia.

Viestintä strategian tukena

Viestinnän keskeisiä tehtäviä ovat strategian tukeminen sekä strategiasta johdettujen toimenpiteiden viestiminen sidosryhmille, kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien turvaaminen sekä positiivisen mielikuvan rakentaminen ja kaupungin tunnettuuden lisääminen. Kaupungin viestintä pitää sisällään niin kasvokkain tapahtuvan kuin digitaalisen ja muilla keinoilla tapahtuvan viestinnän. Viestinnän keskeisiä kohderyhmiä ovat asukkaat, potentiaaliset asukkaat, yrittäjät ja elinkeinoelämä, matkailijat, päättäjät ja henkilöstö.

Viestintä on kiinteä osa kaikkea aktiivista kanssakäymistä ja siten jokaisen työntekijän ja luottamushenkilön perustehtävä. Viestinnän kokonaisvastuu on johdolla, mutta kaikki yksittäisistä työntekijöistä luottamushenkilöihin vaikuttavat viestinnällään Sastamalan kaupungin tunnettuuteen ja imagoon - siihen millaisena Sastamala nähdään ja koetaan kaupungin sisällä ja sen ulkopuolella.

Selkeä ja ajantasainen viestintä edesauttaa avointa vuorovaikutusta ja kaupunkilaisten osallisuutta. Viestinnän ja markkinoinnin keinoin tuomme esiin asukkaiden mahdollisuuksia elää omannäköistä elämää mm. erilaisten asumisvaihtoehtojen, laadukkaiden oppimisympäristöjen, harrastusten ja kulttuuripalveluiden kautta. Sastamalan kaupungin viestintä on asiakaslähtöistä, monikanavaista, ennakoivaa sekä muita kunnioittavaa sekä saavutettavaa.

Markkinointiviestinnän kärjet johdetaan elinvoimaohjelman painopistealueista.

1.3.6 YMPÄRISTÖ- JA ILMASTOVASTUU

Sastamalan kaupunki on liittynyt vuonna 2020 Kohti hiilineutraalia kuntaa (Hinku) -verkostoon. Verkostoon liittymisen myötä Sastamalan kaupunki on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Hinku-kuntana Sastamala pyrkii vähentämään ilmastopäästöjään lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä ja parantamalla rakennusten energiatehokkuutta. Sastamalan kaupunki ottaa hiilineutraaliustavoitteet huomioon erityisesti talonrakennushankkeissa, joissa huomio kiinnittyy kolmeen asiaan: rakennusmateriaalien ja rakentamisen hiilineutraalius, rakennuksen käytönaikainen energiankulutus sekä lisäksi rakennuksille pyritään huomioimaan mahdollisimman pitkä elinkaari. Sastamala kannustaa myös paikallisia yrityksiä ja asukkaita ilmastotekoihin, sekä ottaa ilmastonäkökulman huomioon myös maankäytössä sekä muissa hankinnoissaan.

Kasvihuonekaasupäästöjä on Sastamalassa pyritty vähentämään mm. rakennusten energiatehokkuutta parantamalla. Sastamalan kaupunki on jo vuonna 2016 liittynyt työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Kuntaliiton väliseen energiatehokkuussopimukseen (KETS). KETS on vapaaehtoinen järjestelmä, joka tarjoaa viitekehyksen kunnan tehokkaan ja vaikuttavan energiatehokkuustyön toteuttamiseen. Tavoitteena on liittää energiatehokkuus sekä pyrkimys uusiutuvan energian osuuden lisäämiseen osaksi kunnan toimintaa ja sen käytössä olevia tai käyttöön otettavia johtamisjärjestelmiä. Nykyinen sopimuskausi on vuosille 2017–2025. Kaupungin KETS-sopimuksessa energiansäästöillä tarkoitetaan nykyisen kulutuksen vähentämistä. Energiansäästö- ja energiatehokkuustoimenpiteet voivat olla teknisiä tai liittyä toimintatapoihin, käyttäytymiseen ja energiaa kuluttavien laitteiden käyttöön.

Kaupunki on sopimuksen myötä parantanut omistamiensa kiinteistöjen energiatehokkuutta. Viime vuosina kaupunki on panostanut uusien rakennusten energiatehokkuuteen, fossiilisten polttoaineiden käyttöä on pyritty vähentämään kiinteistöissä mahdollisuuksien mukaan, ja kiinteistöihin on investoitu aurinkosähkövoimaloita.

1.3.7 MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Yleiset kehitystrendit

Helmikuun 2022 lopulla käynnistynyt Venäjän edelleen jatkuva hyökkäyssota Ukrainaan heijastuu vaikutuksiin monin eri tavoin myös kuntien toimintaympäristössä. Kaupungin alueelle on sodan aikana muuttanut sotaa paenneita ukrainalaisia. Osa ukrainalaisista on jo hakenut kotikuntaoikeutta vuoden täällä oleskeltuaan, osa on palannut Ukrainaan ja osa muuttanut muualle Suomessa. Kaupungin toimesta on edistetty kotoutumista ja järjestetty mm. kieliopetusta, varhaiskasvatusta ja valmistavaa opetusta.

Ukrainassa käytävä sota ja muut kriisikohteet maailmassa sekä niiden heijastusvaikutukset (mm. pakotteet ja hybridivaikuttaminen) vaikuttavat laajasti koko yhteiskuntaan luoden epävarmuutta tulevista. Varautumisen ja valmiussuunnittelun merkitys on noussut. Erityisesti energiahuollon ja tietoliikenteen toimivuuden varmistaminen on tärkeää.

Kuntien toimintaympäristöön vaikuttavat kansainvälisten heijastusvaikutusten ohella kansalliset haasteet. Julkinen talous on kaiken kaikkiaan voimakkaasti alijäämäinen ja valtion taloushaasteet luovat painetta myös kuntiin mm. valtionosuusleikkausten muodossa. Tietotekniikan kehittyminen ja tekoäly luovat aivan uudella tavalla haasteita ja toisaalta myös mahdollisuuksia palvelujen järjestämiseen ja digitaalisuuden edelleen lisäämiseen.

1.3.8 TASAPAINOINEN TALOUS

Tasapainoinen talous luo perustan tuotettavien palveluiden ja lakisääteisten tehtävien toteuttamiselle. Tasapainoinen talous mahdollistaa myös alueen elinvoimaa lisäävien toimenpiteiden ja investointien toteuttamisen. Myös kuntalaki (410/2015) asettaa kuntataloudelle tasapainovaatimuksen. Yleisesti määritellen kunnan talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot (tulos positiivinen) ja kattaa myös investointien rahoitustarpeen. Tasapainoiseen kuntatalouteen kuuluu myös, että palvelut järjestetään tehokkaasti niin, että ne tuottavat hyvän vastikkeen kuntalaisten maksamille veroille.

1.3.9 KAUPUNKITASOISET TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Teema	Tavoite v. 2025	Mittari	Toteuma 2025	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen				
Osallisuus	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	1. Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % äänioikeutetuista, säilyy vähintään vuoden 2021 (57 %) tasolla. 2. Digitaalinen asukasraati käynnistyy K/E	1. Äänestysaktiivisuus-% oli kuntavaaleissa 2025 Sastamalan osalta 54,2 %. 2. Digitaalinen asukasraati on otettu käyttöön.	Toteutuu osittain
Lapset ja nuoret	Arjen hyvinvointia lapsille ja nuorille	1. Kouluterveyskysely tiedolla johtamisen tukena - malli, laadittu K/E 2. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24 vuotiaat, % osuus ei kasva (v. 2022 8.0 %)	1. Kouluterveyskyselyn tiedolla johtamisen malli on laadittu. 2. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, %-osuus v. 2023 on 6,8 %. Kyseessä viimeisin saatavilla oleva tilastotieto.	Toteutunut
Asukkaiden aktiivinen arki	Saavutettavat ja oikein kohdennetut hyvinvointia tukevat palvelut	Hyte-kerroin säilyy vähintään ennallaan vuosina 2025–2026 (v. 2023 70)	Sastamalan vuoden 2025 hyte-kertoimen keskiarvo (0–100) on 65, vuoden 2024 vastaava luku 63.	Ei toteudu
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyydestä				
Kaupungin saavutettavuus	Liikenneyhteyksien parantaminen	Edistetyt hankkeet (kpl)	Valtatien 11 kehittäminen (tievalaistus Häijää-Nokia) Henkilöliikenteen edistäminen Rauman ja Tampereen välille Bussiliikenteen kilpailutukset	Toteutunut
Osaavan työvoiman saataavuus	TE-uudistuksen toimeenpano	Työllisyyskehitystä kuvaavat mittarit -työttömyysprosentti, (laaja työttömyys) - Virta yli 3kk työttömyyteen	Laaja työttömyys 12,4 % Virta 3 kk työttömyyteen tammi-joulukuun keskiarvo 43,8 %	Toteutuu osittain
Kaupungin imagon vahvistaminen	Kaupungin matkailutulon kehittyminen Tonttitarjonnan luominen ja markkinointi	1. Matkailutuloselvitys (€) 2. Kunnallistekniikan piirissä olevien myytyjen tonttien määrän kasvu vuodesta 2024	1. Matkailutuloselvitys toteutettiin Sastamalan kaupungin osalta syksyllä 2025. Tutkimus kohdistui vuoteen 2024. Välitön matkailutulo vuonna 2024 oli 25,44 milj. euroa ja matkailun kokonaisvaikutus 36,65 milj. euroa. Välittömät matkailutyöpaikat olivat 124 henkilötyövuotta ja matkailun kokonaistyöllisyysvaikutus 149 henkilötyövuotta. 2. Tontteja myytiin vuoden 2025 aikana yhteensä 8 kpl. Vuoden 2024 aikana myytiin 3 tonttia.	Toteutunut

Teema	Tavoite v. 2025	Mittari	Toteuma 2025	Tila
Osaamista tulevaisuuden tekijöille				
Digitaalisen osaamisen kehittäminen	Kuntalaisten ja henkilöstön digitaitojen parantaminen Tekoälyn tunnistaminen/mahdollisuudet/ hyödynnettävyys	Järjestettyjen koulutusten ja osallistujien määrä (digiklinikat, kouluttaminen) 1. Laadittu ajantasaiset ohjeet/periaatteet (eettinen ja tarkoituksenmukainen käyttö) 2. Hyödynnettyjen toteutuksien määrä vuonna 2025	Lasten ja oppilaiden digitaalisia taitoja edistetään varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa osana opetussuunnitelman toteutusta. Sastamalan Opisto on järjestänyt kuntalaisille 14 digikoulutusta, joista työllisyyspalvelujen kanssa yhteistyössä 6. Osallistujia on ollut yhteensä 101 henkilöä. Henkilöstön työn tehostamiseksi on otettu käyttöön useita sähköisiä työkaluja. 1. Kaupungin tekoälypolitiikan linjausten laadinta käynnistettiin. 2. Ei arvioitavissa tässä vaiheessa.	Toteutuu osittain ■
Kestävä kehitys ja ilmasto-osaaminen	Kestävän kehityksen ja ilmasto-osaamisen edistäminen	1. Kestävän kehityksen toimintaohjelman päivittäminen (K/E) 2. Hinku-kunnan toimintamallien jalkauttaminen (toimintamallit laadittu K/E, perehdytystilaisuudet järjestetty)	1. Kestävän kehityksen toimintaohjelma on tarkoituksenmukaista päivittää kaupungin strategiatyön yhteydessä vasta vuonna 2026. 2. Hinku-toimintamalleja on jalkautettu seuraavasti: - Perusopetuksen koulujen lukuvuosisuunnitelmissa on yksikkökohtaisia tavoitteita kestäväan kehitykseen liittyen. Toiminta myös arvioidaan yksikkökohtaisesti lukuvuosittain. - Talonrakennushankkeissa otetaan huomioon valittujen rakenteiden ja materiaalien elinkaarikustannus, pitkäaikaiskestävyys ja hiilijalanjälki. - Maankäytössä edistetään vihreäsiirtymän hankkeita kaavoituksessa.	Toteutuu osittain ■
Kuntalaisten laadukkaiden palvelujen turvaaminen muuttuvassa toimintaympäristössä	Ennakoiva suunnitelmallisuus	Palveluverkkosuunnitelman laatiminen muuttuvaa toimintaympäristöä vastaavaksi (suunnitelma laadittu ja päivitetty K/E)	Palveluverkkosuunnitelman päivittäminen aloitettiin ja vuoden aikana laadittiin suunnitelman taustatietoja (mm. väestöanalyysi). Suunnitelman loppuunsaattaminen ja hyväksyminen vasta vuonna 2026 strategian hyväksymisen jälkeen.	Toteutuu osittain ■

1.4 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Toiminnalliset muutokset

- Läntisen Pirkanmaan työllisyysalue, johon kuuluvat Sastamalan lisäksi Parkanon ja Ikaalisten kaupungit sekä Hämeenkyrön, Kihniön ja Punkalaitumen kunnat, aloitti 1.1.2025. Sastamalan kaupunki toimii työllisyysalueen vastuukuntana ja sen työllisyyslautakunta lain edellyttämänä työvoimaviranomaisena.
- Kankaanpään kaupungin hallinnoiman lomituspalveluiden toimialue liittyi 1.1.2025 Sastamalan kaupungin hallinnoimaan toimialueeseen. Toimeksiantosopimus on allekirjoitettu Melan kanssa kaupunginhallituksessa 18.12.2023 § 257. Sastamalan kaupunginhallitus hyväksyi 06.05.2024 § 82 sopimukset, joiden perusteella Kankaanpään maatalouslomituksen paikallisyksikkö yhdistyy Sastamalan maatalouslomituksen paikallisyksikköön 1.1.2025 lukien. Sastamalan lomituspalveluiden paikallisyksikön alueeseen liittyivät 1.1.2025 alkaen uusina Jämijärven, Karvian, Kihniön, Merikarvian, Pomarkun ja Siikaisten kunnat sekä Kankaanpään, Parkanon, Porin ja Ulvilan kaupungit.
- Kaupunginvaltuusto päätti 19.5.2025 § 20 kaupungin kokonaan omistaman tytäryhtiön Kiinteistö Oy Sastamalan Uima- ja Liikuntakeskuksen perustamisesta sekä sen pääomittamisesta. Kiinteistöyhtiö omistaa ja hallinnoi vuokraoikeuden nojalla kaupungilta vuokrattavaa maa-aluetta rakennettavine uima- ja liikuntahallirakennuksineen, mutta kaupunki vastaa uima- ja liikuntakeskuksen varsinaisesta toiminnasta.
- Kaupunginvaltuusto hyväksyi 01.11.2025 § 66 ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen muutoksen, jolla Sastamala yhteistoiminta-alueen vastuukuntana tuottaa ympäristönsuojeluviranomaisen palvelut Punkalaitumen kunnan lisäksi myös Hämeenkyrön kunnalle 1.1.2026 alkaen.
- Kaupunginhallitus päätti 1.12.2025 § 272 siirtää sote- ja pelastustoimen rakennukset 1.1.2026 Kiinteistö Oy Sastamalan palvelukiinteistöille (Hopunkallio) ja Sastamalan Vuokratalot Oy:lle, kun lakisääteinen vuokraamisvelvoite päättyi ja vuokraustoiminnan katsotaan sen jälkeen olevan markkinoilla tapahtuvaa toimintaa.
- Kaupunginhallitus irtisanoi 22.12.2025 § 288 kaikki Tiera Oy:n ja Sastamalan kaupungin väliset ICT-sopimukset päättymään 31.12.2026. ICT-palvelut kilpailutetaan vuonna 2026 siten, että kilpailutuksella valittu toimija aloittaa ICT-palvelutuotannon vuoden 2027 alusta lukien.
- Vuoden 2025 aikana järjestettiin kunta- ja aluevaalit.
- Vuonna 2025 aikana aloitettiin kuntastrategian 2026–2035 päivitys, ja strategia hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 23.2.2026.

Tulojen ja menojen olennaiset muutokset vuonna 2025

- Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat vuoden 2024 tasosta 5,7 milj. euroa (+19,2 %) ollen yhteensä n. 35,4 milj. euroa. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion n. 0,8 milj. eurolla. Toimintatuottojen kasvu johtui pääasiassa työllisyyspalveluiden sopimuskuntatulojen kasvusta (+1,6 milj. eur) ja lomituspalvelukorvauksista (+3,6 milj. eur).
- Ulkoiset toimintakulut kasvoivat 9,4 %:lla (n. 7,8 milj. eur) vuodesta 2024 ollen 91,2 milj. euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion n. 2,9 milj. eurolla
- Henkilöstökulut kasvoivat 10,5 %:lla (n. 4,8 milj. eur) ja palvelujen ostot noin 2,9 %:lla (n. 0,7 milj. eur). Avustukset kasvoivat 81,8 % (2,8 milj. eur) vuodesta 2024, johtuen pääasiassa työllisyystuista (1,2 milj. eur) ja kunnan rahoitusosuudesta työttömyystukiin (+1,3 milj. eur) kuten myös lomituspalveluiden korvauksista itse järjestettyyn lomitukseen. (+0,5 milj. eur). Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta vuoden 2025 toteuma jäi 0,2 milj. euroa, kuten myös muiden toimintakulujen 0,3 milj. euroa, vuotta 2024 pienemmäksi.

- Verotulot kokonaisuutena vähenivät 0,4 %:a vuodesta 2024 (-0,2 milj. eur), johtuen kunnallisverotuottojen (-1,1 % / -0,5 milj. eur) ja kiinteistöverotuottojen (-2,4 % / -0,2 milj. eur) vähentymisestä. Kunnallisverotuotto aleni huolimatta ansiotulovähennyksen poistosta ja verotettavan tulon kasvusta edelliseen vuoteen nähden. Vuonna 2025 myös tehtiin kunnallisverojen negatiivisia oikaisuja perusteettomasti kuntien ryhmäosuuteen verovuonna 2024 tehtyyn positiiviseen oikaisuun. Yhteisöverotuotot sen sijaan kasvoivat 9 %:a (+0,42 milj. eur). Verotulot alittivat muutetun talousarvion 2025 noin 0,4 milj. eurolla.
- Valtionosuudet kasvoivat 4,4 %:lla (n. 0,7 milj. eur) edellisvuodesta (n. 0,07 milj. eur yli MTA2025). Peruspalveluiden valtionosuus ilman verotulontasausta ja TE-rahoitusta väheni 32,5 %:a (-1,3 milj. eur) vuodesta 2024 sisältäen Sote-siirtoerien vaikutuksen -1,0 milj. euroa. TE-palveluiden rahoitus vuodelle 2025 oli +3,1 milj. euroa. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tase oli vuoden 2024 tasolla. Peruspalveluiden valtionosuus kokonaisuutena kasvoi vain 1,8 milj. euroa (+13,1 %) huolimatta TE-palveluiden 3,1 milj. euron rahoituksesta. Opetus- ja kulttuuritoimen negatiivinen valtionosuus pieneni 0,5 milj. euroa edellisvuodesta. Verotulomenetyksen korvaukset vähenivät 36,9 %:a (- 1,6 milj. eur), johtuen ansiotulovähennyksen poistosta, mikä vastaavasti näkyy kunnallisverotulojen kasvuna – ainakin kaikille kunnille yhteensä.
- Rahoitustuotot ja -kulut kasvoivat hieman edellisvuoden tasosta (n. 0,07 milj. eur). Muutettuun talousarvioon 2025 nähden alitusta kertyi kuitenkin yli 0,2 milj. euroa.
- Poistoja ja arvonalentumisia kertyi noin 9,3 milj. euroa, mikä oli noin 2 milj. euroa vuotta 2024 vähemmän johtuen vuonna 2024 tehdyistä käytöstä poistuvien, myytävien tai purettavien kiinteistöjen lisäpoistoista ja arvonalennuksista (n. 2,6 milj. eur).

Talousarviomuutokset ja poikkeamat

Kateluvut M€ Ulkoiset erät	TA2025	TA- muutokset	MTA2025	TP2025	Poikkeama	
					ATA	MTA
Toimintakate	-59,1	0,2	-58,9	-55,4	3,7	3,5
Vuosikate	8,7	1,7	10,4	13,9	5,2	3,5
Tulos	-0,5	1,7	1,2	4,6	5,1	3,4
Yli/alijäämä	-0,1	1,7	1,5	4,7	4,8	3,2
Investoinnit, netto	-16,7	-4,1	-20,8	-20,2	-3,5	0,6

Talousarviovuoden 2025 aikana tehdyt määrärahamuutokset

Valtuusto hyväksyi vuoden 2025 talousarvioon seuraavat käyttötalousosan määrärahamuutokset (nettovähennys 172 300 euroa):

- Konserni- ja elinvoimapalveluiden toimiala, nettomäärärahan vähennys 1 070 800 euroa (KV 22.09.2025 § 58, 10.11.2025 § 68, 15.12.2025 § 82)
- Sivistystoimen toimiala, nettomäärärahan lisäys 858 500 euroa (KV 06.06.2025 § 50, 10.11.2025 § 68)
- Teknisen toimen toimiala, nettomäärärahan lisäys 40 000 euroa (KV 2.9.2025 § 58)

Valtuustotason investointimäärärahoihin tehtiin seuraavat muutokset (nettolisäys 4 100 000 euroa):

- Konserni- ja elinvoimapalveluiden investoinnit, määrärahan lisäys 500 000 euroa Uimahalli-yhtiön osakkeisiin ja 4 500 000 euroa yhtiön pääomittamiseen sekä 100 000 euroa maanhankintaan (KV 19.05.2025 § 20, KV 15.12.2025 § 82)
- Tilakeskuksen investoinnit, määrärahojen lisäykset 350 000 euroa Muistolan koulun väistötilojen maanrakennustöihin ja kunnallistekniikkaan ja 500 000 euroa Pehulan monipalvelukeskuksen rakentamiseen (KV 19.05.2025 § 21, 02.06.2025 § 50)
- Tilakeskuksen investoinnit, määrärahojen vähennykset 2 000 000 euroa uimahallin suunnittelukustannuksista sekä 310 000 euroa Sylvään Taito-talon rakennuskustannuksista (KV 19.05.2025 § 20 ja § 21, 15.12.2025 § 82)
- Yhdyskuntatekniikan investoinnit, määrärahan lisäys 250 000 euroa valtatie 11:n tievalaistukseen (KV 24.02.2025 § 5) ja 110 000 euroa traktorin hankintaan (KV 15.12.2025 § 82)

- Vesi liikelaitoksen investoinnit, määrärahan lisäys 100 000 euroa etäluettavien mittareiden hankintaan ja Kärppälän vesihuoltolinjan rakentamiseen (KV 15.12.2025 § 82)

Tuloslaskelmaosaan valtuusto teki seuraavat muutokset (nettolisäys 1 500 000 eur positiivinen):

- Verotulojen lisäystä 500 000 euroa (KV 22.09.2025 § 58)
- Valtionosuuksiin lisäystä 400 000 euroa (KV 22.09.2025 § 58)
- Rahoitustuottoihin ja -kuluihin nettomenonvähennystä 600 000 euroa (KV 22.09.2025 § 58)

Rahoitusosaan tehdyt muutokset (nettovähennys 13 700 000 eur):

- Rahoituslaskelman pitkäaikaisen lainanoton vähennys 11 700 000 euroa tilakeskuksen rahoitusosassa ja 1 900 000 euroa Vesi-liikelaitoksen rahoitusosassa (KV 15.12.2025 § 82)

Talousarviopoikkeamat

Emokaupungin toimintakate toteutui noin 3,6 milj. euroa budjetoitua parempana. Määrärahoja säästyivät kaikilla toimialoilla. Talousarviopoikkeamat (muutettu talousarvio, nettomääräraha/-tuloarvio) talousarvion käyttötalousosan sitovuustasolla:

- Konserni- ja elinvoimapalvelut, nettosäästö 982 524 euroa (toteuma 88,9 %)
- Sivistystoimi, nettosäästö 1 174 823 euroa (toteuma 97,8 %)
- Tekninen toimi, nettosäästö 1 395 643 euroa (toteuma 270,9 %, toimintakate talousarviossa positiivinen)

Edellä mainittujen toimialojen toimintakate lisäksi erikseen sitovaksi määrätty

- maanmyyntivoitot (netto) ylittivät talousarvion 24 096 eurolla (toteuma 112,1 %)
- metsänmyyntitulot alittivat talousarvion 15 259 eurolla (toteuma 94,1 %)
- Laskennallisena taseyksikkönä käsiteltävän Tilakeskuksen sitovaksi määritellyt tuloslaskelman toimintakate, nettoylitys 1 107 421 euroa (toteuma 124,0 %, toimintakate talousarviossa positiivinen). Taseyksikölle erikseen vahvistetut valtuustotason tulostavoitteet toteutuivat.

Sastamalan Vesi liikelaitos, tuloa 132 016 euroa talousarviossa määritellyä heikompi, (tilikauden tulos sitova taso, tavoite 0 eur). Liikelaitokselle erikseen vahvistetut muut sitovat taloudelliset tavoitteet toteutuivat.

Talousarviopoikkeamat (muutettu talousarvio, nettoinvestoinnit) talousarvion investointiosan sitovuustasolla:

Nettoinvestoinnit alittivat kokonaisuutena 618 313 eurolla muutetun talousarvion. Investointimäärärahoja alittui kaikilla toimialoilla

- Konserni- ja elinvoimapalveluiden investoinnit, alitus 63 496 euroa, (toteuma -5 036 504 eur, MTA2024 -5 100 000 eur).
- Sivistystoimen investoinnit, alitus 58 322 euroa, (toteuma -821 678 eur, MTA -880 000 eur)
- Tilakeskuksen investoinnit, alitus 419 002 euroa, (toteuma -9 690 998 eur, MTA -10 110 000 eur)
- Yhdyskuntatekniikan investoinnit, alitus 72 212 euroa, (toteuma -2 557 788 eur, MTA -2 630 000 eur).
- Sastamalan Vesi liikelaitoksen investoinnit, alitus 5 280 euroa, (toteuma -2 094 720 eur, MTA -2 100 000 eur).

1.5 Kaupungin ja konsernin henkilöstö

Sastamalan kaupungin ja Vesi liikelaitoksen palvelussuhteessa oli vuoden viimeisenä päivänä 921 henkilöä, joista vakituisia oli 754 (82 %) ja määräaikaisia 167 (18 %). Henkilöstöstä naisia oli 76 % ja miehiä 24 %.

Palvelussuhteiden määrä 31.12.2025 tilanteessa:

Palvelussuhde 31.12.	Miehet	Naiset	Yhteensä 2025	Yhteensä 2024	Muutos, % ed. vuodesta
Vakinaiset	196	558	754	694	8,6
Määräaikaiset	29	138	167	188	-11,2
Yhteensä	225	696	921	882	4,4

Henkilöstön määrä toimialoittain 2024–2025:

	31.12.2025			31.12.2024			muutos	
	vakinaiset	määräaikaiset	yhteensä	vakinaiset	määräaikaiset	yhteensä	henk.	%
Konsernihallinto	77	13	90	61	9	70	20	28,6
- sis. Työllisyyspalvelut	27	5	32	11	3	14	18	128,6
- sis. Ympäristöturv. huolto	17	3	20	17	1	18	2	11,1
Sivistystoimi	465	135	600	462	160	622	-22	-3,5
Tekninen toimi	199	19	218	159	18	177	41	23,2
- sis. Lomatoiminta	149	18	167	112	13	125	42	33,6
Sastamalan Vesi	13	0	13	12	1	13	0	0,0
KAIKKI YHTEENSÄ	754	167	921	694	188	882	39	4,4

Vakinaisen henkilöstön osalta suurimmat muutokset ovat tapahtuneet lomatoiminnassa (+37 henk.) ja työllisyyspalveluilla (+16 henk.). Muutoksen taustalla on mm. Kankaanpään lomituspalveluiden siirtyminen Sastamalan kaupungille sekä työllisyyspalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen valtiolta kunnille, joiden seurauksena 1.1.2025 Sastamalan kaupungille siirtyi liikkeenluovutuksella yhteensä 78 vakinaisessa palvelussuhteessa ollutta henkilöä (lomituspalvelut 49 henk. ja työllisyyspalvelut 29 henk.). Näistä vuoden 2025 aikana jatkoliikkeenluovutuksella työllisyysalueen sopimuskuntiin siirtyi 10 henkilöä ja muulla syyllä palvelussuhde päättyi 7 henkilöllä. Määräaikaisen henkilöstön määrä vaihtelee tarpeen mukaan sekä kausiluontoisesti.

Sastamalan kaupunki laatii erillisen henkilöstökertomuksen.

Kaupunkikonsernin henkilöstö

Kaupungin tytäryhtiöiden palveluksessa oli vuoden lopussa 189 henkilöä. Henkilöstöstä vakituisia oli 175 (93 %) ja määräaikaisia 14 (7 %).

Konsernin henkilöstömäärä 31.12 tilanteessa:

	31.12.2025			31.12.2024		
	vakinaiset	määräaikaiset	yhteensä	vakinaiset	määräaikaiset	yhteensä
Konsernihallinto	77	13	90	61	9	70
Sivistystoimi	465	135	600	462	160	622
Tekninen toimi	199	19	218	159	18	177
Sastamalan Vesi	13	0	13	12	1	13
KAUPUNKI YHTEENSÄ	754	167	921	694	188	882
Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut	169	14	183	164	12	176
Sastamalan Lämpö	1	0	1	1	0	1
Vuokrataloyhtiö	5	0	5	5	0	5
KONSERNI YHTEENSÄ	929	181	1110	864	200	1064

Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalveluilla henkilöstömäärä kasvoi toiminnan laajentuessa Punkalaitumella. Lisäksi vuokrahenkilöstön käyttöä edelleen vähennettiin suunnitellusti, mikä vastaavasti lisäsi omien sijaisten määrää. Sastamalan Lämmön ja Vuokrataloyhtiön henkilöstömäärissä ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2025 aikana.

1.6 Ympäristöasiat ja muut ei-taloudelliset asiat

Ympäristöasiat

Vesihuolto:

Huittisten Puhdistamo Oy puhdistaa Sastamalasta, Huittisista ja Punkalaitumelta johdetut jätevedet ympäristölupaehtojen mukaisesti. Jätevedet on johdettu Huittisten Puhdistamolle koko Sastamalan alueelta vuodesta 2018 alkaen. Sastamalan vanhojen jätevedenpuhdistamojen selkeytysaltaat on muutettu varoaltaiksi, jotka mahdollistavat lyhyet keskeytykset jäteveden pumppaamisessa Huittisiin ja toimivat puskurialtaina tulvatilanteissa.

Vesihuoltolaitoksen varautumissuunnitelma on osa kaupungin valmiussuunnitelmaa.

Muut ympäristötekijät:

Maanrakennustöiden yhteydessä mahdollisesti löytyvän saastuneen maaperän (öljyvahinko, vanhat kaatopaikat) selvittäminen vaatii yhteistoimintaa ympäristöviranomaisten kanssa. Maaperän kunnostamista suoritetaan tarvittaessa Pirkanmaan ELY-keskuksen ohjeiden mukaisesti.

Rakennusten peruskorjaus- ja purkukohteista teetetään asbesti- ja kuntokartoituksia. Työmaiden ympäristövaikutuksia minimoidaan suorittamalla purkutyöt lajittelevana purkuna ja kierrättämällä materiaaleja. Lähtökohtaisesti purkukohteissa pyritään saavuttamaan korkea kierrätysaste.

Lähtökohtaisesti vanhat huonokuntoiset kaupungin käytöstä poistuneet rakennukset pyritään purkamaan, jolloin kaupunkiin ei pääse kertymään kestämatöntä purkuvelkaa vanhojen kiinteistöjen osalta. Vuonna 2025 purettiin Sylvään koulun C-rakennus ja sairaalakampuksen vanha sairaalarakennus.

Sastamala on liittynyt kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS) 11/2009, ja nykyinen sopimuskausi päättyi 2025. KETS on vapaaehtoinen järjestelmä, joka tarjoaa viitekehysten kunnan tehokkaan ja vaikuttavan energiatehokkuustyön toteuttamiseen. Energiansäästö- ja energiatehokkuustoimenpiteet voivat olla teknisiä tai liittyä toimintatapoihin, käyttäytymiseen ja energiaa kuluttavien laitteiden käyttöön.

Vuonna 2020 Sastamala liittyi Hinku-kuntien verkostoon. Päätöksellään kaupunki on sitoutunut tavoitteeseen vähentää 80 prosenttia kasvihuonekaasupäästöistään vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Tavoitteeseen liittyen kaupungin ilmastotavoitteita tukevia toimenpiteitä kartoitettiin vuonna 2022 ilmastotiekarttaraportissa. Sastamalan kasvihuonekaasupäästöjen määrään vaikuttaa erityisesti maatalous sekä liikennepäästöissä 11- ja 12-tiet verrattuna esimerkiksi kaupunkeihin, joissa ei ole runsaasti maataloutta tai läpiajoteitä.

Lähtökohtaisesti talonrakennushankkeissa hiilineutraaliustavoitteet huomioidaan rakennusmateriaaleissa, rakentamisessa, rakennuksen käytönaikaisessa energiankulutuksessa sekä rakennusten elinkaareissa. Ilmastotietämyksen otetaan huomioon myös maankäytössä sekä muissa hankinnoissa. Myös paikallisia yrityksiä ja asukkaita kannustetaan ilmastotekoihin. Pehulan monipalvelukeskukseen ja Sylvään koululle asennettiin aurinkopaneelit vuonna 2025.

Maankäyttö ohjaa uusiutuvan energian hankkeita kaavoituksella ja luvituksella. Sastamalassa on toiminnassa kolmen voimalan tuulivoimapuisto ja vireillä on kaksi tuulivoimalayleiskaavaa, joissa esitetään yhteensä 15 voimalan (yht. 97 MW) toteuttamista. Rakennuslupia on myönnetty kahdelle aurinkovoimapuistolle (yht. 58 MW), mutta hankkeet eivät vielä ole edenneet. Vireillä on lisäksi kaksi aurinkovoimapuistohaketta (yht. 105 MW). Uusien hankkeiden lisäksi Sastamalassa uusiutuvaa sähköä tuottavat Tyrvään 14 MW ja Äetsän 20 MW vesivoimalaitokset. Jos kaikki hankkeet toteutuisivat olisi uusiutuvan sähkön tuotanto Sastamalassa 710 GWh/v, joka vastaa 39 000 sähkölämmitteisen omakotitalon kulutusta.

Vuonna 2025 ei ole ollut merkittäviä ympäristövahinkoja.

Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3 a luvun mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot myös siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan tarvittavassa laajuudessa.

Kuntalain 84 pykälässä määritellyt luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoituksen kuntalain edellyttämällä tavalla. Ilmoitusten perusteella koottu sidonnaisuusrekisteri on julkaistu kaupungin verkkosivuilla.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt elokuussa 2017 Kuntaliiton valmisteleman ohjeen vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista noudatettavaksi Sastamalan kaupungin organisaatiossa.

1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintaympäristön ja toiminnan muutokset

Sastamalan tulopohjaan on vaikuttanut merkittävästi vuoden 2023 sote-uudistus. Valmisteilla on myös kiinteistöveron arvostuspohjan muutokset. Yleisesti verotulojen suhteellinen painoarvo tulo-rahoituksesta (verotulot, valtionosuudet ja toimintatuotot) on kasvanut selvästi sote-uudistuksen jälkeen. Väestön, etenkin lasten määrän, vähenemisen merkittävät negatiiviset vaikutukset valtionosuuksiin edellyttävät palveluiden sopeuttamista vastaamaan tarvetta.

TE-palvelut siirtyivät kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta alkaen. Sastamala toimii isäntäkuntana Läntisen Pirkanmaan kuuden kunnan yhteiselle työllisyysalueelle. TE-uudistusta valmisteltiin paremmassa työllisyystilanteessa ja työllisyystilanteen heikkeneminen luo lisähaasteita toiminnalle ja rahoitukselle. Kunnat osallistuvat myös aiempaa enemmän työttömyysetuuksien rahoittamiseen, minkä vuoksi yleinen työllisyys- ja suhdannetilanne vaikuttaa jatkossa entistä enemmän kuntien talouteen. Toimeentulotukilain uudistus 1.2.2026 alkaen velvoittaa toimeentulotuen saajia hakemaan ensisijaista etuutta eli työttömyysetuutta, josta kunta tietyn ajan kulutta maksaa osan työttömyysturvamenoina. Lisäksi suunnitteilla on lain kuntouttavasta työtoiminnasta kumoaminen ja jatkossa ajatus on, että kunta tuottaa jotain vastaavan kaltaista palvelua asiakaskohderyhmälle.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue laajeni 1.1.2026, kun Hämeenkyrön ympäristönsuojelun palvelut siirtyivät Sastamalan järjestettäväksi.

Vuokrattavat sotekiinteistöt yhtiöitettiin 1.1.2026 alkaen kaupungin tytäryhtiöille Kiinteistö Oy Sastamalan Palvelukiinteistöille ja Sastamalan Vuokratalot Oy:lle. Uudistuksen myötä kaupungin taseomaisuus ja toimintatuotot pienevät ja vastaavasti tytäryhtiöiden toiminnan volyyymi ja kiinteistöomaisuus kasvoivat.

Sastamalan kaupunki tuottaa sopimuksesta rakennuslupaviranomaispalveluita Punkalaitumen kunnalle. Käynnissä ovat neuvottelut vastaavien palveluiden tuottamisesta Hämeenkyrön kunnalle.

Sastamalan kaupungilla on käynnissä neuvottelut Urjalan kunnan kanssa työllisyysalueen laajenuksesta 1.1.2027 alkaen.

Investointitaso pienenee merkittävästi suunnitelmakaudella suurten koulu-/päiväkoti-investointien valmistuttua, jolloin kaupungin lainamäärä taloussuunnitelmassa 2026–2028 pysyy kohtuullisella tasolla. Kaupunkikonsernin lainamäärä kuitenkin kasvaa huomattavasti uima- ja liikuntakeskuksen rakentamisen myötä (n. 24 milj. eur) vuosina 2026–2028.

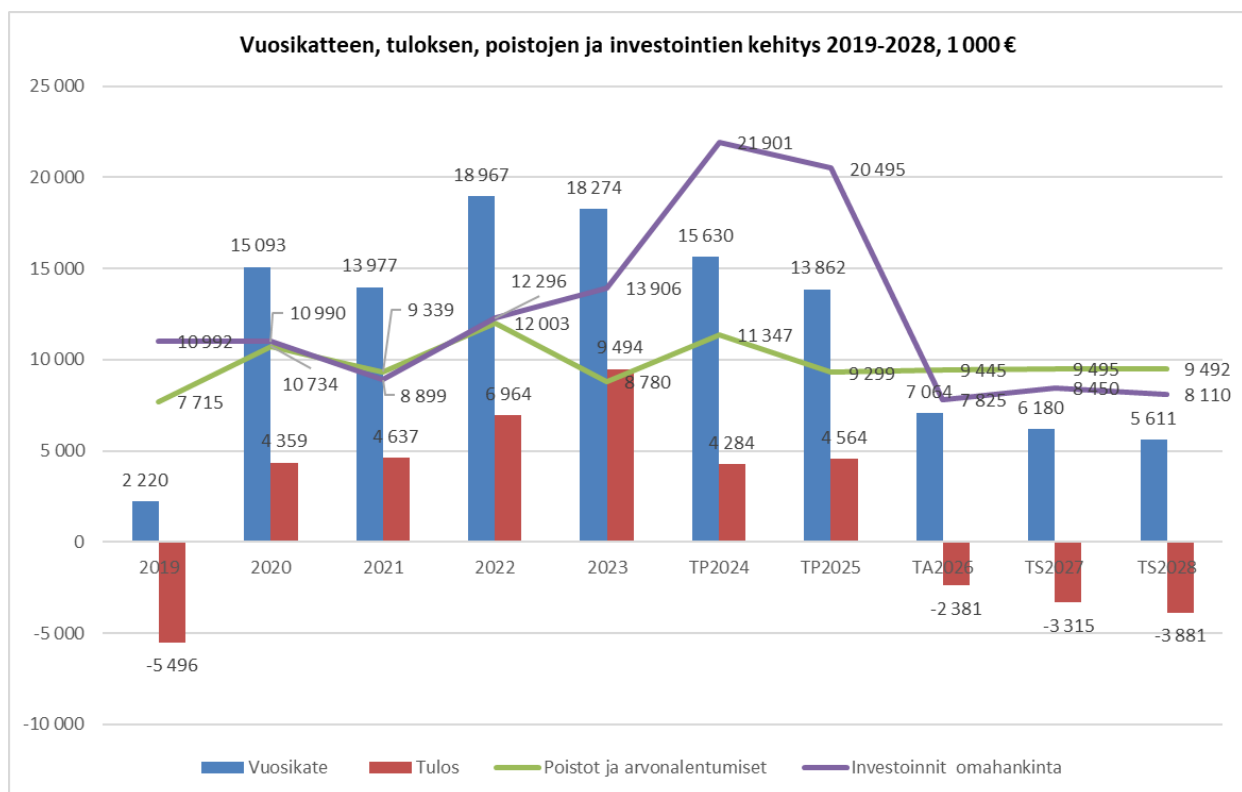
Hallitus antoi 5.2.2026 eduskunnalle esityksen hankintalain uudistamisesta. Hankintayksikön tulisi jatkossa omistaa vähintään 10 prosenttia yhtiömuotoisesta sidosyksiköstä, jotta hankintayksikkö voisi hyödyntää sidosyksiköitä tarvitsemiensa palvelujen ostamisessa. Uudistus pakottaa kunnat järjestämään mm. tieto- ja palkkahallintonsa uudella tavalla melko lyhyellä siirtymäajalla. Sastamalan kaupunki on irtisanonut tietohallinnon palvelusopimuksensa Tiera Oy:n kanssa päättymään 31.12.2026. Palvelut kilpailutetaan vuonna 2026 siten, että valittu toimija aloittaa tietohallintopalvelut vuoden 2027 alusta. Hankintalain toteutuessa esitetystä muodostaan on tällä hetkellä Monetra Pirkanmaa Oy:n tuottamat talous- ja palkkahallinnon palvelut järjestettävä uudella tavalla heinäkuusta 2027 alkaen.

Maailmantalouden tilanteet voivat muuttua nopeastikin maailmalla ilmenevien konfliktien johdosta ja tuoda ennakoinnattomia haasteita niin toiminnalle kuin taloudelle.

Talouden muutokset

Kaupungin talouden näkymät heikkenevät selvästi suunnitelmakaudella 2026–2028. Valtionosuudet heikentävät kaupungin tulopohjaa liittyen väestörakenteen muutokseen ja vielä vuoteen 2027 jatkuviin sote-siirtoerien takaisinperintöihin. Myös verotuloihin liittyy huomattavaa epävarmuutta johtuen yleisestä talouden ja työllisyyden heikosta kehityksestä. Vuosikate ei riitä rahoittamaan kaupungin korkeaa investointitasoa, jonka vuoksi kaupunki velkaantuu suunnitelmakaudella.

Alla olevassa kaaviossa on havainnollistettu kaupungin talouskehitystä vuosikatteen, tuloksen, investointien ja poistojen kautta. Talouden tasapainotilanteessa vuosikate kattaa poistot ja riittää investointien rahoittamiseen. Muussa tapauksessa tulos muodostuu alijäämäiseksi ja kunta rahoittaa investointinsa joko osittain tai kokonaan omaisuuden myynnillä, kassavaroillaan tai ottamalla lisää lainaa.

Vuosina 2020-2021 talous vahvistui valtion maksamien koronatukien ansiosta. Verotulot kasvoivat voimakkaasti vuoden 2022 alkupuolella talouden elyessä koronavaiikutuksista. Myös valtionosuudet kasvoivat indeksikorotuksen, uusien tehtävien rahoituksen ja veroperustemuutosten (korotettu matkakuluvähennys) johdosta. Vuoden 2023 verokertymä oli selvästi sote-uudistuksen jälkeistä normaalitasoa korkeampi vanhojen vuosien verotilitysten häntien vuoksi. Kunnat saivat myös liikaa valtionosuuksia, koska sote-uudistuksessa kaikilta kunnilta leikattiin kunnallisveroa samalla 12,64 %-yksiköllä, eikä kyseinen %-osuus riittänyt sosiaali- ja terveydenhuollon todellisten siirtyneiden kustannusten kattamiseen. Vuodesta 2024 alkaen verokertymä normalisoitui, mutta erityisesti kunnallisverotuotot säilyivät edelleen korkealla tasolla muun muassa eläkkeiden suurten indeksikorotusten vuoksi. Kiinteistöveroa puolestaan nosti vuonna 2024 maapohjan kiinteistöveron eriyttäminen yleisestä kiinteistöverosta.

Vuoden 2025 valtionosuuksia lisäsi Te-palveluiden rahoitus sekä työttömyysturvan rahoitusvastuun siirto. Valtionosuuksia puolestaan vähensivät liikaa maksettujen valtionosuuksien (sote-siirtoerät) takaisinperinnät, jotka peritään kunnilta takaisin vuosina 2025–2027. Verotulot pienenevät edellisestä vuodesta johtuen mm. talouden ja työllisyyden heikosta kehityksestä. Verorahoitus kasvoi vain 0,7 % (0,5 milj. eur) vuodesta 2024. Tuloksen ennakoidaan painuvan tappiolliseksi vuonna 2026 noin 2,4 milj. euroa ja vuonna 2027 noin 3,3 milj. euroa. Vuoden 2026 tilikauden tuloksessa on pyritty huomioimaan sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen sekä mahdollisesti tyhjäksi jäävien tilojen taloudelliset vaikutukset kaupungille.

1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Toimielimet ja konserniyhteisöt arvioivat ja raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan riittävästä ja kehittämistarpeista osana toiminnan ja talouden suunnittelua, seurantaa ja raportointia. Riskienhallinnan tilannekatsaus sisältyy taloussuunnitelmaan sekä kesäkuun osavuositarkastukselle ja tilinpäätösraporteille. Merkittävimmät riskit on toimialoilla tiedostettu, niiden hallintakeinot on määritelty ja epäkohtiin puututaan tarvittaessa.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot vuoden 2025 lopulla

Riski	Riskien hallintakeinot
<p><u>Strategiset riskit:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategiset valinnat ja niiden pohjalta toiminnalle asetetut tavoitteet eivät toteudu. - Väestötavoitteet eivät toteudu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tavoitteiden ja toiminnan säännöllinen seuranta ja arviointi. Raportoinnin yhtenäisyys ja läpinäkyvyys ja eri järjestelmistä saatavien raporttien kehittäminen. - Elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden suunnitelmallinen toteutus ja arviointi.
<p><u>Toiminnalliset riskit:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kriittisten tietojärjestelmien virheet ja toimimattomuus sekä palvelunestohyökkäykset. - Henkilöstön saatavuusongelmat. - Kriittisen osaamisen varmistaminen. - Sote-uudistukseen mahdolliset negatiiviset vaikutukset kaupungin toimintaan. - Globaalit levottomuudet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tietojärjestelmien varmistus, ajantasainen tietoturva- ja tietosuojaohjeistus. Digiturvamallin -sovelluksen käyttäminen sovitusti. - Huolellinen ja aktiivinen rekrytointi, työhyvinvointipäätökset, myönteinen työnantajakuva. - Ajantasaiset tehtäväkuvaukset, toimivat sijaisjärjestelyt ja perehdyttäminen. Ennakoiva henkilöstösuunnittelu. - Sastamalan asukkaiden palveluiden laadun ja saatavuuden varmistaminen Pirkanmaan hyvinvointialueella. Toimintasuunnitelmien aktiivinen seuranta ja edunvalvonta. - Ajantasainen varautumissuunnitelma.
<p><u>Taloudelliset riskit:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Talous on alijäämäinen ja kaupunki velkaantuu hallitsemattomasti. - Taloudellisia riskejä ei tunnisteta, poikkeamiin reagointi on riittämätöntä. - Lainojen korkoriskit sekä takausriskit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Toiminnan suunnitelmallisuus. Talouden aktiivinen raportointi, investointien suunnitelmallisuus. - Kehitetään talouden seurantajärjestelmiä. - Kustannuskehityksen jatkuva seuranta, ennakointi ja tarvittavat korjausliikkeet. - Rahoitusinstrumenttien käyttö - Vastavakuudet ja lainanottajan taloudellisen tilanteen seuranta.
<p><u>Vahinkoriskit:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Toimitilariskit, ennakoimattomat sisäilma- ja kosteusongelmat. - Vesihuollon laatu- ja toimintapoikkeamat. - Muut ennakoimattomat vahingot, esim. myrskytuhot ja muut luonnonilmiöt. - 	<ul style="list-style-type: none"> - Kiinteistöjen kuntotutkimukset, ennakoivat korjaustoimenpiteet. - Ajantasainen varautumissuunnitelma.
<p><u>Tytäryhtiöiden merkittävimmät riskit:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön riittävyys. - Tietoturva- ja tietojärjestelmäriskit. - Palveluiden ja tilojen kysyntämuutokset. - Rahoitus- ja korkoriskit. - Toimintaympäristön muutokset. 	

Yleiseen kehitykseen liittyviä riskejä ovat mm. globaaleihin taloudellisiin muutoksiin liittyvät tekijät, joihin kaupunki ei voi suoraan vaikuttaa, mutta joihin voi varautua. Globaalit muutokset vaikuttavat nopeasti myös kaupungin toimintaan ja ennustettavuus on hankalaa. Taseen ylijäämä sekä alhainen lainakanta tuovat liikkumavaraa myös talouden muutos- ja riskitilanteissa.

Valtuuston vuonna 2024 (30.09.2024 § 39) hyväksymissä Sastamalan kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteissa on määritelty korkoriskiä ja lainasalkun tavoiterakennetta koskevat periaatteet, joita noudatetaan uutta lainaa nostettaessa. Ohjeessa on linjattu myös muun muassa toimialasijoittamisen ja kassavarojen sijoittamisen yleisiä periaatteita. Korkoriskien minimoimiseksi on vuonna 2025 tehty kaksi koronvaihtosopimusta, joilla vaihtuvakorkoisia lainoja on muutettu kiinteäkorkoisiksi. Kaupungin lainasalkusta pitkäaikaisen korkositoumuksen osuus oli johdannaiset huomioiden n. 85 %.

Kaupungin jatkuva maksuvalmius ja riittävän ja joustavan lyhytaikaisen rahoituksen saatavuus varmistetaan kuntatodistusohjelmien kautta. Konsernitilin kautta turvataan myös tytäryhtiöiden maksuvalmiutta.

Konsernin vakuutukset on kilpailutettu viimeksi vuonna 2015, uusi kilpailutus tehdään vuonna 2026. Kaupunki on tehnyt vakuutusmeklariliike Söderberg & Partners Oy (Semita) kanssa sopimuksen vakuutus sopimusten jatkuvasta ylläpidosta ja hallinnoinnista.

Vuoden 2025 lopulla on vireillä yksi oikeudenkäynti, jonka ratkaisulla ei kuitenkaan ole kaupungille merkittävää taloudellista vaikutusta.

2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHAL- LINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Toimintakertomuksessa on annettava tieto sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1 §). Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot:

- Miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty
- Onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella
- Miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Sastamalan kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tavoitteena on varmistaa, että päätökset perustuvat riittävään ja luotettavaan tietoon ja toiminnassa noudatetaan lakeja, ohjeita ja päätöksiä. Tavoitteena on myös omaisuuden ja resurssien turvaaminen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuus ja vastuut on määritelty:

- kuntalaissa
- hallintosäännössä (valtuusto)
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa (valtuusto)
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa (hallitus)
- toimialojen sisäisen valvonnan suunnitelmissa (lautakunnat, johtokunta)
- muissa ohjeissa (hallitus, henkilöstöjaosto, johtoryhmä)
- delegointipäätöksissä (toimielimet, viranhaltijat) ja tehtäväkuvissa

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Lauta- ja johtokunnilla on vastuu oman tehtäväalueensa sisäisestä valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja raportoinnista. Johtavat viranhaltijat, tilivelvolliset ja esihenkilöt vastaavat sisäisen

valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja raportoinnista oman tehtäväalueensa osalta. Sastamalan kaupungilla ei ole erikseen sisäisen tarkastuksen yksikköä, mutta ulkoisen tarkastus tukee sisäistä tarkastusta.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä raportoinnista konsernijohtolle.

Toimialat ja liikelaitos laativat vuosittain suunnitelman ja raportoivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta omassa toiminnassaan. Sisäisen valvonnan suunnitelmat ja raportit saatetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle. Myös tytäryhtiöt tekevät riskikartoitusta ja arviointia taloussuunnitlunsa ja raportointinsa yhteydessä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportoinnissa on käytössä yhtenäinen suunnitelma- ja raporttirunko. Kaupunginhallituksen tilinpäätöksen yhteydessä antama selonteko perustuu toimielinten ja konserniyhteisöjen laatimiin selontekoihin.

Riskienhallinnan järjestäminen

Toimialatasolla riskikartoitusta ja arviointia tehdään taloussuunnittelun ja raportoinnin yhteydessä. Arviointi tehdään seuranta/vaikutukset -mittaristolla.

Eri toimintayksiköissä tehdään toimitiloja ja työskentelyolosuhteita koskevia kartoituksia, selvityksiä ja tarkastuksia. Toimintayksiköiden turvallisuus- ja pelastautumissuunnitelmat on laadittu. Henkilöstölle on järjestetty myös ensiapukoulutusta. Vahinkotapahtumat ja vaaratilanteet kirjataan ja käsitellään vastuualueilla.

Valmiussuunnitelmissa varaudutaan turvaamaan elintärkeiden toimintojen jatkuminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Suunnitelmia päivitetään säännöllisesti.

Sisäinen valvonta osa-alueittain

Päätöksenteko

Hallintosäännössä on määritelty vastuujako luottamushenkilö- ja viranhaltijajohtamiselle. Delegointipäätökset saatetaan vuosittain tiedoksi valtuustolle ja kuntalain mukainen otto-oikeusjärjestelmä on varmistettu. Toimielinten ja viranhaltijoiden päätökset julkaistaan kaupungin kotisivuilla siltä osin kuin se on tietosuoja säännökset huomioiden mahdollista.

Kaupunginvaltuusto ja –hallitus päättävät kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti Sastamalan kaupungin toimintaa ohjaavista säännöistä, määräyksistä ja ohjeista. Henkilöstöhallintoa koskevat ohjeet hyväksytään henkilöstöjaostossa. Ohjeita tarkistetaan tarvittaessa lainsäädännön sekä organisaatio- ja toiminnan muutosten edellyttämällä tavalla. Täsmäntäviä ohjeita käsitellään johtoryhmässä ja päivitetään myös viranhaltijavalmisteluna. Lisäksi toimialoilla on laadittu omaan toimintaan liittyviä ohjeita. Ohjeista tiedotetaan kohderyhmien koulutuksissa ja täsmäinformaationa ja ohjeet ovat luettavissa kaupungin kotisivuilla ja/tai intranetissä.

Oman toimialansa lainsäädännön ja viranomaisohjeiden muutoksia toimialat seuraavat säännöllisesti. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus on päivitetty vuonna 2024(KH 24.06.2024 § 122). Toiminnassa ei ole vuonna 2025 havaittu lakien ja säännösten sekä hyvän hallintotavan vastaista toimintaa, joista seuraisi merkittävää korvausvastuuta tai oikeusseuraamuksia.

Henkilöstöasiat

Henkilöstön osaamiseen liittyviä riskejä minimoidaan huolellisella rekrytoinnilla sekä henkilöstön koulutuksella ja perehdyttämisellä. Perehdyttämisestä huolehditaan toimialoilla noudattaen annettuja ohjeita.

Kaupungin organisaatiossa on tapahtunut ja tapahtuu myös lähivuosina eläköitymisten ja toimintojen uudelleen organisoimisen yhteydessä useita henkilöstömuutoksia. Muutoksiin varautuminen, tiedon siirtäminen ja riittävä perehdyttäminen on huomioitu toimialojen sisäisen valvonnan suunnitelmissa, henkilöstösuunnittelussa ja käytännön toiminnassa.

Monetra Pirkanmaa Oy tuottaa palkanlaskennan palvelut sekä keskitetyn henkilöstöhallinnon raportoinnin ja sovituilta osin ohjelmien pääkäyttäjäpalvelut kaupungille.

Suunnittelu, raportointi ja kirjanpito

Taloussuunnitelmaan sisältyvien sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta toimialat ja vastuualueet raportoivat osavuosi- ja tilinpäätöksen yhteydessä. Toimialojen ja lautakuntatason vastuualuekohtaiset tilinpäätösraportit on esitetty vuoden 2025 toimintakertomuksessa.

Toimialat seuraavat ja ennakoivat tavoitteidensa toteutumista säännöllisesti tilivuoden aikana. Vastuuhenkilöillä on mahdollisuus seurata kirjanpidon toteutumatietoja ajantasaisesti raportointijärjestelmistä, mikä mahdollistaa nopean reagoinnin poikkeamiin. Myös toimielimiä informoidaan säännöllisesti talousarvionsa toteutumisesta.

Tavoitteiden toteutumista seurataan myös konsernihallinnon ja toimialojen seurantalavereissa, joissa korostuvat kokonaistalouden ja kustannuskehityksen seuranta ja ennakointi.

Kaupungin kirjanpito-, reskontra- ja maksuliikennepalvelut tuotetaan Monetra Pirkanmaa Oy:n toimesta. Taloushallinnon tehtävät ja työnjako kaupungin ja Monetran välillä on määritelty palvelusopimuksessa ja siihen liittyvissä vastuumatriiseissa. Vastuumatriisit on pääosin päivitetty vuonna 2025.

Taloushallinnon sisäisen valvonnan menetelmät on määritelty sisäisen valvonnan ohjeessa. Esille tulleisiin poikkeamiin on puututtu ja havaittujen ongelmien korjaustoimenpiteitä on seurattu toimialojen, taloushallinnon ja palvelutuottajan kesken.

Omaisuuksien hallinnointi

Omistajaohjauksen periaatteet on päivitetty vuonna 2022 (valtuusto 25.4.2022 § 20, voimaan 1.5.2022). Hankintoja ja omaisuuden luovuttamista koskeva ratkaisuvallta on määritelty hallintosäännössä ja siihen liittyvillä delegointipäätöksillä.

Pienhankintarajan (10 000 eur) ylittävä aktivoitu käyttöomaisuus on luetteloitu käyttöomaisuuskirjanpitoon. Muusta omaisuudesta pidetään toimialakohtaisesti irtaimisto-ohjeen mukaisia erillisiä luetteloita.

Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojat

Sastamalan kaupungin tietosuojat ja tietoturvapoliittikka on hyväksytty kaupunginhallituksessa vuonna 2019. Lisäksi on laadittu tietosuojat ja tietoturvaohje henkilöstölle. Tietohallintopalvelut kaupungille tuottaa Kuntien Tiera Oy ja tietoverkkopalvelut Lounea Oy.

Muut sisäisen valvonnan kannalta merkittävät osa-alueet

Hankinnat ja sopimukset:

Hankintojen toteuttamisesta on määrätty hankintalaissa ja kaupungin hankintaohjeessa (voimaan 1.3.2019, kynnysarvot päivitetty 1.1.2026 alkaen). Hankintojen kilpailutuksessa on käytössä Cludia-hankintajärjestelmä. Toimialat vastaavat sopimusten ja niihin liittyvien vakuuksien seurannan järjestämisestä ja vastuuttamisesta. Sopimukset on luetteloitu ja pääosin tallennettu kaupungin käytössä olevaan Dynasty-asianhallintajärjestelmään.

Hankkeet:

Sastamalan kaupungin hankeohje hyväksytty johtoryhmässä 2024.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot ja toimenpiteet

Vuodelta 2025 ei ole raportoitu merkittäviä poikkeamia. Toimialat ovat raportoineet yksittäisistä pienehköistä poikkeamista, joita koskevia korjaavia toimenpiteitä on tehty ja joista ei ole aiheutunut merkittävää toiminnallista haittaa tai taloudellisia menetyksiä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteita jatkossa ovat muun muassa:

- Osaamisen varmistaminen muutostilanteissa riittäväillä varahenkilöjärjestelyillä sekä dokumentoinnilla
- Tiedolla johtamisen kehittäminen, tietojärjestelmien hyödyntämisen lisääminen
- Tietosuoja- ja tietoturva-asioista tiedotuksen ja koulutuksen lisääminen ja digiturvan hallintajärjestelmän käytön tehostaminen
- Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) vakiinnuttaminen
- Kaupungin tietojärjestelmien ja käyttöoikeuksien hallinnan ja kehittämisen vastuiden selkeyttäminen
- Sisäisen valvonnan varmistus-, tarkastus- ja dokumentointikäytäntöjen vakiinnuttaminen osaksi säännöllistä toimintaa

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio

Sisäisen valvonnan riittävyttä arvioidaan toimialojen ja tytäryhtiöiden sisäisen valvonnan suunnitelmien ja raportoinnin sekä muutoin tehtyjen havaintojen kautta. Kaupunginhallitus toteaa arvionaan, että Sastamalan kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat tuottaneet riittävän varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta. Havaittujen puutteiden johdosta on suoritettu korjaavia toimenpiteitä. Kehittämiskohteet on tunnistettu ja dokumentoitu. Kehittämiskohteet huomioidaan sisäisen valvonnan suunnitelmissa ja niitä täydentävien erillisohjeiden valmistelussa.

3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT
SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN
Ulkoinen

	2025	2024
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	35 424	29 709
Valmistus omaan käyttöön	340	424
Toimintakulut	-91 153	-83 315
Toimintakate	-55 388	-53 183
Verotulot	52 788	52 998
Valtionosuudet	17 013	16 297
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	370	400
Muut rahoitustuotot	211	208
Korkokulut	-1 126	-1 086
Muut rahoituskulut	-6	-3
Vuosikate	13 862	15 630
Poistot ja arvonalentumiset	-9 298	-11 347
Tilikauden tulos	4 564	4 283
Tilinpäätössiirrot	143	385
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 706	4 668

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	39 %	36 %
Vuosikate/Poistot, %	149 %	138 %
Vuosikate, €/asukas	594	666
Asukasmäärä	23 332	23 464

Toimintatuotot/Toimintakulut, % = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Osoittaa, kuinka paljon toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vuosikate prosentteina poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluku on yli 100 %, katsotaan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletus on pätevä vain, kun poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa (poistonalaisten investointien omahankintameno) pitkällä aikavälillä. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

Vuosikate euroa/asukas Käytetään tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vuoden 2025 tuloksen analysointi ja vertailu vuoden 2024 tilinpäätöstietoihin

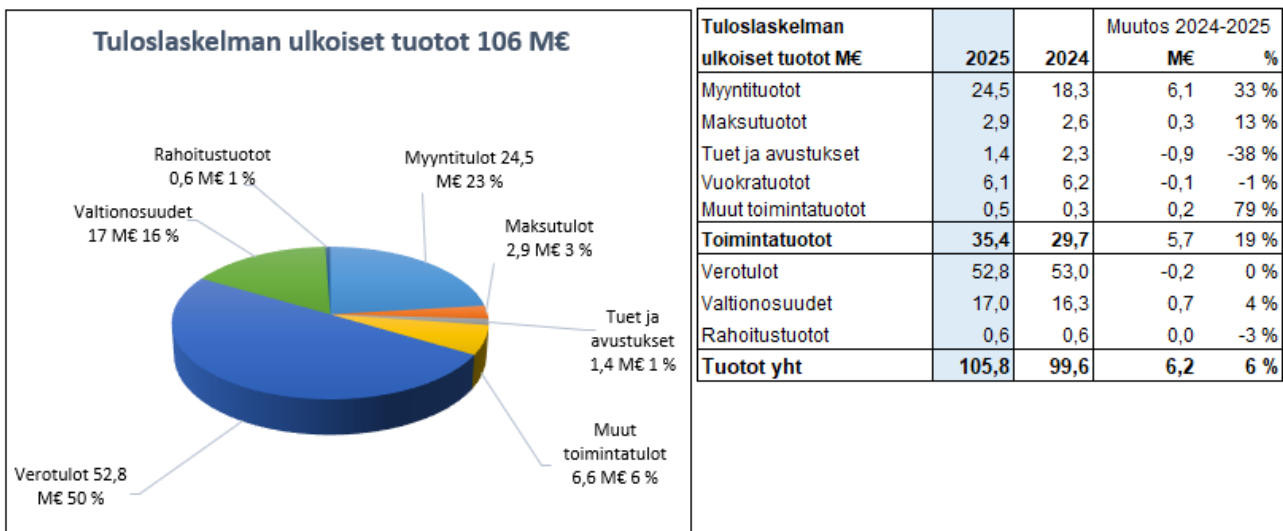
Tuloslaskelma osoittaa, riittääkö kertynyt tulo-rahoitus palveluiden tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallinen tuloslaskelma sisältää myös kaupungin liikelaitoksen. Kaupungin ja liikelaitoksen väliset sisäiset erät on eliminoitu.

Ulkoiset toimintatuotot ja -kulut

Vuonna 2025 ulkoisten toimintatuottojen kokonaismäärä oli 35,4 milj. euroa (29,7 milj. eur vuonna 2024).

Toimintatuotot kasvoivat edellisvuodesta 5,7 milj. euroa (19,2 %). Suurimmat yksittäiset muutokset edellisvuoteen nähden:

- Lomituspalvelukorvaukset kasvoivat 3,6 milj. euroa johtuen lomituspalvelualueen laajentumisesta
- Muut korvaukset valtiolta kasvoivat 0,6 milj. euroa lähinnä pakolaisten ja maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen saatujen laskennallisten korvausten vuoksi
- Kotikuntakorvaukset kasvoivat 0,3 milj. euroa
- Myyntituotot sopimuskunnilta kasvoivat 1,6 milj. euroa johtuen sopimuskunnille tuotettujen työllisyyspalveluiden kuntalaskutuksesta
- Metsän myyntitulot vähenivät 0,4 milj. eurolla
- Muut tuet ja avustukset valtiolta vähenivät puolestaan vajaat 0,9 milj. euroa sivistyspalvelujen hanke- tuottojen vähenemisen sekä TE2024-valmistelukorvausten poistumisen vuoksi
- Maanmyyntivoitot kasvoivat 0,2 milj. eurolla.

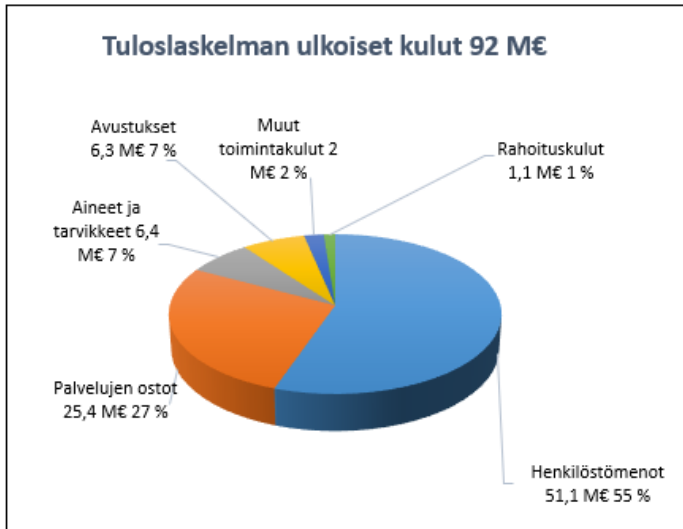

Ulkoisten toimintakulujen määrä oli vuonna 2025 yhteensä 91,2 milj. euroa (83,3 milj. euroa v. 2024).

Toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta 7,8 milj. euroa (+9,4 %). Suurimmat yksittäiset muutokset olivat:

- Henkilöstökulut kasvoivat 4,8 milj. eurolla (+10,5 %) vuodesta 2024, johtuen työllisyyspalveluiden (+1,6 milj. eur) ja lomituspalveluiden (+2,7 milj. eur) henkilöstömenojen kasvusta sekä muissa palveluissa +0,5 milj. euroa (+1,3 %). Palkat ja palkkiot -tiliryhmän kulut kasvoivat 3,5 milj. euroa (+9,4 %), ja henkilösivukulut 1,3 milj. euroa (+14,5 %). Palkkaperusteinen KuEL-maksu kasvoi (+0,9 milj. eur), mutta KEVA:n tasausmaksu puolestaan laski vuoden takaisesta (-0,3 milj. eur). Muut henkilösivukulut kasvoivat 0,8 milj. euroa.
- Palvelujen ostot kasvoivat kokonaisuudessaan 0,7 milj. eurolla (+2,9 %), johtuen pääasiassa asian- tuntijapalveluiden ostoista (+ 0,3 milj. eur), matkustus- ja kuljetuskustannuksista (+0,6 milj. eur) sekä muista palveluista (+ 0,7 milj. eur). Kustannukset puolestaan vähenivät edellisvuodesta asiakaspalve- luiden ostoissa (-0,3 milj. eur), ulkoalueiden ja rakennusten kunnossapitopalveluissa (-0,5 milj. eur) sekä jätevesimaksuissa (-0,2 milj. eur).
- Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta kustannukset alenivat 0,2 milj. euroa (-3,1 %) vuodesta 2024, johtuen pääasiassa lämmitys- ja sähkölajujen säästöistä.

- Avustuskulut nousivat 2,8 milj. eurolla (+81,8 %) johtuen työllisyyspalveluiden tuki- ja korvausmaksuista (+1,18 milj. eur), kunnan rahoitusosuudesta työttömyystukiin (+1,3 milj. eur) ja lomituspalveluiden itse järjestetyn lomituksen korvauksista (+0,5 milj. eur)
- Muut toimintakulut vähenivät 0,33 milj. eurolla (-14,6 %), johtuen pääasiassa vuokratulujen pienemisestä 0,3 milj. euroa (-16,2 %).

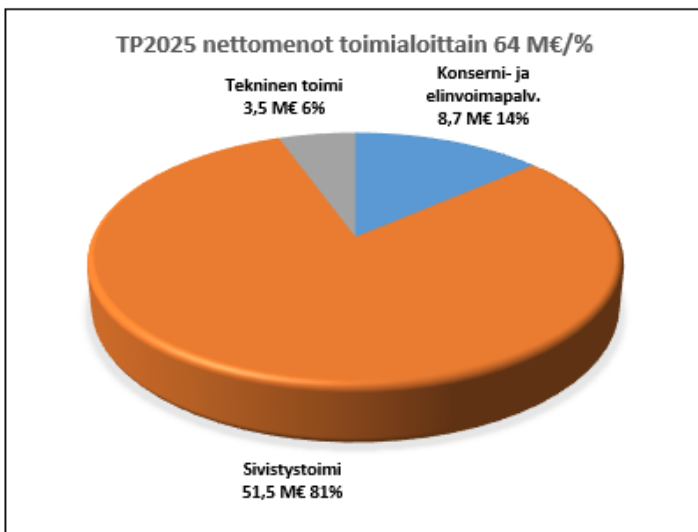
Tuloslaskelman ulkoiset kulut M€	2025	2024	Muutos 2024-2025	
			M€	%
Henkilöstökulut	51,1	46,2	4,8	10 %
Palvelujen ostot	25,4	24,7	0,7	3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6,4	6,7	-0,2	-3 %
Avustukset	6,3	3,5	2,8	82 %
Vuokratulut	1,5	1,8	-0,3	-16 %
Muut toimintakulut	0,5	0,5	0,0	-9 %
Toimintakulut	91,2	83,3	7,8	9 %
Rahoituskulut	1,1	1,0	0,1	12 %
Kulut yht	92,3	84,3	8,0	9 %

Valmistus omaan käyttöön

Omaan käyttöön valmistettavan aktivoitavan hyödykkeen valmistuksen arvo esitetään tuloslaskelmassa toimintatuottojen jälkeen omana nimikkeenään Valmistus omaan käyttöön. Valmistus omaan käyttöön on tuloslaskelman oikaisu, jolla omaan käyttöön valmistuksen vaikutus tilikauden tulokseen eliminoidaan silloin, kun hyödykkeen valmistuksen menoja sisältyy tuloslaskelman menoihin. Omaan rakentamiseen ja muuhun omaan valmistamiseen liittyvät menot olivat noin n. 0,34 milj. euroa.

Toimintakate

Toimintatuottojen ja kulujen erotuksena syntyvä toimintakate kertoo, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnissa negatiivinen. Vuonna 2025 Sastamalan kaupungin ulkoinen toimintakate oli -55,4 milj. euroa, mikä on 2,2 milj. euroa (+4,1 %) edellisvuotista heikompi. Toimintatuotot kattoivat 39 % toimintakuluista.

Nettomenet Toimialoittain M€	2025	2024	Muutos 2024-2025	
			M€	%
Konserni- ja elinvoimapaiv.	-8,7	-5,5	-3,2	59 %
Sivistystoimi	-51,5	-50,4	-1,2	2 %
Tekninen toimi	-3,5	-3,3	-0,2	7 %
Yhteensä	-63,7	-59,1	-4,6	8 %
<i>Kaavio erillisellä seuraavilla eriä</i>				
Yhteiset erät	0,8	-0,1	0,9	-657 %
Tilakeskus	5,7	4,8	0,9	20 %
Sastamalan Vesi liikelaitos	1,9	1,4	0,5	34 %
Toimintakate yht kaikki	-55,4	-53,1	-2,3	4 %

Kaupungin toimialojen (ilman Sastamalan Vesi liikelaitosta, Tilakeskusta ja yhteisiä eriä) osuus nettomenoista (toimintakatteesta).

Verorahoitusta (verotulot ja valtionosuudet) kertyi yhteensä n. 69,8 milj. euroa (69,3 vuonna 2024), kasvua edelliseen vuoteen n. 0,5 milj. euroa. Verotulot vähenivät n. 0,2 milj. euroa (-0,4 %), mutta valtionosuudet kasvoivat n. 0,7 milj. euroa (+4,4 %).

Kuntien veroprosentteja leikattiin vuoden 2023 alusta alkaen 12,64 prosenttiyksiköllä sote-uudistuksesta takia. Aiempi Sastamalan tuloveroprosentti oli 21,50 % ja uusi leikattu tuloveroprosentti oli 8,86 %. Vuodesta 2024 alkaen kunnallisveroprosentit pyöristettiin prosentin kymmenyksen, joten Sastamalan veroprosentti vuodesta 2024 alkaen on ollut 8,90. Myös yhteisöveron jako-osuutta tarkistettiin sote-uudistuksen myötä. Kunnan tulovero laski n. 1 %:lla (-0,5 milj. eur) vuodesta 2024, huolimatta ansiotuloverovähennyksen poistosta. Myös kiinteistöveron tuotto laski vuonna 2025 n. 0,17 milj. eurolla (-2,4 %), mikä johtuu ainakin osittain vuoteen 2025 sisältyvästä aiempiin vuosiin kohdistuvasta oikaisusta. Yhteisöveron tuotto sen sijaan nousi 9,0 %:lla vuodesta 2024 (+0,4 milj. eur).

Verotulojen ja valtionosuuksien kertymät vuosina 2020–2025

Verotulot ja valtionosuudet 1000 €	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Muutos 2024-2025	
Kunnan tulovero	72 378	76 835	81 490	40 835	41 316	40 855	-460	-1 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 088	7 703	8 282	5 362	4 687	5 107	420	9 %
Kiinteistövero	5 394	6 022	6 245	6 745	6 994	6 825	-169	-2 %
Verotulot yhteensä	82 859	90 560	96 017	52 942	52 998	52 788	-209	0 %
Peruspalvelujen VOS	45 248	41 669	45 306	6 265	4 032	5 795	1 763	44 %
Verotulontasaus	16 978	17 759	17 970	10 005	9 838	9 889	51	1 %
Veromenetyksen kompensatio	12 446	12 586	14 698	4 476	4 378	2 763	-1 615	-37 %
Opetus- ja kulttuuritoimen VOS	-2 041	-2 163	-2 129	-2 334	-1 952	-1 433	518	-27 %
Valtionosuudet yhteensä	72 630	69 852	75 845	18 413	16 297	17 013	716	4 %
Verorahoitus yhteensä	155 489	160 412	171 862	71 355	69 295	69 802	507	1 %

Rahoitustuotot ja –kulut pitävät sisällään mm. lainojen korkomenot sekä tuotot sijoituksista. Kaupungin lainojen keskiprosentti laski vuoden 2025 aikana 2,02 prosentista 1,93 prosenttiin. Korkokulut (n. 1,1 milj. eur) nousivat 0,07 milj. euroa vuoteen 2024 verrattuna lainakannan vähetessä noin 5,6 milj. eurolla 56,8 milj. euroon.

Kaupunki on korkoriskin hallitsemiseksi tehnyt vuonna 2025 kaksi nimellisarvoltaan yhteensä 6,9 milj. euroko-ronvaihtosopimusta, joilla kaksi vaihtuvakorkoista lainaa on muutettu kiinteäkorkoiseksi. Koronvaihtosopimukset ovat suojaustarkoituksessa tehtyjä eivätkä ne lisää kaupungin korkokuluja markkinakorkojen noustessa. Markkina-arvoltaan koronvaihtosopimukset olivat tilinpäätöshetkellä yhteensä 55 582,32 euroa.

Korkotuottoja ja muita rahoitustuottoja kertyi edellisvuotta vastaavasti noin 0,6 milj. euroa.

Vuosikatteessa on toimintakatteen lisäksi huomioitu verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja –kulut. Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Vuoden 2025 vuosikate on 13,9 milj. euroa (15,6 milj. eur vuonna 2024), mikä on asukasta kohden laskettuna 594 euroa (666). Vuosikate on n. 1,8 milj. euroa edellisvuotista heikompi.

Poistojen ja arvonalentumisten määrä oli n. 9,3 milj. euroa (n. 11,3 milj. eur v. 2024). Vähentyminen johtuu vuonna 2024 tehdyistä mittavista lisäpoistoista (2,7 milj. eur).

Tulos ja ylijäämä/alijäämä

Tilikauden tulos on kaikkien tilikaudelle jaksotettujen tuottojen ja kulujen erotus. Tilikauden tulos oli 4,6 milj. euroa. Tulos parantui edellisestä vuodesta noin 0,3 milj. euroa.

Tuloksenkäsittelyerien jälkeen muodostuva tilikauden ylijäämä on noin 4,71 milj. euroa ja jakautuu seuraavasti: emokaupunki n. 4,72 milj. euroa ja Sastamalan Vesi Liikelaitos n. -0,01 milj. euroa.

3.2 Tilikauden rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN

Ulkoinen

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 862	15 630
Tulorahoituksen korjaukset	-246	-138
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-20 561	-21 903
Rahoitusosuudet investointimenoihin	67	2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	557	405
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 321	-6 003
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-36	-68
Antolainasaamisten vähennykset	62	28
Lainakannan muutokset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	19 900
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 597	-9 835
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-9
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	312	-278
Rahoituksen rahavirta	-5 259	9 738
Rahavarojen muutos	-11 580	3 734
Rahavarat 31.12	22 711	34 291
Rahavarat 1.1	34 291	30 556

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	5 990	16 447
Investointien tulorahoitus, %	67,6 %	71,4 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,8	1,9
Kassan riittävyys, pv	67	108
Kassan riittävyys ilman konsernitilin vaikutusta	61	102
Asukasmäärä	23 332	23 464

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta (1 000 €)

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneen tilinpäätösvoiton on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno})$

Kertoo, kuinka suuri prosenttiosuus investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Loppuosa jää rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintameno = Investoinnit – rahoitusosuudet

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. = tulorahoituksen riittävyys vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku yli 2, tyydyttävä, kun luku on 1–2 ja heikko kun luku on alle 1.

Kassan riittävyys, pv

= $365 * \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassastamaksut tilikaudella}$

= kassan riittävyys päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla

Rahoituslaskelman 2025 analysointia ja vertailu vuoden 2024 tilinpäätöstietoihin

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta sekä sen korjauseristä. Korjauseriä ovat mm. pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot sekä satunnaiset tuotot ja kulut.

Investointien omahankintameno oli 20,5 milj. euroa (21,9) eli 878 euroa/asukas. Omaisuuden myyntituottoja kertyi n. 0,5 (0,4) milj. euroa. Myyntivoittojen/tappioiden (nettovoitto) osuus myyntitulosta oli reilut 0,2 (0,1) milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli -6,3 milj. euroa alijäämäinen (6,0 milj. euroa alijäämäinen myös vuonna 2024).

Antolainat vähenivät vuoden aikana noin 0,03 milj. eurolla. **Lainoja** emokaupunki ja Sastamalan Vesi liikelaitos lyhensivät yhteensä 10,6 milj. eurolla. Uutta lainaa nostettiin vain 5,0 milj. euroa emokaupungille. Kaupungin kokonaisvelkamäärä vähentyi noin 5,6 milj. euroa vuoden aikana. Koko kaupungin asukaskohtainen lainamäärä oli vuoden lopussa 2 436 euroa (2 661).

Rahoituslaskelmassa **muut maksuvalmiuden muutokset** ovat +0,3 milj. euroa. Konsernitiliin liitettyjen tytäryhtiöiden osakkuusyhteisöjen tilien varat näkyvät kaupungin kirjanpidossa rahavaroina ja korottomina velkoina. Konserniyhtiöiden rahavaroja konsernitilillä oli vuoden alussa 2,2 milj. euroa ja vuoden lopussa 2,3 milj. euroa. Ilman konsernitilin vaikutusta kaupungin ja liikelaitosten omat rahavarat olivat vuoden lopussa 20,4 milj. euroa.

Kassan riittävyys ilman konsernitilin vaikutusta oli vuoden lopussa 61 päivää ja konsernitili huomioiden 67 päivää. Kassan riittävyys tilikauden lopussa oli siis edelleen erittäin hyvä, vaikka kassavarat ovat vähentyneet edellisestä vuodesta -11,6 milj. euroa johtuen lainakannan vähentymisestä. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan maksuvalmiuden turvaamiseen riittävät kunnassa yleensä 10–15 päivän kassamenoja vastaavat kassavarat. Investointien maksuerät saattavat kuitenkin tilapäisesti edellyttää tätä suurempaa kassavarantoa.

4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN TASE (Ulkoinen)

1 000 €

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet
Muut pitkävaikutteiset menot

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Rakennukset

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Koneet ja kalusto

Muut aineelliset hyödykkeet

Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Muut lainasaamiset

Muut saamiset

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot

Lahjoitusrahastojen varat

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Lainasaamiset

Siirtosaamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

Lainasaamsiet

Muut saamiset

Siirtosaamiset

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet

Sijoitukset rahamarkk.instrum.

Rahat ja pankkisaamiset

VASTAAVAA YHTEENSÄ

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma

Muut omat rahastot

Ed. tk:en yli/alijäämä

Tilikauden yli/alijäämä

POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET

Poistoero

Vapaaehtoiset varaukset

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot

Lahjoitusrahastojen pääomat

Muut toimeksiantojen pääomat

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

Lainat julkisyhteisöiltä

Muut velat

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

Lainat julkisyhteisöiltä

Saadut ennakot

Ostovelat

Muut velat

Siirtovelat

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

TASEEN TUNNUSLUVUT:

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	60,6 %	58,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	73,6 %	81,9 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	47 394	42 688
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 031	1 819
Lainakanta 31.12., 1000 €	56 841	62 438
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 436	2 661
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	58 939	64 999
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2 526	2 770
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	511	553
Asukasmäärä	23 332	23 464

Omavaraisuusaste, %

= 100* (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

= mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

= kuntatalouden tavoitetasona voidaan pitää 70 % omavaraisuutta; 50 % tai sitä alhaisempi omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

= kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

= mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten vuosien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)/asukas = Edellinen luku jaettuna vuoden viimeisen päivän asukasluvulla

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

= lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat €/asukas = Lainakanta jaettuna vuoden viimeisen päivän asukasluvulla.

Lainat ja vuokravastuut 31.12

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

= Lainakanta + vuokravastuut liitetiedoissa ilmoitun mukaisena

Lainat ja vuokravastuut 31.12 €/asukas = Edellinen luku jaettuna vuoden viimeisen päivän asukasluvulla

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä kunnan antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Taseen analysointia

Tase sisältää kaupungin omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaan. Taseessa kaupungin ja liikelaitosten väliset sisäiset erät on eliminoitu. Taseen loppusumma 31.12.2025 on 210,1 milj. euroa (208,8 milj. eur 31.12.2024). Taseen loppusumma kasvoi 1,3 milj. euroa vuoden takaisesta.

TE-palvelut siirtyivät valtiolta kuntien hoidettavaksi 1.1.2025 alkaen, mistä johtuen vuoden 2025 avaavaan taseeseen on kirjattu muutoksena siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelka saamiseksi valtiolta ja siirtovelaksi henkilöstölle. Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueelle siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelan määrä oli 0,25 milj. euroa. Vuoden 2025 avaavan taseen loppusumma on 209,1 milj. euroa, kun vuoden 2024 päättävän taseen loppusumma oli 208,8 milj. euroa.

Taseen vastaavien erät

Taseen vastaavissa suurin erä on pysyviin vastaaviin kuuluva aineelliset hyödykkeet 149,7 milj. euroa (143,6), mikä on 71 % taseen loppusummasta. Aineellisten hyödykkeiden erä kasvoi 6,1 milj. euroa. Aineellisten hyödykkeiden sisällä suurin tase-erä on rakennukset, 74,8 milj. euroa (59,8). Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden tasearvo oli vuoden lopussa 51,4 milj. euroa (50,7). Keskenäisiä hankintoja vuoden vaihteessa oli 1,5 milj. euroa (11,7).

Sijoitusten määrä vuoden lopussa oli 25,2 milj. euroa. Sijoitusten määrä kasvoi 4,8 milj. eurolla edellisvuoden tasosta, johtuen pääasiassa Sastamalan Uima- ja Liikuntakeskuksen pääomittamisesta. Saamiset kasvoivat 1,6 milj. eurolla ollen vuoden lopussa yhteensä 7,3 milj. euroa.

Taseen rahat ja pankkisaamiset 22,7 milj. euroa sisältää konsernitilin kaikki yksikkötilit. Muiden kuin kaupungin ja liikelaitosten varojen osuus erästä on 2,3 milj. euroa.

Taseen vastattavien erät

Oma pääoma on 116,3 milj. euroa (111,6), mikä on 55 % taseen loppusummasta. Taseen oma pääoma sisältää kertynyttä ylijäämää 47,4 milj. euroa (42,7). Kaupungin oma pääoma on kasvanut vuodesta 2024 vuoden 2025 tilikauden ylijäämän 4,7 milj. euron verran.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset ovat vähentyneet 0,1 milj. euroa, kun aiemmin ylijäämäisistä tuloksista muodostettuja investointivaroja on purettu investointien valmistuttua ja poistoerojen sekä varausten vähennyistä on kirjattu tuloslaskelmaan tilinpäätössiirtoina pienentämään poistojen kirjanpidollista vaikutusta. Vapaaehtoiset varaukset 0,3 milj. euroa on kohdistettu koulu- ja liikuntapaikkainvestointien ensikertaisiin kalustamisiin.

Vieraan pääoman määrä väheni 3,6 milj. eurolla 77,6 milj. euroon (81,1), johtuen mm. pitkäaikaisen lainakanan vähentymisestä. Vieras pääoma sisältää kaupungin lainat sekä muut lyhyt- ja pitkäaikaiset velat, kuten ostovelat ja konserniyhtiöiden konsernitiliin liitetyt varat.

Lainamäärän muutos vuonna 2025

Kaupungin kokonaisvelkamäärä väheni noin 5,6 milj. euroa vuoden aikana. Koko kaupungin asukaskohtainen lainamäärä oli vuoden lopussa 2 436 euroa (2 661).

Vuonna 2025 suhteellinen velkaantuneisuus oli 73,64 % ja omavaraisuusaste 60,61 %. Molemmat tunnusluvut ovat parantuneet edellisestä vuodesta.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaruusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku puolestaan kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

5 KOKONAISTULOT JA –MENOT

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja jossa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN KOKONAISTULOT JA -MENOT 2025

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	35 424	31,9 %	Toimintakulut	91 153	74,0 %
Verotulot	52 788	47,5 %	- valmistus omaan käyttöön	-340	-0,3 %
Valtionosuudet	17 013	15,3 %	Korkokulut	1 126	0,9 %
Korkotuotot	370	0,3 %	Muut rahoituskulut	6	0,0 %
Muut rahoitustuotot	211	0,2 %	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot	0	0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät:		
Tulorahoituksen korjauserät:			- Pakollisten varusten muutos lis.(+), väh. (-)	0	0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-270	-0,2 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-24	0,0 %
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	67	0,1 %	Investointimenot	20 561	16,7 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	557	0,5 %	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	36	0,0 %
Antolainasaamisten vähennykset	62	0,1 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	10 597	8,6 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	4,5 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %	Kokonaismenot yhteensä	123 115	100,0 %
Oman pääoman lisäykset	0	0,0 %			
Kokonaistulot yhteensä	111 222	100,0 %			

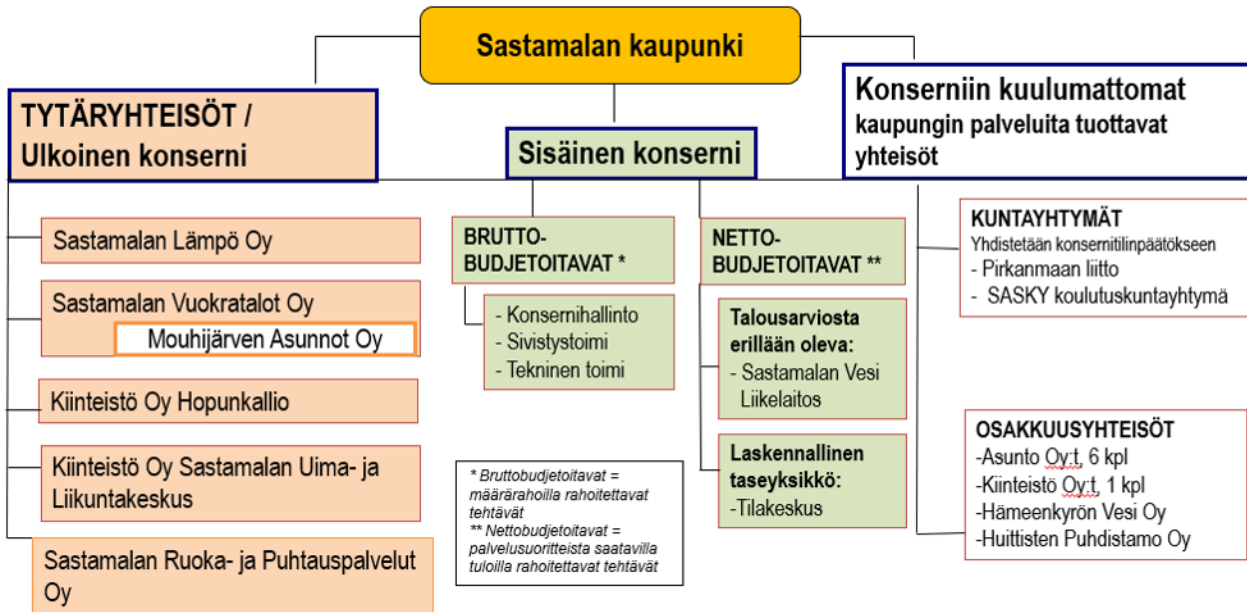
Täsmäytys

Kokonaistulot	111 222
Kokonaismenot	<u>-123 115</u>
	-11 892
Rahavarojen muutos	-11 580
Muut maksuvalmiuden muutokset	<u>-312</u>
	-11 892

6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 Konsernikokonaisuus

Sastamalan konsernikokonaisuus 2025

Konserni on taloudellinen kokonaisuus, jonka muodostavat kaupunki (emoyhteisö) sekä ne juridisesti itsenäiset yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai yhdessä muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta (tytäryhteisöt). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Konsernitilinpäätöksen tavoitteena on selvittää ne varat, velat ja vastuut, joihin kaupungilla on omistajuuteen tai sopimukseen perustuvaa määräämisvaltaa, velvoitteita tai vastuuta.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt	3	
Muut yhtiöt	3	
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	9	
Yhteensä	17	0

Sastamalan kaupungilla oli vuoden lopussa viisi (6) konsernitilinpäätökseen yhdisteltyä tytäryhtiötä. Konsernitilinpäätökseen yhdistellään myös ne kaksi kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä. Yhdistely tapahtuu suhteellisen peruspääomaosuuden mukaan.

Osakkuusyhteisöissä kaupungilla on merkittävä omistusosuus (20–50 %), mutta ei määräämisvaltaa. Osakkuusyhteisöistä konsernitilinpäätökseen yhdistellään päätyneen ja edellisten tilikausien yli- tai alijäämä. Sastamalan konsernitilinpäätökseen on tällä tavalla yhdistelty Hämeenkyrön Vesi Oy, Huittisten Puhdistamo Oy ja kuusi asunto-osakeyhtiötä ja yksi kiinteistöosakeyhtiö.

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohjauksen ja -valvonnan toteuttamista ja vastuita säätelee kuntalain säännösten lisäksi hallintosääntö ja konserniohje sekä näitä täydentävä ohjeistus, mm. kaupunkikonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet. Sastamalan kaupungin ohjeita noudatetaan soveltuvin osin myös tytäryhtiöiden toiminnassa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt voimassa olevan konserniohjeen 21.2.2022.

Kuntalain 48 §:n mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännön mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluu myös kaupungin hallituksen alainen konserni- ja elinvoimajaosto. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä. Johdon työnjako on määritelty hallintosäännössä.

Sastamalan kaupungin talousarvio sisältää keskeisimpiä yhtiöitä (Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy eli Servi, Sastamalan Lämpö Oy, Kiinteistö Oy Hopunkallio ja Sastamalan Vuokratalot Oy) koskevat tuloskortit, joissa määritellään toiminnan kehittämisen painopisteet, taloudelliset tavoitteet sekä sitovat toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteet valmistellaan yhdessä tytäryhtiöiden kanssa ja yhtiöt raportoivat tavoitteiden toteutumisesta kaupungin ohjeistuksen mukaisesti osavuositarkastuksissa ja tilinpäätösvaiheessa. Kesäkuussa 2025 perustettiin Kiinteistö Oy Sastamalan Uima- ja Liikuntakeskus, jonka osalta toiminnan on tarkoitus alkaa osittain vuonna 2027 ja kokonaan vuonna 2028.

Keskeisimpien tytäryhtiöiden kanssa järjestetään säännöllisesti kolme-neljä kertaa vuodessa tytäryhtiön ja konsernijohtajan seurantaneuvottelut. Lisäksi yhtiöt ovat esitelleet toimintaansa määräajoin konserni- ja elinvoimajaostolle. Servin toimitusjohtaja on myös osallistunut kaupungin johtoryhmäyöskentelyyn.

Muiden tytäryhtiöiden osalta tavoitteeksi on asetettu, että yhtiöitä hoidetaan terveellä liiketoimintaperiaatteilla ja että yhtiöt toimivat ilman kaupungin taloudellista avustusta tai muuta tukea. Osakkuusyhtiöiden toiminnassa ja seurannassa pääsääntönä on, että yhtiöt toteuttavat yhtiöjärjestyksensä mukaista tehtäväänsä ja niiden taloutta hoidetaan terveellä liiketoimintaperiaatteella.

Kuntayhtymien tavoitteet asetetaan kuntayhtymien omissa taloussuunnitelmissa ja -arvioissa. Kaupunki seuraa myös kuntayhtymien tavoitteiden toteutumista.

Vuoden 2025 talousarviossa oli asetettu konsernia koskeviksi tavoitteiksi:

- Konserninelkataso säilyy alle valtakunnan keskitason, seuranta vuosittain
- Konsernin vuokraustoiminnan selkeyttäminen sote-kiinteistöjen yhtiöittämissä yhteydessä

Konserninyhtiöiden kaupungille tuottamien palvelujen sisällöstä, laadusta, laajuudesta ja hinnoittelusta sovitaan palvelusopimuksissa sekä tilojen osalta vuokrasopimuksissa

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Edellä kappaleessa 6.2. esitettyjen konsernille määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti:

- Vuoden 2024 lopussa Sastamalan konserninelka oli 3 129 euroa/asukas. Kuntien keskimääräinen konserninelka oli vuoden 2024 lopussa 7 254 euroa/asukas. Vuoden 2025 lopussa Sastamalan konserninelka oli 2 847 euroa/asukas. Kuntien keskimääräistä konserninelkatietoa ei tilinpäätösvaiheessa ole saatavissa.
- Merkittävimmät tytäryhtiöt (hallitusten puheenjohtajat ja toimitusjohtajat) esittelivät toimintaansa ja käytiin tavoitteita koskevat keskustelut kaupunginhallituksen kanssa lokakuussa 2025.

Muita konsernia koskevia tapahtumia olivat:

- Kaupunginvaltuusto päätti 19.5.2025 § 20 perustaa Sastamalan kaupungin 100 prosenttisesti omistaman Kiinteistö Oy Sastamalan Uima- ja Liikuntakeskuksen, jonka toimialana on omistaa ja hallita vuokraoikeuden nojalla määräälaa Sastamalan kaupungin Keskustan korttelissa 36 olevasta tontista nro 6 (kiinteistötunnus 790-1-36-6) ja sillä sijaitsevia uima- ja liikuntahallirakennuksia ja harjoittaa ra-

kennuksissa uima- ja liikuntahalleihin ja niiden oheispalveluihin liittyvää liiketoimintaa tai vuokrata rakennuksien tiloja edellä mainittujen toimintojen harjoittamista varten. Yhtiö merkittiin kaupparekisteriin 12.7.2025. Uima- ja liikuntakeskuksen rakentaminen aloitettiin loppuvuonna 2025 ja suunnitelman mukaan liikuntahallin osuus otetaan rajoitetusti koulun käyttöön vuonna 2027. Kokonaisuudessaan hanke valmistuu vuonna 2028.

- Vuoden 2025 aikana valmisteltiin ja päätettiin Pirkanmaan hyvinvointialueen toimintoihin vuokrattavien kohteiden yhtiöittämisestä 1.1.2026 alkaen. Kaupunki päätti yhtiöittämisestä siten, että ARA-rahoitteiset ja muut asumiskohteet siirrettiin Sastamalan Vuokratalot Oy:lle ja muut sote- ja pelastustoimen kiinteistöt siirrettiin Kiinteistö Oy Sastamalan Palvelukiinteistöille (ent. Kiinteistö Oy Hopunkallio). Sastamalan Vuokratalot Oy:lle siirtyviin kiinteistöihin kohdistuvat lainat päätettiin myös siirtää vastaanotettavaan yhtiöön.
- Kaupunki myi Punkalaitumen kunnalle 50 kpl omistamistaan Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy:n osakkeista, mikä vastaa 10 % omistusosuutta yhtiöstä (Kh 3.11.2025 § 254).

Suurimpien tytäryhtiöiden toiminnan painopisteitä, olennaisia tapahtumia sekä taloudellista asemaa on selvitetty tarkemmin yhtiöiden tilinpäätösraporteilla (luku 10).

6.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Vuoden 2025 talousarviossa konsernia koskevana tavoitteena on säilyttää konsernivehän taso edelleen alle valtakunnan keskitason. Lisäksi tavoitteena on ollut Konsernin vuokraustoiminnan selkeyttäminen sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen yhteydessä

Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy (Servi) on kaupungin 85 %:sti omistama yhtiö, jonka vähemmistö-osakkaana toimii Pirkanmaan hyvinvointialue 5 %:n omistusosuudella sekä uutena osakkaana Punkalaitumen kunta 10 % omistusosuudella joulukuusta 2025 lähtien. Yhtiö tuottaa ruoka- ja puhtauspalveluita pääosin omistajilleen. Jo ennen Punkalaitumen kunnan osakkuutta yhtiö on tuottanut Punkalaitumelle ruokapalveluita ostopalvelusopimuksella marraskuusta 2024 alkaen. Yhtiön liiketoiminnan kannattavuutta uhkaa myynnin vähentyminen liittyen erityisesti lasten ja nuorten määrän vähenemiseen väestörakenteen muuttuessa. Myös hyvinvointialueen säästöpainotus aiheuttavat riskin myynnin vähenemiselle tulevaisuudessa. Toiminta on kuitenkin laajentunutkin, kun yhtiö aloitti loppuvuodesta 2025 myös puhtauspalveluiden tuottamisen Punkalaitumen kunnalle. Vireillä oleva hankintalain muutos, jossa esitetään muutoksia in-house -yhtiöiden asemaan siten, että omistajien osuuden pitää olla vähintään 10 % sidosyksikköaseman saavuttaakseen, aiheuttaa toteutuessaan merkittävän riskin yhtiön toiminnalle, sillä Pirkanmaan hyvinvointialueen omistus yhtiöstä on tällä hetkellä 5 %. Hankintalain mahdollisella muutoksella on lisäksi vaikutuksia yhtiön omiin talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ICT-palveluiden hankintoihin. Kaupunki myönsi yhtiölle 500 000 euron pääomallainan vuonna 2023, jolloin yhtiön talouden tasapainottamiseksi kaupunki edellytti omistajana yhtiötä aloittamaan uuden talouden tasapainottamisohjelman. Yhtiö on kasvattanut liikevaihtoaan ja tehnyt positiivisen tuloksen kahtena vuonna 2024 ja 2025.

Sastamalan Vuokratalot Oy:n toimintaa kehitetään ja toteutetaan yhtiön hallituksen 29.10.2025 hyväksymän strategian mukaisesti siten, että hallitus tarkastelee olemassa olevia suunnitelmia tarvittaessa rakenteita ja prosesseja kehittäen. Tilikauden 2025 aikana yhtiö purki merkittäviä tappioita tuottaneita rakennuksia, mistä aiheutuen yhtiön liikevoitto painui negatiiviseksi. Yhtiö on joutunut tekemään päätöksiä jo purettujen talojen lisäksi myös uusista purettavista kohteista. Vuokrataloyhtiön toiminnalle ja taloudelle haasteita tulevaisuudessa aiheuttaa kiinteistöjen korjausvelka ja sen myötä mahdollinen lainakannan kasvu sekä kiinteistöjen käyttöaste. Käyttöasteen keskiarvo vuonna 2025 oli noin 84 %, kun toimintasuunnitelman mukainen tavoite oli 90 %. Sastamalan Vuokratalot Oy:n tulos (ennen tilinpäätössiirtoja) muodostui selvästi negatiiviseksi ja hieman budjetoitua huonommaksi. Yhtiöön siirrettiin 1.1.2026 Pirkanmaan hyvinvointialueella vuokralla olevat ARA-rahoitteiset ja muut asumiskohteet sekä niihin liittyvät lainat. Yhtiöön siirrettyjen kiinteistöjen myötä kannattavuuden arvioidaan parantuvan (tulos TA2026 positiivinen).

Kiinteistö Oy Sastamalan Palvelukiinteistöt Oy:n toiminta laajeni 1.1.2026 alusta, kun sille siirrettiin hyvinvointialueelle vuokratut sote- ja pelastuskiinteistöt (pl. ARA-rahoitteiset ja muut asumiskohteet) kuntalain yhtiöittämisvelvoitteen myötä. Yhtiön toiminnan riskeinä ovat toimintaympäristön muutokset, jotka voivat johtaa vuokrattujen tilojen käyttöasteen alenemiseen, esim. hyvinvointialueen linjaukset tilojen käytöstä. Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa solmitut vuokrasopimukset ovat kohteesta riippuen voimassa kymmenen vuotta tai toistaiseksi.

Sastamalan Lämpö Oy:n haasteena ovat energian saatavuus ja ostoenergian hinnan nousu. Hinta on pysynyt osin korkeana, johtuen korkealla olevasta biopolttoaineen hinnasta sekä korkealla pysyneestä tukkuhintaindeksistä. Yhtiön tulos oli positiivinen vuonna 2025. Vuoden 2024 aikana Adven Oy ja Sastamalan Lämpö allekirjoittivat jatkosopimuksen kaukolämmön tuotannosta. Myyty kaukolämpöenergia on pääosin tuotettu biopohjaisilla polttoaineilla. Tuotetusta kaukolämmöstä jopa yli 90 % tuotetaan lähialueilta saatavilla biopohjaisilla ja uusiutuvilla polttoaineilla. Kaukolämmön ohella Adven Oy myös tuottaa höyryenergiaa lähialueen teollisuudelle. Sastamalan Lämmön liiketoimintanäkymiin liittyy myös haasteita, kun maalämpö, vesi-ilmalämpöpumput ja erilaiset ns. hybridiratkaisut kilpailevat kaukolämmön kanssa sekä esimerkiksi polttoaineiden markkinahintojen nousu.

Osakkuusyhteisö Huittisten Puhdistamo Oy:n lainoja on uudelleenrahoitettu loppuvuodesta 2024 yhtiön korkokustannusten hillitsemiseksi. Lainojen uudelleenrahoitusta on jatkettu korontarkistuspäivien yhteydessä myös vuonna 2025. Toimintaa säätelevä lainsäädäntö on muutoksen alla, mikä edellyttää mm. tietoturvaan, huoltovarmuuteen, hankintalakiin ja ympäristölainsäädäntöön tulevien muutosten huomioimista. Toiminnallisia haasteita lisää myös ilmaston muutoksen myötä mahdollisesti lisääntyvät hulevesimäärät.

Muiden konserniin kuuluvien yhtiöiden ja kuntayhtymien toiminnassa ei ole olennaisia muutoksia.

Hallitus antoi 5.2.2026 eduskunnalle esityksen hankintalain uudistamisesta, mikä vaikuttaa myös Sastamalan kaupungin konserniyhtiöiden toimintaan tulevaisuudessa, mikäli esitetyn kaltaiset muutokset toteutuvat. Hallitusohjelman mukaisesti esityksessä rajoitetaan sidosyksiköiden käyttöä hankintojen toteuttamisessa asettamalla sidosyksikön omistukselle yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusosuutta koskeva vaatimus (10 %). Lakimuutos merkitsee paitsi kunnille niin myös konserniyhtiöille laajoja rakennejärjestelyjä muun muassa ICT-palveluissa sekä talous- ja henkilöstöhallinnon palveluissa.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitettu kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Toimivallan- ja vastuunjako konserniohjauksessa

Valtuusto on hyväksynyt kaupungin konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet sekä omistajapoliittiset periaatteet ja taloussuunnitelmassa konserniyhteisöille asetettavat tavoitteet.

Konsernijohton tehtävät on määritelty konserniohjeessa. Kaupunginhallitus ohjaa konsernia ja vastaa yhteisöjen valvonnan järjestämisestä. Konserni- ja elinvoimajaosto seuraa ja arvioi konserniin kuuluvien yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä. Jaosto antaa myös kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa. Kaupunginjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta kaupungin osalta sekä seuraa omistajapolitiikan toteuttamista. Lautakunnat suorittavat tilaajana erityistoimialaansa kuuluvien tehtävien osalta toiminnan seuranta. Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja sen tytäryhteisön tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Vuonna 2025 konserni- ja elinvoimajaosto antoi yhden konserniohjeen mukaisen ennakkokannanoton/-käsitksen tytäryhtiöille: Sastamalan Vuokratalot Oy:n erään asuinkerrostalon purkamiseen liittyen.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Konserni- ja elinvoimajaosto valitsee hallintosäännön perusteella kaupungin edustajat tytäryhtiöiden yhtiökoukusiin tai vastaaviin toimielimiin ja tekee ehdotukset kaupunkia edustavista yhtiöiden hallitusten jäsenistä. Konserni- ja elinvoimajaosto antaa yhtiöiden hallintoelimissä toimiville kaupungin edustajille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Tytäryhtiöt ovat noudattaneet kaupungin linjauksia ja suurimpien yhtiöiden osalta tarvittavaa ohjausta on toteutettu myös seurantaneuvottelujen yhteydessä. Lisäksi konserni- ja elinvoimajaosto antoi vuonna 2025 erikseen kirjattua omistajaohjausta yhtiökokousedustajilleen tytäryhtiöiden hallitusten jäsenten valintaan liittyen kuntavaalien jälkeen (ylimääräiset yhtiökokoukset).

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Kaupungin suurimmille tytäryhteisöille asettamat tavoitteet on valmisteltu yhteistyössä yhtiöiden kanssa ja ne on esitetty kaupungin talousarviossa tulokorttimuodossa. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuoden aikana seurantaneuvotteluihin ja palautekeskusteluihin. Omistajapoliittisten periaatteiden toteutumista seurataan myös normaalien seurantajärjestelmien mukaisesti.

Tavoitteiden toteutumisessa havaitut poikkeamat on raportoitu tytäryhtiöiden tuloskortteilla (luku 10). Poikkeamia on ennakoitu seurannan yhteydessä ja ne on otettu huomioon yhtiöiden suunnitelmissa, toiminnassa ja vuoden 2026 tavoiteasetannassa.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöt seuraavat taloutensa toteutumaa säännöllisesti ja suurimmat tytäryhteisöt raportoivat taloudestaan ja toiminnastaan määrämuotoisesti tilinpäätöksen ja puolivuotiskatsauksen yhteydessä. Tytäryhtiöt raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan myös konserni- ja elinvoimajaostolle.

Tytäryhtiöiden tuottamien ostopalveluiden osalta palvelusopimusten toteutumista ja kustannuskehitystä tarkastellaan toimialoilla tavanomaisena sopimuseurantana sekä osana talousarvioseurantaa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja toteuttamista koskeva raportointi

Kaupunginvaltuuston määrittelemiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteita noudatetaan soveltuvin osin myös tytäryhteisöjen toiminnassa. Suurimpien tytäryhtiöiden toimintaympäristön ja toiminnan muutosta koskevat arviot ja riskianalyysit sisältyvät yhtiöiden tuloskortteille. Riskianalyysin ajantasaisuutta tarkastellaan ja tarvittaessa päivitetään myös raportoinnin yhteydessä.

Mikäli poikkeamia on tytäryhtiöissä havaittu, niihin on puututtu ja toimintatapoja on tarvittaessa tarkistettu riskien minimoimiseksi.

Konsernin riskienhallinnan järjestämisessä ei ole tullut esille oleellisia puutteita.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja konsernipalvelujen käyttö

Tytäryhteisöt ovat tehneet vuoden 2025 aikana yhteistyötä mm. seuraavilta osin:

- Sastamalan Vuokratalot Oy ja Tilakeskus ovat tehneet yhteistyötä vuokraus- ja talouspalveluiden järjestelyissä.
- Sastamalan Vuokratalot Oy ja Kiinteistö Oy Hopunkallio ovat tehneet yhteistyötä isännöinnissä.
- Kiinteistö Oy Hopunkallio on tarjonnut tilapalveluita Servin käyttöön.
- Servi on tuottanut puhtauspalveluita myös kaupungin tytäryhteisöille ja muille omistajilleen.
- Tytäryhteisöillä on mahdollisuus käyttää kaupungin asiantuntijapalveluita mm. hankinta-asioissa, henkilöstöasioissa sekä juridisissa asioissa.

Tiedonkulku ja sen toimivuus

Konserniohje määrittelee konserniohjaukseen liittyvää tiedottamista ja tietojen antamista. Konserniohjetta ja sen perusteella annettavia toimintatapaohjeita koskevasta tiedottamisesta konserniin kuuluville yhteisöille vastaavat osaltaan kaupunginhallitus sekä konserni- ja elinvoimajaosto. Tytäryhteisön tiedottamisesta vastaa toimitusjohtaja tai hänen määräämänsä henkilö. Myös tytäryhteisöjen toiminnasta on tiedotettava tarvittavassa laajuudessa kaupunkilaisille.

Yhteisöt toimittavat Sastamalan kaupunginhallitukselle, konserni- ja elinvoimajaostolle, kaupunginjohtajalle ja sisäiselle tarkastukselle näiden pyytämät tiedot ja asiakirjat yhteisön toiminnasta, jos tämä tieto on tarpeen konsernin kokonaisedun arvioimiseksi tai muusta perustellusta syystä, huomioiden kuitenkin lainsäädännössä asetetut pakottavat säännökset. Yhteisöt ilmoittavat, mitkä konsernijohdolle lähetetyistä materiaaleista sisältävät liikesalaisuuksia tai ovat muutoin salassa pidettäviä. Muuten materiaalit ovat julkisia.

Tiedonkulussa ja sen toimivuudessa ei ole todettu merkittäviä puutteita.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

SASTAMALAN KAUPUNKI

KONSERNITULOSLASKELMA (1000 €)

	2025	2024
Toimintatuotot	51 502	45 489
Toimintakulut	-118 348	-110 899
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	51	81
Toimintakate	-66 794	-65 330
Verotulot	52 705	52 733
Valtionosuudet	32 195	32 255
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	380	461
Muut rahoitustuotot	335	236
Korkokulut	-1 323	-1 439
Muut rahoituskulut	-24	-40
	<u>-631</u>	<u>-783</u>
Vuosikate	17 474	18 876
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 672	-13 836
Arvonalentumiset	-424	0
	<u>-12 096</u>	<u>-13 836</u>
Tilikauden tulos	5 378	5 040
Tilinpäätössierrot	0	0
Tilikauden verot	-36	-63
Laskennalliset verot	12	16
Vähemmistöosuudet	-117	-43
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 238	4 951

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	43,52 %	41,02 %
Vuosikate/Poistot, %	144,46 %	136,42 %
Vuosikate, €/asukas	749	804
Asukasmäärä	23332	23464

Konsernituloslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kaupungin tuloslaskelman tunnusluvut.

SASTAMALAN KAUPUNKI

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1000 €)

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	17 474		18 876	
Tilikauden verot	-36		-63	
Tulorahoituksen korjauserät	-206	17 232	260	19 073
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-20 271		-24 046	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	67		2	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	629	-19 575	631	-23 413
Toiminnan ja investointien rahavirta		-2 343		-4 340
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-36		-56	
Antolainasaamisten vähennys	96	61	59	4
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000		19 900	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 549		-12 015	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-422	-6 971	752	8 637
Oman pääoman muutokset		-8		-8
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-189		-19	
Vaihto-omaisuuden muutos	164		2	
Saamisten muutos	319		-445	
Korottomien velkojen muutos	1 432	1 727	-677	-1 139
Rahoituksen rahavirta		-5 192		7 494
Rahavarojen muutos		-7 535		3 153
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	32 729		40 264	
Rahavarat 1.1.	40 264	-7 535	37 111	3 153

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	11 539	17 131
Investointien tulorahoitus, %	86,49 %	78,50 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,95	1,91
Kassan riittävyys, pv	79	99

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kaupungin rahoituslaskelman tunnusluvut.

**SASTAMALAN KAUPUNKI
KONSERNITASE (1000 €)**

				VASTATTAVAA	2025	2024
VASTAAVAA		2025	2024	OMA PÄÄOMA		
PYSYVÄT VASTAAVAT				Peruspääoma	67 174	67 174
Aiheettomat hyödykkeet				Muut omat rahastot	1 842	1 842
	Aineettomat oikeudet	12	18	Ed. tk:en yli/alijäämä	65 810	60 859
	Muut pitkävaikutteiset menot	357	441	Tilikauden yli/alijäämä	5 238	4 951
		369	459		<u>140 063</u>	<u>134 826</u>
Aineelliset hyödykkeet				VÄHEMMISTÖOSUUDET	511	410
	Maa- ja vesialueet	21 168	21 046	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	Rakennukset	102 433	88 623	Lahjoitusrahastojen pääomat	4 968	4 529
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 994	51 343	Muut toimeksiantojen pääomat	616	799
	Koneet ja kalusto	2 685	2 154		<u>5 584</u>	<u>5 327</u>
	Muut aineelliset hyödykkeet	3 094	3 353			
	Ennakomaksut ja kesk.er. hank.	5 203	12 260	VIERAS PÄÄOMA		
		186 578	178 780	Pitkäaikainen		
Sijoitukset				Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	54 856	61 372
	Osakkuusyhteisöosuudet	3 619	3 694	Lainat julkisyhteisöiltä	0	50
	Muut osakkeet ja osuudet	861	860			
	Muut lainasaamiset	11	53	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	3 832	3 836
	Muut saamiset	250	267	Laskennalliset verovelat	55	87
		4 741	4 874		<u>58 743</u>	<u>65 345</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				Lyhytaikainen		
	Valtion toimeksiannot	307	328	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 515	11 923
	Lahjoitusrahastojen varat	4 985	4 518	Lainat julkisyhteisöiltä	50	50
		5 293	4 846			
VAIHTUVAT VASTAAVAT				Saadut ennakot	586	415
Vaihto-omaisuus				Ostovelat	7 447	8 375
	Aineet ja tarvikkeet	271	292	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 636	1 239
	Keskeneräiset tuotteet	3	148	Siirtovelat	11 700	9 695
		273	440		<u>32 933</u>	<u>31 696</u>
Saamiset				VASTATTAVAA YHTEENSÄ	237 834	237 604
Pitkäaikaiset saamiset						
	Lainasaamiset	11	8			
	Muut saamiset	127	0			
		139	9			
Lyhytaikaiset saamiset						
	Myyntisaamiset	5 445	5 522			
	Lainasaamiset	6	4			
	Muut saamiset	1 346	1 309			
	Siirtosaamiset	916	1 098			
		7 713	7 932			
Rahoitusarvopaperit						
	Osakkeet ja osuudet	22	22			
	Sijoitukset rahamarkk.instrum.	10	10			
	Muut arvopaperit	4 384	4 149			
		4 416	4 181			
Rahat ja pankkisaamiset		28 313	36 083			
VASTAAVAA YHTEENSÄ		237 834	237 604			

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	59,25 %	57,02 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	66,78 %	74,06 %
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000€	71 047	65 810
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	3 045	2 805
Konsernin lainat, € / asukas	2 847	3 128
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	66 420	73 395
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	70 426	77 132
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 018	3 287
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	11	53
Asukasmäärä	23 332	23 464

7 KESKEISET TUNNUSLUVUT

SASTAMALAN KAUPUNKI					
Talouden tunnuslukuja	TP2025	TP2024	TP2023	TP2022	TP2021
Asukasluvu	23 332	23 464	23 515	23 734	23 998
Veroprosentti	8,90	8,90	8,86	21,50	21,50
Verotulot 1000 €	52 788	52 998	52 942	96 017	90 560
Verotulojen muutos %	-0,4 %	0,1 %	-44,9 %	6,0 %	9,3 %
Verotulot €/asukas	2 262	2 259	2 251	4 046	3 774
Valtionosuudet 1000 €	17 013	16 297	18 413	75 845	69 852
Valtionosuuksien muutos%	4,4 %	-11,5 %	-75,7 %	8,6 %	-3,8 %
Valtionosuudet €/asukas	729	695	783	3 196	2 911
Toimintakulut (ulk.), 1000 €	91 153	83 315	82 801	196 854	192 540
Toimintatuotot (ulk.), 1000 €	35 424	29 709	29 759	43 249	45 461
Toimintatuotot/toimintakulut (ulk.) %	39,0 %	35,8 %	36,1 %	22,0 %	23,7 %
Toimintakate, 1000€	-55 388	-53 183	-52 579	-153 136	-146 608
Toimintakatteen muutos%	4,1 %	1,1 %	-65,7 %	4,5 %	4,3 %
Vuosikate, 1000 €	13 862	15 630	18 274	18 967	13 977
Vuosikate eur/asukas	594	666	777	799	582
Vuosikate poistoista %	149 %	138 %	208 %	158 %	150 %
Tilikauden tulos, 1000 €	4 564	4 283	9 494	6 964	4 637
Tilikauden yli-/alijäämä, 1000 €	4 706	4 668	5 792	4 341	3 910
Taseen ylijäämä, 1000 €	47 394	42 688	38 020	32 227	27 886
Taseen ylijäämä €/asukas	2 031	1 819	1 617	1 358	1 162
Investointien tulorahoitus, 1000 €	13 617	15 492	18 112	18 348	13 361
Investointien tulorahoitus, %	67,6 %	71,4 %	131,6 %	154,3 %	157,2 %
Investointien omahankintameno, 1000 €	20 495	21 901	13 885	12 296	8 891
Investoinnit omahankintameno, €/asukas	878	933	590	518	371
Lainakanta, 1000 €	56 841	62 438	52 382	54 479	57 914
Lainat, €/asukas	2 436	2 661	2 228	2 295	2 413
Laskenn. lainanhoitokate	1,82	1,88	2,61	2,70	1,89
Rahavirta ulos 1 000 €	123 115	115 794	107 784	219 594	212 093
Rahavirta sisään 1 000 €	111 222	119 807	110 059	223 428	214 228
Taseen loppusumma, 1000 €	210 129	208 828	194 407	209 437	205 470
Omavaraisuusaste (Oma po/koko po) %	60,6 %	58,8 %	61,0 %	55,1 %	52,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	73,6 %	81,9 %	70,0 %	41,2 %	44,3 %
Konsernin lainakanta, 1000 €	66 420	73 395	64 771	105 800	109 734
Konsernin lainat, €/as	2 847	3 129	2 754	4 458	4 573
Konsernin omavaraisuusaste %	59,3 %	57,0 %	57,9 %	44,3 %	42,6 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus	66,8 %	74,1 %	67,3 %	49,5 %	51,6 %
Kaupungin takausvastuut, 1000 € (ilman Takauskeskuksen osuutta)	19 394	21 453	23 711	26 187	29 081
Sastamalan kaupungin					
Vakinaisen henkilöstön määrä, 31.12.	754	694	699	1 306	1 295
Kokonaishenkilöstömäärä 31.12	921	882	922	1 656	1 686

8 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kaupungin ja liikelaitosten tilikauden **tulos on 4 563 674,41 euroa.**

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. investointivaroja lisätään yhteensä 320.000,00 euroa
 - Muistolan koulu, ensikertainen kalustus 150.000,00 euroa
 - Sylvään A-talo, ensikertainen kalustus 100.000,00 euroa
 - Sylvään liikuntatilat, ensikertainen kalustus 70.000,00 euroa
2. investointivaroja puretaan yhteensä 4.000.000,00 euroa
 - Sylvään Taitotalo 2.000.000,00 euroa
 - Pehulan monipalvelukeskus 2.000.000,00 euroa
3. tehdään em. mainittuihin investointeihin kohdistuva poistoeron lisäys 4.000.000,00 euroa
4. tuloutetaan poistoeroa suunnitelman mukaisesti 462.706,61 euroa
5. tilikauden ylijäämä 4.706.381,02 euroa siirretään taseen oman pääoman tilikauden ali/ylijäämätilille
6. oikeuttaa konsernihallinnon tekemään tilinpäätökseen teknisluontoisia korjauksia ja tarkennuksia.

Kirjauksen jälkeen taseen ylijäämä on 47,4 milj. euroa.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kaupungin tase on ylijäämäinen, joten mainittua selvitystä ei edellytetä.

TOTEUTUMISVERTAILU

9 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

9.1 Käyttötalouden toteutuminen

9.1.1 KÄYTTÖTALOUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMISVERTAILU

Toimintakate, nettomenot 1 000 €	Tilinpäätös 2024 €	Alkuperäinen Ta 2025 €	Muutokset Ta 2025 €	Lopullinen Ta 2025 €	Tilinpäätös 2025 €	Poikkeama lopulliseen 2025	Tot%	Muutos 2024 ->2025	%
KONSERNIPALVELUT	-3 583	-2 444	88	-2 356	-1 980	376	84,0	1 603	-44,7
MAANKÄYTTÖ	-1 084	-1 119	0	-1 119	-1 097	21	98,1	-14	1,2
YMPÄRISTÖTERVEYDENH.PALVELUT	-795	-852	-29	-881	-788	93	89,4	7	-1
KAUPUNGIN YHTEISET ERÄT	-137	150	560	710	762	52	107,3	899	-656,6
ELINVOIMAPALVELUT		-1 020	12	-1 008	-959	49	95,1	-959	100,0
TYÖLLISYYSPALVELUT		-4 677	440	-4 237	-3 846	391	90,8	-3 846	100,0
KONSERNI- JA ELINVOIMALPALVELUT yht	-5 599	-9 962	1 071	-8 891	-7 908	983	88,9	-2 309	41,2
SIVISTYSTOIMEN HALLINTO		-598	44	-554	-500	54	90,2	-500	100,0
VARHAISKASVATUS	-14 575	-15 352	-139	-15 490	-14 595	895	94,2	-21	0,1
PERUSOPETUS	-25 826	-26 123	-621	-26 744	-26 753	-9	100,0	-927	3,6
LUKIOKOULUTUS	-2 663	-2 513	-128	-2 641	-2 512	129	95,1	151	-5,7
ELÄMÄNLAATU	-7 319	-7 266	-15	-7 281	-7 176	105	98,6	143	-1,9
SIVISTYSTOIMI yht	-50 382	-51 852	-859	-52 711	-51 536	1 175	97,8	-1 154	2,3
TILAKESKUS	4 783	4 623	0	4 623	5 730	1 107	124,0	948	19,8
YHDYSKUNTATEKNIikka	-3 199	-3 541	-40	-3 581	-3 487	94	97,4	-289	9,0
MAASEUTUPALVELUT	-77	-226	0	-226	-31	195	13,7	46	-59,9
TEKNINEN TOIMI (ilman tilak) yht	-3 276	-3 766	-40	-3 806	-3 518	288	92,4	-242	7,4
KAUPUNKI ILMAN LIKELAITOSTA YHTEENSÄ NETTO	-54 474	-60 957	172	-60 785	-57 232	3 553	94,2	-2 758	5,1
SASTAMALAN VESI LIKELAITOS	1 391	1 856	0	1 856	1 862	6	100,3	471	33,9
KAUPUNKI JA VESI LIKELAITOS	-53 083	-59 101	172	-58 929	-55 370	3 559	94,0	-2 287	4,3
<i>Ulkoiset toimintatuotot</i>	29 709	34 015	631	34 647	35 424	778	102,2	5 715	19,2
<i>Sisäiset toimintatuotot</i>	11 164	11 215	0	11 215	11 450	234	102,1	285	2,6
Toimintatuotot	40 873	45 231	631	45 862	46 874	1 012	102,2	6 001	14,7
Valmistus omaan käyttöön	424	460	0	460	340	-120	73,9	-83	-19,7
<i>Ulkoiset toimintakulut</i>	-83 315	-93 578	-459	-94 036	-91 153	2 883	96,9	-7 838	9,4
<i>Sisäiset toimintakulut</i>	-11 065	-11 215	0	-11 215	-11 431	-216	101,9	-367	3,3
Toimintakulut	-94 380	-104 792	-459	-105 251	-102 584	2 667	97,5	-8 204	8,7
Toimintakate	-53 083	-59 101	172	-58 929	-55 370	3 559	94,0	-2 287	4,3

Ero ulkoiseen tuloslaskelmaan

100

18

Veden ja tilakeskuksen sisäisen liittymismaksun kirjaus

Talousarvion toteutumisvertailussa poikkeamasarakkeen etumerkit:

menoarvio (-):

miinus (-) –merkkinen poikkeama = toteutuma on ylittänyt talousarvion määrärahan (vaikutus tulokseen negatiivinen (-))

plus (+) –merkkinen poikkeama = toteutuma on jäänyt alle talousarvion määrärahan (vaikutus tulokseen positiivinen (+))

tuloarvio (+):

miinus (-) –merkkinen poikkeama = toteutuma on jäänyt alle talousarvion tuloarvion (vaikutus tulokseen negatiivinen (-))

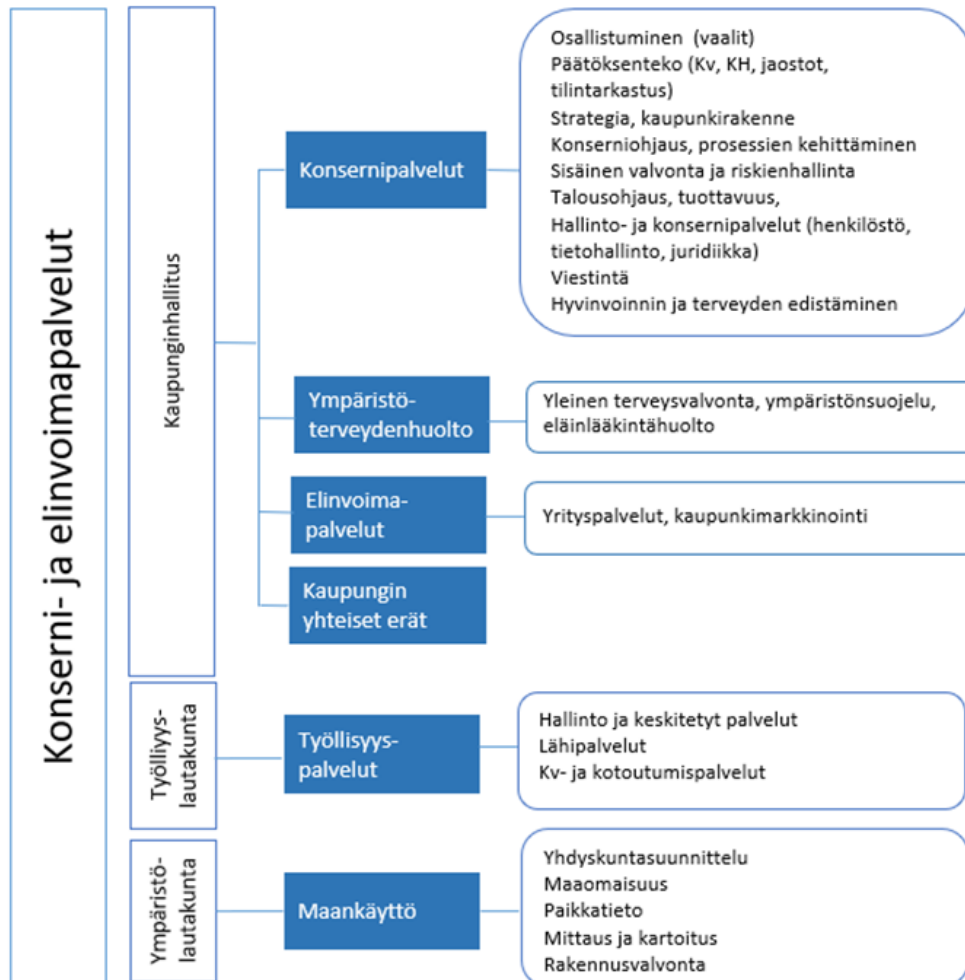
plus (+) –merkkinen poikkeama = toteutuma on ylittänyt talousarvion tuloarvion (vaikutus tulokseen positiivinen (+))

Käyttötalousmäärärahat ovat toimialatasolla valtuustoon nähden nettositovia.

9.1.2 KONSERNI- JA ELINVOIMAPALVELUT

Toimialan vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg

Toimialan tehtäväkaavio

Toimialan päätehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Sastamalan toimintaa ohjaa kaupunkikonsernin strategia "Omannäköisen elämän Sastamala". Strategiaa vietään käytäntöön erityisesti myös elinvoimaohjelman, hyvinvointisuunnitelman ja kaupunkirakennesuunnitelman avulla. Konserni- ja elinvoimapalvelut johtaa ja ohjaa strategian toimeenpanoa sekä koko kaupungin konserniorganisaatiota.

Omannäköisen elämän maaseutukaupungissa ensisijaista on asukkaiden hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen sekä paikallisen identiteetin, demokratian ja elinympäristön kehittäminen.

Konserni- ja elinvoimapalvelut tuottaa päätöksenteon ja johtamisen tueksi tarvittavaa oikeaa, luotettavaa ja ajantasaista tietoa sekä luo edellytykset palvelutoiminnan toteuttamiselle ja asukkaiden asioiden sujuvalle hoidolle.

Toimialan katsaus vuoteen 2025

Konsernihallinnon organisaatorakennetta uudistettiin vuoden 2025 alusta siten, että myös elinvoimapalveluista ja työllisyyspalveluista muodostettiin omat vastuualueensa. Muutos aiheutui erityisesti vuodenvaihteessa voimaan tulleesta TE-uudistuksesta, jonka myötä aloitti toimintansa Sastamalan vastuukuntana johtama Läntisen Pirkanmaan työllisyysalue.

Keskeistä konsernihallinnon (1.6.2025 alkaen konserni- ja elinvoimapalvelujen) toimialalle oli alkuvuonna se, että keväällä pidettiin alue- ja kuntavaalit, minkä myötä valtuustokausi vaihtui kesäkuun alusta. Kaupungin hallintosääntöä päivitettiin valtuustokauden vaihtumisen myötä. Uusi kaupunginvaltuusto valitsi muut uudet toimielimet kesäkuun alussa ja osa niistä piti ensimmäiset kokouksensa jo kesäkuun aikana.

Toimialan palveluja on toteutettu vastuualueilla suunnitellun mukaisesti. Päätöksenteon ja johtamisen tueksi on tuotettu tarvittavaa tietoa. Loppuvuonna käynnistettiin kaupungin strategian päivittäminen. Strategian hyväksymisen jälkeen hyväksytään myös uusi hyvinvointisuunnitelma ja elinvoimaohjelma, joiden valmistelua on jo aloitettu.

Selvitys suunnitelmakauden säästötoimenpiteiden toteutumisesta vuonna 2025 toimialalla

Luottamushenkilöorganisaation rakennetta on tarkasteltu alkuvuonna, mutta mitään merkittäviä muutoksia ei toimielinten osalta tehty uudelle valtuustokaudelle. Tarpeettomia sopimuksia on irtisanottu.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2025 toteumilla ei ole suoranaista vaikutusta tulevaan kehitykseen. Kuntayhteistyö on näillä näkymin laajenemassa työllisyyspalvelujen, ympäristöterveydenhuollon ja maankäytön vastuualueilla vuosina 2026–2027. Ympäristöterveydenhuollon ympäristönsuojelun osuus laajenee kattamaan vuoden 2026 alusta Hämeenkyrön kunnan aluetta.

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toimialan toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Osaamista tulevaisuu- den teki- jölle	Sähköisen asiointin laajentaminen	Uusia sähköisen asiointin palveluja tai sovelluksia on otettu käyttöön	Uudet digitaaliset pal- velut / sovellukset	Sähköinen osalli- suusalusta on otettu käyttöön Luottamushenkilöi- den Aimoa-palvelu on otettu käyttöön	Toteutunut
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Tarkoituksenmukai- nen ja toimiva kau- pungin hallintora- kenne	Kaupungin toimielin- rakenne ja työnjako luottamushenkilöi- den ja viranhaltijoi- den välillä on sovittu uutta 1.6.2025 alka- vaa valtuustokautta varten	Hallintosääntö hyväk- sytty (voimaan 1.6.2025 alkaen)	Hallintosääntö on päivitetty ja tullut va- ltuuston hyväksymi- sen jälkeen voimaan uuden valtuustokau- den alusta 1.6.2025 alkaen. Päivittämisen yhtey- dessä tarkasteltiin luottamushenkilöiden toimielinrakennetta ja työnjakoa toimielin- ten ja viranhaltijoiden välillä.	Toteutunut
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyy- destä	Kaupungin strategian ja elinvoimaohjelman päivittäminen	Uuden valtuusto- kauden strategia ja elinvoimaohjelma hyväksytty	Strategia-asiakirja Elinvoimaohjelma	Strategian laatiminen aloitettiin syksyllä, mutta sen hyväksy- minen jatkovalmiste- lun jälkeen siirrettiin	Toteutuu osittain

				<p>valtuuston helmikuun kokoukseen.</p> <p>Elinvoimaohjelman laatimista on valmisteltu loppuvuoden aikana, mutta ohjelma laaditaan ja hyväksytään vasta strategian hyväksymisen jälkeen.</p>	
--	--	--	--	--	--

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Konserni- ja elinvoimapalvelut</i>							
Nettositova (1000 €)	TP2024	TA2025	TA2025	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-	muutokset	TA2025	2025	lopulliseen	2025
Toimintatuotot (+)	5 189	7 334	572	7 906	7 286	- 620	92,2 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-10 787	-17 296	499	-16 797	-15 194	1 603	90,5 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-5 598	-9 962	1 071	-8 891	-7 908	983	88,9 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-41	-42		-42	-16	27	37,5 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-5 639	-10 004	1 071	-8 933	-7 924	1 009	88,7 %

Lisätiedot: Työllisyyspalveluiden yhteistoiminta-alueen vaikutus toimintakatteeseen -2,9 milj. euroa vuoteen 2024 verrattuna.

Konsernipalveluiden talousarvion alitus toimialan poikkeamasta -4,2 % johtui mm. mahdollisiin koko kaupungin selvityksiin/konsulttipalveluihin varattujen määrärahojen säästöistä, mutta myös yleisesti palveluihin varattujen määrärahojen alituksista päätöksenteossa, konsernijohtamisessa ja yleishallintopalveluissa.

Työllisyyspalveluiden talousarvion alitus toimialan poikkeamasta -4,4 % johtui vähäisemmästä kysynnästä työllisyys-
tuissa kuin mihin oli heikosta työllisyystilanteesta johtuen varauduttu. Osaamisen kehittämisen palveluita tuotettiin omana työnä ja hyödyntäen yhteistyökumppaneiden palvelutarjontaa (Sasky ja Sastamalan opisto), jolloin palvelut tuotettiin kustannustehokkaasti. Lisäksi palvelut tuotettiin myös suunniteltua henkilöstömäärää pienemällä resurssilla.

Konsernipalvelut

Toimielin: Kaupunginhallitus

Vastuualueen vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Konsernipalvelut johtaa ja ohjaa koko kaupunkikonsernin toimintaa seuraamalla valtakunnan tasolla ja kaupungissa tapahtuvia muutoksia, tuottamalla tietoa, raportteja ja ohjeita johtamisen ja ohjauksen perustaksi, valmistelemalla esityksiä erityisesti kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätöksentekoon sekä toimeenpanemalla päätettyjä asioita.

Konsernipalveluissa koordinoidaan koko kaupunkikonsernin yhteisiä asioita, kuten kaupunkimarkkinointia ja viestintää sekä hyvinvoinnin edistämistä. Konsernipalvelut tarjoaa koko kaupunkiorganisaatiolle yleis-, henkilöstö-, talous- ja tietohallinnon sekä juridiikan palveluja.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Kunta- ja aluevaalit toteutettiin alkuvuonna ja uusi valtuustokausi käynnistyi kesäkuun alusta. Kaupunkistrategian päivittäminen aloitettiin. Henkilöstö-, talous- ja tietohallintopalvelujen kehittämistä on jatkettu. Digitaalista viestintää on edistetty ja otettu käyttöön mm. digitaalinen osallistumisalusta kuntalaisten aktivoimiseksi sekä luottamushenkilöiden Aimoa-palvelu.

Paikallisliikenne on kilpailutettu uudelle sopimuskaudelle ja sopimukseen on sisällytetty palveluliikenteen pilotoitinta keskustan alueella. Pirkanmaan saavutettavuusohjelman rahoitukseen on osallistuttu.

Tietohallintopalveluja koskeva sopimus irtisanottiin loppuvuonna. Tavoitteena on kilpailuttaa tietohallinnon perustietotekniikan palvelut alkuvuonna 2026 siten, että uusi palveluntuottaja voisi aloittaa toimittajana vuoden 2027 alussa.

Hyvinvoinnin edistämisen koordinoitua on toteutettu ja hyvinvointisuunnitelman 2026–2035 laadinta aloitettiin. Hyvinvointisuunnitelmaan sisällytetään tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Asukkaita ja yhteisöjä on osallistettu palveluiden suunnitteluun ja tekemällä yhteistyötä kirjasto- ja tietopalveluiden kanssa digiä käyttämättömien kuntalaisten osallisuuden edistämiseksi.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen ja saavutettavat oikein kohdennetut palvelut.	Edistetään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta arvioimalla tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista ja tekemällä suunnitelman tarvittavista toimenpiteistä ja seurannasta.	Toteutunut kyllä/ei Kuntalaisia koskeva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on valmistunut ja hyväksytty.	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma ei valmistunut, koska se viedään päätöksentekoon osana hyvinvointisuunnitelmaa keväällä 2026.	Ei toteudu ☒
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Saavutettavat ja oikein kohdennetut palvelut	Asukkaita ja yhteisöjä osallistetaan palveluiden ja yhteistyön suunnitteluun.	Toteutunut: kyllä/ei Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmassa määritellyt seurantaindikaattorit	Kyllä. Kuntalaiset ovat osallistuneet mm. strategian päivitykseen. Myös v. 2025 osallistuva budjetointi painottui yhteisöille. Kyllä.	Toteutunut ✓
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyy- destä	Oikea-aikainen ja oikein kohdistettu monikanavainen viestintä	Viestintää tehostetaan mm. parantamalla keskeisten verkkosivustojen löydettävyyttä sekä uusien TE-palveluiden sisältöjen luomisella.	Toteutunut kyllä/ei	Vuoden 2025 aikana uudistettiin tonttitarjontaa esittelevä sivukokonaisuus rakenteeltaan ja ulkoasultaan (www.kotisastamalasta.fi) sekä suunniteltiin sivustolle TE-palveluita esittelevä osio.	Toteutunut ✓

Tuloarviot ja määrärahat

Konsernipalvelut							
Nettositova (1000 €)	TP2024	TA2025	TA2025	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-	muutokset	TA2025	2025	lopulliseen	2025
Toimintatuotot (+)	3 031	2 317	0	2 317	2 311	-5	99,8 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-6 614	-4 761	88	-4 673	-4 292	381	91,8 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-3 583	-2 444	88	-2 356	-1 980	376	84,0 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-18	0		0	0	0	0,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-3 601	-2 444	88	-2 356	-1 980	376	84,0 %

Lisätiedot: Elinkeinopalvelut (-0,8 milj. eur v. 2024) ja työllisyyspalvelut (-0,9 milj. eur v. 2024) on eriytetty omiksi vastuualueikseen vuodesta 2025 alkaen. Vuoteen 2024 asti ne olivat osana konsernipalvelujen vastuualuetta.

Maankäyttö

Toimielin: Ympäristölautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: Maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Maankäytön tehtävä on laatia ja päivittää kaupungin yleis- ja asemakaavoja. Maankäytölle kuuluu myös maankäyttö- ja rakennuslain mukainen rakentamisen valvonta, lupien myöntäminen ja rakentamiseen liittyvä neuvonta. Maankäyttö vastaa kaupungin maapolitiikan toteutuksesta eli maanhankinnasta, luovutuksesta ja tonttien muodostamisesta, mittauspalveluista ja kartoituksesta. Maankäyttö tuottaa ja ylläpitää tarpeellisia paikkatietoaineistoja kaupungin palvelutuotantoa ja kuntalaisten tarpeita varten. Sastamalan rakennusvalvonta vastaa yhteistyösopimuksen kautta myös Punkalaitumen kunnan rakennusvalvontatehtävistä.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Asuntorakentaminen Sastamalassa on ollut vilkasta vuonna 2025. Tämä näkyy arvioitua suurempina toimintatuottoina. Toimintakulujen ylitys johtuu kiinteistörekisteri/veroselvityksen käynnistämisestä, jota ei ollut budjetoitu. Toimintakulujen ylitystä syntyi myös Windows 11 käyttöjärjestelmän edellyttämistä tietokonehankinnoista, kaavoitukseen liittyvistä selvityksistä ja rakennusvalvonnan arvioitua suuremmista ohjelmistokuluista. Kokonaisuudessaan vastuualue alitti sille asetetun budjetin.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvointia asumi-	Sastamalan kytke-	Yhden uuden teolli-	Kaavoituksen edisty-	Karkun asemanseu-	Toteutu-
seen ja	minen tiiviimmin	suusalueen ja yhden	minen.	dun asemakaava	nut
elämiseen	Tampereen työssä-	rautatieasemaan liitty-		mahdollistaa liityntä-	✓
	käyntialueeseen.	vän asemakaavan val-		pysäköinnin laajenta-	
	Asumiseen ja elin-	mistumisen ehdotusvai-		misen ja alueen kehittä-	
	keinotoimintaan liit-	heeseen vuoden 2025		misen. Häijään Kai-	
		loppuun mennessä.			

	tyvien kaavojen laadinta Vammalan ja Karkun asemien sekä valtateiden 11 ja 12 läheisyyteen.			riston alueen asemakaava 8 tonttia. Pikku-Italian eteläosan asemakaavan muutos 10 pientalotonttia lähellä Vammalan asemaa. Vammalan rautatie-aseman kehittämiseen liittyvä asemakaava.	
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Tonttimarkkinoinnin kehittäminen osaksi kaupungin kokonaismarkkinointia.	Selvityksen perusteella tehdään toimet tontti-tarjonnan ja markkinoinnin kehittämiseksi. Tonttimarkkinointiin liittyvien nettisivustojen uudistaminen.	Uudistettavien nettisivujen toteutusaste ja myytyjen tonttien määrä.	Nettisivut on uudistettu 2025 myös tonttimyyntin osalta. Oma- kotitalontteja myytiin 5 kpl ja varattiin 6 kpl. Muita tontteja myytiin 3 kpl ja varattiin 4 kpl.	Toteutunut ✓

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Rakennusluvut, kpl	163	135	200	146
Uudet asunnot, kpl	21	12	20	60
Uusia teollisuus- ja liiketiloja, m ³	16 100	8 708	12 000	7 072
Myydyt omakotitalotontit, kpl	8	3	5	5
Varatut omakotitalotontit, kpl	10	6	5	6
Myydyt muut tontit, kpl	0	1	1	3
Varatut muut tontit, kpl	4	1	1	4

Tuloarviot ja määrärahat

Maankäyttö	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2025
Nettositova (1000 €)							
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-					
Toimintatuotot (+)	561	479	0	479	586	107	122,3 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-1 645	-1 598	0	-1 598	-1 683	-86	105,4 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-1 084	-1 119	0	-1 119	-1 097	21	98,1 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-23	-42	0	-42	-16	27	37,5 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-1 107	-1 161	0	-1 161	-1 113	48	95,9 %

Ympäristöterveydenhuolto

Toimielin: Kaupunginhallitus / Ympäristöterveydenhuollon jaosto

Vastuualueen vastuhenkilö: Ympäristöterveydenhuollon johtaja Hanna Anttila

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Ympäristöterveydenhuolto turvaa asukkaille terveellisen elinympäristön sekä hyvän ympäristön tilan ja ekologisesti kestäväen kehityksen.

Toiminnan tarkoituksena on varmistaa, että asukkaat voivat hengittää, juoda ja syödä luottaen siihen, ettei heidän terveytensä ole uhattuna sekä liikkua terveellisessä, viihtyisässä ja virikkeitä antavassa ja ekologisesti kestävässä elinympäristössä.

Eläinten hyvinvoinnista ja eläinsuojelusta huolehditaan kokoaikaisesti eläinlääkäreiden päivystysrenkaan sekä valvontaeläinlääkärien toimesta.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Eläinlääkärien kaikkien poissaolojen osalle ei ole saatu järjestettyä sijaista. Eläinlääkäripäivystyksen järjestämiseksi on jouduttu käyttämään ulkopuolisten sijaisten lisäksi ostopalvelua. Eläinlääkintähuollossa on valmistauduttu siirtymään yhteen päivystysalueeseen vuoden 2026 alusta. Ympäristönsuojelun osalta on valmistauduttu Hämeenkyrön siirtymiseen vuoden 2026 alusta osaksi yhteistoiminta-alueetta. Ympäristönsuojelussa on siirrytty uuteen asiakastietojärjestelmään, joka on kuluttanut henkilöstöresursseja.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Elinkeinonharjoitta- jien toimintaedelly- tysten turvaaminen ja elinympäristön terveellisuuden yllä- pitäminen.	Terveellinen elinympä- ristö, puhdas vesi ja turvalliset elintarvik- keet. Elintarvike- ja ter- veydensuojeluvalvon- nan riskin arvioinnin mukaisten tarkastusten toteutuminen > 90 %.	Riskinarvioinnin mu- kaisten tarkastusten toteutuminen.	92 %	Toteutu- nut
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Elinympäristön viih- tyisyyden edistämi- nen.	Virikkeellinen ja viih- tyisä elinympäristö. Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman riskin arviointiin perus- tuvien tarkastusten to- teutuminen > 70 %.	Riskin arvioinnin mu- kaisten tarkastusten toteutuminen.	47,5 %	Ei to- teudu
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyy- destä	Maaseutuelinkei- non tuotannon tur- vaaminen ja huolto- varmuuden varmis- taminen.	Seutukunnan tuotan- toeläinten hyvinvoinnin ja terveyden turvaami- nen, päivystysvelvoit- teen 100 %:n toteutu- minen.	Päivystysvelvoitteen toteutumisprosentti.	100 %	Toteutu- nut

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Myönnetyt ympäristöluvut ja yleisen ilmoitusmenettelyn mukaiset päätökset (suurin osa aiemmin ympäristöluvallisista siirtyi 1.2.2019 ilmoitusmenettelyn piiriin).	7	3	7	6

Tuloarviot ja määrärahat

Ympäristöterveydenhuolto							
Nettositova (1000 €)	TP2024	TA2025	TA2025	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-	muutokset	TA2025	2025	lopulliseen	2025
Toimintatuotot (+)	1 160	1 202	12	1 214	1 314	100	108,3 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-1 955	-2 054	-41	-2 095	-2 102	-7	100,3 %
Toimintakate, netto* (+/-)	- 795	- 852	-29	- 881	- 788	93	89,4 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)		0	0	0	0	0	0,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	- 795	- 852	-29	- 881	- 788	93	89,4 %

Lisätiedot

Eläinlääkintähuollossa on ollut henkilöstövajausta ja tekijöitä ei ole saatu kaikkiin avoinna oleviin sijaisuuksiin. Päivystykset on toteutettu osin sijaisjärjestelyin. Ympäristönsuojelussa työaikaa on kulunut uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönottoon sekä valmistautumiseen Hämeenkyrön yhdistymiseen yhteistoiminta-alueelle vuoden 2026 alussa. Ympäristönsuojelussa henkilöstöresursseja ei ole voitu riittävästi kohdistaa valvontasuunnitelman riskin arvioinnin mukaisten tarkastusten suorittamiseen.

Tuottojen ylitystä kertyi muutettuun talousarvioon nähden eläinlääkintähuollon valvontakorvausten ja muiden myyntitulojen ylittymisestä 34 000 euroa sekä ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun maksutuottojen ylittymisestä noin 15 000 euroa.

Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Hämeenkyrön liittyminen yhteistoiminta-alueelle ympäristönsuojelun osalta on huomioitu taloussuunnitelmassa. Muuten vuoden 2025 toteumalla ei ole vaikutusta taloussuunnitelmaan.

Kaupungin yhteiset erät

Toimielin: Kaupunginhallitus

Vastuualueen vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Vastuualueelle on koottu sellaiset tulo- ja menoerät, jotka eivät ole suoraan konsernihallinnon muiden vastuualueiden tuottoja ja kuluja. Tällaisia erä vuoden 2025 talousarviossa ovat:

- Maanmyynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja –tappiot, nettotulo 300 000 euroa.
- Vastuualueella on 30 000 euron määrärahavaraus osallistuvaan budjetointiin, 50 000 euron määrärahavaraus Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy:n takausvastuiden osittaiseen realisointiin, 10 000 euron määräraha vanhoihin soite-kuluihin ja 60 000 euron määrärahavaraus erillisselvityksiä tai yhteishankintoja varten. Jälkimmäisen määrärahan käytöstä ja kohdennuksesta päätetään tarkemmin talousarviovuoden aikana.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Käyttöomaisuuden myyntivoittoa kertyi koko vuodelta noin 240 000 euroa ja myyntitappioita noin 16 000 euroa, nettona noin 224 000 euroa. Alkuperäistä määrärahaa pienennettiin 200 000 euroon vuoden aikana. Osallistuvan budjetoinnin määräraha 30 000 euroa toteutui lähes kokonaan.

Seutuverkkoyhtiön (Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy) takausvastuita maksettiin noin 41 000 euroa. Koko seutuverkkoyhtiön myynti oli valmisteilla loppuvuoden aikana ja osakkeiden myynti tapahtui alkuvuonna 2026. Myynnin toteuduttua takausvastuut päättyivät ja myynnistä kertyi osakaskunnille myyntivoittoa.

Yhteisistä eristä on maksettu viimeinen maksuerä tietoturva-asioihin liittyvästä selvitystyöstä, joka valmistui huhtikuussa. Yhteisiin eriin siirrettiin vuoden aikana kotoutumisen edistämiseen saadut laskennalliset korvaukset, yhteensä noin 689 000 euroa. Alun perin näitä tuloeria ei ollut budjetoitu ollenkaan.

Tuloarviot ja määrärahat

Kaupungin yhteiset erät	TP2024	TA2025	TA2025	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Nettositova (1000 €)			muutokset	TA2025	2025	lopulliseen	2025
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-					
Toimintatuotot (+)	437	300	560	860	955	95	111,0 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	- 574	- 150	0	- 150	- 193	-43	128,5 %
Toimintakate, netto* (+/-)	- 137	150	560	710	762	52	107,3 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	- 137	150	560	710	762	52	107,3 %

Toteutumätietojen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Laskennallisten kotoutumiskorvausten määrä laskee olennaisesti vuoden 2025 tasosta, mutta tämä on jo otettu huomioon vuoden 2026 talousarviossa. Seutuverkkoyhtiön takausvastuita ei enää realisoitu maksettavaksi vuonna 2026, koska osakkaina olleet kunnat ovat myyneet yhtiön uudelle omistajalle.

Elinvoimapalvelut

Toimielin: Kaupunginhallitus

Vastuualueen vastuhenkilö: Elinkeinojohtaja Tanja Aarnikuru

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Elinvoimapalveluiden keskeisin tehtävä on kaupungin elinvoimaisuuden edistäminen.

Yrityspalvelukokonaisuuteen keskeisimpänä kuuluvat yritys- ja sijoittumispalvelut, oppilaitos- ja verkostoyhteistyö sekä yritysneköulman tuominen päätöksentekoon.

Kaupunkimarkkinoinnin kokonaisuus sisältää asukas- ja matkailumarkkinoinnin.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Ei olennaisia muutoksia.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyy- destä	Edistetään Sasta- malan tunnettuutta ja houkuttelevuutta merkittävänä kult- tuuri-, tapahtuma- ja matkailukaupun- kina.	Valjastetaan käytettä- vissä olevat viestintä- ja markkinointikanavat tehokkaaseen käyttöön eri käyttäjäryhmät huomioiden.	Matkailutulon kehitty- minen Toteutettujen kam- panjoiden huomioarvo	Vuonna 2025 toteutetiin useita moni- kanavaisia markki- nointikampanjoita, joita kohdistettiin vali- tuille kohderyhmille Pirkanmaan ja Sata- kunnan alueella. Jo- kaisesta kampanjasta tehtiin erillinen seu- rantatutkimus, jossa arvioitiin kampanjan tehokkuutta ja läpime- noa. Tutkimusten mu- kaan kaikki kampanjat menestyivät keski- määräistä paremmin verrokkiaineistoon nähdessä. Lisäksi otetiin käyttöön uusi teko- älypohjainen työkalu, jolla seurataan ja opti- moidaan mm. Google- näkyvyyttä.	Toteutuu ■
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyy- destä	Autetaan yritysten syntymistä ja sijoit- tumista Sastama- laan sekä toimivien yritysten kasvua monipuolisilla, aktii- visilla ja uudistuvilla elinkeinopalveluilla.	Vakiinnutetaan ja kehi- tetään vuoden alusta alkaneen elinvoimapal- velut-vastuualueen toi- mintaa.	Toteutunut kyllä / ei	Elinvoimapalveluiden vastuualueen toiminta vakiintui vuoden ai- kana yrityspalvelujen ja kaupunkimarkki- noinnin osalta.	Toteutu- nut ✓

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Alkavien yrittäjien palveluita hyödyntäneet asiakkaat, kpl	64	73	40	84
Toimivien yrittäjien palveluita hyödyntäneet asiakkaat, kpl	495	238	250	239
Sijoittumispalveluiden asiakkaat, kpl	34	46	50	33
Sastamalan kaupungin järjestämät yritystilaisuudet, kpl	32	17	15	23
Nuorten kesätyöllistämistuki, nuorten määrä	99	79	120	108

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Elinvoimapalvelut</i>	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2025
Nettositova (1000 €)							
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-					
Toimintatuotot (+)	0	68	0	68	83	15	121,6 %
Valmistus omaan käyttöön (+)	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	0	-1 088	12	-1 076	-1 042	34	96,8 %
Toimintakate, netto* (+/-)	0	-1 020	12	-1 008	- 959	49	95,1 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	0	-1 020	12	-1 008	- 959	49	95,1 %

Lisätiedot: Elinkeinopalvelut on eriytetty omaksi vastuualueekseen vuodesta 2025 alkaen. Vuoteen 2024 saakka se on ollut osa konsernipalvelujen vastuualuetta (-0,8 milj. eur v. 2024).

Työllisyyspalvelut

Toimielin: Työllisyyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Työllisyysjohtaja Tiina Leppäniemi / Jari Kaijankoski

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Työllisyyspalvelujen vastuualueena on Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen työvoimaviranomaisen sekä alueen yhteistoimintasopimuksen mukaiset kuntien kotouttamiseen liittyvät tehtävät, Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen kunnan yhteistoimintasopimuksen mukaiset tehtävät sekä Sastamalan kaupungin kotouttamispalvelut ja etsivä nuorisotyö.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Työllisyyspalvelut ovat hyödyntäneet oman ekosysteemin palvelutarjontaa ja kyennyt tuottamaan palveluita omana tuotantona kustannustehokkaasti ilman suuria palveluostoja. Henkilöstökustannusten määrä on suunniteltua pienempi, koska liikkeenluovutuksella siirtyi valtiolta suunniteltua vähemmän henkilöstöä, eikä kaikkia

tehtäviä täytetty. Tukien ja avustusten osalta myöntöperusteet on tutkittu huolellisesti lain mahdollistamaa harkintaa käyttäen. Yleinen työmarkkinatilanne on ollut haastava ja työvoiman kysyntä laimeaa, minkä vuoksi kunnan osarahoittaman työttömyysturvan menot ovat kasvaneet.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Monikanavaiset saavutettavat lähipalvelut. Palvelut kohdistettu työnhakija- ja työnantaja-asiakkaiden palvelutarpeiden mukaan.	Kasvokkain tapahtuvan henkilöasiakaspalvelun määrän kasvattaminen. Valmennuspalvelujen lähipalvelutuotannon käynnistäminen.	Käyntiasiakkaiden määrä verrattuna edelliseen vuoteen suhteutettuna yhteydenottojen kokonaismäärään. Tuotetut valmennukset ja osallistujamäärä valmennuksiin.	Palveluprosessin mukaisesta asioinnista pääosa tapahtuu kasvokkain. Vuonna 2025 työvoimapalvelut järjesti 41 eri ryhmää lakisääteisenä palveluna. Valmennuksiin osallistui työllisyysalueella 334 henkilöä (235 Sastamalassa).	Toteutunut ✓
Osaamista tulevaisuuden teki- jölle	Työnhakijoiden osaamisen kehittäminen työelämän tarpeita vastaavaksi työvoimakoulutuksen avulla.	Työvoimakoulutuksiin ohjattujen määrä	3 kk työvoimakoulutuksen jälkeen työttömänä olevien määrä.	Työvoimakoulutuksen on aloittanut 48 henkilöä. (Vuonna 2024 aloittaneita oli 58 henkilöä, Kehan työnvälitystilasto TYK11C). 3 kk koulutuksen päättymisen jälkeen työttömänä 50 % (55 % vuona 2024).	Toteutuu osittain □
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyydestä	Tavoitteena positiivinen työpaikkakehitys ja uusia veronmaksajia. Osaavaa työvoimaa työnantajien tarpeisiin. Alkavan yrittäjien palveluilla ja starttirahalla tuetaan yrittäjiksi aikovia.	Laaja työttömyysaste laskee. Avoimien työpaikkojen täyttöaika lyhenee. Starttirahan myöntämisen edellytysten ja vaikeuttavuuden arviointi.	Laaja työttömyysaste Avoimien työpaikkojen aukiolon kesto. 3 kk starttirahajakson päättymisen jälkeen työttömänä olevien määrä.	Laaja työttömyysaste on laskenut vuodesta 2024. Työpaikkojen poistumavirran ka. 25 vrk * tilastotieto saatavissa 1–6/2025. Starttirahalla yritystoiminnan aloittaneita ei ole työttömänä starttirahakauden päättymisen jälkeen.	Toteutunut ✓

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Työttömyysturvan kunnan maksuosuus (Myly), euroa			1 850 000	2 013 865
Laaja työttömyysaste (TEM-työnvälitystilasto 12t8 taulukko), %			12,5	11,1
Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden %-osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta (TEM työnvälitystilasto taulu12th)			12	14,1
Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden %-osuus ulkomalaisesta työvoimasta (TEM työnvälitystilasto taulu 12tg)			22	21,5

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Työllisyyspalvelut</i>	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2025
Nettositova (1000 €)							
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-					
Toimintatuotot (+)	0	2 969	0	2 969	2 038	- 931	68,6 %
Valmistus omaan käyttöön (+)	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	0	-7 646	440	-7 206	-5 883	1 322	81,6 %
Toimintakate, netto* (+/-)	0	-4 677	440	-4 237	-3 846	391	90,8 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	0	-4 677	440	-4 237	-3 846	391	90,8 %

Lisätiedot: Työllisyyspalvelut on eriytetty omaksi vastuualueekseen vuodesta 2025 alkaen. Vuoteen 2024 asti se on ollut osana konsernipalvelujen vastuualuetta (-0,9 milj. eur v. 2024)

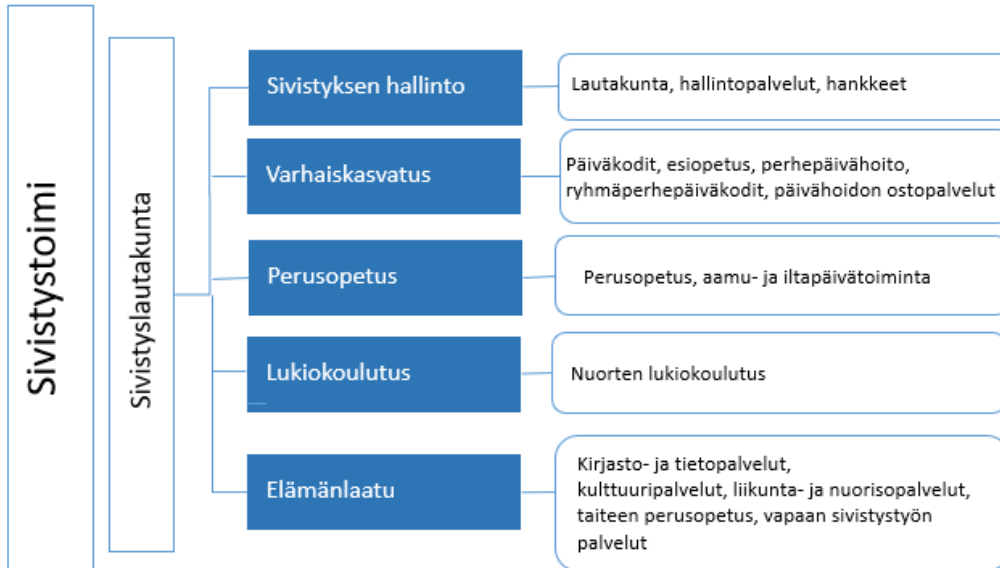
Toteutumätietojen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Työmarkkinoiden heikko kysyntä ja toimeentulotuen kokonaisuudistus heijastuvat edelleen työnhakijoiden määrässä ja sitä kautta kunnan osarahoittamissa työttömyysturvamenoissa. Työmarkkinoiden kohentuva kysyntä heijastuu viiveellä työttömyysturvakustannuksiin. Työllisyysalueen osalta mahdollisella Urjalan mukaantulolla vuoden 2027 alussa voi olla joitakin vaikutuksia lähinnä kustannusten jakautumiseen työllisyysalueen kuntien välillä.

9.1.3 SIVISTYSTOIMI

Toimialan vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Pekka Kares

Toimialan tehtäväkaavio

Toimialan päätehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistystoimeen kuuluvat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, elämänlaadun ja hallinnon vastualueet. Toimialan tehtävänä on tuottaa kasvatusta, opetusta ja koulutusta ja vapaa-ajan palveluita elinikäisen oppimisen ja kehittymisen tukemiseksi. Päätaavoitteena on toimivan ja taloudellisen peruspalveluverkoston avulla edistää ja vahvistaa kuntalaisten elämänhallintaa. Tavoitteen toteuttamisessa huomioidaan uudet tuotavuutta parantavat innovaatiot ja hyödynnetään laajan kolmannen sektorin mahdollisuudet. Keskeisintä on kuntalaisten omaehtoisen toiminnan aktivointi osallisuutta ja yhteisöllisyyttä hyödyntäen.

Toimialan katsaus vuoteen 2025

Sivistystoimialan toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin vuonna 2025. Palveluverkkoselvityksen laatiminen siirrettiin vuodelle 2026. Taloudelliset tavoitteet toteutuivat ennakoitua paremmin, sillä talousarvio alittui 1,2 milj. euroa (netto). Toiminnallisesti keskeisin uudistus toimialalla oli valtakunnallisen oppimisen tuen uudistuksen toteuttaminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Nuorten työpaja Rotvallin toiminta vakinaistettiin 1.8.2025 alkaen. Myös Sastamalan Taidekoulu aloitti toimintansa 1.8.2025. Kulttuuripalveluiden osalta perussopimus yhteistyöstä Kirjamuseon säätiön kanssa uudistettiin. Sopimus astuu voimaan 1.1.2026.

Sivistyksen Palveluverkkoselvitys 2035 -työ aloitettiin kevätkaudella 2025. Valmistelutyön pohjaksi valmistui Aluekehitystoimisto MDI oy:n selvitys väestökehityksestä ja palveluverkon kehittämisvaihtoehdoista.

Sivistyspalveluiden mittavan investointiohjelman osalta Taitotalo ja Keikyän päiväkotikoulu Helmi otettiin käyttöön vuonna 2025. Samoin Sylvään koulun liikuntahallin ja uimahallin rakennustyöt aloitettiin syksyllä 2025.

Selvitys suunnitelmakauden säästötoimenpiteiden toteutumisesta vuonna 2025 toimialalla

Toimialan säästötoimenpiteinä oli: varhaiskasvatuspaikkojen vähentäminen tarvetta vastaavaksi, perusopetuksen tuntijakomuutos sekä tuntikehyksen leikkaaminen, Sastamalan Opiston opetustuntimäärän vähentäminen ja kirjaston henkilöstöresurssin vähentäminen. Sopeutustoimet toteutettiin suunnitelman mukaisesti.

Arvio tulevasta kehityksestä

Palveluverkkoselvitystyön pohjaksi MDI Oy laati toteutuneeseen väestökehitykseen perustuvan skenaarion kaupungin tulevasta väestökehityksestä. Kuolleisuuden enemmyydestä syntyvyyteen nähden kaupungin väkiluku vähenee positiivisesta muuttoliikkeestä huolimatta. Huomionarvoista on, että perusopetuksen oppilasmäärä romahtaa lähivuosina ja yli 75-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa merkittävästi.

Palveluverkkoselvitystyö määrittää keskeiset periaatteet ja aikataulun sivistyspalveluiden toteutukselle tulevina vuosina. Keskeistä on sovittaa yhteen vähenevä taloudellinen resurssi niin, että palveluiden laatu säilyy korkealla tasolla saavutettavuus huomioiden.

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toimialan toiminnalliset tavoitteet

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan edistäminen	Sastamalan liikku- missuunnitelman laatiminen	Liikkumissuunnitelma on laadittu. Toteutu- nut / ei toteutunut	Ei toteutunut. Liikkumissuunnitel- man valmistelu aloi- tettiin. Valmistelua jatketaan vuonna 2026. Suunnitelma kytketään osaksi kaupungin hyvinvoin- tisuunnitelmaa.	Ei toteudu
Osaamista tulevaisuu- den teki- jölle	Talouden sopeuttami- nen muuttuneeseen toimintaympäristöön sopivaksi.	Sivistystoimen pal- veluverkon päivittä- minen	Sivistystoimen palve- luerkkoselvitys on laadittu. Toteutunut / ei toteutunut	Ei toteutunut. Valmistelu ja päätök- senteko siirtyivät ke- välle 2026.	Ei toteudu
Osaamista tulevaisuu- den teki- jölle	Digitaalisen osaami- sen ja taitojen edistäminen kuntalai- sille ja henkilöstölle	Tarpeen kartoittami- nen ja tarpeen mu- kaisen koulutuksen järjestäminen.	Järjestettyjen koulu- tusten ja osallistujien määrä	Lasten ja oppilaiden digitaalisia taitoja edistetään varhais- kasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuk- sessa osana opetus- suunnitelman toteu- tusta. Sastamalan Opiston on järjestä- nyt kuntalaisille 14 di- gikoulutusta, joista te-palvelujen kanssa yhteistyössä 6. Osal- listujia on ollut yh- teensä 101 henkilöä. Henkilöstö on osallis- tunut seuraaviin digi- koulutuksiin: Teko- älyn käyttö, sähköi- sen allekirjoituksen käyttöönotto ja Dy- nasty asianhallinta- järjestelmän sähköi- sen arkistoinnin käyttö. Varhaiskasva- tuksen henkilöstöä (n.180 hlö) koulutettu	Toteutunut

				eVaka Sastamala järjestelmän käyttöön.	
				Henkilöstön digitaalisten taitojen kouluttaminen jatkuu v.2026	

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Sivistystoimi</i>	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2025
Nettositova (1000 €)							
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-					
Toimintatuotot (+)	4 270	3 446	60	3 505	4 036	531	115,1 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	-0	-0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-54 652	-55 298	- 918	-56 216	-55 572	644	98,9 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-50 382	-51 852	- 858	-52 710	-51 536	1 175	97,8 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	- 330	- 520		- 520	- 431	90	82,8 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-50 712	-52 372	- 858	-53 230	-51 966	1 264	97,6 %

Sivistystoimen hallinto

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Talous- ja hallintopäällikkö Kirsi Sinisalo / Mika Ojanen

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistystoimen hallintopalvelut toimii vastuualueiden johdon kumppanina vastaten toimialan toiminnan ja talouden seurannasta ja raportoinnista, sisäisestä laskennasta, talousarvion ja taloussuunnitelmien laadinnasta, hankinnoista, lautakunnan kokousten valmistelu- ja sihteeritehtävistä ja päätösten täytäntöönpanosta sekä sille osoitetuista muista yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävistä.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Sivistystoimen organisaatorakenne uudistettiin ja hallinnon vastuualue aloitti 1.1.2025.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Osaamista tulevaisuu- den teki- jölle	Perehdytysuunni- telman laatiminen sivistystoimen hen- kilöstölle	Yhteisten toimintamal- lien edistäminen sivi- stystoimessa.	Tarvittavat toiminta- mallit laadittu	Yhteisiä toimintamal- leja on laadittu ja pro- sesseja kuvattu. Työ jatkuu vuonna 2026. Sähköisen perehdy- tysalustan käyttöön- toa on selvitetty.	Toteutuu osittain

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Sivistystoimen hallinto</i>							
Nettositova (1000 €)	TP2024	TA2025	TA2025	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-	muutokset	TA2025	2025	lopulliseen	2025
Toimintatuotot (+)	0	600	- 451	149	5	- 145	3,2 %
Valmistus omaan käyttöön (+)	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	0	-1 198	495	- 703	- 505	199	71,7 %
Toimintakate, netto* (+/-)	0	- 598	44	- 554	- 500	54	90,2 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	0	- 598	44	- 554	- 500	54	90,2 %

Varhaiskasvatus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen / Marjut Vuokko

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota laadukasta opetusta, hoitoa ja kasvatusta varhaiskasvatuksikäisille lapsille. Varhaiskasvatus tarjoaa myös perusopetuslain mukaista esiopetusta esiopetusikäisille lapsille. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikka järjestetään kaikille halukkaille varhaiskasvatus- ja perusopetuslain mukaan. Varhaiskasvatus ja esiopetus perustuvat yhteistoimintaan lasten huoltajien kanssa ja osallisuutta vahvistetaan varhaiskasvatuslain ja esiopetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus vastaa lasten kotihoito- ja yksityishoidon tuesta, yksityisen palvelutuotannon palvelusetelipäätöksistä sekä toiminnan valvonnasta sääntökirjan mukaan sekä muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista varhaiskasvatuspalveluista.

Sastamalan varhaiskasvatussuunnitelma on johdettu valtakunnallisista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista. Se toimii henkilöstön yhteisenä työvälineenä ja linjaa varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan. Asiakirja varmistaa toiminnan yhtenäisyyden ja lasten ja heidän perheidensä yhdenvertaisuuden.

Vuoden 2025 alkaessa varhaiskasvatuksen palveluverkkoon kuuluu 14 kunnallista päiväkotia, 10 koulujen yhteydessä toimivaa esiopetusyksikköä, ryhmäperhepäiväkoti ja 20 perhepäivähoitajaa. Lisäksi Sastamalassa on kaksi yksityistä päiväkotia. Yksityinen palvelu on kunnallista palvelua täydentävää palvelua ja se lisää asiakkaille valinnan vaihtoehtoja. Yksityisten päiväkotien palveluissa käytetään palveluseteliä.

Varhaiskasvatuksen palveluiden ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan laatu varmistetaan panostamalla henkilöstön koulutautumiseen, osallistumalla valtakunnalliseen kehittämistyöhön sekä työtä tukeviin verkostoihin. Tukea tarvitsevien lasten mahdollisuutta osallistua ja oppia toisten kanssa tuetaan yksiköissä kuuden varhaiskasvatuksen erityisopettajan avulla. Lisäksi varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisten tuen tarpeeseen vastataan yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Henkilöstön työhyvinvointiin ja työkyvyn ylläpitämiseen kiinnitetään huomiota.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Varhaiskasvatuksen palveluverkossa tapahtuneet muutokset: Harjukadun ryhmäperhepäiväkodin päättymisen 31.7.2025 sekä Keikyän päiväkotikoulun yksikön valmistuminen loppuvuonna 2025. Käyttöönnoton aikaan pienten päiväkotien (Tipulan pk ja Ulpun pk) toiminta päättyi. Lisäksi perhepäivähoidon määrä väheni kolmella 17 perhepäivähoitajaan vuoden aikana.

Tuen uudistus astui voimaan esiopetuksessa 1.8.2025 alkaen ja sen muuttuminen erilaiseksi prosessiksi varhaiskasvatukseen verrattuna toi toimintaan paljon uutta varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen rajapinnassa.

Talousarvio alitettiin useiden syiden vuoksi. Syksyllä 2025 kunnan omat yksiköt täyttyivät nopeammin kuin palveluseteliyksiköt, joka toi säästöjä palvelusetelipuolelle. Kaikki yksiköt täyttyvät jälleen kevään 2026 aikana. Sijaisten käyttämisen kriittinen tarkastelu koko vuoden ajan, yö- ja viikonloppuhoidon keskittäminen yhteen yksikköön ja toiminnan keskittäminen loma-aikoina toivat henkilöstösäästöjä talousarvioon verrattuna. Myös muilta kunnilta saatujen tuottojen määrä ylitti selvästi arvioidun.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Sähköisen asioin- nin edistäminen asiakasperheiden arjen sujuvoitta- miseksi	Toiminnanohjausjärjes- telmä eVaka otetaan käyttöön edistämään varhaiskasvatuk- sen/esiopetuksen ja huoltajien välistä yh- teistyötä	eVaka on otettu käyt- töön. Toteutunut/ei to- teutunut Henkilöstöä perehdy- tetty järjestelmän käyttöön. Toteutu- nut/ei toteutunut	eVaka Sastamala -jär- jestelmä otettiin käyt- töön 1.12. ja korvasi aiemmin käytössä ol- leen järjestelmän. Henkilöstön ensikoulu- tusta tehty loppu- vuoden aikana ja oh- jelmaan syventyminen jatkaa v. 2026	Toteutu- nut ✓
Osaamista tulevaisuu- den teki- jölle	Kestävän kehityk- sen edistäminen	Edellisenä vuonna päi- vitetyt Sastamalan var- haiskasvatuksen kestä- vän kehityksen suunnit- telman jalkauttaminen	Sastamalan varhais- kasvatuksen kestävä kehityksen suunnit- telma on jalkautettu henkilöstölle. Toteutu- nut/ei toteutunut	Suunnitelman jalkau- tus on käynnistynyt vuoden aikana	Toteutu- nut ✓
Osaamista tulevaisuu- den teki- jölle	Oppimisen tuen uu- distuksen jalkautta- minen	Esiopetussuunnitelman päivittäminen ja henki- löstön kouluttaminen	Esiopetussuunnitelma on päivitetty. Toteutu- nut/ei toteutunut Henkilöstöä on koulu- tettu ja perehdytetty. Toteutunut/ei toteutu- nut	Esiopetussuunnitelma on päivitetty Henkilöstölle on jär- jestetty useita koulu- tustunteja teemaan liittyen jatkuen myös v. 2026	Toteutu- nut ✓

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
0–7 vuoden ikäluokka 31.12.	1 152	1130	1 105	1105
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, ostopalveluiden piirissä, palvelusetelillä ja esiopetuksessa.	853	802	780	773
Esiopetusikäisten ikäluokka (+ 2-vuotinen esiopetus)	202	190	163	166
Lasten kotihoidontuen piirissä + osittainen hoitoraha	116 + 67	105 + 73	105 + 45	104 + 86
Yksityishoidon tuen piirissä + palvelusetelien määrä	128	124	113	114

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Varhaiskasvatus</i> Nettositova (1000 €)	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2025
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-					
Toimintatuotot (+)	906	538	112	650	838	188	128,9 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-15 480	-15 890	- 251	-16 141	-15 433	707	95,6 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-14 574	-15 352	- 139	-15 491	-14 595	895	94,2 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-17	-32	0	-32	-23	9	72,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-14 591	-15 383	- 139	-15 522	-14 618	904	94,2 %

Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Tuen resurssoinnin tasoa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tulee erityisesti seurata toiminnan ja talouden näkökulmasta suunnitelmakaudella. Samoin varhaiskasvatuksessa osittain olevien (osittaisen hoitorahan-käyttäjien) määrän kehitystä tulee seurata tarkoin taloussuunnitelmakaudella.

Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen kasvua/tasoa tulee edelleen seurata tarkoin.

Perusopetus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Kati Heikkilä

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Perusopetuksen vastuualueen tehtävä on perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestäminen oppivelvollisuusikäisille Sastamalassa asuville lapsille ja nuorille. Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa oppilaille jatko-opintokelpoisuuden. Opetus järjestetään valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden sekä paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Opiskeluhuollon palveluista koulukuraattoripalvelut, koulupsykologipalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut tuottaa Pirkanmaan hyvinvointialue. Monialainen yhteistyö toteutuu osana perhepalveluverkoston toimintaa. Perusopetus tuottaa hyvinvointialueelle kehitysvammaisten lasten erityishuoltona toteutuvan loma-ajanhoidon ja aamu- ja iltapäivähoidon.

Perusopetusta annetaan Sastamalassa vuoden 2025 alkaessa 14 koulussa, joista 11 on alakouluja, kaksi yläkouluja ja yksi yhtenäiskoulu (vl 1–9). Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 10 koululla. Varhaiskasvatus vastaa esiopetuksesta. Esiopetuksen ja esiopetusta täydentävän päivähoidon järjestämisessä sekä esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheessa tehdään tiivistä yhteistyötä. Erityisopetusta järjestetään osa-aikaisena erityisopetuksena ja pienryhmäopetuksena. Sastamalan perusopetuksessa järjestetään joustavaa perusopetusta (JOPO) 7.–9. luokan oppilaille, joiden oppivelvollisuuden suorittaminen on vaarassa esimerkiksi heikon opiskelumotivaation tai runsaiden poissaolojen vuoksi. Vaativan erityisen tuen tukiluokat (alakoulun ja yläkoulun luokat) vastaavat tuen tarpeeseen niiden oppilaiden kohdalla, jotka eivät edes vahvoihin tukitoimenpitein muuten selviydy koulussa ja jotka tarvitsevat monipuolista tukea. Mikäli nuorten työpaja Rotvalli ei saa haettava rahoitusta, tarkastellaan kaupungin mahdollisuutta jatkaa toimintaa omalla rahoituksella.

Laadukkaat ja ajantasaiset perusopetuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, olemalla mukana valtakunnallisessa kehittämistyössä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt. Tuen järjestämisellä ja oppilashuollolla vahvistetaan kaikkien oppilaiden mahdollisuutta oppia.

Vuoden 2025 opetuksen kehittämisen painopisteitä ovat mm. kestävä kehityksen edistäminen, yhteisöön kuulumisen vahvistaminen, ehkäisevä päihdetyö sekä oppilaiden terveellisten elämäntapojen edistäminen ja fyysisen toimintakyvyn kehittäminen. Monipuolisella kerhotoiminnalla tuetaan oppilaiden harrastusmahdollisuuksia.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Perusopetuslain uudistus tuli voimaan 1.8.2025 koskien tuen järjestämistä tuoden mukanaan mm. sitovia mitoituksia, jotka vaikuttivat opetusresursseihin ja opetusjärjestelyihin. Uudistusta ei huomioitu vuoden 2025 talousarviota laadittaessa. Tuen uudistuksen vaatimat lisäresursoinnit tehtiin, opetussuunnitelman uusittiin, henkilöstöä koulutettiin ja lain vaatimat toimintamallit otettiin käyttöön kaikissa kouluissa. Tuen uudistuksen mukainen toimintakulttuurin muutos etenee siirtymävaiheen aikana (lv. 2025–26). Talousarvion laatimisen jälkeen muutoksina tuli Karkun, Toukolan ja Tyrväänkylän yhdysluokkien jakaminen oppilasmäärästä johtuen 1.8.2025 alkaen. Talousarviovalmistelussa päätetty tuntijaon ja siitä seurannut tuntikehyksen leikkaus laitettiin toimeen elokuussa lukuvuodelle 2025–26. Sivistyslautakunta linjasi talousarvioesityksestä poiketen kesätoiminnan toteutuksen kesäkuulle 2025. Nämä muutokset aiheuttivat perusopetuksen talousarvion ylityspaineen ja lisämäärärahan tarpeen. Loppuvuoden laskutukset hyvinvointialueelta ja muilta kunnilta toivat ennakoitua enemmän tuloja. Myös jonkin verran säästyivät hankinnoista ja palvelujen ostoista. Oppimisen tuen vaikutuksia resurssointiin seurataan ja arvioidaan vuoden 2026 aikana.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kaupunkistrate- giasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Osaamista tulevaisuuden teki- jölle	Kestävän kehityk- sen edistäminen	Kestävän kehityksen tee- moja huomioidaan ope- tuksessa ja opetuksen järjestämisessä. Kestävä kehitys näkyy koulujen arjessa pedago- giikassa, valinnoissa, op- pilaiden osallisuudessa ja esim. erilaisissa tee- mapäivissä.	Kestävän kehityksen teemat on nostettu lu- kuvuosisuunnitteluun lv. 2025–26 suunnitel- miin. Toteutunut/ei to- teutunut Opettajille ja johtajille on järjestetty tee- masta koulutusta ja	Kestävän kehityksen teemat on nostettu koulujen lukuvuosi- suunnitelmiin ja luku- vuoden yhteisiin ta- voitteisiin. Erillistä koulutusta teemasta ei ole pys- tytty järjestämään	Toteutuu osittain ■

			ohjausta. Toteutunut/ei toteutunut Oppilaita on osallistettu kestävän kehityksen teemojen käsittelyyn (osallisuuden toimintamallien mukaisesti) Toteutunut/ei toteutunut.	(koulutus suunnattu tuen uudistukseen). Oppilaita on osallistettu kouluilla kestävän kehityksen teemojen käsittelyyn.	
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Koulupoissaolojen vähentäminen ja koululäsnäolon tukeminen	Koulupoissaolot ovat vähentyneet vuoteen 2024 verrattuna	Koulupoissaolotilasto, poissaolojen vähentyminen vuoteen 2024 verrattuna	Koulupoissaolot ovat vähentyneet vuoteen 2024 verrattuna. Lv. 2023–24 yht. 8,44% Lv. 2024–25 yht. 8,77% (nousua yläkoululaisten osalta, laskua alakoululaisten osalta) Syyslukukausi 2025 yht. 7,42% (laskua sekä ala- että yläkoululaisten osalta)	Toteutunut
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Oppimisen tuen uudistuksen jalkauttaminen	Opetussuunnitelma on päivitetty ja toiminta jalkautettu kouluihin. Perusopetuslain mukaiset toimintamallit tuen järjestämisen osalta ovat käytössä kaikissa kouluissa 8/2025 alkaen. Peruskoulun ja toisen asteen nivelvaiheen tuen parantaminen.	Opetussuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty. Uuden perusopetuslain ja opetussuunnitelman mukaiset paikalliset käytännöt on laadittu ja jalkautettu kouluihin. Henkilöstö on perehdytetty uudistukseen. Nivelvaiheessa koulun keskeyttäneiden määrä ja näiden oppilaiden koulupolun jatkumisen onnistuminen.	Opetussuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty. Uuden perusopetuslain ja opetussuunnitelman mukaiset paikalliset käytännöt on laadittu ja jalkautettu kouluihin. Henkilöstö on perehdytetty uudistukseen. Nivelvaiheen toimintamalleja on kehitetty (mm. Rotvalli-työpajan kanssa tehtävä yhteistyö).	Toteutunut

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Sastamalan oppilaskohtaiset kustannukset (ilman sairaalaopetusta ja vammaisopetusta)	10 968	11 193	11 000	12 500
Oppilasmäärä vl 1–6 (20.9.)	1 448	1 414	1 318	1 339
Oppilasmäärä vl 7–9 (20.9.) (ei sisällä valmistavaa opetusta)	792	809	784	776
Oppilasmäärä perusopetus yht.	2 240	2 223	2 102	2 115
Opetusryhmien keskipitkinen koko vl 1–6	14	14,4	15	15,9*
Opetusryhmien keskipitkinen koko vl 7–9	15	16,1	16	16,1*

*laskentaa muutettu, laskettu yleisopetuksen ryhmistä

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Perusopetus</i>	TP2024	TA2025	TA2025 muutok- set	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poik- keama lopulli- seen	Tot. % 2025
Nettositova (1000 €)							
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-					
Toimintatuotot (+)	1 824	1 611	211	1 822	1 913	91	105,0 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-27 650	-27 735	- 831	-28 566	-28 666	- 100	100,4 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-25 826	-26 123	- 620	-26 744	-26 753	-9	100,0 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-55	- 280	0	- 280	- 190	90	68,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-25 881	-26 403	- 620	-27 024	-26 943	81	99,7 %

Toteutumätietojen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Oppimisen tuen vaikutuksia resurssointiin seurataan vuoden 2026 aikana. Sylvään ja Äetsän yhdistymisen vaikutusta tuntikehykseen jatkossa tarkastellaan lv. 2026–27 aikana. Toimintaa sopeutetaan laskevan oppilasmäärän myötä.

Lukiokoulutus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Lukion rehtori Leeni Kirvesmäki / Kristiina Vuorinen

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Lukiokoulutus jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen ja riittävien valmiuksien antaminen jatko-opintoihin ja työelämään. Sastamalan lukiokoulutus tarjoaa monimuotoisia lukio-opintoja nuorille. Lisäksi Vammalan lukio tarjoaa lukio-opintoja ammatillisessa koulutuksessa oleville kahden tai kolmen tutkinnon suorittajille. Myös Vammalan lukion perusvaltionosuudella rahoitettavat lentopallon ja shakin valmennuslinjat ovat osa opiskelumahdollisuuksien laaja-alaisuutta. Lukiokoulutuksessa edistetään kaikkien urheilijoiden tavoitteellisen urheilu-uran ja lukio-opintojen yhdistämistä erityisellä opintosuunnitelmalla.

Vammalan lukio on laadukas yleislukio, jonka tavoitteena on taata opiskelijoilleen hyvät lähtökohdat jatko-opintoihin ja työelämään. Laadukkaan opetuksen lisäksi toiminnassa kiinnitetään huomiota tulevaisuuden työelämässä vaadittuihin itsenäisen ja ryhmässä työskentelyn taitoihin. Kansainvälinen toiminta on suunnitelmallista, aktiivista ja jatkuvaa. Lukiokoulutuksessa tehdään aktiivista yhteistyötä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa.

Vammalan lukio tarjoaa niin laajat opiskelumahdollisuudet, ettei opiskelijan tarvitse hakeutua suurempien kaupunkien lukioihin. Kaikki valtakunnalliset pakolliset ja syventävät lukiokurssit tai valtakunnalliset pakolliset ja valinnaiset opintojaksot tarjotaan lähiopetuksena opiskelijoille vuosittain tai ainakin kerran lukio-opintojen aikana. Vammalan lukion toiminnassa korostuu kansainvälisyys.

Laadukkaat ja ajantasaiset lukiokoulutuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, seuraamalla valtakunnallista kehittämistyötä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt sekä riittävän laaja opetustarjonta.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Toiminta ja talous on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Ohjauksen käsikir- jan laatiminen	Ohjauksen toimintamal- lit hyvinvoinnin vahvis- tamisen ja oppimisen tuen järjestämisen nä- kökulmasta on kehi- tetty. Hyvinvointia ja so- siaalisten taitojen kehi- tymistä tukevat toimin- tamallit on koottu oh- jauksen käsikirjaan.	Ohjauksen käsikirja on valmis ja otettu käyttöön. Toteutunut / ei toteutunut Henkilöstö on pereh- dytetty. Toteutunut / ei toteutunut	Ohjauksen käsikirja on toteutuksessa ja valmis otettavaksi käyttöön vuoden 2026 aikana. Henkilöstö perehdyte- tään vuoden 2026 ai- kana.	Ei to- teudu ☐
Osaamista tulevaisuu- den teki- jölle	Oppimisen tuen toi- mintamallien jal- kauttaminen	Lukiolain mukaiset toi- mintamallit oppimisen tuen järjestämiseen on kuvattu ohjauksen käsi- kirjassa. Opetussuunnitelma on päivitetty.	Oppimisen tuen jär- jestämisen toiminta- mallit on kuvattu oh- jauksen käsikirjassa. Toteutunut / ei toteu- tunut Henkilöstö ja opiskeli- jat on perehdytetty. Toteutunut / ei toteu- tunut	Ohjauksen käsikirja on toteutuksessa ja valmis otettavaksi käyttöön vuoden 2026 aikana. Henkilöstö perehdyte- tään vuoden 2026 ai- kana.	Ei to- teudu ☐
Osaamista tulevaisuu- den teki- jölle	Sähköisen asioin- nin laajentaminen	Laajennetaan opiskeli- joiden ja huoltajien mahdollisuuksia hoitaa lukiokoulutukseen liitty- viä asioita sähköisesti. Kehitetään Wilmassa käytettäviä sähköisiä lomakkeita.	Wilman sähköisillä lo- makkeilla voi hoitaa keskeiset lukiokoulu- tuksen hakemukset. Toteutuu / ei toteudu	Wilman sähköisillä lo- makkeilla voi hoitaa vain osan lukiokoulu- tuksen hakemuksista. Kehitystyö jatkuu vuonna 2026.	Toteutuu osittain ☐

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Opiskelijat, nuorten lukiokoulutus	267	277	285	290
Opiskelijat, ammattilukio	7	8	10	10
Opetusryhmien keskipöytä	-	22,8	26	22,9
Kevään ylioppilastutkinnon yleisarvosana	-	4,40	4,35	4,37
Kustannukset e / opiskelija (ilman ammattilukiolaisia)	9 440	9280	8817	9530

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Lukiokoulutus</i>							
Nettositova (1000 €)	TP2024	TA2025	TA2025	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-	muutokset	TA2025	2025	lopulliseen	2025
Toimintatuotot (+)	402	17	100	117	252	135	216,0 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-3 065	-2 530	- 228	-2 758	-2 764	-6	100,2 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-2 663	-2 513	- 128	-2 641	-2 512	129	95,1 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-24	-16	0	-16	-13	2	84,4 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-2 687	-2 529	- 128	-2 657	-2 525	132	95,0 %

Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Talous on toteutunut suunnitellusti, ei vaikutusta suunnitelmavuosille.

Elämänlaatu

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Pekka Kares

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Elämänlaadun vastuualueen tehtävänä on järjestää ja mahdollistaa kuntalaisille vapaa-aikapalveluita, jotka luovat pohjaa henkiseen, fyysiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin sekä tukevat kasvua, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Toiminta ulottuu kaikkiin ikä- ja väestöryhmiin. Lasten ja nuorten palveluiden osalta vastuualueen toiminta on keskeinen osa perhepalveluverkostoa.

Sastamalan musiikkiopisto tuottaa laadukkaita musiikinopetuspalveluja fokuksen ollessa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisessa opetuksessa. Sastamalan Opisto tuottaa laadukkaita vapaan sivistystyön palveluita tarjoten kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia vapaa-ajanviettoon ja elinikäiseen oppimiseen. Osa opetustunneista kohdennetaan työllisyyttä ja elämänhallintaa tukeviin koulutuksiin. Sastamalan Opisto järjestää kotoutumiskoulutusta maahanmuuttajille, joiden kotoutumisohjelmaan kotoutumiskoulutus on kirjattu.

Kirjasto- ja tietopalveluja tarjotaan kirjastolain (1492/2016) 6 §:n mukaan: tarjotaan pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpidetään monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistetään lukemista, kirjallisuutta ja yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, tarjotaan tietopalvelua ja ohjausta tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon sekä tarjotaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalais-toimintaan.

Liikunta- ja nuorisopalvelut yhdistyivät yhdeksi toimintayksiköksi 1.1.2021. Liikuntapalveluiden tehtävät määritellään liikuntalaissa (390/2015) ja nuorisopalveluiden tehtävät nuorisolaissa (1285/2016). Liikunta- ja nuorisopalvelut järjestävät monipuolisesti maksuttomia ja/tai edullisia hyvinvointia edistäviä palveluita kaiken ikäisille kuntalaisille. Yksikön tehtäväkenttään sisältyy mm. liikuntapaikkojen hoito- ja kunnossapitotehtävät sekä varaukset, uimaopetus ja vesiliikunta sekä muu ohjattu liikuntatoiminta, kerho- ja leiritoiminta, yksilö- ja pienryhmätyö, nuorisotilatyo, liikuntaneuvonta- ja terveystoiminnan järjestäminen sekä erityisryhmien liikunnanohjaus. Toiminnassa painottuu järjestöjen ja seurakuntien kanssa tehtävä tiivis yhteistyö sekä kuntalaisten osallisuuden tukeminen (mm. seuraparlamentin järjestäminen ja nuorisovaltuuston ohjaaminen).

Kulttuuripalveluiden tehtävät määritellään kuntien kulttuuritoimintalaissa (166/2019). Kunnan tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luoda edellytyksiä taiteelliselle työlle ja toiminnalle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteellisen taide- ja kulttuurikasvatukseen, edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa, edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Liikunta- ja nuorisopalveluiden toiminta on toteutunut suunnitellusti. Nuorten työpaja Rotvallin toiminta vakiintui ja työntekijät vakinaistettiin 1.8.2025 alkaen. Nuorisotila Holvin toiminta päättyi, ja toiminta siirtyi MYK:n tiloihin. Koulunuorisotyön hanke Äetsän ja Sylvään koulujen yhdistymiseen liittyen aloitettiin. Liikkumissuunnitelma on valmistelussa. Talviliikuntapaikkojen osalta kausi jäi lyhyeksi vähälumisen ja lyhyen talven johdosta.

Taidekoulu aloitti toimintansa 1.8.2025. Taiteen perusopetus keskitettiin Taidekouluun. Kulttuuripalveluiden toiminta on toteutunut pääasiassa suunnitellusti. Sastamala on mukana Operaatio Pirkanmaa – kuntien kulttuuriverkostossa. Sen kautta saatiin toteutettua kulttuuritempauksia, mitkä lisäsivät kuntalaisten kulttuurin saatavuutta.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen ja vahvistaminen.	Kehitetään järjestöyhteistyön käytäntöjä toimialojen yhteistyönä. Palveluista tiedottaminen selkokielellä ja muilla kohderyhmien ymmärtämillä kielillä. Viedään elämänlaatu- palveluita osaksi jo olemassa olevia tai käynnistyviä kohtaamispaikkoja, (esim. lähitori, ohjaamo, yhteisöneuvonta, Vintti) ja lisätään palvelutietoisuutta.	Toteutuu / ei toteudu	Järjestöillat ovat toteutuneet suunnitellusti. Avustustiimi on yhtenäistännyt ja päivittänyt avustuskäytäntöjä. Selkokielisen materiaalin toteuttaminen ja viestintä on osin kesken. Toimintayksiköt ovat esitelleet toimintojaan kohtaamispaikoissa. Palveluita on esitelty ja toteutettu Ohjaamossa ja lähitoreilla	Toteutuu osittain
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten palveluihin kiinnittäminen.	Kohderyhmän tavoittaminen. Tuetaan koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten aikuisten vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia.	Toteutuu / ei toteudu	Työpaja Rotvallin toiminta vakiintui. Kaupungin perintörahoja käytettiin työpajan asiakkaiden liikuntakokeiluun. Opiston opetusta on toteutettu Ohjaamossa.	Toteutunut

Elinvoimaa työstä ja yrittäjyydestä	Kuntalaisten aktiivisuus, koulutukseen tavoittaminen	Työllistymistä tukevien ja kansalaistaitoja kehittävien koulutusten järjestäminen.	Koulutusten ja koulutuksiin osallistujien määrä.	Sastamalan Opiston toteuma: 10 kurssia 17 opintopistettä 70 osallistujaa	Toteutunut
-------------------------------------	--	--	--	---	---

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Asiakaskäynnit	1 035 263	1 025 000	750 000	901 400
Järjestöavustusten määrä, euroa/asukas	9,18	10,38	8	8,79 e
Opistojen opetustuntien määrä: Musiikkiopisto, Taidekoulu 1.8.2025 alkaen Sastamalan Opisto	28 717	27 165	27 500	25 196
Elämänlaatu palvelut; käyttötalouden nettomenot/asukas	313	312	315	307 e
Kirjasto- ja tietopalvelut; kokonaislainausmäärä	434 347	431 283	430 000	445 632

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Elämänlaatu</i>	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2025
Nettositova (1000 €)							
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-					
Toimintatuotot (+)	1 139	680	88	768	1 028	261	134,0 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	-0	-0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-8 458	-7 946	- 103	-8 049	-8 204	- 156	101,9 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-7 319	-7 266	-15	-7 281	-7 176	105	98,6 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	- 234	- 193	0	- 193	- 204	-11	105,9 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-7 553	-7 459	-15	-7 474	-7 380	94	98,7 %

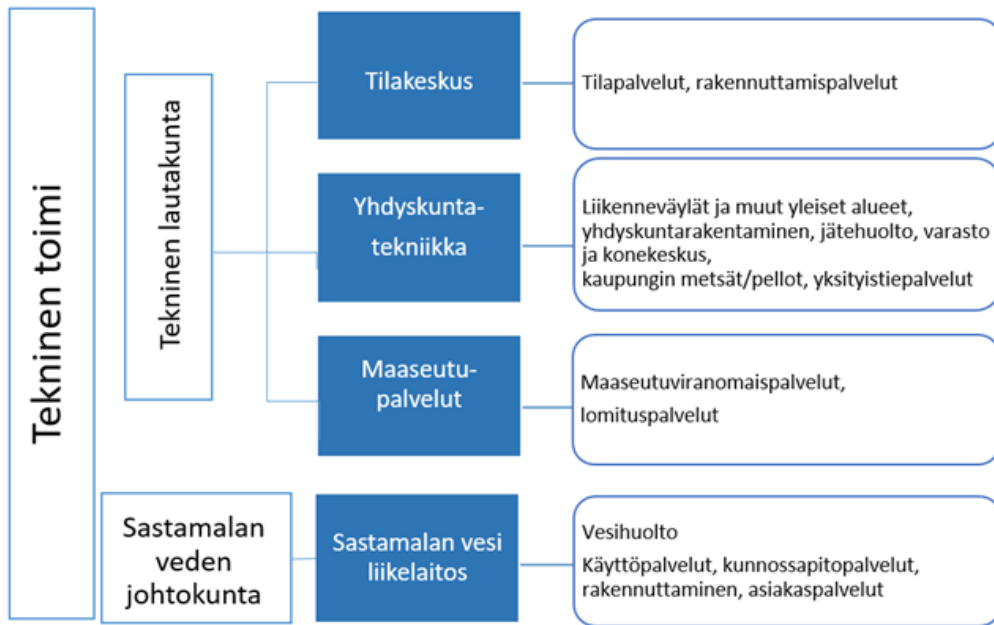
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Talousarviovuosi toteutui pääosin muutetun talousarvion mukaisesti. Toteutumatietoja käytetään käynnissä olevan palveluverkkoselvitys 2035 valmistelun pohjana.

9.1.4 TEKNINEN TOIMI

Toimialan vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Kimmo Toukoniemi

Toimialan tehtäväkaavio

Toimialan päätehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Tekninen toimiala tuottaa ja ylläpitää toimivaa ja viihtyisää elinympäristöä suunnittelemalla infrastruktuuria, rakentamalla, rakennuttamalla ja ylläpitämällä yhdyskuntatekniikkaa ja vesihuoltoa. Tekniseen toimialaan kuuluva tilakeskus tuottaa ja ylläpitää laadukkaat ja kilpailukykyiset vuokratilat kaupungin organisaatioille, ulkoisille vuokralaisille sekä vuokra-asukkaille. Toimialaan kuuluu myös lähes koko Pirkanmaan kattavat lomituspalvelut sekä Hämeenkyrön, Ikaalisten ja Sastamalan kattavat maaseutuviranomaispalvelut.

Toimialan katsaus vuoteen 2025

Toiminta jatkui suunnitellusti vuonna 2025. Vuoden aikana valmistettiin sote- ja asuntokohteiden yhtiöittämistä.

Vuoden 2025 alusta alkaen Kankaanpään kaupungin hallinnoima lomituspalveluiden toimialue liittyi Sastamalan Kaupungin hallinnoimaan toimialueeseen. Sastamalan lomituspalveluiden paikallisyksikön alueeseen liittyivät uusina Jämijärven, Karvian, Kihniön, Merikarvian, Pomarkun ja Siikaisten kunnat sekä Kankaanpään, Parkanon, Porin ja Ulvilan kaupungit. Henkilöstö siirtyi liikkeenluovutuksella Sastamalan kaupungin palvelukseen. Siirtyviä työntekijöitä oli yhteensä 51.

Selvitys suunnitelmakauden säästötoimenpiteiden toteutumisesta vuonna 2025 toimialalla

Sopimuskanta on tarkasteltu.

Henkilöstökustannusten tarkastelun osalta todetaan, että mahdolliset vapaaehtoiset vapaat ja täyttöluvut harmitaan huolella.

Vuoden aikana valmistettiin sote- ja asuntokohteiden yhtiöittämistä sekä toimenpiteitä tyhjentyneiden tilojen osalta.

Arvio tulevasta kehityksestä

Tilakeskuksen toimintatuotot tulevat puolittumaan vuodelle 2026 Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen ja asunto-kohteiden Vuokrataloille siirtämisen myötä. Tulevaisuudessa tilakeskuksen toiminnan painopiste tulee olemaan kaupungin tilojen tarjoaminen ydintehtäviin. Tyhjien tilojen osalta pyritään aktiivisesti tekemään toimenpiteitä.

Sastamalan Veden toiminnan pääpaino on käyttövarmuuden parantamisessa ja vanhojen vesi- ja viemärijohtojen korjausvelan hallinnassa. Tämän lisäksi suunnataan edelleen toimia huleveden vähentämiseksi jätevesiviemäreissä. Vesimittareiden vaihto etäluettaviksi on edennyt aikataulun mukaisesti. Sastamalan Vesi laatii uuden vesihuoltolain edellyttämän omaisuudenhallintasuunnitelman vuoden 2026 aikana. Sitä tullaan hyödyntämään tulevaisuudessa talouden ja korjauskohteiden hallinnassa.

Muilta osin toiminta pyritään pitämään talouden asettamien reunaehtojen asettamissa puitteissa.

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toimialan toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoite- taso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyy- destä	Strategisten inves- tointikohteiden toteut- taminen	Vuoden 2025 in- vestointikohteiden toteuttaminen	Investointiohjel- man toteuttamis- vaihe	Investointiohjelma toteutui pääpiirteisään suunnitel- lusti. Uusista alueista Uot- solan kaava-alue valmistui, samoin Aurinkorinteen osa. Vammalan rautatieaseman alikulun suunnittelu jatkui. Vuoden aikana peruskorjat- tiin Mäkelänkatua, Kyyhky- senkatu, Raivionkatu lop- puun sekä Juusonkujan alu- een Juusonkuja, Antinkuja, Lähdekuja ja Pajukujan lop- puosa. Nokiankadun perus- korjaus valmistui. Asfaltoin- teja tehtiin päällysteohjel- man mukaisesti ja katuva- laistuksen saneerausta LED-valaisimiin jatkettiin. Pororannan leikkipuisto ja Sylväänlahden venelaituri valmistuivat.	Toteutuu
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Osallistutaan vihreän siirtymän hankkeisiin, esim. KETS, vähähii- lisyys, uusiutuva energia	Toiminnan so- peuttaminen muuttuneeseen toimintaympäris- töön	Hankkeiden edis- tyminen, tehdyt toimenpiteet	Mm. energiatehokkuus on otettu ohjaavaksi tekijäksi uudisrakennusten toteutuk- sessa.	Toteutuu
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyy- destä	Tilusjärjestelyyn osal- listuminen käyttökel- poisuuden paranta- miseksi	Tilusrakenteen parantaminen	Toteutunut tilus- järjestely	Karkku-Häijää tilusjärjeste- lyssä on aloitettu peltojen tarkempi jatkosuunnittelu.	Toteutuu

Tuloarviot ja määrärahat

Tekninen toimi	TP2024	TA2025	TA2025	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Nettositova (1000 €)			muutokset	TA2025	2025	lopulliseen	2025
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-					
Toimintatuotot (+)	24 227	26 974		26 974	28 087	1 113	104,1 %
Valmistus omaan käyttöön (+)	218	267		267	188	-79	70,4 %
Toimintakulut (-)	-22 938	-26 384	-40	-26 424	-26 063	362	98,6 %
Toimintakate, netto* (+/-)	1 507	857	-40	817	2 212	1 396	270,9 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-9 270	-6 914		-6 914	-6 944	-30	100,4 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-7 763	-6 057	-40	-6 097	-4 732	1 366	77,6 %

Lisätiedot: Lomituspalvelualueen laajentuminen nosti toimintatuottoja +3,8 milj. euroa ja vastaavasti toimintakuluja -3,8 milj. euroa vuoteen 2024 verrattuna.

Merkittävin ylitys toimialan poikkeamasta oli tilakeskuksella (+135,5 %, toimintakate positiivinen), alitus johtui pääasiassa lauhan vuoden johdosta säästyneistä sähkön, lämmityksen ja ulkoalueiden kunnossapidon kustannuksista. Myös kiinteistöjen purkuun varattuja määrärahoja jäi käyttämättä.

Yhdyskuntatekniikan alitus toimialan poikkeamasta (- 11,5 %) johtui pääasiassa henkilöstömenojen säästöistä, koska vakansseja oli täyttämättä.

Tilakeskus

Toimielin: Tekninen lautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Tekninen johtaja Kimmo Toukonieni

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Vastuualueen perustehtävänä on kaupungin rakennusten ylläpito-, korjaus- ja uudisrakentaminen sekä rakennusomaisuuden säilyttäminen, kehittäminen ja jalostaminen.

Tilakeskus tuottaa sisäisille ja ulkoisille vuokralaisille laadukkaat ja kilpailukykyiset tilat. Tilakeskus omistaa ja hallinnoi kaupungin rakennusomaisuutta ja tarjoaa kaupungin toimialoille tarvittavat tilat sekä hallinnoi noin 150 vuokra-asuntoa, joista pääosa on vanhusten vuokra-asuntoja. Tilakeskus huolehtii myös uudis- ja perusparannushankkeiden suunnittelusta ja rakennuttamisesta.

Tilakeskus käsitellään kirjanpidossa laskennallisena taseyksikkönä.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Sylvään taitotalo ja Pehulan monipalvelukeskus valmistuivat. Tilakeskuksen investointimäärärahasta säästy määrärahaa Sylvään taitotalon investointihankkeelta.

Tilakeskuksen tyhjen tilojen määrä kasvoi Marttilan koulun ja Harjukadun ryhmiksen jäätyä tyhjilleen. Lisäksi Tipulan ja Ulpun päiväkodit tyhjäntyivät Pehulan monipalvelukeskuksen valmistuessa.

Vuonna 2025 myytiin Purpuripuiston inforakennus sekä kolme osakehuoneistoa. Kaksi myydyistä osakehuoneistoista oli As Oy Sastamalan Kapalonrinteestä, jossa myyntien myötä omistusosuus vuoden 2025 aikana laski alle 50 %:iin.

Vuonna 2025 valmisteltiin sote- ja asuntokohteiden yhtiöittämistä.

Taseyksikön tulostavoitteet vuodelle 2025 (1000 eur)			Toteuma 2025
Tulostavoite	-1 320 (KVALT 15.9.2025 § 58)		-113
Korvaus jäännöspääomasta	725		725
Taseyksikön investointeihin sitoutuneen lainapääoman muutos	-2 120 (KVALT 15.12.2025 § 82)		-2 020
Kokonaisinvestointien nettomäärä	-10 110 (KVALT 19.5.2025 § 20, 21, KVALT 2.6.2025 § 50 ja KVALT 15.12.2025 § 82)		-9 691
Vuonna 2025 toteutettavat yli 500 000 euron hankkeet	Kustannukset TA2025	Kokonais-kustannusarvio	Toteuma 2025
Sylvään taitotalo	4 500	9 500	3 834
Pehulan monipalvelukeskus	4 900	9 500	4 819
Uimahalli	0	25 000	-186

Tuloskortti / Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Tilapalveluverkko päivitetään vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä	Tyhjien tilojen määrä enintään 5 % rakennusmäärästä	Vuokraamattomien neliöiden osuus rakennusmäärästä	6,7 %	Ei toteutettu ☐
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Sylvään taitotalon ja Pehulan monipalvelukeskuksen toteutus	Sylvään taitotalon ja Pehulan monipalvelukeskuksen rakentaminen etenee suunnitelmien mukaisesti	Rakentamisen eteneminen	Sylvään taitotalo ja Pehulan monipalvelukeskus on otettu käyttöön	Toteutunut ☒
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Luodaan edellytyksiä sähköisen liikenteen kasvulle	Sastamalan alueella on kattava sähköautojen latausverkosto	Latausverkoston laajeneminen	Latausverkosto on laajentunut	Toteutunut ☒
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Edistetään vihreää siirtymää lisäämällä aurinkosähkön käyttöä kaupungin kiinteistöissä	Kaupungin kiinteistöjen aurinkosähkövoimailoiden määrä lisääntyy	Aurinkosähkövoimailoiden määrän kasvu	Aurinkosähkövoimailat uudiskohteissa	Toteutunut ☒

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Vuokra-asuntojen määrä	148	143	145	140
Tyhjiä tiloja %	5,8	5,9	5,0	6,7
Rakennusmäärä m ²	136 600	135 300	133 000	138 500

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Tilakeskus</i>	TP2024	TA2025	TA2025 muutok- set	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poik- keama lopulli- seen	Tot. % 2025
Nettositova (1000 €)							
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-					
Toimintatuotot (+)	13 739	13 807		13 807	14 204	397	102,9 %
Valmistus omaan käyttöön (+)	62	30		30	44	14	148,2 %
Toimintakulut (-)	-9 018	-9 214		-9 214	-8 518	696	92,4 %
Toimintakate, netto* (+/-)	4 783	4 623		4 623	5 730	1 107	124,0 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-6 578	-4 166		-4 166	-4 178	-12	100,3 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-1 795	457		457	1 553	1 095	339,5 %

Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Menojen osalta alitusta selittää mm. poikkeuksellisen lauha vuosi. Tilakeskuksen toimintakate tulee puolittumaan sote- ja asuntokohteiden yhtiöittämisen myötä. Tyhjen tilojen osalta tullaan tekemään aktiivisesti toimenpiteitä.

Yhdyskuntatekniikka

Toimielin: Tekninen lautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Pasi Lähteenmäki

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Yhdyskuntatekniikan tehtävänä on vastata yhdyskuntarakentamisesta, liikenneväylien ja yleisten alueiden kunnossapidosta, varastosta, konekeskuksesta, jätehuollosta, kaupungin metsistä sekä yksityistieavustuksista.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Kertakäyttömuovidirektiivin perusteella vuonna 2025 maksettiin kaupungille korvausta sekä vuoden 2023 että vuoden 2024 osalta. Jatkossa n. 40 000 € korvaus maksettaneen vuosittain.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Luodaan ja ylläpidetään puitteita kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi	Kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman toteuttaminen	Kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuurin kehittäminen	Nokiankadun perusparannuksen yhteydessä on kunnostettu myös kevyen liikenteen väylä. Puistokadun suojatiesaarekkeet on uusittu ja osaksi myös levitetty. lisankadun kevyen liikenteen väylää on peruskorjattu.	Toteutuu

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Kunnossapidettäviä väyliä, km	189	189	190	190
Kevyttiikenneväyliä, km	87	88	88	88
Hoidettavia puistoja ja katuviheriöitä, ha	65	65	65	65
Puistometsiä, ha	140	140	140	140
Kunnossapitoavustusta hakeneiden yksityisteiden lukumäärä (kpl), kokonaispituus Sastamalan alueella (km) ja avustettava pituus (km)	367 774 698	366 771 695	367 774 698	375 782 697
Kaupungin ulosvuokrattu peltopinta-ala, ha	280	280	285	285
Kaupungin omistuksessa oleva metsäpinta-ala, ha	2 184	2172	2 172	2183
Metsän myyntitulo, €	312 886	621 527	260 000	244 741

Tuloarviot ja määrärahat

Yhdyskuntateknikka	TP2024	TA2025	TA2025 muutok- set	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poik- keama lopulli- seen	Tot. % 2025
Nettositova (1000 €)							
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-					
Toimintatuotot (+)	1 352	946		946	951	6	100,6 %
Valmistus omaan käyttöön (+)	156	237		237	144	-94	60,6 %
Toimintakulut (-)	-4 707	-4 724	-40	-4 764	-4 582	181	96,2 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-3 199	-3 541	-40	-3 581	-3 487	94	97,4 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-2 692	-2 748		-2 748	-2 766	-18	100,6 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-5 891	-6 289	-40	-6 329	-6 253	76	98,8 %

Maaseutupalvelut

Toimielin: Tekninen lautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Kimmo Toukonieni

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Maaseutupalveluiden vastuualue hallinnoi kansallisten ja EU-rahoitteisten viljelijätukien kuntatason tehtäviä (laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa 210/2010). Ruokaviraston ja Sastamalan kaupungin välinen sopimus eräiden maksajavirastotehtävien siirtämisestä yhteistoiminta-alueelle, jonka muodostavat Sastamalan ja Ikaalisten kaupungit sekä Hämeenkyrön kunta.

Maaseutupalveluiden vastuualue toimii maatalousyrittäjien lomituspäalvelulaisissa (1231/1996) tarkoitettuna paikallisyksikkönä ja huolehtii Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa solmitun toimeksiantosopimuksen nojalla edellä mainitun lain ja maatalousyrittäjien lomituspäalveluasetuksen (1333/1996) mukaan paikallisyksikölle kuuluvista tehtävistä Hämeenkyrön, Juupajoen, Lempäälän, Pirkkalan, Pälkäneen, Ruoveden, Urjalan ja Vesilahden kuntien sekä Akaan, Ikaalisten, Kangasalan, Nokian, Oriveden, Sastamalan, Tampereen, Valkeakosken, Virtain ja Ylöjärven kaupunkien käsittävällä alueella.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Kankaanpään kaupungin hallinnoima lomituspalveluiden toimialue liittyi 1.1.2025 alkaen Sastamalan kaupungin hallinnoimaan toimialueeseen. Sastamalan lomituspalveluiden paikallisyksikön alueeseen liittyivät uusina Jämijärven, Karvian, Kihniön, Merikarvian, Pomarkun ja Siikaisten kunnat, sekä Kankaanpään, Parkanon, Porin ja Ulvilan kaupungit. Henkilöstö siirtyi liikkeenluovutuksella Sastamalan kaupungin palvelukseen. Siirtyviä työntekijöitä oli yhteensä 51.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyydestä	Maaseutuviranomaispalveluiden järjestäminen maksajavirastosopimuksen mukaisesti. Maaseutuviranomaispalvelut tuotetaan kustannustehokkaasti.	Maaseutuviranomaispalvelut hoidetaan vaatimusten mukaisesti. Maaseutuviranomaispalveluiden kustannukset ovat enintään 12 €/ha.	Ruokavirastolle vuosittain 15.11. annettava maksajavirastovakuutus, että tehtävät ovat hoidettu vaatimusten mukaisesti. Ruokaviraston mahdolliset kuntatarkastukset ja mahdolliset välitarkastelut. Maaseutuviranomaispalveluiden kustannukset aktiivitilaa kohti.	Maksajaviraston vakuutus on tehty määräaikaan mennessä. Ei suoritettuja Ruokaviraston kuntatarkastuksia tai välitarkasteluja vuonna 2025. Maaseutuviranomaispalveluiden toteutuneet kustannukset ovat 7,18 €/ha.	Toteutuu
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyydestä	Järjestetään laadukkaat lomituspalvelut toimialueen maatalousyrittäjille ammattitaitoisten lomittajien turvin lainmukaisesti ja taloudellisesti.	Asiakkaat saavat lomituspalvelut täysimääräisesti, vuosiloma- ja sijaisapupäätösten mukaisesti. Tyytyväinen asiakas.	Vuosilomapäiviä toteutuu keskimäärin vähintään 25 pv / käyttäjä. Vuosilomapäivät toteutuvat tasaisesti ympäri vuoden, tavoite 45–55% / vuosipuolisko. Asiakastytyväisyyskyselyn mukaan palvelunkäyttäjät ovat tyytyväisiä sijaisapujen järjestymiseen, arvostana vähintään 4,0 (asteikko 1–5).	Vuosilomaan oikeutettu maatalousyrittäjä käytti keskimäärin 25,24 pv vuosilomaa. (vuosilomaoikeus on 26pv) Vuosilomapäivistä toteutui alkuvuonna 50% ja loppuvuonna 50%. Asiakastytyväisyyskyselyssä sijaisapujen toteutumisesta annettiin arvosanaksi 4,2 ja lomituspalveluiden kokonaisarvosanaksi 4,1.	Toteutuu

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Tukitilojen määrä	1 064	1 038	1 015	1 018
Maaseutuviranomaispalveluiden kustannukset aktiivi tilaa kohti	-	384	450	346
Lomitettavat tilat/lomitettavat maatalousyrittäjät	432 / 620	419 / 615	580 / 870	563 / 820
Lomitettavat päivät	30 100	28 195	37 100	35 050

Tuloarviot ja määrärahat

Maaseutupalvelut							
Nettositova (1000 €)	TP2024	TA2025	TA2025	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Sitovuustaso: toimintakate, netto*	-	-	muutokset	TA2025	2025	lopulliseen	2025
Toimintatuotot (+)	9 136	12 222		12 222	12 932	710	105,8 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0		0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-9 213	-12 447		-12 447	-12 963	- 516	104,1 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-77	- 225		- 225	-31	195	13,7 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)		0		0	0	0	0,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-77	- 225		- 225	-31	195	13,7 %

Lisätiedot

Lomituspalvelualueen laajentuminen lisäsi toimintatuottoja +3,8 milj. euroa ja vastaavasti toimintakuluja -3,8 milj. euroa vuoteen 2024 verrattuna.

Lomituspalveluissa v. 2025 henkilöstökulut tapaturmamaksujen osalta nousi odotettua enemmän, sekä lisääntynyt palvelujen käyttö itse järjestetyssä lomituksessa nosti maksettujen avustusten määrää.

9.2 Sastamalan Vesi Liikelaitokselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Sastamalan Vesi liikelaitos

Valtuustotason sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2025, 1000 €		Toteuma 2025
Tulostavoite	0	-132
Korvaus peruspääomasta	0	0
Toiminta-avustus liikelaitokselle	0	0
Kunnan pääomasijoitus liikelaitokseen	0	0
Liikelaitoksen pääoman palautus kunnalle	0	0
Ulkoisen lainanoton enimmäismäärä	0 (KVALT 15.12.2025 § 82)	0
Kokonaisinvestointien nettomäärä	2 100 (KVALT 15.12.2025 § 82)	2 095
Vuonna 2025 toteutettavat yli 500 000 euron hankkeet	Vuonna 2025 ei ole yli 500 000 euron hankkeita	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Liikelaitoksen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Tukea uudisrakenta- misella uusien raken- nuskelpoisten tonttien myyntiin saamista	Vesihuollon rakentaminen käyttöön tuleville uusille ton- teille määrärahojen puit- teissa ja tarpeen varmistut- tua	Tarpeen kat- taminen	Uotsolan asema- kaava-alue toteutet- tiin vuoden 2025 ai- kana.	Toteutunut
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Vuotovesien määrän vähentäminen	Vuotovesien pitkän ajan kes- kiarvon aleneminen	Vuotovesien pitkän ajan keskiarvo	Vuotovesien pitkän ajan keskiarvo ei alentunut. Kaksi ai- kaisempaa peräk- käistä poikkeukselli- sen sateista vuotta 2023–2024 on nost- nut vuotovesien pit- kän ajan keskiarvon nousuun.	Ei toteudu
Hyvinvoin- tia asumi- seen ja elämiseen	Uudistetaan palvelu- tuotantoa asiakasläh- teisesti digitalisuutta hyödyntämällä	Vedenkulutuksen seurannan ja tiedonsiirron digitalisointi etämittarointia hyödyntäen	Etäluettavien / perinteisten vesimittareiden suhde- luku	Etäluettavien vesimit- tareiden asentami- nen etenee aikatau- lussa. Suhdeluku: etämittareita 1475 / perinteisiä 6382.	Toteutuu

Tuloarviot ja määrärahat

Sastamalan Vesi -liikelaitos	TP2024	TA2025	TA2025	Muutettu	Toteuma	Poik- keama lopulli- seen	Tot. %
Nettositova (1000 €)			muutokset	TA2025	2025		2025
Ei sitova, sitovuusmäärittely tulostasolla*	-	-					
Toimintatuotot (+)	7 188	7 477		7 477	7 465	-11	99,8 %
Valmistus omaan käyttöön (+)	206	193		193	152	-41	78,8 %
Toimintakulut (-)	-6 003	-5 814		-5 814	-5 755	65	98,9 %
Toimintakate, netto* (+/-)	1 391	1 856		1 856	1 862	13	100,7 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-1 707	-1 735		-1 735	-1 908	- 173	110,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	- 316	121		121	-46	- 160	-32,9 %

9.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

SASTAMALAN KAUPUNKI, EMO JA LASKENNALLISET TASEYKSIKÖT (ILMAN LIIKELAITOSTA)						
TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2025						
TULOSLASKELMA ulkoinen+sisäinen 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Lopullinen talousarvio	Tilinpäätös 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot %
Toimintatuotot	37 754	631	38 385	39 409	1 024	102,7
Valmistus omaan käyttöön	267	0	267	188	-79	70,4
Toimintakulut	-98 979	-459	-99 437	-96 829	2 609	97,4
TOIMINTAKATE	-60 957	172	-60 785	-57 232	3 553	94,2
Verotulot	52 651	500	53 151	52 788	-363	99,3
Valtionosuudet	16 545	400	16 945	17 013	68	100,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 267	600	-667	-465	201	69,8
VUOSIKATE	6 972	1 672	8 644	12 105	3 460	140,0
Poistot ja arvonalentumiset	-7 477	0	-7 477	-7 390	86	98,8
TILIKAUDEN TULOS	-505	1 672	1 167	4 714	3 547	403,8
Tuloksenkäsittelyerät	284	0	284	53	-230	18,8
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-221	1 672	1 451	4 767	3 316	328,5

SASTAMALAN KAUPUNKI JA LIIKELAITOS						
TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2025						
TULOSLASKELMA ulkoinen+sisäinen 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Lopullinen talousarvio	Tilinpäätös 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot %
Toimintatuotot	45 231	631	45 862	46 874	1 012	102,2
Valmistus omaan käyttöön	460	0	460	340	-120	73,9
Toimintakulut	-104 792	-459	-105 251	-102 584	2 667	97,5
TOIMINTAKATE	-59 101	172	-58 929	-55 370	3 559	94,0
Verotulot	52 651	500	53 151	52 788	-363	99,3
Valtionosuudet	16 545	400	16 945	17 013	68	100,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 387	600	-787	-551	236	70,0
VUOSIKATE	8 707	1 672	10 380	13 881	3 501	133,7
Poistot ja arvonalentumiset	-9 212	0	-9 212	-9 298	-86	100,9
TILIKAUDEN TULOS	-505	1 672	1 167	4 582	3 415	392,5
Tuloksenkäsittelyerät	373	0	373	143	-230	38,2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-132	1 672	1 541	4 725	3 184	306,7
<i>Ero ulkoiseen tuloslaskelmaan/ Veden ja Tilakekuksen väliset sis. Liittymismaksut</i>				19		
<i>Ylijäämän jakautuminen</i>						
<i>Emokaupunki</i>	-221	1 672	1 451	4 767	3 316	328,5
<i>Sastamalan Vesi liikelaitos</i>	90	0	90	-43	-132	-47,5

Tuloslaskelman erittelyt 2025	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Lopullinen talousarvio €	Toteutuma €	Poikkeama lopulliseen €
Verotulot					
Kunnan tulovero	40 827 000	200 000	41 027 000	40 855 475	-171 525
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 600 000	300 000	4 900 000	5 107 285	207 285
Kiinteistövero	7 224 000	0	7 224 000	6 825 434	-398 566
yhteensä	52 651 000	500 000	53 151 000	52 788 194	-362 806
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ml. Tasaukset	15 745 000	0	15 745 000	15 684 090	-60 910
Verotulomenetysten kompensatio	2 820 000	0	2 820 000	2 762 815	-57 185
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 020 000	400 000	-1 620 000	-1 433 410	186 590
yhteensä	16 545 000	400 000	16 945 000	17 013 495	68 495

Vuosi	Tulovero-%	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2013	20,00	366	1,8 %
2014	20,00	370	1,3 %
2015	20,75	366	-0,9 %
2016	20,75	374	2,0 %
2017	20,75	372	-0,4 %
2018	20,75	378	1,6 %
2019	20,75	385	1,9 %
2020	20,75	388	0,9 %
2021	21,50	402	3,6 %
2022	21,50	417	3,7 %
2023	8,86	433	3,7 %
2024	8,90	452	4,4 %
2025	8,90	486 *	7,5 %

*) Ennuste, Kuntaliiton veroennustekehikko 2/2026

Tuloveron ja kiinteistöveron määräytymisperusteet	2025	2024
Tulovero%	8,90 %	8,90 %
Kiinteistöveroprosentit		
Yleinen kiinteistövero	0,93 %	0,93 %
Maapohja	1,30 %	1,30 %
Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero	0,45 %	0,45 %
Muu kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero	0,98 %	0,98 %
Voimalaitoksen kiinteistövero	3,10 %	3,10 %
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00 %	2,00 %
Yleishyödylliset yhteistöt	0,00 %	0,00 %

9.4 Investointien toteutuminen

Vuoden 2025 investointimäärärahat ovat nettositovia toimialatasolla. Poikkeuksena on Tilakeskus, jolla on oma sitova investointimäärärahansa. Toimielimet ovat hyväksyneet investoinneille tarkemmat hankekohtaiset käyttösuunnitelmat.

Talousarviossa nimettiin erikseen vuonna 2025 käynnistettävät tai toteutettavat elinvoimainvestoinnit ja muut isot rakennusinvestoinnit. Isoista investointihankkeista talousarviossa esitettiin kustannusarvio, toteutusajan kohta sekä vuoden 2025 talousarvioon sisältyvä ohjeellinen määräraha. Isojen hankkeiden toteutuksesta ja kustannusarvioiden muutoksista päätösvalta on hallintosäännön mukaisesti valtuustolla yli 1 milj. euron, hallituksella 0,5–1,0 milj. euron ja teknisellä lautakunnalla tai Sastamalan Veden johtokunnalla alle 0,5 milj. euron hankkeiden osalta.

Investoinnit, kaupunki+liikelaitos	TA2025	Muutokset 2025	MTA2025	TOT TP2025	TOT-%
Investointimenot	-17 020	-4 180	-21 200	-20 581	97,1
Rahoitusosuudet	0	80	80	67	83,8
Käyttöom. Myynnit	300	0	300	312	104,0
Yhteensä	-16 720	-4 100	-20 820	-20 202	97,0

Konserni- ja elinvoimapalvelut	TA2025	Muutokset 2025	MTA2025	TOT TP2025	TOT-%
Maanhankinta, menot	-200	-100	-300	-278	92,8
Tonttien myynti, tasearvo	200		200	192	95,9
Osakkeet ja osuudet		-5 000	-5 000	-4 950	99,0
Investointimenot (brutto)	-200	-5 100	-5 300	-5 278	99,6
Rahoitusosuudet			0		0,0
Käyttöomaisuuden myynnit	200	0	200	242	121,0
Yhteensä = sitova määräraha 2025	0	-5 100	-5 100	-5 036	98,8

Talousarvio:

Maanostoon ja -myyntiin vuosittainen varaus

Lisämäärärahat Sastamalan Uima- ja liikuntakeskuksen osakepääomaan ja svop-rahoitukseen ja maanhankintaan Vammalaan rakennettavan uuden paloaseman rakennuspaikan hankintaan (edelleenvuokraus Pirkanmaan hyvinvointialueelle).

Tilinpäätös/ selvitys poikkeamille:

Osakkeet ja osuudet:

Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalveluiden osakkeiden myynti Punkalaitumen kunnalle

Sivistystoimi	TA2025	Muutokset 2025	MTA2025	TOT TP2025	TOT-%
Investointimenot (brutto)	-880		-880	-822	93,4
Rahoitusosuudet			0		0,0
Käyttöomaisuuden myynnit			0		0,0
Yhteensä = sitova määräraha 2025	-880	0	-880	-822	93,4

Talousarvio:

Tvt-strategian mukainen oppimisympäristöjen investointiluonteinen kehittäminen 80.000 euroa/vuosi.

Sylvään Taitotalon (0,4 milj. eur) ja Pehulan monipalvelukeskuksen (0,4 milj. eur) ensikertainen kalustaminen.

Tilinpäätös/ selvitys poikkeamille:

Sekä Tvt-hankinnat että Sylvään taitotalon ja Pehulan monipalvelukeskuksen kalustamiset toteutuivat varattuja määrärahoja pienemmin kustannuksin.

Tilakeskus	TA2025	Muutokset 2025	MTA2025	TOT TP2025	TOT- %
Elinvoimainvestoinnit *	-2100	2000	-100	161	-161,0
Peruspalveluiden isot investoinnit *	-8970	-620	-9590	-9388	97,9
Riskienhallinnan isot investoinnit *			0		0,0
Peruspalveluiden ja riskienhall. muut investoinnit1	0		0		0,0
Pieninvestoinnit	-600		-600	-601	100,2
Myytävät kohteet, tasearvo	100		100	70	70,0
Investointimenot (brutto)	-11 670	1 380	-10 290	-9 828	95,5
Rahoitusosuudet		80	80	67	83,8
Käyttöomaisuuden myynnit	100	0	100	70	70,0
Yhteensä = sitova määräraha 2025	-11 570	1 460	-10 110	-9 691	95,9

* yli 500 000 euron euron investoinnit, erittely jäljempänä.

Talousarvio:

Elinvoimainvestoinnit sisältävät uima/liikuntahallin rakentamisen suunnittelun ja muut yritystilat. Peruspalveluinvestoinnit sisältävät Pehulan monipalvelukeskuksen ja Sylvään Taitotalon rakentamisen, liikuntatilojen korjausta, Sylvään A-talon luokkamutokset sekä Muistolan väistötilat.

Pieninvestoinnit sisältävät pieninvestointeja, jotka tekninen lautakunta määrittelee tarkemmin käyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä.

Määrärahan lisäys myönnetty Pehulan monipalvelukeskuksen rakentamiskustannuksiin (toteutus siirtynyt vuodelta 2024) sekä Muistolan koulun väistötilojen kustannuksiin. Määrärahan vähennys siirtona konserni- ja elinvoimapalveluihin Sastamalan uima- ja liikuntakeskuksen pääomasijoitukseen. Lisäksi määrärahaa siirrettiin konserni- ja elinvoimapalveluihin maanhankintaan, yhdyskuntatekniikkaan kalustohankintaan sekä Vesi liikelaitokselle vesihuoltolinjojen rakennukseen.

Tilinpäätös/ selvitys poikkeamille:

Sylvään taitotalon hankkeelta säästyivät määrärahoja. Elinvoimainvestointien plusmerkkinen toteuma johtuu uimahallin aikaisempien vuosien suunnittelukustannusten siirrosta käyttötalousmenoksi.

Yhdyskuntatekniikka	TA2025	Muutokset 2025	MTA2025	TOT TP2025	TOT-%
Strategiset yhd.tekniikan kohteet	-70	-30	-100	-81	81,0
Uudet kaava-alueet	-180	-70	-250	-344	137,6
*Uudet asuntoalueet	0		0		0,0
*Uudet teollisuusalueet	0		0		0,0
Muu yhdyskuntarakentaminen	-2 020	-150	-2 170	-2133	98,3
*Katujen perusparannus	-1 000	-80	-1 080	-1211	112,1
*Siltojen perusparannus	-100	-10	-110	-131	119,1
*Muut yhd.tekniikan kohteet	-920	-60	-980	-681	69,5
*Liikuntapaikat	0		0		0,0
Yhdyskuntatekniikan kalustohankinnat	0	-110	-110	-110	100,0
Investointimenot (brutto)	-2 270	-360	-2 630	-2 558	97,3
Rahoitusosuudet	0		0		0,0
Käyttöomaisuuden myynnit	0		0		0,0
Yhteensä = sitova määräraha 2025	-2 270	-360	-2 630	-2 558	97,3

Talousarvio:

Strategiset kohteet sisältää aseman alikulun suunnittelun.
Kaava-alueet sisältävät Uotsolan kaava-alueen ensimmäisen osan rakentamisen ja Stormin Aurinkorinteen rakentamista. Pentinkulman suunnittelua.
Muut yhdyskuntatekniikan kohteet sisältävät mm. Nokiankadun saneerausta, katuvalaistuksen saneerausta, asfaltointia ja leikkipuistojen sekä venelaitureiden rakentamista.

Määrärahan lisäykset valtatie 11 tievalaistuksen toteuttamiseen välillä Häijää-Nokia sekä kalustohankintoihin.

Tilinpäätös/ selvitys poikkeamille:

Vt 11 tievalaistuksen Sastamalan osuus jäi ennakoitua pienemmäksi. Investointien kokonaismääräraha riitti yksittäisistä ylityksistä huolimatta.

Sastamalan Vesi liikelaitos	TA2025	Muutokset 2025	MTA2025	TOT TP2025	TOT-%
Kaupunkistrategian mukaiset kohteet	-2 000	2 000			
*Uudet kaava-alueet			0		0,0
*asuntoalueet		-93	-93	-68	73,1
*teollisuusalueet			0		0,0
Vesilaitoksen ylläpitoinvestoinnit					
*vesilaitoksen kohteet		-507	-507	-517	102,0
*viemärlaitoksen kohteet		-161	-161	-175	108,7
Haja-asutusalueen vesihuolto		-150	-150	-86	57,3
Vesihuoltolinjojen saneeraus		-1 189	-1 189	-1 249	105,0
Investointimenot (brutto)	-2 000	-100	-2 100	-2 095	99,8
Rahoitusosuudet			0		0,0
Käyttöomaisuuden myynnit			0		0,0
Yhteensä = sitova määräraha 2025	-2 000	-100	-2 100	-2 095	99,8

Talousarvio:

Verkostosaneeraukset 1 milj. euroa ja laiteusinnat 1 milj. euroa sisältäen etäluettavat vesimittarit. Määrärahan lisäys vesihuoltolinjojen rakennukseen.

Elinvoimainvestoinnit ja muut isot investoinnit, erittely

PERUSPALVELUIDEN ISOT INVESTOINNIT VUONNA 2025

Vuonna 2025 toteutetut ja käynnistettävät isot investoinnit, kustannusarvio yli 500 000 euroa.

Peruspalveluiden isot investoinnit, Konserni- ja elinvoimapalvelut									
Investointihanke 1000 €	Kustannusarvio	Aikaisemmin tot.	Toteutusajankohta	Varaus TA2025	Muutokset	MTA2025	TOT TP2025	Tot% kustannusarvioista	Valmiusaste%
Uimahalli ja liikuntahalli	5 000		2025		5 000	5 000	5 000	100	100
Peruspalveluiden isot investoinnit, Tilakeskus									
Investointihanke 1000 €	Kustannusarvio	Aikaisemmin tot.	Toteutusajankohta	Varaus TA2025	Muutokset	MTA2025	TOT TP2025	Tot% kustannusarvioista	Valmiusaste%
Sylvään Taitotalo (taitoaineiden luokat ja liikuntasali)	9 900	5 237	2023-2026	4 500	-310	4 190	3 834	92	100
Pehulan monipalvelukeskus	9 900	4 158	2024-2026	4 400	500	4 900	4 819	91	95
Uimahalli ja liikuntahalli	24 200	186	2024-2027	2 000	-2 000	0	-186		
Tilinpäätös/selvitys poikkeamille:									
<p>Pehulan monipalvelukeskukseen on myönnetty lisämääräraha tilakeskuksen investointeihin. Sylvään Taitotalon ja Pehulan monipalvelukeskuksen kalustukset toteutettu sivistystoimen investointimäärärahoilla.</p> <p>Uimahallia ei toteuteta kaupungin taseeseen, vuoden 2024 suunnittelukustannukset siirretty investoinneista käyttötalouden menoksi.</p>									
Peruspalveluiden isot investoinnit, Vesi-liikelaitos									
Investointihanke 1000 €	Kustannusarvio	Aikaisemmin tot.	Toteutusajankohta	Varaus TA2025	Muutokset	MTA2025	TOT TP2025	Tot% kustannusarvioista	Valmiusaste%
Etäluettavat mittarit	850	15	2025-2028	200	160	360	351	43	25

9.5 Rahoitusosan toteutuminen

SASTAMALAN KAUPUNKI, EMO JA LASKENNALLISET TASEYKSIKÖT (ILMAN LIKELAITOSTA)						
RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2025						
RAHOITUSLASKELMA ulkoinen+sisäinen 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Lopullinen talousarvio	Tilinpäätös 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot %
Vuosikate	6 972	1 672	8 644	12 105	3 460	140,0
Tulorahoituksen korjauserät **)	0	0	0	-244	-244	
Toiminnan rahavirta	6 972	1 672	8 644	11 861	3 217	137,2
Investointimenot	-15 020	-4 080	-19 100	-18 485	615	96,8
Rah.osuudet invest. menoihin	0	80	80	67	-13	
Pys.vast luovutustulot **)	300	0	300	555	255	185,0
Investointien rahavirta	-14 720	-4 000	-18 720	-17 863	857	95,4
Toiminnan ja invest. rahavirta	-7 748	-2 328	-10 076	-6 002	4 073	59,6
Antolainojen muutokset						
Ulk. antolainojen muutos	2	0	2	26	24	1 286,7
Sis. antolainojen muutos	296	0	296	296	0	100,0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 800	-11 800	5 000	5 000	0	100,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 375	0	-9 375	-9 275	100	98,9
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	
Sis. Lainojen vähennys	0	0	0	0	0	
Oman pääoman muutokset						
Rahoituksen rahavirta	7 723	-11 800	-4 077	-3 953	124	97,0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-25	-14 128	-14 153	-9 956	4 197	70,3

SASTAMALAN KAUPUNKI JA LIKELAITOS						
RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2025						
RAHOITUSLASKELMA ulkoinen+sisäinen 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Lopullinen talousarvio	Tilinpäätös 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot %
Vuosikate	8 707	1 672	10 380	13 881	3 501	133,7
Tulorahoituksen korjauserät **)	0	0	0	-246	-246	
Toiminnan rahavirta	8 707	1 672	10 380	13 635	3 255	131,4
Investointimenot	-17 020	-4 180	-21 200	-20 580	620	97,1
Rah.osuudet invest. menoihin	0	80	80	67	-13	
Pys.vast luovutustulot **)	300	0	300	557	257	185,7
Investointien rahavirta	-16 720	-4 100	-20 820	-19 956	864	95,9
Toiminnan ja invest. rahavirta	-8 013	-2 428	-10 440	-6 321	4 119	60,5
Antolainojen muutokset						
Ulk. antolainojen muutos	2	0	2	26	23	1 118,9
Sis. antolainojen muutos	296	0	296	296	0	100,0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 700	-13 700	5 000	5 000	0	100,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 697	0	-10 697	-10 597	100	99,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	
Sis. Lainojen vähennys	-296		-296	-296	0	100,0
Oman pääoman muutokset						
Rahoituksen rahavirta	8 005	-13 700	-5 695	-5 571	123	97,8
Vaikutus maksuvalmiuteen	-7	-16 128	-16 135	-11 892	4 243	73,7

**) Pysyvien vastaavien luovutustulot budjetoitu tasearvoilla. Toteutuma sisältää myös myyntivoitot ja -tappiot.

9.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA													
KAUPUNKI ILMAN LIIKELAITOSTA	Sito- vuus	Määrärahat (1000 eur)						Tuloarviot (1000 eur)					
		Alkup. talous- arvio	Ta:n muutok- set	Ta muut:n jälkeen	Toteu- tuma 2025	Poik- keama	Poik- keama %	Alkup. talous- arvio	Ta:n muutok- set	Ta muut:n jälkeen	Toteu- tuma 2025	Poik- keama	Poik- keama %
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Konserni- ja elinvoimapaiv.	N	9 962	-1 071	8 891	7 908	-983	-11,1						
Konsernipalvelut		2 444	-88	2 356	1 980	-376	-16,0						
Yhteiset erät								150	560	710	762	52	7,3
Maankäyttö		1 119		1 119	1 097	-21	-1,9						
Ympäristöterveydenh. palvelut		852	29	881	788	-93	-10,6						
Elinvoimapaiv.		1 020	-12	1 008	959	-49	-4,9						
Työllisyyspalvelut		4 677	-440	4 237	3 846	-391	-9,2						
Sivistystoimi	N	51 852	859	52 711	51 536	-1 175	-2,2						
Sivistystoimen hallinto		598	-44	554	500	-54	-9,8						
Varhaiskasvatus		15 352	139	15 490	14 595	-895	-5,8						
Perusopetus		26 123	621	26 744	26 753	9	0,0						
Lukiokoulutus		2 513	128	2 641	2 512	-129	-4,9						
Elämänlaatu		7 266	15	7 281	7 176	-105	-1,4						
Tekninen toimi	N							857	-40	817	2 212	1 396	170,9
Tilakeskus (taseyksikkö)	N							4 623		4 623	5 730	1 107	24,0
Yhdyskuntateknikka		3 541	40	3 581	3 487	-94	-2,6						
Maaseutupalvelut		226		226	31	-195	-86,3						
TULOSLASKELMAOSA													
Verotulot	B							52 651	500	53 151	52 788	-363	-0,7
Valtionsuudet	B							16 545	400	16 945	17 013	68	0,4
Rahoitustuotot ja -kulut, emo	N							810	300	1 110	1 206	96	8,6
Rahoitustuotot ja -kulut, Tilakeskus	N	2 077	-300	1 777	1 668	-109	-6,1						
Satunnaiset erät	N												
INVESTOINTIOSA													
Konsernihallinnon investoinnit	N		5 100	5 100	5 037	-63	-1,2						
Sivistystoimen investoinnit	N	880		880	822	-58	-6,6						
Teknisen toimen(ilman Tilak.) invest.	N	2 270	360	2 630	2 558	-72	-2,7						
Tilakeskuksen investoinnit	N	11 570	-1 460	10 110	9 691	-419	-4,1						
RAHOITUSOSA													
Antolainasaamisten muutokset													
Antolainasaamisten lisäys	B				36	36	-100,0						
Antolainasaamisten vähennys	B							298		298	357	59	19,8
Lainakannan muutokset													
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B							16 800	-11 800	5 000	5 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	9 375		9 375	9 275	-100	-1,1						
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N												
Oman pääoman muutokset	B												
Vaikutus maksuvalmiuteen								25	14 128	14 153	9 954	-4 199	
YHTEENSÄ		87 986	3 488	91 474	88 531	-2 943	-3,2	87 986	3 488	91 474	88 531	-2 943	-3,2

10 KONSERNIYHTEISÖILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN / TULOSKORTIT

Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy

Seurantavastuullinen toimielin: Kaupunginhallitus

Seurannan vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg

Tytäryhtiön toimiala ja perustehtävä

Ruoka-, puhtaus- ja ravitsemusterapeutin palvelut sekä koulutus- ja asiantuntijapalvelut. 365 - asiakkaidemme terveyden ja hyvinvoinnin parhaaksi.

Tytäryhtiön liiketoimintastrategia (omat strategiset päätavoitteet 2025–2027)

Tyytyväiset tilaaja- ja loppuasiakkaat. Kannattavat ja kilpailukykyiset palvelut. Veto- ja pitovoimainen työpaikka erilaisissa elämäntilanteissa. Omistuspohjan kasvattaminen. Vastuullinen toiminta. Palvelutuotannon laajentaminen hyvinvointialueella. Asiantuntijapalveluiden kehittäminen ja myynnin kasvattaminen. Digitalisaation täysimääräinen hyödyntäminen hallitusti. Puhtausalan aktiivinen kehittäminen valtakunnallisesti erilaisissa projekteissa, ja alan edelläkävijänä profiloituminen.

Merkittävimmät toimintaympäristön muutokset suunnitelmakaudella 2025–2027

Maa- ja metsätalouden konfliktien mahdollinen jatkuminen ja laajentuminen sekä niiden vaikutukset esimerkiksi elintarvikkeiden maailmanmarkkinahintoihin. Mahdolliset muutokset lainsäädäntöön, esim. in-house -yhtiöiden asemaa koskien. Omistajien mahdolliset toiminnan muutokset, esim. palveluverkon muutokset tai palveluiden yksityistäminen voivat vaikuttaa merkittävästi yhtiön toimintaedellytyksiin. Servi tuottaa Punkalaitumen kunnan koulujen ja päiväkodin ruokapalvelut ajalla 1.11.2024 - 30.6.2027. Sopimuksen myötä palveluverkko kasvaa kolmella uudella toimipisteellä Punkalaitumella.

Toiminnan painopisteet, muutokset ja tuottavuustoimenpiteet 2025–2027

Ruokapalveluiden tuotantoprosessien sekä tuotannonohjauksen tehostaminen. Kasvumahdollisuuksien hyödyntäminen. Digitalisaation tehokas hyödyntäminen hallitusti. Jatketaan vuoden 2024 talouden tasapainottamisohjelmassa määriteltyjä toimia, joiden toteuttaminen tapahtuu vuonna 2025.

Riskianalyysi / Muutoksiin liittyvät oleellisimmat riskit ja niihin varautuminen

Riski: Osakkaiden tekemät ratkaisut (esim. Pirha keskittää palveluita Sastamalasta Tampereelle tai päivähoiton yksityistäminen) sekä muutokset väestön ikärakenteessa vähentävät ruokapalveluiden myyntiä. Varautuminen: Myynnin kasvattaminen hyvinvointialueella Sastamalan rajojen ulkopuolella, osakaspuhjan laajentaminen, uudet palvelut nykyisille asiakkaille, ruokatuotannon tehokkuuden parantaminen.

Riski: Palvelutuotannossa tarvittavien aineiden, tarvikkeiden tai palveluiden kustannukset nousevat selvästi yleistä hintojen nousua nopeammin.

Varautuminen: Kilpailutuksissa tehtävät määritellyt sopimuksiin ja neuvottelut kumppaneiden kanssa kustannustehokkaiden ratkaisujen löytämiseksi. Tarvittaessa hintaneuvottelut omien palvelujen hinnoittelua koskien omistajien kanssa. Erilaiset muut kustannusten hallinnan keinot, riippuen siitä, mikä kustannus nousee.

Riski: Resurssivaje.

Varautuminen: Henkilöstösuunnittelu, sijaistamiskäytännöt, vuokratyövoiman käyttö, tehtäväsiirrot, sisäiset sijaiset, joustavat toimintatavat, palkkaus ja palkitseminen sekä henkilöstöedut, työnantajaimagon parantaminen.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa vuonna 2025

Punkalaitumen kunnasta tuli yhtiön osakas vuonna 2025, kun se osti Sastamalan kaupungilta 10 prosentin omistusosuuden yhtiöstä. Yhtiön hallitusta täydennettiin Punkalaitumen kunnan edustajalla, minkä myötä hallituksessa on kuusi jäsentä.

Liikevaihto kasvoi edellisvuoteen verrattuna hieman alle viisi prosenttia ja oli noin 11,5 miljoonaa euroa. Henkilöstömenot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna reilut kahdeksan prosenttia. Työvoimakulut kokonaisuutena, mukaan lukien vuokratyövoiman käyttö, kasvoivat alle kuusi prosenttia, eli osittain vuokratyövoiman käyttöä korvattiin palkkaamalla omaa henkilöstöä. Henkilöstömenojen kasvu johtui palkkojen yleiskorotuksista sekä palveluiden laajenemisesta. Elintarvikemenot pienenivät 2,6 prosenttia. Elintarviketukun kilpailutuksen myötä uudet sopimushinnat astuivat voimaan maaliskuussa. Osa elintarvikemenojen vähenemisestä selittyi koululaisten määrän vähenemisellä syksyllä noin 100 oppilaalla. Palveluostot ilman vuokratyövoiman käyttöä kasvoivat lähes 5 prosenttia, mutta vuokratyövoima mukaan luettuna palveluostot vähenyivät lähes kolmanneksen.

Tilikauden liikevoitto oli 311 270,31 euroa ja liikevoittoprosentti 2,7 prosenttia liikevaihdosta. Pitkän aikavälin liikevoittotavoite on vähintään 1 prosentti liikevaihdosta. Tilikauden tulos oli 325 647,97 euroa.

Tilikauden positiivisen tuloksen myötä oma pääoma vahvistui ja oli tilikauden lopussa noin 836 000 euroa. Taseen loppusumma oli noin 2,7 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste nousi 31 prosenttiin ja maksuvalmius oli tilikauden päättyessä hyvä, quick ratio -tunnusluvun ollessa 1,3. Käyttöomaisuuteen investointiin tilikauden aikana noin 72 000 euroa.

Vuoden lopussa yhtiöllä oli vakituista henkilöstöä 169 (164), ja koko henkilöstön määrä oli 183 (176). Keskimäärin yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana 183 (174) työntekijää. Vuokrahenkilöstöä yhtiöllä oli vuoden aikana yhteensä noin 4 (8) henkilötyövuoden verran.

Toiminta laajeni lokakuussa 2025, kun yhtiö alkoi tuottaa Punkalaitumen kunnan tarvitsemat puhtauspalvelut. Punkalaitumen kunnasta tuli yhtiön osakas vuoden 2025 aikana, minkä myötä palvelut tuotetaan sidosyksikköhankintana. Yhtiön ulosmyynti ei ylitä hankintalain sidosyksiköille määriteltyä viiden prosentin tai 500 000 euron ulosmyyntirajaa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2026 arvioidaan toteutuvan talousarvion tavoitteiden mukaisesti.

Yhtiön toimintaympäristössä on tunnistettu epävarmuustekijöitä. Merkittävin uhka liiketoiminnan kannattavuudelle on ruokapalveluiden myynnin edelleen väheneminen. Ruokapalveluiden myynnin vähenemistä aiheuttaa erityisesti lasten ja nuorten määrän väheneminen väestörakenteen muuttuessa.

Vireillä oleva hankintalain muutos, jossa esitetään muutoksia in-house -yhtiöiden asemaan siten, että omistajien osuuden pitää olla vähintään 10 prosenttia sidosyksikköaseman saavuttaakseen, aiheuttaa toteutuessaan merkittävän riskin yhtiön toiminnalle, sillä Pirkanmaan hyvinvointialueen omistus yhtiöstä on tällä hetkellä 5 prosenttia. Hankintalain mahdollisella muutoksella on lisäksi vaikutuksia yhtiön omiin talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ICT-palveluiden hankintoihin, jotka hankitaan tällä hetkellä sidosyksikköhankintoina Monetra Pirkanmaa Oy:ltä sekä Tiera Oy:ltä.

Geopoliittinen ympäristö on jatkunut epävakana vuonna 2025 ja aiheuttaa epävarmuutta tulevaisuuden näkymiin. Vuoden 2025 aikana maailmantilanne ei suoraan konkretisoitunut Servin toimintaympäristöön merkittävästi siten kuin esimerkiksi vuosien 2022–2023 voimakkaan elintarvikekustannusten nousun myötä, mutta riski nopeille muutoksille on edelleen tunnistettu ja mahdollinen.

Valtuustotasolla määritetyt sitovat tavoitteet / Tulokortti

Tytäryhtiön tavoite kaupunkikonsernin strategian toteuttamisessa	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Tuottavuus	Vuosittain asetettavan liikevoittotavoitteen saavuttaminen. Sopimushintojen korotukset omistajalle enintään yhtä suuret kuin yleinen kustannustason nousu.	Liikevoittoprosentti. Sopimushintojen muutokset keskimäärin omistajalle / yleinen kustannuskehitys.	Liikevoittotavoite ylitettiin, ja hintamuutokset olivat palkkojen yleiskorotusten mukaisia.	Toteutunut
Asiakastyytyväisyys / henkilöstötyytyväisyys	Servin asiakastyytyväisyys on hyvä / Henkilöstön työtyytyväisyys on hyvä	Asiakastyytyväisyys / Henkilöstön kokonaistyytyväisyys	Mitataan joka toinen vuosi, seuraava mittaus 2026.	Ei arvioitu ☐
Elintarvikkeiden kotimaisuusaste	Kotimaisten elintarvikkeiden osuus pysyy korkeana.	Kotimaisten elintarvikkeiden osuus määritellyissä tuoteryhmissä, %.	Kotimaisuusasteet pysyivät korkeina tavoitteen mukaisesti (suluissa ed. v.) Lihat: 100 % (99,4 %) Lihat tuotteet 100% (98,7 %) Maitotuotteet ja kasvipohjaiset juomat 87,7 % (78,6 %) Kaikki elintarvikkeet 75,7 % (73,2 %)	Toteutunut

Talouden ja toiminnan mittarit / tunnusluvut

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto €	10 438 485	10 937 657	11 112 063	11 458 465
Liikevaihdon muutos %	3,7	+4,8	0,8	+4,8
Henkilöstömäärä keskimäärin tilikaudella	173	174	175	183
Henkilöstökulut €/hlö	36 293	36 451	38 000	37 586
Investoinnit €	111 713	42 649	100 000	72 307
Lainamäärä € (pääomalaina)	500 000	500 000	500 000	500 000
Oman pääoman määrä €	286 296	510 121	460 000	835 769
Taseen loppusumma €	2 083 643	2 340 227	2 260 000	2 720 358
Rahavarat tilikauden lopussa €	350	3 025	870 000	4 655
Sastamalan kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	95	95	95	85
Sastamalan kaupungin osuus yhtiön liikevaihdosta €	5 012 024	5 374 009	5 246 000	5 176 000
Osingonmaksu emolle €	0	0	0	0

Tuloslaskelma (1000 €)	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama TA vs. TP
Liikevaihto	10 438	10 938	11 112	11 458	346
Liiketoiminnan muut tuotot	28	16	7	16	9
Materiaalit ja palvelut	2 865	2 571	2 711	2 412	-299
Henkilöstökulut	6 097	6 342	6 518	6 878	360
Poistot ja arvonalentumiset	76	75	78	75	-3
Liiketoiminnan muut kulut	1 722	1 749	1 701	1 811	110
Liikevoitto (+) / liiketappio (-)	- 293	+215	111	311	200
Rahoitustuotot ja -kulut	-1	+9	-1	14	15
Voitto (+) / tappio (-)	- 294	+224	110	326	216
Veronpalautus/jäännösvero	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto (+) / tappio (-)	- 294	+224	110	326	216

Selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden poikkeamista

Talous toteutui selvästi talousarviota parempana. Lasten ja nuorten määrän vähenemisestä johtuvaa liikevaihdon piene-
nemistä korvaavaa uutta myyntiä saatiin palvelujen laajentuessa Punkalaitumelle sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen
puhtauspalveluostojen lisääntyessä sairaalakampuksella. Myös kulupuolella saavutettiin odotettua suurempia säästöjä
elintarvikemenoissa, vuokrahenkilöstöostoina sekä koneiden ja laitteiden huoltokuluissa.

Toteutumatiotojen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Tavoitetta parempi tulos antaa puskuria ja iskunkestävyyttä lasten ja nuorten määrän edelleen jatkaessa vähenemistään,
ja mahdollistaa pitkän aikavälin liikevoittotavoitteen saavuttamisen enintään inflaatiota vastaavilla vuosittaisilla hinnankor-
rotuksilla lähitulevaisuudessa.

Sastamalan Vuokratalot Oy

Seurantavastuullinen toimielin: Kaupunginhallitus

Seurannan vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg

Tytäryhtiön toimiala ja perustehtävä

Sastamalan Vuokratalot Oy:n tehtävänä on tarjota monipuolisia vuokra-asuntoja sastamalalaisille kilpailukykyiseen hintaan. Yhtiö toimii yleishyödyllisen vuokrataloyhtiötä koskevien Varke (ARA)-sääntöjen mukaisesti. Yhtiö omistaa, hallitsee ja ylläpitää kiinteistöjä ja rakennuksia.

Tytäryhtiön liiketoimintastrategia (omat strategiset päätavoitteet 2025–2027)

Yhtiö on määritellyt seuraavan pitkän ajan vision ja suuntakehityksen:

Vuokra-asuntokanta vastaa vuokralaisten tarpeita ja luo turvallista asumista

- Yhtiön talous on terveellä pohjalla.
- Asiakkaiden palvelukokemukset kehittyvät myönteiseen suuntaan
- Sastamalan Vuokratalot Oy on kaupungin asumisen kehityshankkeiden aktiivinen ja innovatiivinen osapuoli
- Hinta-laatusuhteen kilpailukykyisyys hyvä

Liiketoimintastrategiassa on määritelty yhtiön tarkemmat tavoitteet.

Lähtulevaisuudessa yhtiö ja omistaja joutuvat linjaamaan asuntostrategiaa, koska kiinteistömässä on suurelta osin laajojen peruskorjaustarpeiden edessä. Lisäksi asuntotarpeen kysyntä kohdistuu tietyille alueille Sastamalassa.

Merkittävimmät toimintaympäristön muutokset suunnitelmakaudella 2025–2027

Alueellinen asuntojen tarve on otettava huomioon peruskorjauksia linjattaessa. Asuntojen omistaminen kysynnän mukaan tulevaisuudessa.

Toimeentulotuen asumislisän poiston seuraukset tuntuvat edelleen suunnitelmakauden vuokrankorotuksia määrittäessä. Mikäli niihin ei tule korotuksia, marginaalit korotuksiin ovat pienet.

Yleisen arvonlisäverokannan nousu tulee vaikuttamaan yhtiön kustannuksia korottavasti. Verokannan muutosta ei voida siirtää vuokrahintoihin.

Toiminnan painopisteet, muutokset ja tuottavuustoimenpiteet 2025–2027

Käyttöasteen paraneminen strategian toteuttamisen myötä. Yhteistyö ja palveluiden tarjoaminen Sastamalan kaupungille, mm asuntopalvelu.

Asukastyytyväisyyden kehittäminen ja mittaaminen.

Riskianalyysi / Muutoksiin liittyvät oleellisimmat riskit ja niihin varautuminen

RISKIANALYYSI

- Riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa, luokitella, arvioida ja hallita toimintaan liittyviä riskejä
- tavoitteena on varmistaa yhtiön talouteen ja toimintaan sekä asukkaisiin liittyvien tavoitteiden toteutuminen eli hyvä käyttöaste ja kohtuullinen, kilpailukyinen vuokrataso
- riskit: henkilö- ja omaisuusriskit, toiminnan ja liiketoiminnan riskit liiketoiminnan taloudellisista riskeistä.

LIIKETOIMINNAN TALOUDELLISISTA RISKEISTÄ

- asuntojen sijainti / kysyntä
- varallisuuden hoito (ennustettavuus, vakaus, korjausvelka)
- lainasalkku (ei spekulointia, vakaus ja ennustettavuus)
- sopimukset ja hankinnat (sisällön tuntemus)
- asukkaat (maksukyky ja siitä huolehtiminen, vaihtuvuuden hallinta)
- yhteiskunnalliset muutokset (mm. muuttoliike, kuntarakenteen muutokset, omistajan tuottotavoitteet, rakentamisen sääntely).

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa vuonna 2025

Vuosi sujui kohtuullisesti ja tilikauden hoitokate / liikevoitto olisi ollut positiivinen ilman Koivistonpuiston osittaisen purkamisen aiheuttamaa tasearvon alaskirjausta. Korjauskustannukset pysyivät alle budjetin. Vuonna 2025 tehtiin vain pieni-
muotoisia korjauksia ja perusparannuksia tarpeen mukaan. Varsinaisia investointiluonteisia korjauksia ei toteutettu. Koivistonpuiston Urpontie 14:sta tontilla sijaitsevat rakennukset purettiin aiemman suunnitelman mukaisesti. Vuoden aikana kilpailutettiin kiinteistöjen lämpöenergianhallinta ja samassa järjestelmässä etähallittavat palovaroitimet. Toimijaksi valittiin Dna Wattinen.

Pääpaino tilikauden aikana on ollut normaalissa liiketoiminnassa. Kiinteistönhoidosta vastaa Kotikatu Jokilaakso Oy Kiikan, Keikyän ja Sastamalan keskustan alueella. Suodenniemen, Mouhijärven ja Karkun kiinteistönhoidon hoitaa Tmi Jouko Jokinen. Sastamalan kaupungin tilakeskus ostaa palveluna yhtiöltä vuokra-asuntojen vuokraus- ja vuokralaskutuspalveluita sekä ostolaskujen tiliointipalvelua. Yhtiön tilojen käyttöasteen keskiarvo oli toimintavuoden aikana noin 83,8 %, kun toimintasuunnitelman mukainen tavoite oli 90 %. Käyttöaste vaihteli vuoden 2025 aikana 79,9 %:n ja 86,1 %:n välillä.

Vakuutusosakeyhtiö Garantia irtisanoi vuokratakuuvakuutuksen, minkä johdosta palattiin perimään vuokravakuuksia. Yhtiön taloustilanne ja maksuvalmius on kohtuullinen. Yhtiön taloustilanteeseen on edelleenkin tulevana vuosina kiinnitettävä jatkuvasti huomiota. Yhtiön strategia päivitettiin tilikauden aikana.

Arvio tulevasta kehityksestä

Yhtiön toimintaa 2026 pyritään ohjaamaan hallituksen 29.10.2025 hyväksymän strategian mukaan, kuitenkin niin, että hallitus tarkastelee olemassa olevia suunnitelmia tarvittaessa. Rakenteita ja prosesseja kehitetään. Suurimmat haasteet yhtiöllä on tilojen käyttöasteen pitämisessä hyvänä ja sen myötä talouden pitämisessä tasapainossa sekä korjausvelan pienentämisessä. Onnistuminen edellyttää hyvää yhteistyötä omistajan kanssa. Yhtiö selvittää myös rakennuskannan muutoksia, jotta pystytään palvelemaan paremmin vanhenevaa väestöä ja tarjoamaan heille esteettömpiä asuntoja, jotta asukkaat pystyisivät asumaan pitempään omassa asunnossaan. Vuoden alussa yhtiölle siirtyneet kiinteistöt ennalta saatujen lukujen perusteella parantavat kannattavuutta.

Valtuustotasolla määritetyt sitovat tavoitteet / Tulokortti

Tytäryhtiön tavoite kaupunkikonsernin strategian toteuttamisessa	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Yhtiö toimii ilman kaupungin avustusta.	Tilikauden tulos positiivinen.	Tuloslaskelma	Tulos negatiivinen	Ei toteudu
Vuokra-asuntojen käyttöaste on hyvä.	Käyttöaste vähintään 90 %	Käyttöastetilasto	84 %	Ei toteudu
Yhtiön lainanhoitokyky on hyvä.	Lainojen lyhennykset maksusuunnitelman mukaisesti sekä mahdollisuudet lisälainoitukseen.	Lainojen hoito ajallaan ja asianmukaisesti.	Lainoja on lyhennetty suunnitelman mukaisesti.	Toteutunut

Talouden ja toiminnan mittarit / tunnusluvut

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto €	3 060 584	3 004 117	2 934 000	2 767 697
Liikevaihdon muutos %	3,5	-1,8	-0,9	-7,9
Henkilöstömäärä keskimäärin tilikaudella	5	5	5	5
Henkilöstökulut €/hlö	49 809	67 009	52 603	59 104
Investoinnit €	363 721	150 251	0	48 364
Lainamäärä €	6 018 605	5 442 408	4 703 089	4 691 158
Oman pääoman määrä €	1 917 888	1 917 911	1 927 957	1 716 167
Taseen loppusumma €	8 525 825	7 800 922	6 631 046	7 400 204
Rahavarat tilikauden lopussa €	312 101	948	280 000	203 469
Sastamalan kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	100	100
Sastamalan kaupungin osuus yhtiön liikevaihdosta €	25 055	22 833	23 300	32 226
Osingonmaksu emolle €	0	0	0	0
Kulut / asuin-m ²	9,37 / 7,42	9,43/8,22	9,86/6,20	10,02/6,84
Vuokra-asuntojen määrä	479	467	467	451

*Mittari Kulut / asuin-m²: ** taulukossa ilmoitettu 1 luku: liiketoiminnan kulut (sis. poistot) / 2 luku: kiinteistön muut hoitokulut keskim. asuin-m² kohti

Tuloslaskelma (1000 €)	TP2023	TP2024	TA2025*	TP2025	Poikkeama TA vs.TP
Liikevaihto	3 061	3 004	2 934	2 768	-166
Liiketoiminnan muut tuotot	105	98	181	135	-46
Materiaalit ja palvelut	- 2 389	- 2 330	- 2 302	-2 074	-228
Henkilöstökulut	- 249	-335	- 260	-296	36
Poistot ja arvonalentumiset	- 379	-392	- 615	-669	54
Liiketoiminnan muut kulut	0	+0	0	0	0
Liikevoitto (+) / liiketappio (-)	149	+45	-62	-144	-82
Rahoitustuotot ja -kulut	- 135	-133	-131	-111	21
Voitto (+) / tappio (-)	14	-88	-193	-254	-61
Veronpalautus/jäännösvero/varausten muutos	-14	+88	0	+52	52
Tilikauden voitto (+) / tappio (-)	0	0	-193	-202	-9

Selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden poikkeamista

Liikevaihto jäi budjetoidusta, vaikka käyttöastetta saatiin nostettua edellisvuoden vaihteesta, jolloin käyttöaste oli heikko johtuen vastaanottokeskuksen päättymisestä ja siitä johtuvasta irtisanottujen asuntojen suuresta määrästä. Tulos vastasi kuitenkin budjetoitua, tämä saavutettiin tiukalla kulukuurilla ja PTS-korjausten priorisoinnilla. Poistoihin sisältyy 289 800 euroa purettujen rakennusten arvonalennusta.

* Talousarvion 2025 luvut on muutettu vastaamaan käyttöasteen mukaista talousarviota. Aiemmat talousarviot on esitetty 100 %:n käyttöasteen mukaan.

Toteutumatiетоjen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Vuosien 2026–2028 taloussuunnitelma tehtiin päättyneen tilikauden toteutumien pohjalta ja täydennettiin apporttisiirtoneille kiinteistöjen toteutumatiетоilla.

Kiinteistö Oy Hopunkallio

Seurantavastuullinen toimielin: Kaupunginhallitus

Seurannan vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg

Tytäryhtiön toimiala ja perustehtävä

Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä ja arvopapereita ja käydä kauppaa niillä.

Tytäryhtiön liiketoimintastrategia (omat strategiset päätavoitteet 2025–2027)

Yhtiö toimii siten, että se pystyy hoitamaan vuosittain tarvittavat käyttötalous- ja pääomakustannukset. Yhtiö huoltaa ja ylläpitää kiinteistöjä vuokralaisten tarpeet huomioiden.

Merkittävimmät toimintaympäristön muutokset suunnitelmakaudella 2025–2027

Yhtiöittämisen myötä kiinteistökanta suureni käsittäen sote- ja pelastusalan kiinteistöt.

Toiminnan painopisteet, muutokset ja tuottavuustoimenpiteet 2025–2027

Merkittävin asiakas on Pirkanmaan hyvinvointialue. Painopiste normaalissa liiketoiminnassa.

Riskianalyysi / Muutoksiin liittyvät oleellisimmat riskit ja niihin varautuminen

RISKIANALYYSI

- Riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa, luokitella, arvioida ja hallita toimintaan liittyviä riskejä
- tavoitteena on varmistaa yhtiön talouteen ja toimintaan sekä vuokralaisiin liittyvien tavoitteiden toteutuminen eli tyytyväiset käyttäjät ja vuokralaiset ja kohtuullinen, kilpailukyinen vuokrataso
- riskit: henkilö- ja omaisuusriskit, toiminnan ja liiketoiminnan riskit liiketoiminnan taloudellisista riskeistä.

LIIKETOIMINNAN TALOUDELLISISTA RISKEISTÄ

- Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkko (vuokralaisten tarpeet muuttuu, tilat jäävät tyhjilleen)
- varallisuuden hoito (ennustettavuus, vakaus, korjausvelka)
- lainasalkku (korot, vakaus ja ennustettavuus)
- sopimukset ja hankinnat (sisällön tuntemus)
- yhteiskunnalliset muutokset (mm. kuntarakenteen muutokset, omistajan tuottotavoitteet, rakentamisen sääntely).

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa vuonna 2025

Vuoden aikana ei ollut normaalista poikkeavia tapahtumia millä olisi ollut vaikutusta talouteen. Yhtiölle palkattiin loppuvuodesta tekninen isännöitsijä. Vammalan terveyskeskus siirtyi liiketoimintakaupalla ja muut sote- ja pelastusalan kiinteistöt siirtyivät apportina yhtiöön 1.1.2026.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vammalan terveyskeskuksesta ja Hopun palvelukeskuksesta on solmittu kymmenen vuoden ja muista kohteista toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Kiinteistöjen PTS-suunnitelmien toteuttaminen sovitaan Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä. Yhtiö tulee mahdollisesti toteuttamaan ulkoisilla markkinoilla olevia rakennushankkeita.

Valtuustotasolla määritetyt sitovat tavoitteet / Tulokortti

Tytäryhtiön tavoite kaupungin strategian toteuttamisessa	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Yhtiö toimii terveellä liiketoimintaperiaatteella ja ilman kaupungin avustusta.	Tilikauden tulos positiivinen.	Tuloslaskelma	Tulos positiivinen	Toteutunut ✓
Yhtiön lainanhoitokyky hyvä.	Lainojen lyhentäminen maksusuunnitelman mukaisesti.	Lainojen lyhennykset	Lainoja on lyhennetty suunnitelman mukaisesti.	Toteutunut ✓

Talouden ja toiminnan mittarit / tunnusluvut

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto €	1 153 637	1 207 071	1 231 504	1 247 432
Liikevaihdon muutos %	4,8	+ 4,6	2,8	1,3
Henkilöstömäärä keskimäärin tilikaudella	0	0	0	1
Henkilöstökulut €/hlö	0	0	0	11 356
Investoinnit €	0	0	0	0
Lainamäärä €	5 679 405	5 180 495	4 681 585	4 681 585
Oman pääoman määrä €	1 347 429	1 438 271	1 695 430	1 743 918
Taseen loppusumma €	7 119 430	6 733 355	6 436 760	6 573 621
Rahavarat tilikauden lopussa €	44 194	65 303	78 000	190 061
Sastamalan kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	100	100
Sastamalan kaupungin osuus yhtiön liikevaihdosta €	0	0	0	8 650
Osingonmaksu emolle €	0	0	0	0

Tuloslaskelma (1000 €)	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama TA vs. TP
Liikevaihto	1 153	1 207	1 231	1 247	16
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	- 398	-454	-530	-461	-69
Henkilöstökulut	0	0	0	-11	11
Poistot ja arvonalentumiset	- 345	-438	-298	-267	-31
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	0	0	0
Liikevoitto (+) / liiketappio (-)	410	+315	403	508	105
Rahoitustuotot ja -kulut	- 149	-203	-143	-125	-18
Voitto (+) / tappio (-)	261	+112	260	382	122
Veronpalautus/jäännösvero	- 54	-22	- 52	-76	-24
Tilikauden voitto (+) / tappio (-)	207	+90	208	306	98

Selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden poikkeamista

Tavoitteissa ei ollut suuria poikkeamia, käyttökustannukset ja rahoituskulut alittivat budjetin.

Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Yhtiöittämisen myötä toiminta tulee jatkossa olemaan huomattavasti laajempaa kuin vuonna 2025.

Sastamalan Lämpö Oy

Seurantavastuullinen toimielin: Kaupunginhallitus

Seurannan vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg

Tytäryhtiön toimiala ja perustehtävä

Kaukolämmön ja kylmän erillistuotanto ja jakelu, kaukolämmön jakelu asiakkaille.

Tytäryhtiön liiketoimintastrategia (omat strategiset päätavoitteet 2025–2027)

Kaukolämmön hinnoittelun tulee olla kilpailukykyistä toiminta-alueella.
Energian toimintavarmuus asiakkaille korkea.

Merkittävimmät toimintaympäristön muutokset suunnitelmakaudella 2025–2027

Ostoenergian hinnan kehityksen tasaantuminen ja sen vaikutus jatkossa.

Toiminnan painopisteet, muutokset ja tuottavuustoimenpiteet 2025–2027

Kaukolämpömittarien luennan muuttaminen tuntiluennaksi.

Riskianalyysi / Muutoksiin liittyvät oleellisimmat riskit ja niihin varautuminen

Verkoston vaurioriski ja kaukolämmön ostoenergian hintariski. Lisäksi on henkilöriski olemassa.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa vuonna 2025

Kaukolämmön mittarit vaihdettiin ja siirryttiin tuntiluentaan. Jatkuvalla datan hyödyntämisellä pyritään vähentämään energiahukan määrää.

Taloudessa vuosi 2025 oli ensimmäinen kokonainen vuosi uudella ostoenergian sopimuksella. Sopimuksen vaikutus tulleisiin vuosiin selviää jatkossa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vuosi 2026 tulee olemaan vastakohta vuodelle 2025 ja energian myynti kasvaa vähintään normaalille tasolle. Tämä on havaittavissa jo alkuvuodesta.

Valtuustotasolla määritetyt sitovat tavoitteet / Tulokortti

Tytäryhtiön tavoite kaupunkikonsernin strategian toteuttamisessa	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Osingonmaksu osakassopimuksen mukaisesti	32 000 euroa	Osinko	Osinkoa on maksettu suunnitellusti.	Toteutunut ✓
Asiakasmäärän säilyttäminen	Asiakkaiden pitäminen vähintään nykytasolla	Asiakkaiden lukumäärä	Asiakasmäärän tasossa ei muutosta.	Toteutunut ✓
Hinnoittelu valtakunnallisella keskitasolla	Valtakunnan keskihintaa sarjassaan	Energiateollisuuden hintatilasto	Hinta keskihinnan yläpuolella.	Ei toteutunut ☐

Talouden ja toiminnan mittarit / tunnusluvut

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto €	5 699 201	5 982 781	6 207 244	5 460 330
Liikevaihdon muutos %	34,4	+7,2	11,9	-12,0
Henkilöstömäärä keskimäärin tilikaudella	2	1,3	2	1
Henkilöstökulut €/hlö	73 170	90 968	78 000	100 165
Investoinnit €	221 000	35 000		119 503
Lainamäärä €	220 000	110 000	0	0
Oman pääoman määrä €	1 584 805	1 746 860		1 980 288
Taseen loppusumma €	5 780 193	5 624 046		5 609 177
Rahavarat tilikauden lopussa €	948 910	1 204 087		1 488 207
Sastamalan kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	80	80	80	80
Sastamalan kaupungin/konsernin osuus yhtiön liikevaihdosta €	1 435 831	1 432 431		946 438 / 1 330 223
Osingonmaksu emolle €	32 000	32 000	32 000	32 000
Kaukolämmön myynti GWh	60	58	65	53
Asiakkaiden lukumäärä kpl	226	227	228	227
Verkoston pituus km	37,5	37,7	38	37,8

Tuloslaskelma (1000 €)	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama TA vs. TP
Liikevaihto	5 699	5 982	6 207	5 460	-747
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	- 5 207	-5 220	- 5 438	-4614	-824
Henkilöstökulut	- 146	-118	- 156	-100	-56
Poistot ja arvonalentumiset	- 292	-299	- 292	-319	-27
Liiketoiminnan muut kulut	- 159	-170	- 143	-186	-43
Liikevoitto (+) / liiketappio (-)	-106	173	177	240	63
Rahoitustuotot ja -kulut	-3	14	- 2	19	21
Voitto (+) / tappio (-)	- 109	188	175	259	84
Veronpalautus/jäännösvero/poistoeron muutos	7	14	0	13	-13
Tilikauden voitto (+) / tappio (-)	- 102	202	175	273	98

9

Selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden poikkeamista

Vuosi 2025 oli Suomen mittaushistorian toiseksi lämpimin vuosi ja energian myynti jäi arvioitua alhaisemmaksi.

Toteumatietojen vaikutus vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan

Näillä näkymin toteumatiedoilla ei ole vaikutusta vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN TULOSLASKELMA (Ulkoinen)

	1.1. - 31.12.2025		1.1. - 31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	24 450 273,83		18 348 353,29	
Maksutuotot	2 947 542,11		2 603 503,18	
Tuet ja avustukset	1 428 366,35		2 313 561,06	
Vuokratuotot	6 103 852,26		6 167 759,83	
Muut toimintatuotot	494 447,13	35 424 481,68	275 948,17	29 709 125,53
Valmistus omaan käyttöön		340 261,15		423 644,37
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-40 453 296,24		-36 962 262,54	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-8 332 594,49		-7 773 382,50	
Muut henkilösivukulut	-2 294 475,29		-1 506 785,37	
Palvelujen ostot	-25 372 891,25		-24 665 685,15	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 445 137,59		-6 650 680,17	
Avustukset	-6 295 474,49		-3 463 127,27	
Vuokrat	-1 473 849,63		-1 758 715,98	
Muut toimintakulut	-485 263,29	-91 152 982,27	-534 829,73	-83 315 468,71
Toimintakate		-55 388 239,44		-53 182 698,81
Verotulot		52 788 194,49		52 997 574,44
Valtionosuudet		17 013 495,00		16 297 105,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	369 615,26		399 706,86	
Muut rahoitustuotot	210 902,38		208 275,94	
Korkokulut	-1 126 185,61		-1 086 287,26	
Muut rahoituskulut	-5 623,93	-551 291,90	-3 337,26	-481 641,72
Vuosikate		13 862 158,15		15 630 338,91
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 191 329,17		-11 270 869,78	
Arvonalentumiset	-107 154,57	-9 298 483,74	-75 977,60	-11 346 847,38
Tilikauden tulos		4 563 674,41		4 283 491,53
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-3 537 293,39		-1 615 071,10
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		3 680 000,00		2 000 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		4 706 381,02		4 668 420,43

Rahoituslaskelma

SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN RAHOITUSLASKELMA (Ulkoinen)

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	13 862 158,15		15 630 338,91	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjaukset	-245 544,92	13 616 613,23	-137 991,64	15 492 347,27
Investointimenot	-20 561 399,62		-21 902 805,04	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	66 558,51		1 803,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	557 120,90	-19 937 720,21	405 297,61	-21 495 704,43
Toiminnan ja investointien rahavirta		-6 321 106,98		-6 003 357,16
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-35 760,00		-68 300,00	
Antolainasaamisten vähennykset	61 744,20	25 984,20	27 996,88	-40 303,12
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00		19 900 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 597 120,50		-9 835 221,50	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-5 597 120,50	-8 525,00	10 056 253,50
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-130 976,41		-16 177,03	
Vaihto-omaisuuden muutos	23 542,45		2 576,85	
Saamisten muutos	-1 343 481,15		-468 774,69	
Korottomien velkojen muutos	1 763 041,28	312 126,17	204 095,40	-278 279,47
Rahoituksen rahavirta		-5 259 010,13		9 737 670,91
Rahavarojen muutos		-11 580 117,11		3 734 313,75
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	22 710 609,29		34 290 726,40	
Rahavarat 1.1	34 290 726,40	-11 580 117,11	30 556 412,65	3 734 313,75

Tase

SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN TASE (Ulkoinen)

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	25 192,84	54 923,13
	<u>25 192,84</u>	<u>54 923,13</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	20 469 197,78	20 324 434,43
Rakennukset	74 841 459,55	59 785 461,71
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 440 981,96	50 722 733,08
Koneet ja kalusto	1 488 819,53	1 005 739,98
Muut aineelliset hyödykkeet	41 971,78	41 971,78
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	1 458 057,27	11 724 134,84
	<u>149 740 487,87</u>	<u>143 604 475,82</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	24 033 788,94	19 255 289,31
Muut lainasaamiset	510 861,89	553 264,48
Muut saamiset	668 416,18	651 997,79
	<u>25 213 067,01</u>	<u>20 460 551,58</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	11 216,41
Lahjoitusrahastojen varat	4 965 582,73	4 497 671,69
	<u>4 965 582,73</u>	<u>4 508 888,10</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	219 757,53	243 299,98
	<u>219 757,53</u>	<u>243 299,98</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	120 000,00	0,00
	<u>120 000,00</u>	<u>0,00</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5 211 857,63	3 875 926,27
Lainasaamiset	6 495,99	3 946,93
Muut saamiset	1 147 838,38	938 544,27
Siirtosaamiset	767 883,71	846 253,88
	<u>7 134 075,71</u>	<u>5 664 671,35</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	21 909,44	21 909,44
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	10 091,28	10 091,28
	<u>32 000,72</u>	<u>32 000,72</u>
Rahat ja pankkisaamiset	22 679 234,23	34 259 351,34
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>210 129 398,64</u>	<u>208 828 162,02</u>

VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	67 173 998,46	67 173 998,46
Muut omat rahastot	1 690 774,27	1 690 774,27
Ed. tk:en yli/alijäämä	42 687 946,33	38 019 525,90
Tilikauden yli/alijäämä	4 706 381,02	4 668 420,43
	<u>116 259 100,08</u>	<u>111 552 719,06</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET		
Poistoero	10 741 568,37	7 204 274,98
Vapaaehtoiset varaukset	320 000,00	4 000 000,00
	<u>11 061 568,37</u>	<u>11 204 274,98</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 948 071,56	4 507 659,73
Muut toimeksiantojen pääomat	308 386,74	423 080,35
	<u>5 256 458,30</u>	<u>4 930 740,08</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	46 529 530,10	51 790 650,60
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	50 000,00
Muut velat	1 722 643,77	1 722 643,77
	<u>48 252 173,87</u>	<u>53 563 294,37</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 261 120,50	10 547 120,50
Lainat julkisyhteisöiltä	50 000,00	50 000,00
Saadut ennakat	66 026,13	53 353,28
	<u>10 377 146,63</u>	<u>10 650 473,78</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>210 129 398,64</u>	<u>208 828 162,02</u>

Konsernituloslaskelma

SASTAMALAN KAUPUNKI KONSERNITULOSLASKELMA

	2025		2024	
Toimintatuotot		51 502 475,86		45 488 571,65
Toimintakulut		-118 348 084,85		-110 899 464,87
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		51 398,17		80 740,50
Toimintakate		-66 794 210,82		-65 330 152,72
Verotulot		52 704 754,51		52 733 015,03
Valtionosuudet		32 194 654,91		32 255 377,88
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	380 350,01		460 793,42	
Muut rahoitustuotot	335 452,11		235 993,13	
Korkokulut	-1 323 388,67		-1 439 290,96	
Muut rahoituskulut	-23 572,28	-631 158,83	-40 218,40	-782 722,81
Vuosikate		17 474 039,77		18 875 517,38
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 671 962,30		-13 835 852,98	
Arvonalentumiset	-423 933,78	-12 095 896,08	0,00	-13 835 852,98
Tilikauden tulos		5 378 143,69		5 039 664,40
Tilinpäätössiirrot		363,11		313,11
Tilikauden verot		-35 799,51		-62 576,69
Laskennalliset verot		11 596,67		16 167,93
Vähemmistöosuudet		-116 590,92		-42 759,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		5 237 713,04		4 950 809,31

Konsernin rahoituslaskelma

SASTAMALAN KAUPUNKI

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	17 474 039,77		18 875 517,38	
Tilikauden verot	-35 799,51		-62 576,69	
*) Tulorahoituksen korjauserät	-206 407,65	17 231 832,61	259 742,51	19 072 683,20
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-20 271 060,49		-24 046 184,43	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	66 558,51		1 803,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	629 233,95	-19 575 268,03	631 208,54	-23 413 172,88
Toiminnan ja investointien rahavirta		-2 343 435,42		-4 340 489,68
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-35 760,00		-55 582,00	
Antolainasaamisten vähennys	96 289,52	60 529,52	59 416,49	3 834,49
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00		19 900 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 549 380,33		-12 014 697,56	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-421 635,63	-6 971 015,96	751 890,31	8 637 192,75
Oman pääoman muutokset		-8 000,00		-8 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-189 271,66		-19 249,43	
Vaihto-omaisuuden muutos	164 291,08		2 244,28	
Saamisten muutos	319 295,34		-445 005,25	
Korottomien velkojen muutos	1 432 477,86	1 726 792,62	-677 182,38	-1 139 192,78
Rahoituksen rahavirta		-5 191 693,82		7 493 834,46
Rahavarojen muutos		-7 535 129,25		3 153 344,76
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	32 728 988,23		40 264 117,47	
Rahavarat 1.1.*	40 264 117,47	-7 535 129,25	37 110 772,71	3 153 344,76

Konsernitase

SASTAMALAN KAUPUNKI KONSERNITASE

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aiheettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	11 890,03	17 693,58
Muut pitkävaikutteiset menot	356 889,74	441 133,27
	368 779,77	458 826,85
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	21 168 028,86	21 046 076,63
Rakennukset	102 432 812,11	88 623 096,70
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 994 362,26	51 343 384,46
Koneet ja kalusto	2 685 092,91	2 154 481,16
Muut aineelliset hyödykkeet	3 093 933,99	3 352 776,94
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	5 203 276,37	12 260 425,05
	186 577 506,50	178 780 240,94
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	3 619 454,55	3 693 965,65
Muut osakkeet ja osuudet	860 930,80	859 571,94
Muut lainasaamiset	10 861,89	53 264,48
Muut saamiset	249 991,71	267 407,34
	4 741 238,95	4 874 209,41
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	307 494,67	327 687,14
Lahjoitusrahastojen varat	4 985 138,93	4 518 031,00
	5 292 633,61	4 845 718,14
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	270 845,06	291 604,45
Keskeneräiset tuotteet	2 509,72	148 145,38
	273 354,78	439 749,83
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	11 104,81	8 431,49
Muut saamiset	127 455,99	150,60
	138 560,80	8 582,09
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5 444 620,37	5 521 668,98
Lainasaamiset	6 495,99	3 946,93
Muut saamiset	1 346 280,30	1 309 050,34
Siirtosaamiset	915 855,97	1 097 582,30
	7 713 252,62	7 932 248,55
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	21 909,44	21 909,44
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	10 091,28	10 091,28
Muut arvopaperit	4 384 451,48	4 149 066,34
	4 416 452,20	4 181 067,06
Rahat ja pankkisaamiset	28 312 536,03	36 083 050,42
VASTAAVAA YHTEENSÄ	237 834 315,26	237 603 693,26

VASTATTAVAA

	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	67 173 998,46	67 173 998,46
Muut omat rahastot	1 841 653,47	1 842 043,73
Ed. tken yli/alijäämä	65 809 720,37	60 858 911,06
Tilikauden yli/alijäämä	5 237 713,04	4 950 809,31
	140 063 085,34	134 825 762,56
VÄHEMMISTÖOSUUDET	511 399,69	409 545,62
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 968 094,33	4 528 565,04
Muut toimeksiantojen pääomat	615 882,80	798 603,29
	5 583 977,13	5 327 168,33
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	54 855 534,10	61 372 286,85
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	50 000,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	3 832 083,53	3 836 003,19
Laskennalliset verovelat	55 051,08	86 731,32
	58 742 668,71	65 345 021,36
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 514 797,62	11 922 545,96
Lainat julkisyhteisöiltä	50 000,00	50 000,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	586 045,10	415 174,85
Ostovelat	7 446 818,28	8 374 649,82
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 635 690,09	1 238 819,59
Siirtovelat	11 699 833,28	9 695 005,16
	32 933 184,37	31 696 195,38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	237 834 315,26	237 603 693,26

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT TIEDOT

Arvostus- ja jaksotuseriaatteet sekä -menetelmät

Jaksotuseriaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakojen mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelma-poistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintameno.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno suuruusena.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissolpimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät suojaamistarkoituksessa tehtyjä koronvaihtosopimuksia, jotka on esitetty liitetiedoissa kohdassa Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt. Kunta on sitonut pitkäaikaisen lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Kaupungin taseeseen sisältyy lainat, joiden koronmaksupäivät vastaavat koronvaihtosopimusta ja päättyvät yhtä aikaa sopimuksen kanssa. Korokjohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

Esittämistapaa koskevat tiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen toiminta alkoi 1.1.2025, jonka johdosta tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma eivät ole suoraan vertailukelpoisia edellisten tilikausien kanssa. Työvoimapalvelujen siirron vaikutus kunnan tuottoihin oli 2,0 miljoonaa euroa, kuluihin 5,9 miljoonaa euroa sekä aloittavaan taseeseen kirjattiin siirtyvän henkilöstön osalta lomapalkkavelkaa sekä lyhytaikaista saamista valtiolta 246 tuhatta euroa. Työllisyysalueen aloittamisesta johtuvat muutokset on kuvattu tarkemmin liitetietojen alapuolelle oleellisilta osin Hyvinvointialue- ja kuntajaoston lausunnon 2024/144 mukaisesti.

Maatalouslomitusalueen 1.1.2025 toteutuneen laajentumisen vaikutus sekä tuottoihin että kuluihin edelliseen vuoteen verraten oli 3,8 milj. euroa.

Sastamalan koulutus kuntayhtymän satunnaiset tuotot ja kulut on siirretty konsernin tilinpäätöksessä muihin toimintakuluihin. Satunnaiset erät ovat koskeneet kiinteistöverojen korjaamista vuosilta 2015-2024 ja niihin liittyi myös tilintarkastusyhteisön palkkio.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus ja menetelmät

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty jäsenosuuden mukaisessa suhteessa rivi riviltä kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhtiöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki osakkuusyhtiöt.

Konsernirakenteen muutokset

Kiinteistö Oy Kapitalorinteen omistusosuus on laskenut 10,72 %-yksikköä, jonka johdosta se muuttui kunnan tytäryhtiöstä osakkuusyhteisöksi.

Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy:n omistusosuus laski 10 %-yksikköä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Kaupungin ja konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä sisäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia sisäisiä katteita ei ole.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty sovelletulla hankintamenomenetelmällä. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovelletulla pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Kiinteistöverot on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuus on erotettu konsernin yli- tai alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa oman pääoman erään edellisten tilikausien yli- tai alijäämää vastaan sekä tilikauden ero tilikauden yli/alijäämää vastaan. Osakkuusyhtiöistä As Oy Äetsän Ulpun sekä As Oy Sastamalan Kapalarinteen poistot on oikaistu. Muiden osakkuusyhtiöiden poistoja ei ole oikaistu. Tietoja kunnan poistosuunnitelman mukaisista poistoista ei ole saatu.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- ja alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Kuntayhtymien omistusosuuksien muutokset

Sastamalan koulutuskuntayhtymän omistusosuus laski 0,51 %-yksikköä. Prosenttimuutoksen vaikutukset on kirjattu omistuksen eliminointitietoihin ja taseen omaan pääomaan.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtävälueittain	Konserni 2025	Konserni 2024	Kunta 2025	Kunta 2024
Konsernihallinto*	9 227 270,65	7 478 033,02	4 968 272,72	2 814 109,69
Sivistystoimi	6 545 815,20	6 457 063,62	3 934 670,02	4 084 510,12
Tekninen toimi, ei sisällä tilakeskusta	13 480 695,82	10 006 165,73	13 480 695,82	10 006 165,73
Tilakeskus	15 125 709,11	14 773 001,90	5 917 858,04	6 030 032,61
Vesilaitos, liikelaitos	7 122 985,08	6 774 307,38	7 122 985,08	6 774 307,38
Toimintatuotot yhteensä	51 502 475,86	45 488 571,65	35 424 481,68	29 709 125,53

* Työllisyyspalvelujen toimintatuotot sisältyvät konsernihallinnon toimintatuottoihin 1.1.2025 lähtien.

Verotulojen erittely	2025	2024
Kunnan tulovero	40 855 474,98	41 315 926,77
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 107 285,07	4 687 416,22
Kiinteistövero	6 825 434,44	6 994 231,45
Verotulot yhteensä	52 788 194,49	52 997 574,44

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvaustenerittely	2025	2024
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus	15 684 090,00	13 870 608,00
<i>Siitä:</i> verotuloihin perustuva vo:n tasaus	9 889 016,00	9 838 320,00
<i>Siitä:</i> harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 433 410,00	-1 951 704,00
Veromenetysten korvaus	2 762 815,00	4 378 201,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korv. yhteensä	17 013 495,00	16 297 105,00

Palvelujen ostojen erittely	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	1 976 250	2 295 795
Muiden palvelujen ostot	23 396 642	22 369 890
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	25 372 891	24 665 685

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistosuunnitelmaa sovelletaan kaikkiin 1.1.2013 jälkeen valmistuneisiin kohteisiin. Vanhojen, ennen vuotta 2013 valmistuneiden kohteiden osalta voidaan käyttää enintään Sastamalan vanhan poistosuunnitelman mukaisia poistoajoja, mikäli se hyödykekohtaisesti on perusteltavissa. Niissä hyödykeryhmissä, joissa poistosuunnitelmassa on määritelty poistoaikojen ala- ja yläraja, käytetään ensisijaisesti alarajoja. Kaupunginhallitus voi tämän suunnitelman mukaisten poistoaikarajojen puitteissa määritellä yksittäiselle hyödykkeelle alarajasta poikkeavan taloudellisen pitoajan. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenosta arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintamenot ovat alle 10.000 euroa on kirjattu pääsääntöisesti kuluksi.

Poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit on kaupunginvaltuusto vahvistanut 17.12.2012. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

KÄYTTÖOMAISUUSRYHMÄT

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Kehittämismenot (erityistapauksissa)	tasapoisto	3 v
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 v/erill. päätös
Liikearvo	tasapoisto	3 v
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	3 v
Osuudet yhteisöjen pysyviin vastaaviin hyödykkeisiin		
Muut	tasapoisto	3 v

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET ei poistoaikaa

RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT

Hallinto- ja laitosrakennukset, puurakenteiset	tasapoisto	20-30 v
Hallinto- ja laitosrakennukset, kivirakenteiset	tasapoisto	30-40 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 v
Talousrakennukset	tasapoisto	10 v
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20 v
Asuinrakennukset	tasapoisto	30-40 v

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Kadut, tiet, torit ja puistot	tasapoisto	15 v
Sillat, laiturit, uimalat	tasapoisto	10 v
Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	15 v
Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	30 v
Viemäriverkko	tasapoisto	30 v
Kaukolämpöverkko	tasapoisto	20 v
Ulkovalaistuslaitteet, sähköjohdot, muuntoas.	tasapoisto	15 v
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset		
Maakaasuverkko		
Muut putki- ja kaapeliverkot	tasapoisto	15 v
Vesi yms. laitosten laitteet	tasapoisto	10-15 v
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasapoisto	15 v
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	10 v
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10 v

KONEET JA KALUSTO

Rautaiset alukset	tasapoisto	15 v
Puiset alukset ja uivat työkoneet	tasapoisto	8 v
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4 v
Autot	tasapoisto	4 v
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5-7 v
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 v
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 v
Sairaala- terveydenhuolto yms. laitteet	tasapoisto	5-8 v
Atk-laitteet	tasapoisto	3 v
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 v

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

PIENHANKINTARAJA

10 000 €

Perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenuun, ellei erilliseen poistosuunnitelman ole erityistä syytä. Perusparannusmeno poistetaan sen vaikutusaikana, joka on pääsääntöisesti sama kuin perusparannetun pysyvän vastaavan hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen pitoaika. Jos perusparannus lisää pysyvään vastaavaan hyödykkeeseen liittyvää tulonodotusta tai käyttömahdollisuuksia palvelutuotannossa pidentämällä olennaisesti sen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, muutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Poistosuunnitelman muutoksesta tehdään päätös perusparannushankkeen hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä ja muutokset saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Muussa pitkävaikutteisessa menossa voidaan luonteensa mukaisesti tarvittaessa noudattaa myös edellä määriteltyä pidempää poistoaikaa. Tämä tulee kysymykseen esim. osallistuttaessa toisen yhteisön rakennusinvestointeihin. Muun pitkävaikutteisen menon poistoaika voi olla enintään 20 v.

Poistosuunnitelman muutoksesta tehdään päätös ko.investointia koskevan päätöksen yhteydessä ja muutokset saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Ulkopuolisella rahoituksella toteutettavissa hankkeissa voidaan noudattaa rahoittajan ohjeiden mukaisia poistoja. Myös nämä poikkeamat saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Poistolas kennassa noudatetaan lisäksi kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	242 238,33	72 514,06	242 238,33	72 514,06
Rakennusten myyntivoitot	27 495,09	67 582,29	27 495,09	67 582,29
Muut myyntivoitot	59 989,55	63 731,99	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	329 722,97	203 828,34	269 733,42	140 096,35
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	16 004,00	0,00	16 004,00	0,00
Rakennusten myyntitappiot	8 184,50	114 329,68	8 184,50	2 104,71
Muut myyntitappiot	150 524,99	390 260,60	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	174 713,49	504 590,28	24 188,50	2 104,71

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Kunta	
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	32 000,00	32 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	113 730,82	125 304,91
Yhteensä	145 730,82	157 304,91

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Kaupunki

Käyttöomaisuus

Poistamaton hankintameno 1.1.

Lisäykset tilikauden aikana

Rahoitusosuudet tilikaudella

Sirto tilien välillä

Vähennykset tilikauden aikana

Tilikauden poisto

Lisäpoisto

Poistamaton hankintameno 31.12.

Kirjanpitoarvo 31.12.

Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikut.menot	Yhteensä
	54 923,13	54 923,13
		0,00
	29 730,29	29 730,29
	0,00	0,00
	25 192,84	25 192,84
	25 192,84	25 192,84

Poistamaton hankintameno 1.1.
Edellisten vuosien korjaukset
Lisäykset tilikauden aikana
Rahoitusosuudet tilikaudella
Vähennykset tilikauden aikana
Siirrot erien välillä
Tilikauden poisto
Lisäpoistot
Poistamaton hankintameno 31.12.
Kirjanpitoarvo 31.12.

Aineelliset hyödykkeet				
Maa-ja vesialueet	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto
19 952 886,26	371 548,17	59 785 461,71	50 722 733,08	1 005 739,98
278 286,20	58 353,72			
191 876,57		5 353,61		
		19 088 928,01	5 471 273,21	864 077,54
		3 944 948,03	4 753 024,33	380 997,99
		82 628,53	0,00	
20 039 295,89	429 901,89	74 841 459,55	51 440 981,96	1 488 819,53
20 039 295,89	429 901,89	74 841 459,55	51 440 981,96	1 488 819,53

Poistamaton hankintameno 1.1.
Edellisten vuosien korjaukset
Lisäykset tilikauden aikana
Rahoitusosuudet tilikaudella
Vähennykset tilikauden aikana
Siirrot erien välillä
Tilikauden poisto
Lisäpoistot
Poistamaton hankintameno 31.12.
Kirjanpitoarvo 31.12.

Aineelliset hyödykkeet		
Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaks ja keskener. hank.	Yhteensä
41 971,78	11 724 134,84	143 604 475,82
		0,00
	15 224 759,70	15 561 399,62
	66 558,51	66 558,51
		197 230,18
	-25 424 278,76	0,00
		9 078 970,35
		82 628,53
41 971,78	1 458 057,27	149 740 487,87
41 971,78	1 458 057,27	149 740 487,87

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Poistamaton hankintameno 1.1.*
Edellisten vuosien korjaukset
Lisäykset tilikauden aikana
Vähennykset
Siirrot erien välillä
Arvon alentuminen
Hankintameno 31.12.
Kirjanpitoarvo 31.12.

Osakkeet ja osuudet					
Tytäryhteisö-osakk. ja os.	Kuntayhtymä osuudet	Osakkuusyhteisö osakk. ja os	Yhteisyhteisö-osakk. ja os.	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
3 102 415,04	12 030 379,65	3 191 950,70	138 027,81	792 516,11	19 255 289,31
					0,00
5 000 000,00					5 000 000,00
61 003,28		5 501,63	47 840,89		114 345,80
-72 621,64		72 621,64			0,00
		107 154,57			107 154,57
7 968 790,12	12 030 379,65	3 151 916,14	90 186,92	792 516,11	24 033 788,94
7 968 790,12	12 030 379,65	3 151 916,14	90 186,92	792 516,11	24 033 788,94

Poistamaton hankintameno 1.1.
Edellisten vuosien korjaukset
Lisäykset tilikauden aikana
Vähennykset
Hankintameno 31.12.
Kirjanpitoarvo 31.12.

Muut lainasaamiset			
Muut lainasaam. tytäryht.	Pääomalaina saamiset	Muut lainasaam. muilta	Yhteensä
	512 500,00	40 764,48	553 264,48
			0,00
			0,00
	2 500,00	39 902,59	42 402,59
0,00	510 000,00	861,89	510 861,89
0,00	510 000,00	861,89	510 861,89

Poistamaton hankintameno 1.1.
Edellisten vuosien korjaukset
Lisäykset tilikauden aikana
Vähennykset tilikauden aikana
Hankintameno 31.12.
Kirjanpitoarvo 31.12.

Muut saamiset		
Liittymismaksu saamiset tytäryht	Liittymismaksu saamiset muilta	Yhteensä
498 977,79	153 020,00	651 997,79
		0,00
9 510,00	26 250,00	35 760,00
19 341,61		19 341,61
489 146,18	179 270,00	668 416,18
489 146,18	179 270,00	668 416,18

Omistukset muissa yhteisöissä

SASTAMALAN KONSERNI	Y-tunnus	Kaupungin omistus osuus	Tyttären omistus osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
					omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt							
Sastamalan Vuokratalot Oy	0812016-2	100,00 %	0,00 %	100,00 %	1 716	5 684	-202
Mouhijärven Asunnot Oy	1545007-1		100,00 %	100,00 %	44	75	0
Sastamalan Lämpö Oy	1563040-0	80,00 %	0,00 %	80,00 %	1 584	2 732	219
Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelu Oy	2414170-5	85,00 %	0,00 %	85,00 %	710	1 602	277
Kiinteistö Oy Sastamalan Palvelukiinteistöt	2371384-7	100,00 %	0,00 %	100,00 %	1 744	4 830	306
Kiinteistö Oy Sastamalan Uima- ja Liikuntakeskus	3543941-9	100,00 %	0,00 %	100,00 %	4 994	1 984	-6
Kuntayhtymät							
Pirkanmaan liitto	0828308-4	5,19 %	0,00 %	5,19 %	106	58	22
SASKY koulutus kuntayhtymä	0204964-1	35,89 %	0,00 %	35,89 %	21 985	2 544	160
Osakkuusyhteisöt							
Hämeenkyrön Vesi Oy	1976111-7	50,00 %	0,00 %	50,00 %	222	93	8
Asunto Oy Mouhijärven Koivukuja	0619635-8	21,70 %	0,00 %	21,70 %	46	2	0
Asunto Oy Äetsän Ulpu	1936960-9	24,62 %	0,00 %	24,62 %	110	5	3
Huittisten Puhdistamo Oy	2467464-0	47,00 %	0,00 %	47,00 %	1 900	7 055	49
Asunto Oy Tanhuankoti	0633001-9	32,50 %	0,00 %	32,50 %	56	5	1
Asunto Oy Kiiikoisten Kiuruntupa	1606510-8	21,40 %	0,00 %	21,40 %	75	1	0
Kiinteistö Oy Vammalan Virastotalo	0554692-6	21,17 %	0,00 %	21,17 %	914	43	5
Asunto Oy Kiiikoisten Purpurinmutka	2494656-2	27,86 %	0,00 %	27,86 %	165	0	0
As Oy Sastamalan Kapalonrinne	0418413-4	43,57 %	0,00 %	43,57 %	71	3	0
				Yhteensä	37 562	26 789	842

Saamisten erittely	Kunta 2025		Kunta 2024	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myntisaamiset		1 354 380,84		91 169,54
Muut saamiset		632 220,49		100 401,87
Yhteensä	0,00	1 986 601,33	0,00	191 571,41
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa Sastamala on jäsenenä				
Myntisaamiset		33 283,01		30 693,27
Yhteensä	0,00	33 283,01	0,00	30 693,27
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus- yhteisyyksiltä				
Myntisaamiset		10 690,99		10 088,69
Yhteensä	0,00	10 690,99	0,00	10 088,69
Saamiset yhteensä	0,00	2 030 575,33	0,00	232 353,37

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Muut siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	0,00	16 274,16	0,00	0,00
Ely-keskus , hanketuki	12 567,45	48 081,20	0,00	4 359,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	380 033,59	640 298,72	325 121,89	529 480,34
Muilta	263 842,51	223 465,64	185 629,28	147 686,91
Postimaksut	4 868,70	5 081,99	4 868,70	5 081,99
Kelan korvauksia	51 284,46	37 243,49	49 004,58	32 508,55
Tuet valtiolta	150 000,00	127 137,09	150 000,00	127 137,09
Muut ennakkomerot	53 259,26	0,00	53 259,26	0,00
Yhteensä	915 855,97	1 097 582,30	767 883,71	846 253,88

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma	67 173 998,46	67 173 998,46	67 173 998,46	67 173 998,46
Muut omat rahastot 1.1.	1 842 043,73	1 842 379,70	1 690 774,27	1 690 774,27
Vähennykset	-390,25	-335,97		
Lisäykset				
Muut omat rahastot 31.12.	1 841 653,48	1 842 043,73	1 690 774,27	1 690 774,27
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	65 809 720,37	60 858 911,06	42 687 946,33	38 019 525,90
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	65 809 720,37	60 858 911,06	42 687 946,33	38 019 525,90
Tilikauden ylijäämä	5 237 713,04	4 950 809,31	4 706 381,02	4 668 420,43
Oma pääoma yhteensä	140 063 085,35	134 825 762,56	116 259 100,08	111 552 719,06

Poistoero	Kunta	
	2025	2024
Investointivarauksiin liittyvä poistoero	10 741 568,37	7 204 274,98
Poistoero yhteensä	10 741 568,37	7 204 274,98

Lainat jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset velat				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 770 434,82	23 406 497,84	13 804 447,10	18 528 437,10
Lainat julkisyhteisöiltä ja muilta				
Pitkäaikaiset velat yhteensä	17 770 434,82	23 406 497,84	13 804 447,10	18 528 437,10

Vieras pääoma	2025		2024	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		738 682,50		735 668,10
Muut velat		2 890 885,14		2 050 029,88
Siirtovelat		14 343,11		25 350,68
Yhteensä		3 643 910,75		2 811 048,66
Velat kuntayhtymille, joissa Sastamala on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		9 401,45		25 436,94
Yhteensä		9 401,45		25 436,94
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		340 228,45		62 403,61
Yhteensä		340 228,45		62 403,61
Vieras pääoma yhteensä	0,00	3 993 540,65	0,00	2 898 889,21

Muut velat	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Muut velat	1 982 755,21	1 987 633,67	0,00	0,00
Liittymismaksut	1 849 328,32	1 848 369,52	1 722 643,77	1 722 643,77
Muut velat yhteensä	3 832 083,53	3 836 003,19	1 722 643,77	1 722 643,77

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Valtionosuusennakot	605 853,86	771 231,24	479 671,72	569 611,90
Korkojaksotukset	171 980,05	207 746,55	122 868,86	142 188,24
Palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotukset	9 523 237,42	7 939 915,89	7 362 875,26	5 885 060,77
Taloudellisen tuen maksu	14 351,94	13 398,83	11 546,82	10 691,17
Eläkevakuutusmaksujen tilitykset	336 537,80	214 326,50	23 736,71	20 757,58
Työttömyysv. maksu	46 414,55	208 396,10	2 006,08	170 296,95
Muille	1 001 457,65	339 990,04	925 126,28	151 411,63
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	11 699 833,28	9 695 005,16	8 927 831,73	6 950 018,24

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	2 198 470,00	2 035 398,18	1 136 001,24	1 426 767,16
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	1 806 766,38	1 702 125,58	962 524,41	1 134 880,20
Vuokravastuut yhteensä	4 005 236,39	3 737 523,76	2 098 525,65	2 561 647,36
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 880 765,84	1 605 003,71	842 038,54	948 671,07
siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet				
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta				

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta ja muut kunnan antamat vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			21 588 280,00	22 675 409,80
Jäljellä oleva pääoma			8 948 759,48	10 109 319,00
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	18 246 917,80	20 731 201,50	18 246 917,80	20 731 201,50
Jäljellä oleva pääoma	10 444 912,13	11 343 464,57	10 444 912,13	11 343 464,57
Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			217 952 624	203 228 777
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			278 976	218 084

Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Joutsenten reitin kuntaosuus 2021-2027	175 000,00	285 000,00	175 000,00	285 000,00
Valtionosuuksien palautusvastuu	6 624 140,00	6 884 140,00	6 624 140,00	6 884 140,00
Muut taloudelliset vastuut	6 799 140,00	7 169 140,00	6 799 140,00	7 169 140,00
Koronvaihtosopimus 1				
Koronvaihtosopimus 1 on tehty yksittäisen lainan korkorisikin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivä vastaavat toisiaan. Sopimus eräänny 29.12.2032				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	4 200 000,00		4 200 000,00	
Käypä arvo	44 927,32		44 927,32	
Markkinakoron +/- 1% muutoksen vaikutus käypään arvoon			+123 865,84/ -130 934,79	
Koronvaihtosopimus 2				
Koronvaihtosopimus 1 on tehty yksittäisen lainan korkorisikin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivä vastaavat toisiaan. Sopimus eräänny 17.12.2029				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	2 400 000,00	0,00	2 400 000,00	
Käypä arvo	10 655,00	0,00	10 655,00	
Markkinakoron +/- 1% muutoksen vaikutus käypään arvoon			+30 075/ -30 031	
Voimassa olevia maankäyttö- tai kaavoitussopimuksia 31.12.2025 2 kpl, joihin ei sisälly olennaisia vastuita				

Henkilöstöä, tilintarkastajia ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilötyövuodet 31.12.	2025	2024
Konserni- ja elinvoimapalvelut	94,0	71,4
Sivistystoimi	566,6	578,0
Tekninen toimi	208,8	176,0
Vesi-liikelaitos	13,4	13,0
Yhteensä kaikki	882,68	838,46

Henkilöstökulut Kaupunki ja liikelaitos yhteensä	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	51 080 366,02	46 242 430,41
<i>josta investointimenoksi kirjatut palkkausmenot</i>	<i>180 163,44</i>	<i>172 055,81</i>

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut	2025	2024
Kansallinen Kokoomus	5 276,25	5 781,00
Suomen Kristillisdemokraatit	440,50	549,50
Suomen Keskusta	5 035,37	4 113,40
Suomen Sosialidemokraattinen puolue	7 792,17	6 755,25
Vihreä Liitto	578,89	932,25
Perussuomalaiset	1 059,17	1 796,00
Vasemmistoliitto	1 794,90	2 176,00
Liike Nyt	0,00	0,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	21 977,25	22 103,40

Tilintarkastajien palkkiot	2025	2024
Tilintarkastus palkkiot	27 010,74	30 287,89
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	7 182,75	7 187,07
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	34 193,49	37 474,96

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Sastamalan kaupungilla oli 31.12.2025 lainasatavia tytäryhtiöiltään 500 000 euroa ja osakkuusyhtiöiltään 10 500 euroa. Kaupungin takaamien tytäryhtiöiden lainojen pääoma oli 8 948 759,48 euroa ja osakkuusyhtiöiden lainojen pääoma 8 295 126,27 euroa. Tytär ja osakkuusyhtiöiden kanssa vuonna 2025 toteutuneet liiketoimet perustuvat palvelusopimuksiin, vuokrasopimuksiin tai muihin sopimuksiin, jotka on tehty tavanomaisin ehdoin. Kaupunginjohtajan kanssa on johtajasopimus, joka ei poikkea tavanomaisesta. Konsernin/lähipiirin kanssa ei ole tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia vuonna 2025.

Vuoden 2025 avaavan taseen muutokset kunnalle siirtyneiden TE-palveluiden tase-erien osalta

SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN TASE (Ulkoinen)

	Avaava tase 2025	Avaava tase muutokset	Tilinpäätös 2024		Avaava tase 2025	Avaava tase muutokset	Tilinpäätös 2024
VASTAAVAA				VASTATTAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT				OMA PÄÄOMA			
Aineettomat hyödykkeet				Peruspääoma	67 173 998,46	0,00	67 173 998,46
Muut pitkävaikutteiset menot	54 923,13	0,00	54 923,13	Muut omat rahastot	1 690 774,27	0,00	1 690 774,27
	54 923,13	0,00	54 923,13	Ed. tken yli/alijäämä	38 019 525,90	0,00	38 019 525,90
Aineelliset hyödykkeet				Tilikauden yli/alijäämä	4 668 420,43	0,00	4 668 420,43
Maa- ja vesialueet	20 324 434,43	0,00	20 324 434,43		111 552 719,06	0,00	111 552 719,06
Rakennukset	59 785 461,71	0,00	59 785 461,71	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	50 722 733,08	0,00	50 722 733,08	Poistoero	7 204 274,98	0,00	7 204 274,98
Koneet ja kalusto	1 005 739,98	0,00	1 005 739,98	Vapaaehtoiset varaukset	4 000 000,00	0,00	4 000 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	41 971,78	0,00	41 971,78		11 204 274,98	0,00	11 204 274,98
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	11 724 134,84	0,00	11 724 134,84	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
	143 604 475,82	0,00	143 604 475,82	Lahjoitusrahastojen pääomat	4 507 659,73	0,00	4 507 659,73
Sijoitukset				Muut toimeksiantojen pääomat	423 080,35	0,00	423 080,35
Osakkeet ja osuudet	19 255 289,31	0,00	19 255 289,31		4 930 740,08		4 930 740,08
Muut lainasaamiset	553 264,48	0,00	553 264,48	VIERAS PÄÄOMA			
Muut saamiset	651 997,79	0,00	651 997,79	Pitkäaikainen			
	20 460 551,58	0,00	20 460 551,58	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	51 790 650,60	0,00	51 790 650,60
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				Lainat julkisyhteisöiltä	50 000,00	0,00	50 000,00
Valtion toimeksiannot	11 216,41	0,00	11 216,41	Muut velat	1 722 643,77	0,00	1 722 643,77
Lahjoitusrahastojen varat	4 497 671,69	0,00	4 497 671,69		53 563 294,37	0,00	53 563 294,37
	4 508 888,10	0,00	4 508 888,10	Lyhytaikainen			
VAHTUVAT VASTAAVAT				Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 547 120,50	0,00	10 547 120,50
Vaihto-omaisuus				Lainat julkisyhteisöiltä	50 000,00	0,00	50 000,00
Aineet ja tarvikkeet	243 299,98	0,00	243 299,98	Saadut ennakot	53 353,28	0,00	53 353,28
	243 299,98	0,00	243 299,98				
Lyhytaikaiset saamiset				Ostovelat	7 132 424,21	0,00	7 132 424,21
Myyntisaamiset	3 875 926,27	0,00	3 875 926,27	Muut velat	2 844 217,30	0,00	2 844 217,30
Lainasaamsiet	3 946,93	0,00	3 946,93	Siirtovelat	7 195 941,45	245 923,21	6 950 018,24
Muut saamiset	1 184 467,48	245 923,21	938 544,27		27 823 056,74	245 923,21	27 577 133,53
Siirtosaamiset	846 253,88	0,00	846 253,88				
	5 910 594,56	245 923,21	5 664 671,35	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	209 074 085,23	245 923,21	208 828 162,02
Rahoitusarvopaperit							
Osakkeet ja osuudet	21 909,44	0,00	21 909,44				
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	10 091,28	0,00	10 091,28				
	32 000,72	0,00	32 000,72				
Rahat ja pankkisaamiset	34 259 351,34	0,00	34 259 351,34				
VASTAAVAA YHTEENSÄ	209 074 085,23	245 923,21	208 828 162,02				

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS

Vaihdettuja vesimittareita. Kuva: Raimo Luomala

Tilinpäätös 1.1.–31.12.2025

SISÄLLYSLUETTELO

1	HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	3
2	OLENNAISET TAPAHTUMAT LIIKELAITOKSEN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	3
3	HENKILÖSTÖ.....	5
4	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY.....	5
5	VALTUUSTON LIIKELAITOKSELLE ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN .	5
	5.1Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen	6
	5.2Valtuuston asettamat taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen	6
6	TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	7
7	RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	8
8	TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	10
9	KOKONAISTULOT JA – MENOT	11
10	TALOUSARVION TOTEUTUMAVERTAILU.....	12
	10.1 Sitovien erien toteutuminen osaprosesseittain	12
	10.2 Tuloslaskelmaosan toteutumavertailu	13
	10.3 Investointiosan toteutuminen.....	14
	10.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	15
11	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	16
12	HULEVEDEN VIEMÄRÖINNIN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	18
13	LIITETIEDOT	19
	13.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	19
	13.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	20
	13.3 Tasetta koskevat liitetiedot	21
	13.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot	24
14	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	26

LIITTEET

1 HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Sastamalan Vesi liikelaitos on toiminut kuntalain 9 luvun mukaisena liikelaitoksena 1.1.2009 alkaen. Kaupungin organisaatiossa liikelaitos sijoittuu teknisen toimialan alaisuuteen.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen tehtävistä määrätään Sastamalan kaupungin hallintosäännössä. Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtokunnan tehtävänä on vastata kaupungin vesihuollosta. Vesihuollon perustehtävä on vesi- ja viemärlaitoksen suunnittelu ja rakentaminen sekä järjestelmien käyttö ja ylläpito toiminta-alueella. Liikelaitos tuottaa laadukasta talousvettä ja huolehtii jäteveden vastaanotosta ja käsittelystä.

Liikelaitoksella on johtokunta, johon kaupunginvaltuusto on valinnut seuraavat henkilöt:

puheenjohtaja Harri Inkinen, varalla Veeti Pyhältö
varapuheenjohtaja Kari Suhonen, varalla Jari Haapamäki
Petri Jokiranta, varalla Kai Kaarlampi
Monika Rehakka, varalla Larissa Miettinen
Santra Värinen, varalla Johanna Rummukainen
kaupunginhallituksen edustaja Antti-Matti Mattila, varalla Mirva Iso-Kukkula
nuorisovaltuuston edustaja Sofia Murtojärvi, varalla Annika Passi.

Liikelaitoksen johtajana vuonna 2025 toimi Kimmo Toukoniemi.

2 OLENNAISET TAPAHTUMAT LIIKELAITOKSEN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Vesilaitos

Kaupungilla on 4 vedenottamo (Vammala 1, Äetsä 2, Mouhijärvi 1). Vettä ostetaan lisäksi Hämeenkyrön Vesi Oy:ltä, Hämeenkyrön kunnalta, Ikaalisten Vesi Oy:ltä, Kyröskosken Vesihuolto Oy:ltä, Huittisten kaupungilta ja Kankaanpään kaupungilta sekä Kokemäen Vesihuolto Oy:ltä. Veden osto vuonna 2025 oli yhteensä 731.909 m³. Veden myynti oli 1.001.671 m³. Uusia liittyjiä oli vuoden aikana 20 kpl.

Veden käyttömaksun verollinen hinta oli 2,65 €/m³.

Liittymismaksut ovat siirtokelpoisia ja arvonlisäverollisia ja ne on jaettu viiteen maksuluokkaan.

Vuoden aikana vesijohtoverkostoa rakennettiin 2.163 metriä ja saneerattiin 2.135 metriä.

Viemärlaitos

Kiikoisten ja Mouhijärven jätevedenpuhdistamot suljettiin 2018 ja Sastamalan jätevedet on johdettu kokonaisuudessaan Huittisten Puhdistamo Oy:n keskuspuhdistamolle käsiteltäväksi.

Vammalan keskusjätevedenpuhdistamo saneerattiin 2019 esikäsitteilylaitokseksi ja tasaus-/varoaltaille rakennettiin uusi halli.

Jätevettä vastaanotettiin 2.068.424 m³ ja laskutettiin 952.836 m³. Uusia liittyjiä oli 18 kpl. Jäteveden verollinen käyttömaksu oli 3,65 €/m³. Perus- ja liittymismaksut peritään samoin perustein kuin vesilaitoksella.

Vuoden aikana viemäriverkostoa rakennettiin 335 metriä ja saneerattiin 1.915 metriä. Paineviemäriä rakennettiin 1.827 metriä.

Vuonna 2025 toimitettiin jätevettä Huittisten puhdistamolle huomattavasti vähemmän kuin kahtena edellisen vuonna, jotka olivat poikkeuksellisen sateisia. Jäteveden määrä vuonna

2025 oli yli 400.000 kuutiota vähemmän kuin vuonna 2024. Vuoden 2025 jätevesimäärä vastaa viime vuosien keskimääräistä volyymia, kun jätetään edellä mainitut poikkeukselliset vuodet 2023 ja 2024 huomioimatta.

Vuoden aikana sadevesiviemäriverkostoa rakennettiin 1882 metriä ja saneerattiin 313 metriä. Sastamalan veden ja yhdyskuntatekniikan keskinäinen sopimus hulevesien hallinnan järjestämisestä ja rahoittamisesta on osin laadittavana. Vuoden 2025 osalta sovellettiin arvioitua kustannusjakoa hulevesien hallinnan järjestämisestä.

Sastamalan Veden vuoden 2025 rakentamisohjelman suurimmat investoinnit olivat Juusonkujan alueen saneeraus, Kassintekijäntie-Kuusiaidankujan alueen saneeraus ja Tyrväänkadun alueen saneeraus. Lisäksi etäluettavien vesimittareiden vaihtoprojekti oli yksi Sastamalan Veden investointiohjelman merkittävimmistä kohteista.

Verkostorakentaminen on esitetty erillisellä liitteellä.

3 HENKILÖSTÖ

Henkilöstön määrä 31.12.2025 oli 13 vakinaista työntekijää.

4 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain 67 §: n mukaan johtokunnan tehtävänä on laatia liikelaitoksen tilinpäätös.

Tilikauden alijäämäksi ennen varauksia muodostui 132.016,36 euroa. Poistoerokirjauksen jälkeen tulos on 42.549,87 euroa alijäämäinen. Talousarviossa ylijäämäksi arvioitiin 89.500 euroa.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen tilikauden tulos on 132.016,36 euroa alijäämäinen.

Veden johtokunta esittää kaupunginhallitukselle tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Kirjataan poistoeron vähennystä liikelaitokselle poistosuunnitelman mukaisesti 89.466,49 euroa.
2. Johtokunta esittää, että tilikauden alijäämä 42.549,87 euroa kirjataan taseessa oman pääoman 'Tilikauden ylijäämä/alijäämä' – tilille.

Kirjauksen jälkeen taseen ylijäämä on 1.204.378,06 euroa.

5 VALTUUSTON LIIKELAITOKSELLE ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen talousarviosta valtuuston asettamien kehystavoitteiden mukaisesti. Valtuusto on asettanut liikelaitokselle sitovia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

5.1 Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Strateginen valinta	Liikelaitoksen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Tukea uudisrakentamisella uusien rakennuskelpoisten tonttien myyntiin saamista	Vesihuollon rakentaminen käyttöön tuleville uusille tonteille määrärahojen puitteissa ja tarpeen varmistuttua	Tarpeen kattaminen	Uotsolan asemakaava-alue toteutettiin vuoden 2025 aikana.	Toteutunut ✓
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Vuotovesien määrän vähentäminen	Vuotovesien pitkän ajan keskiarvon aleneminen	Vuotovesien pitkän ajan keskiarvo	Vuotovesien pitkän ajan keskiarvo ei alentunut. Kaksi aikaisempaa peräkkäistä poikkeuksellisen sateista vuotta 2023-2024 on nostanut vuotovesien pitkän ajan keskiarvon nousuun.	Ei toteudu ✗
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Uudistetaan palvelutuotantoa asiakaslähtöisesti digitalisuutta hyödyntämällä	Vedenkulutuksen seurannan ja tiedonsiirron digitalisointi etämittarointia hyödyntäen	Etäluettavien / perinteisten vesimittareiden suhdeluku	Etäluettavien vesimittareiden asentaminen etenee aikataulussa. Suhdeluku: etämittareita 1475/ perinteisiä 6382	Toteutuu ■

Valtuuston liikelaitokselle asettamista sitovista tavoitteista toteutui vesihuollon rakentaminen käyttöön tuleville uusille tonteille, eli Uotsolan asemakaava-alueelle. Vuotovesien pitkän ajan keskiarvo ei alentunut vuonna 2025 kahdesta edeltävästä peräkkäisestä poikkeuksellisen sateisen vuoden takia. Etäluettavien mittareiden vaihto on edennyt suunnitellussa aikataulussa.

5.2 Valtuuston asettamat taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Valtuustotason sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2025, 1000 €			Toteuma 2025
Tulostavoite	0		-132
Korvaus peruspääomasta	0		0
Toiminta-avustus liikelaitokselle	0		0
Kunnan pääomasijoitus liikelaitokseen	0		0
Liikelaitoksen pääoman palautus kunnalle	0		0
Ulkoisen lainanoton enimmäismäärä	0 (KVALT 15.12.2025 § 82)		0
Kokonaisinvestointien nettomäärä	2 100 (KVALT 15.12.2025 § 82)		2 095
Vuonna 2025 toteutettavat yli 500 000 euron hankkeet	Kustannukset 2025	Kokonaiskustannusarvio	Toteuma 2025
Vuonna 2025 ei ole yli 500 000 euron hankkeita			

Valtuuston liikelaitokselle asettamat taloudelliset tavoitteet eivät kaikki toteutuneet. Talousarvion mukainen tulostavoite toteutui toimintakatteen osalta. Tulos toteutui n. 132.000 euroa talousarviota huonompana. Tämä johtui pääasiassa talousarviota suuremmista poistoista. Myös laskutetun veden määrä on laskenut. Kokonaisinvestointien nettomäärä toteutui muuten talousarvion mukaisesti. Liikelaitos ei nostonut lainaa vuonna 2025.

6 TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelma 1000 €

	2025	2024
Liikevaihto	7 453	7 174
Valmistus omaan käyttöön	152	206
Liiketoiminnan muut tuotot	12	14
Liiketoiminnan muut kulut	-5 755	-6 003
Poistot ja arvonalentumiset	-1 908	-1 707
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-46	-316
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	13	12
Korkokulut ulkopuolisille	-99	-82
Korvaus peruspääomasta	0	0
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-132	-386
Poistoeron lisäys	89	89
Varausten vähennys	0	0
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-43	-297

Tunnusluvut:	2025	2024
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,20	-1,25
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-0,28	-1,64
Voitto, %	-1,77	-5,38

Vuoden 2025 tuloksen analysointi

Tuotot

Sastamalan Veden liikevaihto muodostuu pääosin vesi- ja jätevesimaksuista ja vesihuollon liittymismaksuista. Vesihuollon liittymismaksuja toteutui vuonna 2025 n. 163.700 euroa.

Kulut

Liiketoiminnan kulut pitävät sisällään materiaalit ja palvelut, henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut. Liiketoiminnan kuluista noin 14 % muodostuu henkilöstökuluista. Viidennes liiketoiminnan kuluista muodostuu aineista, tarvikkeista ja tavaroista, joista suurimpia kulueriä ovat vesi ja sähkö. Palvelujen ostot muodostavat liiketoiminnan kuluista suurimman osuuden, n. 62 %. Suurimman kuluerän palvelujen ostoissa muodostavat jätevesimaksut, jotka ovat yhteensä n. 2,5 miljoonaa euroa.

Vastualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Vesiasiakkaita (liittymiä)	19 780 (6 123)	19 730 (6 128)	19 770 (6 140)	19 635 (6 142)
Laskutettu vesi m3	1 001 547	1 017 236	976 000	1 001 671
Jätevesiasiakkaita (liittymiä)	17 490 (5 175)	17 440 (5 208)	17 480 (5 195)	17 345 (5 224)
Laskutettu jätevesi m3	910 196	951 260	924 000	952 836

Tarkempi tunnuslukutaulukko on liitteenä.

7 RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Rahoituslaskelma 1000 €

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä	-46,1	-316
Poistot ja arvonalentumiset	1 908	1 707
Rahoitustuotot ja -kulut	-86	-70
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 095	-2 480
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	3
Toiminnan ja investointien rahavirta	-319	-1 156
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	1 900
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-296	-296
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 322	-1 202
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos muilta	-94	-9
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 439	1 412
Korottomien velkojen muutos muilta	318	-366
Rahoituksen rahavirta	46	1 439
Rahavarojen muutos	-273	283
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 258	2 531
Rahavarat 1.1.	2 531	2 248
	-273	283

Tunnusluvut:	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-1 983	-2 891
Investointien tulorahoitus, %	84,78	53,25
Pääomamenojen tulorahoitus, %	47,84	33,20
Lainanhoitokate	1,09	0,89
Kassavarat 31.12., 1 000 €	2 258	2 531
Kassasta maksut, 1 000 €	9 415	9 857
Kassan riittävyys, pv	88	94
Quick ratio	0,41	0,49
Current ratio	0,41	0,67

Rahoituslaskelman analysointi

Nettoinvestoinnit olivat yhteensä 2.094.720 euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 318.689 euroa alijäämäinen. Liikelaitos ei nostanut lainaa vuonna 2025.

Rahoituslaskelman mukainen rahavarojen muutos oli -272.969 euroa.

Investointien tulorahoitusprosentti ilmaisee, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella. Sastamalan Veden investointien tulorahoitusprosentti on 84,78 %.

Quick ratio mittaa yrityksen maksuvalmiutta. Quick ration tavoitteelluksi alarajaksi asetetaan usein 1, jolloin yrityksen rahoitusomaisuus kattaa täysin lyhytaikaisten velkojen määrän. Sastamalan Veden quick ratio -luku on 0,41, joka on tunnusluvun viitteellisten ohjearvojen mukaan välttävä.

8 TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

Tase 1000 €

	2025	2024		2025	2024
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	15 659	15 701
Aineelliset hyödykkeet	29 130	28 944	Peruspääoma	14 454	14 454
Maa- ja vesialueet	214	214	Ed. tk:en yli/alijäämä	1 247	1 544
Rakennukset	2 358	2 574	Tilikauden yli/alijäämä	-43	-297
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25 953	25 491	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Koneet ja kalusto	42	0	VARAUKSET	1 466	1 555
Ennakkomaksut ja kesk. er. hank.	563	665	Poistoero	1 466	1 555
Sijoitukset	1 995	1 995	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Osakkeet ja osuudet	1 880	1 880	VIERAS PÄÄOMA		
Muut saamiset	115	115	Pitkäaikainen	6 590	8 151
Saamiset			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 418	5 633
Lyhytaikaiset saamiset	2 879	2 786	Lainat kunnalta	472	768
Myyntisaamiset	2 874	2 778	Lainat julkisyhteisöiltä	0	50
Muut saamiset	0	0	Liittymismaksut ja muut velat	1 701	1 701
Siirtosaamiset	5	7	Lyhytaikainen	12 548	10 848
Rahat ja pankkisaamiset	2 258	2 531	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 215	1 272
			Lainat kunnalta	296	296
			Lainat julkisyhteisöiltä	50	50
			Saadut ennakot	1	0
			Ostovelat	864	586
			Muut velat	9 968	8 496
VASTAAVAA YHTEENSÄ	36 263	36 255	Siirtovelat	153	147
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	36 263	36 255

Tunnusluvut:	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	47,22	47,60
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	256,36	264,83
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	1 204	1 247
Lainakanta 31.12., 1000 €	6 451	8 068
Lainasaamiset	0,00	0,00
Lainat ja vuokravastuut	6 452	8 068
Velat ja vastuut % käyttötuloista	256,78	264,83

Taseen analysointi

Sastamalan Veden taseen loppusumma 31.12.2025 on 36,3 milj. euroa. Taseen vastaavissa suurin erä on aineelliset hyödykkeet 29,1 milj. euroa, mikä on n. 80 % taseen loppusummasta.

Taseen vastattavaa –puolelta löytyy oma pääoma n. 15,7 milj. euroa, joka on n. 43 % taseen loppusummasta. Taseen oma pääoma sisältää ylijäämää n. 1,2 milj. euroa. Vieraan pääoman määrä vuoden lopussa oli n. 19,1 milj. euroa.

Omavaraisuusaste -suhdeluku kertoo yrityksen omien varojen osuuden kaikista yrityksen käytössä olevista pääomista. Korkea omavaraisuusaste on rikkaan yrityksen tunnusmerkki. Sastamalan Veden omavaraisuusaste on 47,22 %, joka on omavaraisuusasteen viitteellisten ohjearvojen mukaan hyvä.

Suhteellinen velkaantuneisuus puolestaan mittaa yrityksen velkojen suhdetta toiminnan laajuuteen. Tunnusluvussa yrityksen kokonaisvelat suhteutetaan liikevaihtoon. Korkea suhteellinen velkaantuneisuus edellyttää yritykseltä hyvää ja vakaata käyttökatetta, jotta lainojen hoidosta selvitään kunnialla. Suhteellisella velkaantuneisuudella ei ole selkeitä ohjearvoja ja sitä voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken.

9 KOKONAISTULOT JA – MENOT

TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Liikevaihto	7 453 270	Toimintakulut	5 755 409
Liiketoiminnan muut tuotot	12 068	- Valmistus omaan käyttöön	-152 065
Korkotuotot		Korkokulut	99 116
Muut rahoitustuotot	13 176	Korvaus peruspääomasta	0
Tulorahoituksen korjauserät		Muut rahoituskulut	23
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1 906	Investoinnit	
Investoinnit		Investointimenot	2 094 814
Rahoitusosuudet investointimenoihin		Rahoitustoiminta	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	295 750
Rahoitustoiminta		Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	1 322 002
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		
Kokonaistulot yhteensä	7 478 608	Kokonaismenot	9 415 050
Kokonaistulot	7 478 608		
Kokonaismenot	9 415 050		
	-1 936 441		
Rahavarojen muutos	-272 969		
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 663 473		
	-1 936 441		

10 TALOUSARVION TOTEUTUMAVERTAILU

10.1 Sitovien erien toteutuminen osaprosesseittain

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Vesilaitos					
Tulot	3 055 500,00		3 055 500,00	3 091 429,18	-35 929,18
Valmistus omaan käyttöön	85 000,00		85 000,00	58 896,11	26 103,89
Menot	-1 991 400,00		-1 991 400,00	-1 876 626,84	-114 773,16
	1 149 100,00	0,00	1 149 100,00	1 273 698,45	-124 598,45
Viemärlaitos					
Tulot	4 271 000,00		4 271 000,00	4 238 351,77	32 648,23
Valmistus omaan käyttöön	85 000,00		85 000,00	53 238,51	31 761,49
Menot	-3 717 900,00		-3 717 900,00	-3 708 821,58	-9 078,42
	638 100,00	0,00	638 100,00	582 768,70	55 331,30
Sadevesiviemärit					
Tulot	150 000,00		150 000,00	135 557,07	14 442,93
Valmistus omaan käyttöön	23 000,00		23 000,00	39 930,17	-16 930,17
Menot	-104 500,00		-104 500,00	-169 961,05	65 461,05
	68 500,00	0,00	68 500,00	5 526,19	62 973,81

Vesilaitoksen tulot toteutuivat n. 36.000 euroa budjetoitua parempana. Viemärlaitoksen tulot toteutuivat n. 33 000 euroa talousarviota alempana. Sekä vesi- että viemärlaitoksen menot alittivat budjetin. Vesilaitoksen menot alittivat budjetin n. 115.000 eurolla ja viemärlaitoksen menot n. 9.000 eurolla. Valmistus omaan käyttöön toteutui kokonaisuudessaan n. 40.000 euroa budjetoitua pienempänä. Talousarvion mukainen toimintakate alitettiin yhteensä n. 6.300 eurolla.

10.2 Tuloslaskelmaosan toteutumavertailu

	TA 2025	TP 2025	poikkeama	tot-%
Toimintatuotot	7 476 500	7 465 338	11 162	99,9
Valmistus omaan käyttöön	193 000	152 065	40 935	78,8
Tuet ja avustukset kunnalta				
Liiketoiminnan kulut	-5 813 800	-5 755 409	-58 391	99,0
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk.poistot	-1 735 200	-1 908 047	172 847	110,0
Liikeylijäämä/liikelijäämä	120 500	-46 053	166 553	-38,2
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot		13 176	-13 176	
Korkokulut ulkopuoliselle	-120 500	-99 116	-21 384	82,3
Korkokulut kunnalle				
Korvaus peruspääomasta				
Muut rahoituskulut		-23	23	
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	0	-132 016	132 016	0,0
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	0	-132 016	132 016	0,0
Poistoeron lisäys(-)				
Poistoeron vähennys(+)	89 500	89 466	34	100,0
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)				
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)				
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	89 500	-42 550	132 050	-47,5

10.3 Investointiosan toteutuminen

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS	TA 2025	muutokset	muutettu TA	toteuma
Maa- ja vesialueet				
Vesilaitoksen maa-alueet				
-myynnit				-94
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Pumppaamoautomaatio	50 000	20 000	70 000	70 015
Houhajärven uusi kaivo	100 000	-48 000	52 000	51 219
Hyynilänkangas K7				19 643
Jätevedenpumppaamoiden saneerausohjelma	100 000	-9 000	91 000	90 892
Vesilaitosten tekniikan peruskorjaus	200 000	-105 000	95 000	94 603
Etäluettavat vesimittarit	220 000	140 000	360 000	351 463
Pumppaamosaneeraus				13 865
Siirrettävä varavesisäiliö				42 400
Keikyän vesitormin saneeraus				-42 217
Julkinen käyttöomaisuus				
Verkoston rakentaminen uudet kohteet				
Uotsolantien kaava-alue	180 000	-87 000	93 000	68 234
Haja-asutusalueen vesihuolto				
Haja-asutusalueiden vesihuolto	150 000	-90 000	60 000	
Pökkä-Oskarintie		90 000	90 000	85 821
Vuotovesi- ja verkostosaneeraukset				
Tyrväänkadun alue	100 000	36 000	136 000	133 321
Juusonkujan alue	300 000	40 000	340 000	377 133
Hulevesien hallinta	50 000	-50 000	0	
Raivionkatu	100 000	-26 000	74 000	73 345
Kassintekijäntie-Kuusiaidankuja	160 000	90 000	250 000	255 666
Hulevesi Pehulankaari-Pukinojantie	80 000	-34 000	46 000	45 962
Mäkelänkatu	150 000	-87 000	63 000	62 761
Hopun kaivokorjaukset	60 000	-48 000	12 000	11 402
Kyyhkysenkatu		92 000	92 000	115 826
Nokiankatu		86 000	86 000	85 356
Nokiankatu-Teukku vesijohto		30 000	30 000	30 272
Kulohaka		60 000	60 000	57 833
Investointimenot	2 000 000	100 000	2 100 000	2 094 814
Rahoitusosuudet				
Pysyvien vastaavien myynti				-94
Sastamalan Vesi netto	2 000 000	100 000	2 100 000	2 094 720

Selvitykset merkittävimmistä poikkeamista:

Sastamalan Veden vuoden 2025 rakentamisohjelman suurimmat investoinnit olivat Juusonkujan alueen saneeraus, Kassintekijäntie-Kuusiaidankujan alueen saneeraus ja Tyrväänkadun alueen saneeraus. Lisäksi etäluettavien vesimittareiden vaihtoprojekti oli yksi Sastamalan Veden investointiohjelman merkittävimmistä kohteista.

Kokonaisuudessaan nettoinvestoinnit alittivat muutetun talousarvion n. 5.300 eurolla.

10.4 Rahoitusosan toteutuminen

Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta	TA 2025	TP 2025	poikkeama	tot-%
Tulorahoitus				
Liikelylijäämä/alijäämä	120 500	-46 053	166 553	-38,2
Poistot ja arvonalentumiset	1 735 200	1 908 047	-172 847	110,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-120 500	-85 963	-34 537	71,3
Satunnaiset erät				
Muut tulorahoituksen korjauserät				
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 100 000	-2 094 814	-5 186	99,8
Rahoitusosuudet investointeihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		94	-94	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-364 800	-318 689	-46 111	87,4
Rahoitustoiminnan kassavirta				
Lainakannan muutokset				
Kaupungilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0,0
Kaupungilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-295 800	-295 750	-50	100,0
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 322 000	-1 322 002	2	100,0
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutokset kaupungilta				
Saamisten muutokset muilta		-93 879	93 879	
Korottomien velkojen muutos kaupungilta		1 439 174	-1 439 174	
Korottomien velkojen muutos muilta		318 178		
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-1 617 800	45 721	-1 663 521	-2,8
Kassavarojen muutos	-1 982 600	-272 969	-1 709 631	13,8

11 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS TULOSLASKELMA

(Ulkoinen/sisäinen)

	2025		2024	
Liikevaihto		7 453 269,66		7 173 976,57
Valmistus omaan käyttöön		152 064,79		206 079,74
Liiketoiminnan muut tuotot		12 068,36		13 546,27
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 162 269,33		-1 220 498,21	
Palvelujen ostot	-3 589 029,17	-4 751 298,50	-3 774 245,03	-4 994 743,24
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-635 930,33		-620 463,99	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-185 715,15		-200 439,05	
Muut henkilösivukulut	-22 113,55	-843 759,03	-15 531,02	-836 434,06
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 908 046,59		-1 706 800,24
Liiketoiminnan muut kulut		-160 351,93		-171 534,87
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-46 053,24		-315 909,83
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	13 176,11		11 801,64	
Muille maksetut korkokulut	-99 116,40		-81 911,95	
Korvaus peruspääomasta	0,00		0,00	
Muut rahoituskulut	-22,83	-85 963,12	-53,01	-70 163,32
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-132 016,36		-386 073,15
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-132 016,36		-386 073,15
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		89 466,49		89 466,48
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-42 549,87		-296 606,67

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS RAHOITUSLASKELMA
(Ulkoinen/Sisäinen)

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-46 053,24		-315 909,83	
Poistot ja arvonalentumiset	1 908 046,59		1 706 800,24	
Rahoitustuotot ja -kulut	-85 963,12	1 776 030,23	-70 163,32	1 320 727,09
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 094 813,89	-2 094 813,89	-2 480 263,37	-2 480 263,37
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	94,19	94,19	3 363,76	3 363,76
Toiminnan ja investointien rahavirta		-318 689,48		-1 156 172,52

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset muilta				
Antolainasaamisten vähennykset muilta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00		1 900 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-295 750,00		-295 750,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 322 002,00	-1 617 752,00	-1 202 002,00	402 248,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos muilta	-93 878,91		-8 925,79	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 439 174,11		1 411 764,35	
Korottomien velkojen muutos muilta	318 177,65	1 663 472,85	-365 773,73	1 037 064,83
Rahoituksen rahavirta		45 720,85		1 439 312,83
Rahavarojen muutos		-272 968,63		283 140,31
Rahavarojen muutokset				
Rahavarat 31.12	2 258 182,70		2 531 151,33	
Rahavarat 1.1	2 531 151,33	-272 968,63	2 248 011,02	283 140,31

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS TASE
(Ulkoinen/sisäinen)

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineelliset hyödykkeet			Peruspääoma	14 454 422,75	14 454 422,75
Maa- ja vesialueet	213 822,46	213 916,65	Ed. tk:en yli/alijäämä	1 246 927,94	1 543 534,61
Rakennukset	2 357 923,55	2 573 964,59	Tilikauden yli/alijäämä	-42 549,88	-296 606,67
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25 952 844,26	25 490 867,67		15 658 800,81	15 701 350,69
Koneet ja kalusto	42 400,00	0,00	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	563 202,00	664 770,25	Poistoero	1 465 866,35	1 555 332,84
	29 130 192,27	28 943 519,16	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
				1 465 866,35	1 555 332,84
Sijoitukset			VIERAS PÄÄOMA		
Osakkeet ja osuudet	1 880 200,00	1 880 200,00	Pitkäaikainen		
Muut saamiset	114 920,00	114 920,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 417 500,00	5 632 500,00
	1 995 120,00	1 995 120,00	Lainat kunnalta	472 250,00	768 000,00
Saamiset			Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	50 000,00
Lyhytaikaiset saamiset			Liittymismaksut ja muut velat	1 700 542,77	1 700 542,77
Myyntisaamiset	2 874 277,59	2 778 126,22		6 590 292,77	8 151 042,77
Siirtosaamiset	5 179,60	7 452,06			
	2 879 457,19	2 785 578,28	Lyhytaikainen		
Rahat ja pankkisaamiset			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 215 000,00	1 272 002,00
	2 258 182,70	2 531 151,33	Lainat kunnalta	295 750,00	295 750,00
			Lainat julkisyhteisöiltä	50 000,00	50 000,00
			Saadut ennakot	1 372,46	0,00
			Ostovelat	864 359,69	586 139,03
			Korottomat velat kunnalta	9 648 327,86	8 209 153,75
			Muut velat	319 733,13	287 161,71
			Siirtovelat	153 449,09	147 435,98
VASTAAVAA YHTEENSÄ	36 262 952,16	36 255 368,77		12 547 992,23	10 847 642,47
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	36 262 952,16	36 255 368,77

12 HULEVEDEN VIEMÄRÖINNIN TILINPÄÄTÖS- LASKELMAT

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS

Laskennallinen tulos, Hulevesiviemärit

TULOSLASKELMA

ulkoinen/sisäinen

	2025		2024	
Liikevaihto		55 551,01		49 438,66
Valmistus omaan käyttöön		39 930,17		51 952,91
Liiketoiminnan muut tuotot		80 006,06		80 000,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-24 493,08		-12 708,29	
Palvelujen ostot	-104 855,09	-129 348,17	-88 820,06	-101 528,35
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-25 261,14		-1 231,53	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-6 584,37		-1 200,20	
Muut henkilösivukulut	-853,02	-32 698,53	-33,47	-2 465,20
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-120 758,50		-101 294,86
Liiketoiminnan muut kulut		-7 914,35		-1 138,15
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-115 232,31		-25 034,99
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-115 232,31		-25 034,99
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia		-115 232,31		-25 034,99
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)		-115 232,31		-25 034,99

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Voitto, % -207,44 -50,64

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS RAHOITUSLASKELMA

Laskennallinen, Hulevesiviemärit

ulkoinen/sisäinen

	2025		2024	
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-115 232,31		-25 034,99	
Poistot ja arvonalentumiset	120 758,50	5 526,19	101 294,86	76 259,87
Rahoitustuotot ja -kulut				
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-379 140,20	-379 140,20	-506 732,06	-506 732,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				
Toiminnan ja investointien rahavirta		-373 614,01		-430 472,25
Oman pääoman muutokset		357 802,98		431 630,41
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Korottomien velkojen muutos	15 811,03	15 811,03	-1 158,22	-1 158,22
Rahoituksen rahavirta		373 614,01		430 472,19

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Investointien tulorahoitus, %

1,46 %

15,05 %

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS
Laskennallinen tase, Hulevesiviemärit

ulkoinen/sisäinen

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 769 027,86	2 459 180,66
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	81 328,11	132 793,61
	<u>2 850 355,97</u>	<u>2 591 974,27</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>2 850 355,97</u>	<u>2 591 974,27</u>

VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	2 946 321,67	2 613 553,68
Tilikauden yli/alijäämä	-115 232,31	-25 034,99
	<u>2 831 089,36</u>	<u>2 588 518,69</u>
Lyhytaikainen		
Muut velat	7 010,56	3 460,37
Siirtovelat	12 256,05	-4,79
	<u>19 266,61</u>	<u>3 455,58</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>2 850 355,97</u>	<u>2 591 974,27</u>

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	99,32	99,87
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	34,68 %	6,99 %

13 LIITETIEDOT

13.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja – menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-noon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno-noon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintameno-noon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno-noon tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

13.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2025	2024	kasvu%
Vesilaitos			
- vesi- ja perusmaksut	3 011 987,43	2 899 862,41	3,9
- liittymis- ja tonttijohtomaksut	62 459,92	75 673,48	-17,5
- muut tuotot	16 981,83	10 214,19	66,3
Toimintatuotot yhteensä	3 091 429,18	2 985 750,08	3,5
Viemärlaitos			
- jätevesi- ja perusmaksut	4 048 453,28	3 858 488,38	4,9
- liittymis- ja tonttijohtomaksut	79 207,99	89 492,49	-11,5
- muut tuotot	110 690,50	124 353,23	-11,0
Toimintatuotot yhteensä	4 238 351,77	4 072 334,10	4,1
Sadevesiviemärit			
- jätevesi- ja perusmaksut	33 117,62	31 313,65	5,8
- liittymis- ja tonttijohtomaksut	22 433,39	18 125,01	23,8
- muut tuotot	80 006,06	80 000,00	0,01
Toimintatuotot yhteensä	135 557,07	129 438,66	4,7

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston 17.12.2012 hyväksymää poistosuunnitelmaa, jota sovelletaan 1.1.2013 jälkeen valmistuneisiin kohteisiin. Vanhojen, ennen vuotta 2013 valmistuneiden kohteiden osalta voidaan käyttää enintään Sastamalan vanhan poistosuunnitelman mukaisia poistoaikoja, mikäli se hyödykekohtaisesti on perusteltavissa.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat 1.1.2013 alkaen:

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat 1.1.2013 alkaen:

Taseryhmä	Poistoaika	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet	3–5 v	tasapoisto
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v	tasapoisto
Verkostot	30 v	tasapoisto
Maa- ja vesirakenteet	15 v	tasapoisto
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10–15 v	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3–15 v	tasapoisto

Pienet hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

13.3 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Maa-alueet	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskener. hank.	
Poistamaton hankintameno 1.1.	46 840,52	167 076,13	2 573 964,59	25 490 867,67	0,00	664 770,25	28 943 519,16
Edellisten vuosien korjaukset						0,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00					2 137 030,80	2 137 030,80
Rahoitusosuudet tilikaudella							0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-94,19					-42 216,91	-42 311,10
Siirrot erien välillä				2 153 982,14	42 400,00	-2 196 382,14	0,00
Tilikauden poisto			216 041,04	1 692 005,55			1 908 046,59
Poistamaton hankintameno 31.12.	46 746,33	167 076,13	2 357 923,55	25 952 844,26	42 400,00	563 202,00	29 130 192,27
Kirjanpitoarvo 31.12.	46 746,33	167 076,13	2 357 923,55	25 952 844,26	42 400,00	563 202,00	29 130 192,27

	Osakkeet ja osuudet			Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	
	Osakkuusyhteisö osakkeet ja osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Liittymismaksu saam.muut	Yhteensä
Vähennykset tilikauden aikana					
Hankintameno 31.12	1 880 000,00	200,00	1 880 200,00	114 920,00	114 920,00
Kirjanpitoarvo 31.12	1 880 000,00	200,00	1 880 200,00	114 920,00	114 920,00

Maa- ja vesialueet erittely

	2025	2024
Maa- ja vesialueet	46 746,33	46 840,52
Kiinteistöjen liittymismaksut	<u>167 076,13</u>	<u>167 076,13</u>
Maa- ja vesialueet yhteensä	213 822,46	213 916,65

Omistukset muissa yhteisöissä

Osakkuusyhteisöt	Kotipaikka	Omistusosuus
Huittisten Puhdistamo Oy	Huittinen	47 %

Saamisten erittely				
	2025		2024	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		77 308,41		82 227,31
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>		<i>77 308,41</i>		<i>82 227,31</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa Sastamala on jäsenenä				
Myyntisaamiset		14 948,92		22 615,78
<i>Yhteensä</i>		<i>14 948,92</i>		<i>22 615,78</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		10 675,59		10 071,48
<i>Yhteensä</i>		<i>10 675,59</i>		<i>10 071,48</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>		<i>102 932,92</i>		<i>114 914,57</i>

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2025	2024
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Palkkatuki		
Koulutuskorvaus		
Kelan korvaus työterveyshuollosta	2 594,84	7 452,06
Muut tulojäämät	2 584,76	
Sv-vähennys joulukuu		
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>5 179,60</i>	<i>7 452,06</i>
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>5 179,60</i>	<i>7 452,06</i>

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	14 454 422,75	14 454 422,75
Peruspääoma 31.12.	14 454 422,75	14 454 422,75
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 246 927,94	1 543 534,61
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 246 927,94	1 543 534,61
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-42 549,88	-296 606,67
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>15 658 800,81</i>	<i>15 701 350,69</i>

Vieras pääoma				
	2025		2024	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		912,11		832,82
Muut velat				
<i>Yhteensä</i>		912,11		832,82
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		338 639,90		61 273,97
Muut velat				
<i>Yhteensä</i>		338 639,90		61 273,97
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>		339 552,01		62 106,79

Pitkäaikaiset velat		
Lainat jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua		
	2025	2024
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 110 000,00	1 610 000,00
Lainat kaupungilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>1 110 000,00</i>	<i>1 610 000,00</i>

Muiden velkojen erittely		
	2025	2024
Muut velat (p.a)		
Liittymismaksut	1 700 542,77	1 700 542,77
Liittymismaksut, sisäiset	0,00	0,00
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>1 700 542,77</i>	<i>1 700 542,77</i>

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	149 244,57	143 617,70
Korkojaksotukset	2 745,29	3 775,69
Muut menojäämät	1 459,23	42,59
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>153 449,09</i>	<i>147 435,98</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>153 449,09</i>	<i>147 435,98</i>

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)	2025	2024
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	11 585,77	5 180,74
Myöhemmin maksettavat	<u>18 007,10</u>	<u>6 942,99</u>
Yhteensä	29 592,87	12 123,73

Leasing sopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

13.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2025	2024
Vesilaitos	7	6
Viemärlaitos	<u>6</u>	<u>6</u>
Yhteensä	13	12

Henkilöstökulut

v. 2025

v. 2024

Käyttömenot

Palkat ja palkkiot	635 930,33	620 463,99
Luontoisedut (vaikuttaa tulokseen vain sosiaalivakuutusmaksujen osalta)		
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät		
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	185 715,15	200 439,05
Muut henkilösivukulut	22 113,55	15 531,02
	843 759,03	836 434,06

Investointimenot

Investointimenoksi kirjatut palkkausmenot		
Palkat ja palkkiot	12 424,95	13 313,46
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	2 197,36	2 289,02
Muut henkilösivukulut	601,84	478,78
	<u>15 224,15</u>	<u>16 081,26</u>

Investointimenoksi kirjatut palkat ja sivukulut kierrätetään valmistus omaan käyttöön –tilin kautta, eikä niitä poisteta palkkatileiltä.

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

v 2025

PUOLUE	YHTEENSÄ
Kokoomus Sastamala	211,50
Keskusta Sastamala	111,00
SDP Sastamala	255,00
PS Sastamala	45,17
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	622,67

14 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Sastamalassa 4. päivänä maaliskuuta 2026

SASTAMALAN VEDEN JOHTOKUNTA

Kari Suhonen
varapuheenjohtaja

Petri Jokiranta
jäsen

Monika Rehakka
jäsen

Santra Värinen
jäsen

Veeti Pyhältö
varajäsen

Kimmo Toukoniemi
Sastamalan Veden johtaja

LIITE 1

KARKUN VERKOSTOALUE														
Kulohaka	Omana työnä	PEH-10	90	770								PEH-10	63	770
KARKUN VERKOSTOALUE YHT.														
uudisrakennus yhteensä					770		0		0				770	
saneeraus yhteensä						0		0		0				0
MOUHIJÄRVEN VERKOSTOALUE														
Uotsolan kaava-alue	Urakoitu	PEH-10	63	327	PVC	200	327							
MOUHIJÄRVEN VERKOSTOALUE YHT.														
uudisrakennus yhteensä					327		327		0				0	
saneeraus yhteensä						0		0		0				0
SUODENNIEMEN VERKOSTOALUE														
Kelarrannan viemäri	Omana työnä				PVC	200	120							saneerattu samenn verran 200 m viemäriä
SUODENNIEMEN VERKOSTOALUE YHT.														
uudisrakennus yhteensä					0		0		0				0	
saneeraus yhteensä						0		120		0				0
ÄETSÄN VERKOSTOALUE														
Pökkä-Oskarintie	Omana työnä	PEH-10	63	582								Peh-10	63	582
Kassintekijäntie-Kuusaidankuja	Omana työnä	PEH-10	110		336 PVC	200	336	PP	315	240				Saneerattu vastaava määrä DN 125 Gr vesijohtoa ja 225 B viemäriä
								PP	160	35				
Pehulankaari- Pukinoja	Omana työnä	PEH-10	63		90 PVC	160	90	PP	315	245				Saneerattu vastaava määrä DN 63 vesijohtoa ja 225 B viemäriä ja 160M hulevesiviemäriä
ÄETSÄN VERKOSTOALUE YHT.														
uudisrakennus yhteensä					582		0		275				582	
saneeraus yhteensä						426		426		245				0
RAKENTAMINEN KAIKKI VERKOSTOALUEET YHTEENSÄ														
uudisrakennus yhteensä					2163		335		1882				1827	
saneeraus yhteensä						2135		1915		313				0

LIITE

Maksut 1.1.2024 alkaen			
Käyttömaksun taksat 2024		€/m ³	
		ALV 0%	ALV 24%
Vesimaksu	2,01	2,49	
Jätevesimaksu	2,77	3,44	
Perusmaksut 2024			
Veden perusmaksu			
mittari	ALV 0%	ALV 24%	
20	126,72	157,13	
25-32	226,57	280,95	
40-50	455,43	564,73	
Yli 50	835,75	1 036,33	
Jäteveden perusmaksu			
mittari	ALV 0%	ALV 24%	
20	222,73	276,19	
25-32	398,24	493,82	
40-50	800,47	992,58	
Yli 50	1 468,88	1 821,41	
Huleveden perusmaksu			
mittari	ALV 0%	ALV 24%	
20	34,56	42,85	
25-32	61,80	76,63	
40-50	124,20	154,01	
Yli 50	227,93	282,63	
Liittymismaksut 2024			
MAKSULUOKKA 1			
ASUINRAKENNUS (yksi huoneisto)			
VESI			
	ALV 0%	ALV 24%	
	1 448,39	1 796,00	
JÄTEVESI			
	ALV 0%	ALV 24%	
	1 670,97	2 072,00	
HULEVESI			
	ALV 0%	ALV 24%	
	728,22	903,00	

Maksut 1.1.2025 alkaen			
Käyttömaksun taksat 2025		€/m ³	
		ALV 0%	ALV 25,5%
Vesimaksu	2,11	2,65	
Jätevesimaksu	2,91	3,65	
Perusmaksut 2025			
Veden perusmaksu			
mittari	ALV 0%	ALV 25,5%	
20	133,06	166,99	
25-32	237,90	298,56	
40-50	478,20	600,14	
Yli 50	877,54	1 101,31	
Jäteveden perusmaksu			
mittari	ALV 0%	ALV 25,5%	
20	233,87	293,51	
25-32	418,15	524,78	
40-50	840,49	1 054,81	
Yli 50	1 542,32	1 935,61	
Huleveden perusmaksu			
mittari	ALV 0%	ALV 25,5%	
20	36,29	45,54	
25-32	64,89	81,44	
40-50	130,41	163,66	
Yli 50	239,33	300,36	
Liittymismaksut 2025			
MAKSULUOKKA 1			
ASUINRAKENNUS (yksi huoneisto)			
VESI			
	ALV 0%	ALV 25,5%	
	1 448,39	1 817,73	
JÄTEVESI			
	ALV 0%	ALV 25,5%	
	1 670,97	2 097,07	
HULEVESI			
	ALV 0%	ALV 25,5%	
	728,22	913,92	

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin talouteen

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN (1000 eur)						
Tilinpäätös 2025						
	Sitovuustarkastelu			Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Talousarvion toteutuminen			Kaupunki sisäisten eliminointi	Liikelaitos yhteensä sis. eliminointi	Tuloslaselma tilinpäätöksessä ulkoinen
Kaupunki ulk+sis	Liikelaitos yhteensä ulk+sis	Kaupunki+ liikelaitos ulk+sis yht				
Toimintatulot						
Myyntitulot, ulkoiset	17 339	7 111	24 450			24 450
Myyntitulot, sisäiset	2 536	342	2 878	-2 536	-342	
Maksutulot, ulkoiset	2 948		2 948			2 948
Maksutulot, sisäiset	30		30	-30		
Tuet ja avustukset	1 427	2	1 428			1 428
Tuet ja avustukset, kunnalta						
Muut toimintatulot, ulkoiset	6 588	10	6 598			6 598
Muut toimintatulot, sisäiset	8 541	0	8 541	-8 541	0	0
Toimintatuotot yhteensä	39 409	7 465	46 874	-11 107	-342	35 424
Valmistus omaan käyttöön	188	152	340			340
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-50 237	-844	-51 080			-51 080
Palvelujen ostot, ulkoiset	-22 035	-3 338	-25 373			-25 373
Palvelujen ostot, sisäiset	-2 423	-251	-2 674	2 423	251	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk.	-5 302	-1 143	-6 445			-6 445
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset	-118	-19	-137	118	19	
Avustukset	-6 295		-6 295			-6 295
Avustukset liikelaitokselle	-80		-80	80		
Muut toimintamenot, ulkoiset	-1 902	-57	-1 959			-1 959
Muut toimintamenot, sisäiset	-8 437	-103	-8 541	8 437	103	0
Toimintakulut yhteensä	-96 829	-5 755	-102 584	11 058	373	-91 153
Toimintakate	-57 232	1 862	-55 370	-49	31	-55 388
Verotulot	52 788		52 788			52 788
Valtionosuudet	17 013		17 013			17 013
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-465	-86	-551			-551
Korkotuotot, ulkoiset	370		370			370
Korkotuotot, sisäiset						
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	198	13	211			211
Muut rahoitustuotot, sisäiset	725		725	-725		
Korkokulut, ulkoiset	-1 027	-99	-1 126			-1 126
Korkokulut, sisäiset						
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-6	0	-6			-6
Korvaus jäännöspääomasta	-725		-725	725		
Muut rahoituskulut, sisäiset						
Vuosikate	12 105	1 776	13 881	-49	31	13 862
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 283	-1 908	-9 191			-9 191
Arvonalentumiset	-107		-107			-107
Tilikauden tulos	4 714	-132	4 582	-49	31	4 564

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN (1000 eur)						
Tilinpäätös 2025						
	Sitovuustarkastelu			Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Talousarvion toteutuminen			Kaupunki sisäisten eliminointi	Liikelaitos yhteensä sis. eliminointi	
	Kaupunki ulk+sis	Liikelaitos yhteensä ulk+sis	Kaupunki+ liikelaitos ulk+sis yht			
Tulorahoitus						
Vuosikate	12 105	1 776	13 881	-49	31	13 862
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-244	-2	-246			-246
Investointien rahavirta						
Investointimenot						
Ulkoiset investointimenot	-18 467	-2 095	-20 561			-20 561
Sisäiset liittymismaksut	-18		-18	18		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	67		67			67
Omaisuuuden ulkoiset luovutustulot	555	2	557			557
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 002	-319	-6 321	-31	31	-6 321
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten muutos ulk	26		26			26
Antolainasaamisten muutos sis.	296		296	-296		
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten muutos ulk.	-4 275	-1 322	-5 597			-5 597
Pitkäaikaisten muutos sis.		-296	-296		296	
Lyhytaikaisten muutos						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen var. ja po:n muut.	-131		-131			-131
Vaihto-omaisuuden muutos	24		24			24
Saamisten muutos	-1 250	-94	-1 343			-1 343
Saamisten muutos sis.	-1 439		-1 439	1 439		
Korottomien velkojen muutos	1 478	285	1 763			1 763
Korottomien velkojen muutos sis		1 439	1 439		-1 439	
Rahoituksen rahavirta	-5 272	13	-5 259	1 143	-1 143	-5 259
Vaikutus maksuvalmiuteen	-11 274	-306	-11 580	1 112	-1 112	-11 580

Liikelaitoksen vaikutus kunnan toimintakatteeseen:

Tilinpäätös 2025 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Ulkoinen myynti	7 123	28 301	35 424
Toimintamenot	-5 230	-85 583	-90 813
Vaikutus toimintakatteeseen	1 893	-57 281	-55 388

Liikelaitoksen vaikutus kunnan vuosikatteeseen:

Tilinpäätös 2025 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus kunnan toimintakatteeseen	1 893	-57 281	-55 388
Ulkoiset rahoituserät	-86	69 336	69 250
Vaikutus vuosikatteeseen	1 807	12 055	13 862

Liikelaitoksen vaikutus kunnan poistojen määrään ja tilikauden tulokseen:

Tilinpäätös 2025 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus kunnan vuosikatteeseen	1 807	12 055	13 862
Vaikutus kunnan poistoihin	-1 908	-7 390	-9 298
Vaikutus tilikauden tulokseen	-101	4 665	4 564

Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan ja investointien rahavirtaan:

Tilinpäätös 2025 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus kunnan vuosikatteeseen	1 807	12 055	13 862
Ulkoiset satunnaiset erät	0	0	0
Ulkoiset tulorahoituksen korjauserät	-2	-244	-246
Ulkoiset investointimenot	-2 095	-18 467	-20 561
Ulkoiset investointitulot	2	622	624
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	-288	-6 033	-6 321

Liikelaitoksen vaikutus kunnan rahoituksen rahavirtaan:

Tilinpäätös 2025 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Ulkoiset antolainasaamisten muutokset	0	26	26
Ulkoiset velkojen muutokset	-1 322	-4 275	-5 597
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Toimeksiantojen var. ja po:n muut.	0	-131	-131
Vaihto-omaisuuden muutos	0	24	24
Ulkoiset saamisten muutokset	-94	-1 250	-1 343
Ulkoiset korottomien velkojen muutokset	285	1 478	1 763
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	-1 131	-4 128	-5 259

Liikelaitoksen vaikutus kunnan maksuvalmiuteen

Tilinpäätös 2025 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	-288	-6 033	-6 321
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	-1 131	-4 128	-5 259
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 418	-10 162	-11 580

Sastamalan Tilakeskus, laskennallinen taseyksikkö

SASTAMALAN KAUPUNKI, TILAPALVELUT

TULOSLASKELMA

ulkoinen/sisäinen*	1.1. - 31.12.2025		1.1. - 31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	39 329,91		40 463,69	
Maksutuotot	0,00		0,00	
Tuet ja avustukset	7 122,57		14 674,57	
Vuokratuotot	13 988 604,94		13 483 874,08	
Muut toimintatuotot	69 596,27	14 104 653,69	107 610,72	13 646 623,06
Valmistus omaan käyttöön		44 447,89		61 529,13
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-843 912,25		-850 390,77	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-158 351,69		-158 959,24	
Muut henkilösivukulut	-29 880,04		-22 795,73	
Palvelujen ostot	-3 270 551,45		-3 223 566,56	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 333 188,50		-3 559 993,45	
Avustukset	-12 500,00		-12 500,00	
Vuokrat	-735 818,92		-1 073 622,88	
Muut toimintakulut	-34 476,91	-8 418 679,76	-23 576,07	-8 925 404,70
Toimintakate		5 730 421,82		4 782 747,49
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	3 993,51		0,00	
Muut rahoitustuotot	1 458,52		867,84	
Korkokulut	-941 855,23		-817 273,58	
Muut rahoituskulut	-729 617,20	-1 666 020,40	-725 448,39	-1 541 854,13
Vuosikate		4 064 401,42		3 240 893,36
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-4 070 549,84		-6 501 659,11
Arvonalentumiset		-107 154,57		-75 977,60
Tilikauden tulos		-113 302,99		-3 336 743,35
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-3 823 355,52		-1 901 133,22
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		4 000 000,00		2 000 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		63 341,49		-3 237 876,57

* Omat sisäiset erät poistettu

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	168,43 %	153,96 %
Vuosikate/Poistot, %	97,29 %	49,85 %

SASTAMALAN KAUPUNKI, TILAPALVELUT

RAHOITUSLASKELMA

ulkoinen/sisäinen

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate		4 064 401,42		3 240 893,36
Tulorahoituksen korjaukset	-19 310,59	-19 310,59	-65 477,58	-65 477,58
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-9 827 255,93		-15 979 566,29	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	66 558,51		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	89 010,00	-9 671 687,42	142 000,00	-15 837 566,29
Toiminnan ja investointien rahavirta		-5 626 596,59		-12 662 150,51
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-35 760,00	-16 418,39	-68 300,00	-60 700,00
Antolainasaamisten vähennykset	19 341,61		7 600,00	
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00		18 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 020 118,50	-2 020 118,50	-5 680 669,50	12 319 330,50
Oman pääoman muutokset		9 939 432,21		-521 083,08
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	4 831,86		26 797,08	
Saamisten muutos	-935 090,11		-33 285,46	
Korottomien velkojen muutos	-1 346 040,48	-2 276 298,73	931 091,47	924 603,09
Rahoituksen rahavirta		5 626 596,59		12 662 150,51
Rahavarojen muutos		0,00		
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1	0,00	0,00	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-20 505	-15 917
Investointien tulorahoitus, %	41,64	20,28
Laskennallinen lainanhoitokate	0,74	0,59

SASTAMALAN KAUPUNKI, TILAPALVELUT

Laskennallinen tase

ulkoinen/sisäinen 31.12.2025

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aiheettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	25 192,84	54 923,13
	<u>25 192,84</u>	<u>54 923,13</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 651 298,11	2 574 522,39
Rakennukset	72 158 584,27	56 864 813,75
Kiinteät rakenteet ja laitteet	773 671,94	971 510,83
Koneet ja kalusto	3 959,44	8 278,72
Ennakkomaksut ja kesk.er. Hank.	579 702,67	10 033 566,48
	<u>76 167 216,43</u>	<u>70 452 692,17</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 303 448,19	1 474 948,56
Muut saamiset	553 496,18	537 077,79
	<u>1 856 944,37</u>	<u>2 012 026,35</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	51 493,46	56 325,32
	<u>51 493,46</u>	<u>56 325,32</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 272 199,02	30 634,10
Lainasaamiset	-2 301,69	-1 401,69
Muut saamiset	-180 667,24	130 150,70
Siirtosaamiset	15 669,18	10 426,05
	<u>1 104 899,27</u>	<u>169 809,16</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>79 205 746,37</u>	<u>72 745 776,13</u>
VASTATTAVAA		
2025		
2024		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	24 122 191,39	17 420 635,75
Tilikauden yli/alijäämä	63 341,49	-3 237 876,57
	<u>24 185 532,88</u>	<u>14 182 759,18</u>
VARAUKSET		
Poistoero	6 826 142,74	3 002 787,22
Investointivaraukset	0,00	4 000 000,00
	<u>6 826 142,74</u>	<u>7 002 787,22</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilt:	38 152 030,10	40 278 150,60
Liittymismaksut ja muut velat	22 101,00	22 101,00
	<u>38 174 131,10</u>	<u>40 300 251,60</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilt:	8 074 430,50	7 968 428,50
Saadut ennakot	27 728,72	23 853,28
Ostovelat	1 375 428,94	2 703 097,79
Muut velat	57 787,74	53 059,70
Siirtovelat	484 563,75	511 538,86
	<u>10 019 939,65</u>	<u>11 259 978,13</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>79 205 746,37</u>	<u>72 745 776,13</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	39,17	29,13
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	341,49	377,65
Lainakanta 31.12.	46 226 460,60	48 246 579,10

Muut eriytetyt tilinpäätökset

Toiminta kilpailuilla markkinoilla

TILAKESKUS/ VUOKRAUSTOIMINTA

KILPAILLUILLA MARKKINOILLA TOIMIMINEN TILAKESKUS/ VUOKRAUSTOIMINTA

Laskelmassa on otettu huomioon ulkoinen vuokraustoiminta, pl. vuokraus Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy:lle (inhouse-yhtiö) ja koulujen oppilashuollon tilojen vuokraus Pirkanmaan hyvinvointialueelle.

Tilakeskuksella kirjanpito kiinteistöittäin aiheuttamisperiaatteella, kiinteistöille omat kustannuspaikat. Ulkoisesti vuokrattujen kohteiden kustannuspaikat on otettu mukaan kokonaisuudessaan, osittain ulkoiseen toimintaan vuokratuista kohteista menot, poistot ja vyörytysmenot on jaettu neliöiden suhteessa.

Vyörytysmenot pitävät sisällään kiinteistöjen yleishallinnon (vyörytetty neliöiden mukaan) ja kiinteistöhoitopalvelut (vyörytetty kiinteistönhoidon tuntimitoituksen mukaan).

Rahoituskuluissa otettu huomioon tietyille kiinteistöille korvamerkittyjen lainojen korot (Aarnokoti ja Pehulakoti).

TILAKESKUS, ULKOINEN VUOKRAUSTOIMINTA

TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2025		1.1. - 31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 303		1 796	
Tuet ja avustukset	0		0	
Vuokratuotot	5 540 274		5 616 760	
Muut toimintatuotot	33 881	5 576 457	76 887	5 695 443
Valmistus omaan käyttöön		0		71
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-19 776		-22 570	
Palvelujen ostot	-1 178 960		-1 023 991	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 054 342		-1 119 804	
Vuokrat	-94 409		-111 425	
Muut toimintakulut	-23 774		-18 232	
Kiinteistöhoitopalvelut ja hallinto	-295 506	-2 666 767	-296 081	-2 592 103
Toimintakate		2 909 690		3 103 411
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkokulut	-38 090	-38 090	-39 889	-39 889
Vuosikate		2 871 599		3 063 522
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 401 543		-2 297 721
Tilikauden tulos		1 470 056		765 800
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		1 470 056		765 800

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Sastamalassa 30.3.2026

SASTAMALAN KAUPUNGINHALLITUS

Hakanen Pertti

Malmberg Jarkko

Jokinen Jenni

Mattila Leena

Kaaja Kari

Mäkipää Jarkko

Iso-Kukkula Mirva

von Nandelstadh Wilhelm

Isotalo Minna

Pelttari Päivi

Mattila Antti-Matti

Saarela Leena

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen
Sastamalassa sähköisen allekirjoituksen ajankohtana

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Nina Nieminen
JHT, HT

LUETTELOT JA SELVITYKSET

Kaupunki ja liikelaitokset

Luettelo käytetyistä kirjanpito kirjoista ja tositelajeista

Pääkirjanpito

Pääkirja	sähköinen arkisto
Päiväkirja	sähköinen arkisto

Tase-kirja

erikseen sidottu

Tase-erittelyt

paperitositteet

Liitetieto-erittelyt

paperitositteet

Käyttöomaisuuskirjanpito

sähköinen arkisto

Konsernikirjanpito

sähköinen arkisto

1 Pankkitositteet	sähköinen arkisto	58 Lomitusnetti laskutus	sähköinen arkisto
8 Muistiot. Excel-tosite	sähköinen arkisto	60 Winhit-käteislaskut	sähköinen arkisto
10 Muistiotositteet, käsin kirjat	sähköinen arkisto	61 L7 vuokraeskontra	sähköinen arkisto
11 Muistiot Kaupunki sis.	sähköinen arkisto	62 Komartek vesilaskut/ Vesi	sähköinen arkisto
12 Muistiot Kaupunki/Vesi	sähköinen arkisto	63 Vesi/ Intimessä laskut	sähköinen arkisto
12 Muistiot Vesi/Kaupunki	sähköinen arkisto	64 Läntisen Pirkanmaan ty	sähköinen arkisto
20 Ostolaskujen maksut	sähköinen arkisto	65 Ostolaskut, laskun mit	sähköinen arkisto
21 Ostolaskut WF/P2P	sähköinen arkisto	66 YA Ostolaskut P23	sähköinen arkisto
28 Hyvitysten kohdistus OSRE	sähköinen arkisto	81 Starttiraha	sähköinen arkisto
29 Matkalaskut Travel	sähköinen arkisto	83 Varastokirjanpito/RTV	sähköinen arkisto
30 Myyntireskontran suoritukset	sähköinen arkisto	85 Palkkatositteet	sähköinen arkisto
31 Myyntilaskut	sähköinen arkisto	87 Sumu-poistot	sähköinen arkisto
32 Web-laskut	sähköinen arkisto	90 Vyörytykset	sähköinen arkisto
40 Luottotappiot	sähköinen arkisto	91 KP Laskennalliset	sähköinen arkisto
42 Sis laskutus kaup/liik	sähköinen arkisto	93 SL Laskennalliset	sähköinen arkisto
49 Hyvitysten kohdistus M	sähköinen arkisto	95 Jaksotukset	sähköinen arkisto
50 Päivähoito/Pro Consona	sähköinen arkisto	96 Kirjanpidon tulos	sähköinen arkisto
52 Eepos-laskutus	sähköinen arkisto	97 Kirjanpidon tulos laskennall.	sähköinen arkisto
53 Primus laskutus	sähköinen arkisto	98 Sisäisen laskennan tulos	sähköinen arkisto
54 HelleVi vieraslaskutus	sähköinen arkisto	99 Sisäisen laskennan tulos lask.	sähköinen arkisto

Sidottu tasekirja säilytetään pysyvästi, palkkaluettelot/palkkakortit 50 vuotta ja muut kirjanpito kirjat 10 vuotta tilikauden päättymisestä.